

ВЕЛИКАТА РАЗУМНОСТ

ЛЕКЦИИ ОТ УЧИТЕЛЯ
на
МЛАДЕЖКИЯ ОКУЛТЕН КЛАС

ГОДИНА XII (1932 — 1933).

ТОМ I

СОФИЯ
1949

Великата разумност

Размишление.

Тема за следния път: „Разлика между живите и мървите тела.“

Като се говори за знанието, ние си задаваме въпроса: Какво трябва да знае човек и какво не трябва да знае. Казват, че невежият страда, а ученият се радва. Обаче, виждаме, че и ученият страда, даже повече от невежия. Казват още, че лошият страда, а добрият се радва. Виждаме, обаче, че и добрият страда. Питам: Скръбта, страданието на хората реално ли е или привидно?

— Какво се разбира под думите „знание и невежество“? Имате две деца от благородни семейства, но едното е бедно, а другото — богато. И двете си играят заедно. По едно време те минават покрай една бакалница и виждат на витрината бонбони. И двете деца се заглеждат в бонбоните, привличат ги те. Бедното дете ги пожелава, но няма пари; богатото бръква в джоба, влиза в бакалницата и си купува бонбони. Бедното го гледа, търси начин, как да си вземе няколко бонбони. Бръква в стъкленницата и си взима две-три бонбончета. То мисли, че бакалинът не го вижда, но остава излъгано —

бакалинът му удря една плесница. Ето последствието на невежеството. Детето нямаше опитност, не знаеше, че няма право да бърка в стъкленницата. То не можеше да предвиди резултата на своята постъпка. Значи, невежеството подразбира отсъствие на опитност. И детето, като опита плесницата, става учено. Втори път, ако иска да си вземе едно - две бонбончета, ще следи, да не го види бакалинът.

Ще кажете, че детето открило бонбони, затова бакалинът го бил. Казано е: „Не кради!“ Прави сте, но детето още няма понятие за кражба. Ако разбираше, що е кражба, то имаше две възможности: да се помоли на бакалина да му даде едно бонбонче, или да му каже, че утре ще донесе парите. Тук не става въпрос, дали бащата има възможност да плати дълга на детето си. Закон е: Който става баща, той е богат. Бедният не може да стане баща. Бедността иде впоследствие. Или някой откън е внушил, че си беден, или ти сам. Значи, беден си, защото мислиш, че си беден. Глупав си, защото мислиш, че си глупав. Каквото мислиш, такъв ставаш. Първата Причина, Която е създала света, изключва невежеството и бедността. — Мога ли да имам знанието на Бога? — Това е невъзможно. Ще имаш относително знание, а не абсолютно, като това на Бога. Следваш по скулптура и, колкото да си спосрбен, не можеш да имаш знанието на своя професор, който цял живот е работил в това направление. — Мога да го достигна. — Ако той не работи, ще го

достигнеш, но той работи непрекъснато. Следователно, никой не може да придобие знанието на Бога, Който е работил във вековете и продължава да работи.

Често се говори за деца на бедни родители. Аз оспорвам това — няма бедни родители. Ако едно дете е стигнало до известна възраст, то не може да бъде от бедни родители. Бедността и богатството са състояния, които постоянно се сменят. И двете състояния имат добра страна. Лошо е, когато те не се сменят и завинаги оставаш или беден, или богат. Бедността е глад, а богатството — насищане. Сега всеки от вас е беден — гладен е, не е ял още. След един час ще бъдете богати — ще се нахраните. Дали ще бъдете доволни от богатството си, това зависи от яденето. Ако сте яли добре, ще бъдете доволни. Казвате, че трябва да се готви добре. — Това е вторичен процес. Първо природата готви, а после човек. Нима житото на нивата не е сготвено? Трябва ли да го мелиш, месиш, печеш и тогава да го ядеш? Яж сурово жито! — Как ще ям сурово жито и сурови храни, изобщо? Животно ли съм, да ям сурови храни? — Като ядеш печен хляб, стана ли истински човек? Аз предпочитам суровото жито пред топлия, печен хляб. В житото има витамини, които при печенето на хляба изчезват. При меленето на житото с воденичен камък се губи голяма част от неговата хранителност. През колко ръце минава житото, докато стигне, като

хляб, във вашата уста! Идете в някоя фурна, да видите, как се приготвя хлябът.

Има известни въпроси в живота, които не се отнасят до вас. Например, въпросът за оправянето на света. Вие не можете да разрешите този въпрос. Вие не можете да разрешите и въпроса, защо еди-кой си умрял. — Ама той искал още да живее! — Това не е ваша работа. — И аз ще умра. — И за това има причина. За да живее човек, или да умре, това не зависи от него. Цял колектив решава този въпрос. И ако Бог даде съгласието си, тогава се изпълнява присъдата. — Един ден умрелият ще възкръсне. — Зависи, какъв с този умрял. Как ще възкръсне волът? Ако възкръсне, пак ще го впрегнат в ралото, цял ден да оре нивите. Ако възкръсне престъпникът, пак ще дойде на земята да върши престъпления. Ако възкръсне богатият, ще продължи да изтезава бедните. Ако възкръсне бедният, страданията му ще продължат. — Кой ще възкръсне тогава? — Разумният. Ако аз съм в състояние да възкресявам, ще възкреся разумния и ще му кажа: Пращам те отново в живота, като разумен, а не като богат или беден. Ако си богат, ще бъдеш готов да смениш положението си с бедния; ако си беден, ще се смениш с богатия. Богатството и сиромашията са състояния, през които човек минава всеки ден: ту си радостен, ту скръбен. Радваш се, мислиш, че си разрешил всички въпроси. След един час или един ден те налегне скръб, виждаш, че не си разрешил всичко.

Казваш: Не искам да бъда сиромаш, не искам и да страдам. — Какво искаш тогава? — Да бъда винаги богат и радостен. — Според мене, радостта има смисъл само тогава, когато и другите хора се радват. Ти да се радваш, а те да скърбят, тази радост не е на място. Има смисъл да бъдеш богат, ако и другите хора са богати. Обаче, ако твоето богатство прави хората сиромаси, това богатство не е на място. Бъди герой да носиш онази скръб, която причинява радост на окръжаващите. Бъди герой да носиш онази сиромашия, която прави окръжаващите богати. Сиромашия, която кредитира богатите, е щастлива. Питам едного: Защо си сиромаш? — Защото раздадох всичкото си богатство на бедните. Значи, ти си внесъл своя капитал в банката на бедните. Един ден, като обработят този капитал, ти ще имаш дял в него. Такова е отношението на бащата към децата. Той дава от своя капитал на синовете и дъщерите си, докато най-после окончателно осиромашее. Един ден бащата ще иска част от вложения капитал в банката на своите деца. Ако те са разумни, доброволно ще върнат дяла, който принадлежи на бащата. Ако не са разумни, ще се натъкнат на друг закон — строг и неумолим, който насила ще ги накара да върнат частта на бащата.

И тъй, да се стремиш към богатство, това е неразбиране на живота. Богатството и сиромашията са социални въпроси, при разрешаването на които се явяват ред противоречия. В

каквата партия и да влезете, навсякъде се повдига въпросът за оправяне на света. Партиите ще оправят света дотолкова, доколкото и банкерите ще го оправят. Те създават банки с цел да запазят капиталите на богатите, а бедните да внасят спестяванията си за черни дни. В края на краищата, богатите фалират, а бедните си остават пак бедни. Една банка съществува в света, и в нея хората трябва да влагат своя капитал. В бъдеще, банките трябва да се управляват от честни хора. Сегашните банки имат председател, подпредседател, членове — управителен съвет, за издръжката на който са нужни милиони. В няколко години капиталът на банката се изразходва. Какво печелят онези, които влагат капиталите си? В сегашния живот, за да спечелиш, трябва да ограбиш някого. За да оправи работите си, държавата прави заем от други държави. Много търговци са станали богати от кожите на животните, от растенията, от минералите. Това са все богатства на земята. Природата разполага с грамаден бюджет — жито, царевица, ръж, ечемик, минерални, растителни богатства. Всичко това се използва от хората. Тези богатства трябва да се разпределят равномерно. Казват: Който управлява света, той има грижата за всичко. Знаете ли, всъщност, кой управлява света? Вие се възмущавате от сегашния ред на нещата. Защо се възмущавате? — Искате вие да управлявате. Обаче, ако вземете управлението в своите ръце, ще управлявате като тези, от които сега сте недо-

волни. Ето, България съществува като свободна държава повече от 50 години. Кой български министър я оправи? Ние засягаме принципално въпроса, не се спираме върху дребнавости. Аз не засягам модата в политиката; не съм човек на модата, но не я отричам. Според мене, модата е сянка на нещата, а политическият живот е забава за децата. Политиците забавляват себе си и народа, но това не разрешава въпросите.

Отиваш при един гостилничар, нахраниш се и мислиш, че си задоволил глада си, но това е временно. Едно ядене не разрешава въпроса с глада. Три пъти на ден ядеш. Нахраниш се, мине деня и нищо не плащаш. Колко дни ще минеш без плащане? Още на втория ден ще те заставят да платиш. Каквото да мислиш, светът ще си върви в своя път, и земята ще се върти около своята ос. Ти не можеш да се месещ нито в работите на света, нито в работите на земята и на слънцето. Можеш ли да дадеш съвет на земята, как да се върти, и на слънцето, как да грее? Земята ще се върти, както иска, и слънцето ще грее, както си знае. И реката ще си тече, както знае. Ако направиш канал и отбисш реката от пътя ѝ, какво ще постигнеш?

Казват, че реката Нил е отбита от своя път с цел да се създаде добра култура, да се натопи хубаво почвата. Отбиването на реката Нил се отрази зле върху културата на египтяните. Умните, добрите хора изчезнаха. Много

естествено, когато гъсеницата се превръща в пеперуда, тя напуска своето място. Коя е причината за това? Така се сменят и вашите състояния. Срещнеш един човек, приятен ти е. Живееш известно време с него, става ти неприятен. — Защо? — Не ти е направил никаква услуга, никакво добро. Ако на тебе ти е неприятен, това не показва, че той е лош. За да имаш правилна представа за него, трябва да се освободиш от лошото чувство, което ти причинява той. Че не ти е услужил, това е частен въпрос. И ти може да не си услужил на някого. И аз не съм услужил на всички хора. Който и да е от вас, може ли да послужи на всички хора? Има случаи, когато съзнанието на хората не е будно. Човек трябва да знае, какво нещо е услугата. Когато някой иска да използва готовността на другите да му услужват, без той да работи, питам: Трябва ли да му се услужва?

Сега аз не искам да ви направя индиферентни към живота. Обаче, искам да ви дам една философия за живота, да мислите право. Ако десет души се сражават с 10,000 войника, разумна ли е такава война? Ако с една кибритена клечка запалиш огъня, тази жертва е на място, но ако изразходваш цялата кибритена кутия и не запалиш огъня, тази жертва не е на място. Казвате: Да жертвуваме! — Кои неща се жертвуват? Ти жертвуваш агнето, понеже считаеш, че неговият живот не е тъй ценен, както човешкият. Представете си, че един баща има пет дъщери и пет сина. Те се нами-

рат в голямо материално затруднение — нямат какво да ядат. Трябва ли един от тях да стане жертва, да го заколят и изядат? Ако колят днес една дъщеря, утре един син, най-после ще останат един син и една дъщеря. И те започват да се гледат, кой от тях ще стане жертва. По-силният напада по-слабия и го изяда. Като остане последният сам, какво ще стане? Как бихме отговорили на този въпрос? Имате ли опитност? Според мене, никой не трябва да става жертва. Това е разумното разрешаване на въпроса. Нека всички хора се впрегнат на работа. Ако всички хора работеха, природата никога не би ги изложила на страдания. Нека копаят, нека сеят царевица, жито. Няма защо да се ядат братя и сестри. Ще кажете, че може да колите животните. Това е въпрос. Преди всичко, вие трябва да знаете, какъв е произходът на животните: на тревопасните, на месоядните.

Какъв е произходът на месоядните животни? — Има много причини, за да станат те месоядни. Сама по себе си, водата е тиха, но като ѝ се ладе наклон, дето минава, тя кърти и руши. Щом навлезе в равнината, тя отново утихва. При тези промени водата изменя ли естеството си, става ли по-лоша? Като тече по наклон, тя прави пакости, без да е станала по-лоша. Удариш плесница на някого. Той се търкули на земята и пита: Защо ме биеш? Ти съжаляваш, че си го ударил, и виждаш, че нищо не си придобил от това. Утре този човек ще

стане по-силен, тогава той ще ти удари плесница. Не, добър, благороден, справедлив трябва да бъде човек. Едно време, когато хората защитаваха честта си на дуел, след това се ръкуваха и помиряваха. Някога, при дуела, единият ставаше жертва. Да се раняват и убиват хората, това не е разрешение на въпроса. Днес на дуела се гледа като на глупава постъпка. В света са позволени всички глупости. Сега, момъкът краде момата. Това е идея. Някои считат това за престъпление. Някога момата е съгласна да я открадне момъкът, но майката и бащата не я дават, и тя се уговаря да избяга с него. Някога, обаче, момата не е съгласна да я крадаг. Като говоря за крадене на момата, вие започвате да мислите върху това. Момъкът казва: И аз мога да открадна една мома. Момата пък си мисли: Не мога ли и аз да пристапа на някой момък? Дали ще откраднеш мома, или ще пристанеш на момък, с това нищо не разрешаваш. И в двата случая няма щастие. Вие търсите щастие там, дето го няма.

Едно се иска от човека: Да бъде разумен. Велика разумност работи в света. Сиромашията не се разрешава с богатство, а с разумност. Разумен е онзи, който взима от касата само толкова, колкото му е потребно. Такава каса никога не се изпразва. Ако касата обеднява, ти не си разумен. Абсолютно разумен е само Бог. Той е създал света толкова разумно, предвидил е всички отношения между съществата; всичко се подчинява на точни математически изчисле-

ния. Бог дава свобода на човека, да прави, каквото иска, но не го е освободил от отговорност за своите постъпки. Той въздава всекиму заслуженото. Искаш да станеш богат, но не по естествените пътища. Може да успееш в това желание, но, в края на краищата, ще завършиш зле — всичко ще загубиш и, като последен сиромах, ще ти дадат задача — да носиш богатството на другите хора, както конят носи богатството на своя господар. Искаш да станеш религиозен. — Защо? За да се спасиш. И това е неестествен живот. Ще се молиш, ще целуваш икони. Това е външна религиозност, която не спасява човека. Единственото нещо, което спасява човека, е Разумното Слово. На земята Словото се изразява чрез хляба. Значи, хлябът спасява човека. Разумната, права мисъл също спасява човека. Когато се нуждаеш от нещо, не ходи да се молиш на този-онзи да ти услужат, но приложи своята разумна мисъл. Потърси в човека една добра черта в характера му и я дръж в съзнанието си. Тогава, без да се молиш, той ще бъде готов да ти услужи. Още с влизането ти при него, сърцето му се отваря, и той сам предлага своята услуга. Всеки може да направи опит, да види действието на добрата мисъл. Без нея много ще хлопате и няма да ви се отвори.

Закон е: Никога не отказвай да направиш едно добро. То е резултат на разумността, която всякога помага. Ако си умен и силен, ти никога няма да просиш. Отиваш в едно село без пет

пари в джоба си, но си сръчен, от всички занаяти разбираш. Виждаш колата на някой селянин счупена. Ти се спираш, поправяш колата и се прочуваш в селото; като добър майстор. Тук те търсят, там те търсят, изкарваш прехраната си. Ще просиш ли? Минаваш покрай реката, виждаш един човек се дави. Ти си силен, умееш да плаваш. Веднага се спущаш и спасяваш давещия се. Пострадалият ще ти благодари. Ще ходиш ли да просиш при това положение? Днес от всички хора се изисква работа. Има нови начини за работа. Едно е опасно — користолюбистото у човека. Всеки иска да бъде център; да създаде партия около себе си, да стане голям. Генералът казва: Напред момчета! Те хукват напред, но не се връщат, избиват ги. А генералът се връща като победител, с кръст на гърди. Казват за него, че спасил отечеството си. — Спасил отечеството си! Това е заблуждение. Мнозина могат да спасят отечеството си, като актьорите в театъра. Те играят такива пиеси. И това не е лошо, но то е забава. А истинското положение е това, което повдига хората. Време е да дойдат хора, да премахнат неестествените положения в живота. Не е само да се премахнат тези положения, но да се внесат в живота нови идеи. Ако хората нямат нови разбирания, светът не може да се оправи.

Ето, и комунизмът е една идея. — Партия ли е комунизмът? — Партия, но по-добра от другите. Трябва да мине и тази партия,

но и там няма да спре. Комунизмът подразбира нещо общо, общност. В този смисъл, всички трябва да имат еднакви права. Комунистическата идея е права, но тя не може още да се приложи. В малък мащаб, тя се прилага в дома, в семейството. Майката и бащата, които били аристократи, в семейството постепенно отстъпват и стават демократи. Те дават първенство на децата. И децата трябва да си отстъпват. Когато се роди едно дете, по-голямото му братче или сестриче не го присма. Това е ревност в малък мащаб. Гледаш, по-голямото братче налага малкото в люлката. Тази ревност може да вземе и големи размери. Трябва да дойдем до съзнанието, че всички хора имат еднакво право да се радват и ползват от благата. Обаче, животът трябва да мине в нова фаза. Всеки да бъде носител на новите идеи. Всеки трябва да се стреми не до идеята на своя народ, не до идеята на цялото човечество, но до нещо още по-високо. По отношение на Великото, и цялото човечество представя партия.

Сега пис дохождаме до въпроси, които не могат да допринесат никаква полза. Например, колкото да се занимаваме с въпроса за сиромашията, няма да помогнем на сиромасите. Какво ще се прави със сиромасите? Казваш, че ще се бориш да им помогнеш. Но тази борба нищо не допринася. В бъдеще, може да ги ползува, но засега те нищо не придобиват от нея. Тяхното освобождаване е в бъдещето. Например, наблюдаваш жабите в блатото. Колкото

повече вода има в блатото, толкова повече те крякат. Те разискват върху важни социални въпроси, отнасящи се до тях. Колкото водата намалява, те по-малко крякат и започват да мислят, отде да докарат вода, как да си прокарат канали. Обаче, това е немислимо за техния ум. Едно е възможно за тях: да минат от едно блато в друго. Като завали дъжд, текнат пороиите, и блатото се напълва. Всяка жаба казва: Като кряках, аз докарах дъжда. — Жабешко разбиране! Често и хората така разрешават социалните въпроси. Никой нищо не направил, а само крякал. Все направил нещо, но от това положението на блатото не се подобрило. И в света става известно подобрене, но микроскопическо, незабелязано. И в умствения живот на човека става микроскопическо подобрене.

Като изучавам съвременните хора, виждам, че те се различават от хората на миналото. Обаче, отношенията им в обществения живот са почти същите. Разликата е в съзнанието им, което е поинтензивно и по-будно. Като видят страдащия, веднага му се притичат на помощ. Мъчно е за тях още да се жертвуват безкористно. Богатият не дава своето богатство. Майката обича своите деца повече от чуждите. — Лесно се казва: Да обичаме децата! — Ти била ли си майка, да обичаш всички деца? Ти обичаш и парите си, като свои деца. Като ги изгубиш, страдаш. Чуждите нсща нямат място в твоето съзнание. Казваш, че се интересуваши от социалните въ-

проси. — Интересуваш се, но не от всички. Аз зная, де е причината на този частичен интерес. Представете си, както ви говоря сега, в класа влезе един милионер и пошепне на неколцина, че е дошъл с намерение да помогне на бедните. Вниманието ви веднага ще се отклони. Няма да слушате вече лекцията. Съзнанието ви ще се раздвои и ще започнете да мислите за милионите на богатия. В случая, аз мога да бъда недоволен, че вниманието ви се отклонява и не слушате лекцията. Какво трябва да направя? Ще прекъсна лекцията и ще кажа: Запознайте се с този човек, поговорете си с него и вижте, с какво може той да ви послужи. Като се разберете помежду си, аз пак ще продължа лекцията си. Ще кажете, че той не трябваше да влиза в класа. Но може някой да ви пошушне, че той е в хотел, и вниманието ви пак ще се отклони. Ако искаш да отидеш при него, ще подадеш заявление. Стотици, хиляди хора чакат ред, да влезат при него.

Съвременният порядък е такъв, че за всяко нещо трябва да даваш заявление. Искаш да станеш учител, чиновник, непременно ще дадеш заявление до съответния началник или министър. Ако те назначат, ще дадеш клетва, че ще служиш честно. Щом нарушиш клетвата, ще те държат отговорен, ще те питат, на каква идея служиш, и веднага започват да те гонят. Аз съм дошъл до заключението: За да не те преследват, трябва да знаеш изкуството да ставаш малък или голям, видим или невидим — според случая. —

Можем ли да научим това изкуство? — Можете. — Кой ще ни научи? — Светлите идеи идат отгоре, хората ги възприемат и едни-други се учат. Има нещо, което учи хората. Това, което ги учи, иде пак чрез хората. Ти си голям, тежък човек, тежиш 80 кгр., но паднеш във водата и започваш да се давиш. Кой ще те спаси: детето, или възрастният? Трябва да се намъри човек по-силен от тебе, здраво да те хване и изнесе на брега. Дойде ли по-слаб от тебе, и двамата ще се намерите на дъното. Само силният може да помага. Под „силен“ разбирам разумен. Щом те спаси, той се отдалечава от тебе, не иска никакво възнаграждение. Слабият, обаче, помага някога, но очаква възнаграждение. Слабият се страхува от живота и се стреми към осигуряване. Силният не се осигурява.

Сега, да дойдем до научната страна на въпроса, как да се живее правилно. За да се живее добре, трябва да се събудят скритите сили, вложени в човека. Изучавайте вътрешните закони, те ще ви заведат към целта. Да събудиш скритите сили в себе си, това значи, да се свържеш с Великата Разумност в природата. Който се свърже с тази Разумност, той всякога успява. Без тази връзка няма успех. Искаш да се ползуваш от светлината на учения. Как ще ти помогне той, ако ти никога не си му услужил? Представи си, че този учен отива на екскурзия в тъмна нощ и обърква пътя си. Ти живееш в края на гората. Излизаш със запа-

лена свещ и осветяваш пътя му. Няма ли, при случай, и той да ти помогне? Някога ученият е готов само за един човек да работи, ако той го вдъхновява. Същото се отнася и до музикантите. Един виртуоз дава концерт. Той отправя вниманието си към едно лице от публиката, което го вдъхновява, и свири само за него. Той е опорната точка, в която виртуозът закрепва своя лост. Вдъхновителят не подозира това, но виртуозът го използва. Без лост човек не може да вдигне своята тежест. Следователно, всеки човек се пуждае от център, от специално място, дето да постави своя лост. Центърът е числото две. Ако не се справите с двойката, не можете да минете към числото три. На това се дължи способността на някои хора към изобретения. Питате, защо се безпокоите, защо се тревожите. — Нямате опорна точка. Щом намерите опорна точка, вие се уравновесявате, и силите ви се балансират. Иначе, енергиите ви ще се отправят ту към лявото, ту към дясното полушарие. Ако се съберат повече енергии в дясното полушарие, човек става нервен, не може да си намери място. Ако се събере повече енергия в лявото полушарие, човек става активен. Като видиш нервен, неспокоен човек, тури лявата си ръка върху главата му, и той ще се успокои. Правилно е, енергията от едното полушарие да тече в другото — да се разпределя равномерно. Лесно се помага на хора, с които си свързан. Твоята енергия минава през тях, прави цял кръг и ги успо-

коява. Тези хора представят скачени батерии. Живите енергии минават от един човек в друг и се връщат там, отдето са излезли. Така хората се обновяват.

Като ученици, подържайте положителната мисъл. — Тъмно е в съзнанието ми. — Ще ти светне. Когато кажа: Ще съмне, това аз ли правя? И без моите думи ще съмне, но те ще внесат успокоение. Правете опити в това отношение, за да се уверите в известна истина. Опитът има резултат, когато е лишен от егоизъм. Направи опита, първо за проверка на истинага, а после, за своя лична полза. Само в такъв случай, опитът може да ви потикне да вървите напред. Ако получите резултат, пазете се да не се възгордесте. Помислете, например, за някого, че може да свири отлично. Ако няма никаква корист в мисълта ви, той, наистина, ще свири като истински виртуоз. За това се иска вътрешна подготовка. Като направите опита, ще се уверите в скритите сили и възможности в човека. Като видиш някъде една капка вода, придобиваш вяра, че оттам ще протече повече вода. Сега и вие се нуждаете от повече влага, стапали сте доста сухи.

Т. м.

1. Лекция от Учителя, държана на
23 септември, 1932 г. София.—Изгрев.

Изворите на живота

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

Чете се темата: „Разлика между мъртви и живи тела.“

Тема за следния път: „Признаците на сития и гладния човек.“

Попитали едного: — Кой е стар човек? — Прегърбеният и побелял човек е стар. — Кой е млад човек? — Изправеният и с черна коса човек е млад. Това са относителни разсъждения.

Сега, от вас се иска да изучавате четвъртото измерение в широк смисъл, не както сте го изучавали. Изучавайте също и въпроса за разпадането на телата. Интересно е разпадането, т. е. разделянето на клетката при размножаването. Макар и да се дели, клетката си остава жива. Вие говорите за живота и за смъртта, но повече от религиозно гледище. Важно е да изучавате тези процеси от научно гледище, да дойдете до безсмъртието. Думата „смърт“ има широк смисъл. Казвате, че някой умрял. Когато банкерът не ти дава пари на заем, той е умрял за тебе. Ако престанеш да внасяш пари в банка-

та, и ти си мъртав за банкера. Виждате, че един плод паднал на земята, и казвате, че е умрял. — Не, той се е посял в земята, жив е, от него ще излезе ново дърво. Когато човек съблече старата си дреха и облече нова, умрял ли е? В този смисъл, смъртта не е нищо друго, освен събличане на старата дреха, т. е. излизане на човека от телото. Мислете за смъртта и за живота така, че да не се спъвате. Казвате, че някой умрял, защото не диша, не говори. Според мене, това не са признаци на смъртта. И умрелият говори, но по друг начин. Той влиза във вас и там говори. Не може да мислиш за умрелия, ако той не е жив. Всяко нещо, за което мислиш, е живо.

В обясненията, с които съвременната наука си служи, тя дохожда до механическо разбиране. Тя говори за измеренията, но спира до третото измерение. По-горе от третото измерение, тя не допуска никакъв живот. Говори се за четвърто, пето, шесто измерение, но и те не са изучени, както трябва. Сегашните астролози и физиогномисти изнасят нови факти из науката, но и те още не са дошли до дълбокия смисъл на нещата. Казват, че един човек се намира под влиянието на Юпитер, например, друг — под влиянието на Марс, но какво може да излезе от тях, не могат с точност да кажат. Те говорят общо за човека, но това не е достатъчно. Физиогномистът гледа веждите на човека и казва, че са дебели или тънки, но какво точно означават едните и другите, не

обяснява. В общи чърти лесно се говори, но изкуство е да се каже на човека, какво означават неговите вежди.

Като разглеждаме веждите на човека, виждаме, че има дебели и тънки вежди. За човека се казва, че е дебел или слаб. За реката се казва, че е пълноводна или не, че е широка или тясна. Както виждаме, за изясняване на нещата си служим с различни понятия. Който има дебели вежди, мускулната му система е здрава, силна, също и космите му са дебели. Който има тънки вежди, и космите му са тънки, и мускулите му са по-слаби. Постъпките на човека са в зависимост от веждите. Много физиогномисти и френолози дохождат до същата каша, както и в науката. Дето има каша, там няма прогрес. Френологът спира вниманието си върху изпъкналите места на черепа, но само те не разрешават въпросите. И дебелината на черепа е от значение при определяне дарбите и способностите на човека. От голямо значение също е устройството на мозъка, дължината на мозъчните нишки. Обаче, за да се дойде до истинското знание по тези въпроси, нужно е не само материален, но и духовен поглед. Ще кажете, че от проявите на човека се съди за неговите дарби и способности. Не са само проявите, които определят човека. Ако от проявите на хората и от резултатите на нещата се съди за културата, тогава и от фабриките, от къщите, от училищата ще съдим за сегашната култура. Може ли от броя на богомолците да се опре-

дели религиозността на един народ? Може ли броят на църквите да определя религиозността? Може ли от броя на богомолците да се определя способността и красноречието на проповедника? Ще кажете, че църквата е духовно заведение, а проповедникът - служител на това заведение. И наистина, в ръцете на такъв проповедник, Библията е доходна книга. Тя губи значението си като свещена книга. Външният вид на нещата не определят истинността им. Например, някъде има малко църкви, а хората са религиозни; имат малко училища, а са просветени. Другаде има много училища, и хората са също просветени и напреднали. Не всеки учен е истински учен. Има учени, които са като бакалите. Значи, бакалинът, като човек може да учи, но от него учен човек не може да излезе. Всеки човек се учи. Може ли да бъде учен онзи, който реже или изследва жаби? Как е възможно, да разрежеш едно животно и да говориш за функциите на неговите органи, т. е. за живота, който се изявява в него? Ще кажете, че и животните, като човека, имат вътрешни и външни органи, които определят тяхната разумност. Това е предположение. Не съм се разговарял с микробите, не мога да кажа, доколко са разумни те. Не съм се разговарял и с маймуната, и за нея не мога да кажа нищо. Като срещна един човек, и за него не мога да кажа, дали е добър, или лош. Който гледа материалистически на живота, не може да даде точно определение за него. Изобщо, с думи, животът

не може да се определи. Следователно, това, което не можем да определим, е животът; това, което може да се определи, е проява на живота. Ето защо, не питайте, що е животът. Обаче, движението, мислите, чувствата и постъпките на човека имат известно отношение към живота, но те сами не са животът. Изучавайте тези отношения.

Мнозина се смущават и изпадат в противоречия. Защо се смущават? — От някои установени възгледи за живота. Докато е малко, детето разхождат в количка; като порастне, количката е вече безпредметна. Де е тука установеното? То има отношение към възрастта. Значи, количката е нужна само до известно време. На същото основание, човек се мени: от малък става голям; от прост става учен; от сиромаш — богат. Тук играе роля събуждането на съзнанието. Този процес представя проява на живота. В първо време, детето не съзнава нищо, после, съзнанието му почва да се проявява, а накрая на живота, изгубва съзнанието си. С постепенното пробуждане на съзнанието, усилват се и движенията на човека, и накрая също и движението отслабва. С това се обяснява остаряването на човека. Като остарее, той отива в другия свят. Къде? — Ще кажете, че отишъл при Бога. Значи, като се ражда, човек иде от Бога, а като умира, отива при Бога. Иде от Бога, а е невежа; отива при Бога, но е грешен. Как е възможно, едно същество да иде от Бога, от вечния живот, а да е невежа? Или

отива при Бога, а е грешен. Според мене, онзи свят, за който се говори, не изхожда от Бога. Как е възможно, Бог на любовта да ни дава гнили плодове? Под „гнили плодове“ разбирам греха. Трябва да бъдеш посредствен човек, за да мислиш, че Бог има отношение към света на греха. Който мисли по този начин, той ще фалира.

Днес хората се делят на материалисти и идеалисти. Според мене, нито едните са на прав път, нито другите. Казват за някого, че бил идеалист. — Как се извява неговият идеализъм? — Няма отношение към парите, раздава парите си на бедните. — Чи пари раздава? — На баща си. Значи, идеалистът раздава чуждото, а материалистът събира чуждото. В случая, и двамата са материалисти. Истинският идеалист не борави с материята. Това значи, той да бъде без мозък, без дробове, без стомах, без ръце, крака, мускули, кости и т. н. Материалистът и идеалистът се оплъчили един срещу друг, кой е по-прав. Ще кажете, че реката тече надолу. — Това не е по нейно желание. Като замръзне, накъде ще тече? И човек мисли, защото всички хора мислят. Ти желаяш нещо, защото и другите желаят; грешаш, защото и другите грешат; добър си, защото и другите са добри.

Веднаж дойде при мене един външен човек, който ми каза: Ти поне имаш ученици, на които можеш да разчиташ. — Аз разчитам на човека толкова, колкото и на мечката; и обратно: на мечката разчитам, колкото и на човека. Ако

разчиташ на себе си, ще разчиташ и на другите; не разчиташ ли на себе си, на никого не можеш да разчиташ. Някой разчита на себе си повече, отколкото на другите. Има студенти, които разчитат на професора си, да им пише добра бележка, а те нищо не учат. Да разчиташ на себе си, това значи, да си свободен от всякакво противоречие.

Работа се иска от всички! Кой не работи? Няма същество на земята, което да не работи. Като яде, човек пак работи. Значи, и храненето, като процес, означава работа. В този смисъл, и ангелите работят. Иначе, те нямаше да имат енергия. Това са сграницни въпроси. Важен въпрос е да знаеш, кой човек е учен, и кой не е учен. Гледаш единого, изкривил главата си надясно. Ако искате да знаете, коя е причината за това, питам: Защо корабът се наклонява повече към дясната страна? — Не е добре натоварен. Ако искате да го изправите, преместете част от товара на другата страна, да го уравновесите. Така, както се развиват, хората постепенно се поляризират. Старият не мисли право, но и младият не мисли по-добре. Старият не мисли за Бога, но за живота си—кой ще се грижи за него. Той казва, че остарял от жена си, от децата си, от внуците си. Той си въобразява, че има много опитности. — Какви опитности има? — Живял 120 години, по три пъти на ден ял, но никаква работа не свършил. Най-после съжалева, че не разбрал живота. Какво правят хората? — Сдружават се,

с цел да научат по-добре живота. В това съдружие влизат хора с образование и други, без образование. — Каква е разликата между едните и другите? — И едните, и другите не говорят истината. Обаче, онези с образование изопачават истината повече от тези, които нямат образование. Сегашните хора са дошли до положение да мислят само за себе си. Който мисли за себе си, умира по-скоро от този който не мисли за себе си.

Аз познавам един от учениците, който много мисли за себе си. По цели нощи не спи от мисъл за себе си. Туря на гърба му една раница от 10 кгр., той пъшка, не може да я носи, иска някой да му помогне. Въпреки това, и вечер спи с раницата си. Без раница засега не може. Ще кажете, че отричам живота. Не, аз отричам вашите заблуждения. Вие не сте влезли още в живота, не знаете, какво представлява той. Сегашната култура не представлява живота. Едно нещо ще знаете: Животът по никой начин не може да се определи — колкото и да искате, не може да го определите. Ще кажете, че животът носи страдания. Това е крив възглед. И източната философия поддържа същия възглед. Да се мисли така, то е все едно, да пиеш вода с различни примеси и да казваш, че това е вода. Не, тази вода е загубила естествените си свойства. Каквито вещества да турите във водата, тази вода не може да се сравни с естествената. Писте ли нечиста вода, винаги ще бъдете разочаровани.

Какъв е цярът на това? — Такава вода трябва да се пречисти. Ако ножът е остър, трябва ли да се реже с него човешка глава? Ако чукът е тежък, трябва ли да се пука с него човешка глава? След всичко това, искате да осигурите живота си. — Ако досега не сте се осигурили, никога няма да осигурите живота си. Никога не внасяй в ума си мисълта, че не си осигурен. Ти си осигурен, но мислиш втори път да се осигуриш. Осигурен си за 10,000 лв., а искаш още да се осигуриш. След 20 години ще умреш, и други ще използват твоята застраховка. Какво разбирате под думата „сигурност“? Важно е да имаш някаква работа. Тя е вашата законна осигуровка. И, като работите, да дойдете до познаването на живота. Христос казва: „Аз съм пътят, истината и животът.“ А ти казваш: Знаеш ли, кой съм аз? — Ами ти знаеш ли, кой съм аз?

Един полковник отишъл в агенция „Сингер“ в Русе, дето работел един от нашите братя. Полковникът поискал нещо и, за да си даде по-голяма важност, казал: Ти знаеш ли, кой съм аз? — Аз съм полковник Д... — Ами ти знаеш ли, кой съм аз? — Ефрейтор С... И двамата се засмели. Някога ефрейторът е по-умен от полковника, а някога, обратно, полковникът е по-умен. Това не е за критика, аз правя разбор на нещата.

Казваш: Аз, човекът, имам право да мисля свободно. — За какво да мислиш? Ти, разумният човек, нямаш право да спъваш живота,

който произтича от Бога. Ти, разумният човек, нямаш право да затваряш крана на живота и да го отваряш, когато пожелаеш, както кръчмарят със своите бъчви. Питам ви: Продавате ли живота? Щом повярваш, че някой те обича, ти продаваш живота. Кажеш ли на някого, че трябва да плати за чашата вино, ти си вече кръчмар. Живот, който се продава, не е истински. Това, което не се продава, е живот. Същото се отнася до любовта. Това, което не се казва за любовта, е истинска любов. Знай, че ти още не си проявил любовта. И аз досега не съм разбрал, защо ме обичат хората. Казвате, че съм добър човек. Не забранявам да ме обичат, както и на мене не могат да забранят да обичам. Следователно, мога да обичам, когато искам и както искам. Мога да живея, както искам. Животът и любовта не търпят никакъв закон. Те са като водата. Тя носи всичката кал, но един ден калта ще се утаи. Ти можеш да внесеш жлъч, смърт в живота си, но един ден животът ще се освободи от нея. Някога ти несъзнателно се папаш; някога за дребни работи се докачаш. Що е „докачение“? — Значи, да се качиш на гърба на баща си. Защото бащата никога не се докача. Мислете върху докачението.

Кажете ми, какво трябва да правите сега? Ученикът ще каже, че трябва да учи, музикантът — да свири, певецът — да пее. Ако и аз уча, пея, свиря, като вас, какво ще спечеля? При всичко това, хората пак страдат и умират. Изкуство е, да пееш, без да страдаш; да пишеш

любовни писма, без да се разочароваш; да търгуваш, без да губиш; да спиш, без да се оплакваш, че те боли нещо. Докато е на земята, човек се ползува от капиталите на три важни инсталации: мозъчна, белодробна и стомашна. Човек е представител на тези инсталации, те го кредитират. Някой мисли повече за ядене и пиене, затова той препоръчва своята стомашна система. Друг препоръчва своята мозъчна система, затова той повече мисли. Три главни фирми услужват на човека, но животът не е нито в мозъка, нито в дробовете, нито в стомаха. Животът се проявява и чрез тях, но временно. Животът се проявява чрез много фирми, но важно е да се намери онази фирма, чрез която всякога се проявява. Казваш: Загазих нещо. — Който има живот в себе си, никога не загазва, никога не заболява, никога не умира. Който има живог в себе се, грях не прави. Той не се натъква на противоречия. Той се е домогнал до изворите на живота. Кои са изворите на живота, това оставям на вас, да мислите, и сами да си отговорите.

»

2. Лекция от Учителя, държана на 30 септември, 1932 г. София.—Изгrev.

Съзнание и свърхсъзнание

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

Тема за следния път: „Как са създадени ръцете и краката.“

Природата не обича безпорядъка. Поради безпорядъка в човешкия живот, хората са изпаднали в невежество.

Толкова години наред, и стари, и млади, правите гимнастическите упражнения, но никога не ги изпълнявате, както трябва. Преди всичко, трябва да се изпълняват ритмично. Когато си вдигате ръцете нагоре, трябва да си напълните дробовете с въздух. Значи, с вдигането ръцете нагоре, трябва да възприемете нещо. И гайдата не може да свири, докато не я напълните с въздух. За да добие сили, човек трябва да яде. Ако няма храна, и движение няма. Като спущаш ръцете надолу, ще изпущаш въздуха. А вие правете обратно: като се изправяте и вдигате ръцете нагоре, вие издишате, а като сваляте ръцете и клякате — тогава вдишвате въздух. По такъв начин изпълнявани, упражненията не дават никакъв резултат. Гледаш някой върви, главата му наведена на едната или на другата страна,

гръбначният му стълб се изкривил. Това са неестествени положения. А трябва да вървиш прав по отношение на известна плоскост, на известни сили, които действуват в тебе. Ако не си в хармония с тези сили, ти не можеш да мислиш правилно, да чувствуваш правилно; ти си загубил перпендикуляра си към плоскостта, по която се движиш. Тук плоскостта я разбирам чисто физическо поле, в което едновременно и работиш.

Вие изучаваге различни науки, като упражнения за вашия ум. Всичко това, обаче, няма особено приложение в живота ви. Като казвам, че няма приложение, искам да разберете, че това, което знаете, има повече отрицателен характер, отколкото положителен. Под „отрицателен“ характер разбирам, че човек яде повече, отколкото трябва. Следователно, стомахът му не е в състояние да смели приетата храна, и той повече губи, отколкото печели. Тогава човек изпитва едно неразположение. Какво се иска от него? — Да яде по-малко. Идеята, че с малко храна не може да се поддържа организъмът, не е права. Малкото количество храна, добре асимилирана, дава повече енергия, отколкото многото храна, не добре обработена.

Човек трябва да има ясна представа за себе си. Ти имаш едно тело с различни органи: мозък, сърце, дробове, стомах, ръце, крака. Те са резултат на работа от хиляди векове и хиляди същества. Днес ти се ползуваш от този готов резултат. Ти имаш тело тежко 60, 70 или

80 кгр. и не знаеш защо, всъщност, ти е това тело и защо е толкова тежко. Не знаеш истинското предназначение на твоите органи. Казваш, че можеш и без това знание. — Съгласен съм, и без знание може. Вие влизате в една стая. Хазяинът ви показва стаята и си излиза. Къде са ключовете на осветлението, не знаете. Въртите се натук-нятам, не можете да светнете и оставате в тъмнина. Защо не попитахте хазяина, има ли осветление на стаята; къде са ключовете; къде е чешмата? Много неща трябваше да разпитате, за да не се намерите в затруднение. Това са положения, които не зависят само от вас, но от всички живи същества; всяко живо същество се нуждае от ориентировка. В това отношение, нисшите същества живеят по-добре от висшите. Вие, например, сте заети със своите нововъведения. Например, новата дреха внася нещо ново във вас, и вие искате да я облечете. Обличате дрехата, въртите се наляво-надясно, радвате ѝ се. Забравяте да я ядете. Все за дрехата си мислите. И уроците си забравяте да учите. Готови сте цял ден да се разправяте с новата си дреха. Има смисъл да се облечете с тази дреха, само когато нямате работа. Щом имате уроци, оставете дрехата настрана. Какъв смисъл има, да бъдеш облечен с нова дреха и да отидеш на училище с непригответени уроци? Така облечен, ти може да съблазниш някого с дрехата си.

Сега, да разгледаме известни процеси от гледището на науката. Например, казва се, че

и студът изгаря, и огънят изгаря. Обаче, вода, изложена на студа, замръзва; ако се тури на огъня, тя започва да ври и постепенно се изпарява. В двата случая имаме два различни процеса. Значи, има огън, който смразява, т. е. втвърдява телата. Има огън, който ги изгаря. Какво придобива човек, ако в един случай замръзва, а в друг ври и се изпарява? Ще кажете, че и едното, и другото са тежки психични състояния, през които вис често минавате. Казваш: Тежи ми раницата. — Това не ме интересува. — Какво да правя да облекча състоянието си? — Извади от нея едно кило и го хвърли настрана. — Пак ми е тежка. — Извади още едно кило. — Гърбът ми е охлузен от тежката раница. — Вади от нея и хвърляй, от тебе зависи, ти си господар на положението. Ако не можеш да хвърляш, ти си слуга. Напусни господаря си и стани господар на себе си. — Кой ще ме храни тогава? — Щом не се решаващ да напуснеш лошия си господар, ще носиш тежката раница. — Кой е лошият господар? — Кривата мисъл. Докато мислиш криво, ти си при лош господар. Щом изправиш мисълта си, отиваш при добър господар. Пази се от кривата мисъл, т. е. от лошия господар, който ще ти тури юлар на главата. Кажки си: Господарю, не искам да ходя с юлар. Всичко хвърлям, искам да бъда свободен.

Нова мисъл, ново разбиране е нужно на човека! Досега си мислил по стар начин. Отсега нататък ще мислиш по нов начин и ще

разбираш нещата по нов начин. Представи си, че колата, на която се качваш, е счупена. Какво ще правиш? Ако чакаш да дойде майстор отнякъде да я поправи, това е старото разбиране. Майсторът може да дойде след два-три месеца. Ще чакаш ли толкова време? Новото разбиране ще те научи, какво да правиш. Ще свалиш товара си, ще го туриш на гърба си и ще продължиш пътя си. Докато разчиташ на хората, ти си в старото разбиране. Щом разчиташ на себе си, ти си в новото разбиране. Разчитай на своите сили, за да се обновиш. Този е естественият път на живота. Всяка неестествена мисъл, всяко неестествено чувство внасят противоречия в човешкия живот.

Работете съзнателно върху себе си, да се подготвите за новото знание. Ще дойдат великите учени, великите майстори, които ще ви въведат в пътя на новото знание. Ако вървите по пътя на сегашното знание, нищо няма да придобиете. Външно ще минавате за учени или за богати, но нито знанието, нито богатството могат да ви спасят. Ако си богат, ще си направиш голяма къща, ще си купиш автомобил, ще се ожениш, деца ще имаш. Един ден ще умреш и на цаметника ти ще пишат: Тук почива добър, благороден човек. Тези думи ще ви спасят ли? Лежи богатият в гроба, съзнава всичко, което става с него, но никой не може да му помогне. Четат му молитви, плачат, говорят добре за него, но той лежи в гроба и се мъчи. Той предпочита да дойде ня-

кой човек да каже нещо лошо за него, но да го изхвърли въвн от гроба, отколкото всички да говорят добре за него и да го оставят да се мъчи долу, дълбоко заровен в земята. Такова е и вашето положение, като ученици. Вие очаквате да дойде някой при вас да ви похвали, да каже, че сте способни и даровити. Даровит, способен си, но ходиш бос и окъсан, без пет пари в джоба. Даровит и способен си, но професорът те скъсал на изпига. Благороден си, но гостилничарят няма доверие в тебе, не ти дава ядене. Той те пита: Имаш ли пари? — Нямам. — Щом нямаш пари, и ядене няма. Ако остане нещо от яденето, ще ти дам малко да се нахраниш. — Кой е изходният път от това положение? — Според мене, ще правите опити, ще се упражнявате и така ще намерите изходния път. Ще изнесеш водата въвн, при голям студ, и ще я нагриваш. От една страна ще я нагриваш, от друга ще замръзва. Това е упражнение със знака плюс. После ще внесеш водата в сгаята, ще я туриш на огъня и, след няколко часа водата изчезнала. — Защо? — Огънят е силен. Поглеждате в тенджерата, нищо няма — празна е. Значи, имате знака минус. И ледът, и водата са полезни на воденичаря. Той чака да се стопи леда и да кара воденицата му. Ако водата се изпарила, ще почака, докато се охлади, да се превърне във вода и пак да кара воденицата. Ще работите с плюсовете и с минусите, като знакове в алгебрата, докато решите правилно всичките си задачи.

Нека спрем вниманието си върху ръката, като израз на известна дейност в човека. Коя страна на ръката е положителна, и коя — отрицателна? Ръката има отношение към известна област на мозъка. Не само цялата ръка, но всеки пръст на ръката има отношение към специфична област на мозъка. Доказано е, при това, че силата на палеца е равна на силата на останалите пръсти. Половината от енергията на човека е вложена в палеца. В него е вложена разумността на човека, по която той се отличава от животните. Животните имат най-много четири пръста. В тях липсва палеца, т. е. разумността. Приложението се крие в палеца. От енергиите, които излизат от него, зависи активността на човека. От палеца излизат енергии, които дават потик.

И тъй, всеки пръст е източник на известен род енергия. От енергиите на пръстите се определят желанията на човека. Имаш желание да се качиш на един връх, висок около 8 — 10 км. Не е достатъчно само да желаеш. Важно е, можеш ли да издържиш на тази височина. Който се качва на големи височини, той започва да се задушава. За да се изкачи на тази височина, трябва да поема въздух отвън. Иначе, той ще изгуби съзнание. Днес малцина могат да се качват на високи места. Желанието на човека, да се качва по високи места, има отношение към неговия вътрешен стремеж да се повдигне. Да се повдигнеш в обществото, да заемеш висок пост, да станеш известен, виден човек, това

значи, да се качиш на висок връх. Можеш ли да издържиш на такава височина, без да изгубиш съзнание? Лошо е, никой да не те познава, но още по-лошо е, всички хора да те познават. Желанието на човека да се прослави е Божествено, обаче, да се прослави пред онези, които го обичат. Да те обичат хората, това значи, да те повдигнат. Няма по-страшно нещо от това, да те повдигнат хората, с цел да те използват. Какво се ползува овцата от познанството си с вълка? — Тя се излага на голяма опасност. В края на краищата, овцата ще плати с живота си. Казваш, че като по-силен, вълкът ще постъпи кавалерски с овцата, ще я придружава до ливадата да пасе.—Ще я придружава, докато я изяде. След това, никъде не можеш да я намериш. Не правете връзка между вашите благородни мисли и вълчите мисли, т. е. мислите от нисш произход. Не запознавайте една висша мисъл с една нисша мисъл.

Казано е в Писанието: „Побеждавайте злото с доброто!“ Това е друг въпрос. Оставете добрите мисли да минават през ума ви, за да станат силни, мощни. Вън от ума, мисълта е слаба, пасивна. Щом мине през човешкия ум, тя става силна. Тогава тя може да прави чудеса. Всяка мисъл, добра или лоша, може да се използва от човека, като разумно същество. Какво ще постигнете, ако енергиите на вашите пръсти са отрицателни? Ако енергиите на пръстите са положителни, всеки момент вие придобивате нещо. Средният пръст е високият

връх на човешката ръка. На този пръст винаги може да се разчита. Той представя човешката съвест. Да бъдеш положителен, това значи, всеки ден да преглеждаш сметките си; да знаеш, какво можеш да изразходваш и какво ще ти остане. Средният пръст отдава правото на всички хора. Да се качиш на този връх и да не отдадеш правото на всекиго, това показва, че не си се издигнал над хората. Какъв смисъл има изкачването на този връх? Следователно, има смисъл да се изкачиш на върха, ако можеш да отдадеш правото на всеки човек. Иначе, качването е безпредметно. Дали само на един човек, или на себе си отдаваш правото, това подразбира изкачване на върха. Когато енергиите в малкия пръст са положителни, това показва, че можеш да се ползуваш от скритите богатства в него. Каква полза, че си богат, а стомахът и гърдите ти са слаби? При тези условия, малкият пръст ще ти създаде големи нещастия. Около тебе ще се съберат лекари да правят опити, с цел да те лекуват. Богат си, щедро плашаш, но същевременно страдаш. Такова е положението на мнозина от вас.

Мнозина питат: Защо идат страданията? Защо светът е създаден така, че хората трябва да страдат? Ето един въпрос, на който никой не е отговорил. Като не може да си отговорите, вие казвате: Светът трябва да се оправи, да се махнат страданията. Така мислят и мишките. Като видели, че не могат да се освобо-

дят от преследването на котката, те решили да ѝ закачат звънец, че отдалеч да я чуват. Обаче, и досега не се намерила мишка, която може да закачи звънец на котката. Знание е нужно за това! И хората не успяват в желанията си, защото не са техни. Те са наемници, служители на чужди желания. Казваш: Ще убия този човек! — Твое ли е това желание? Ти ще го убиеш, но и тебе ще убият. Ти, който изпълняваш чуждо желание, господар ли си на себе си? Ако две тсла се движат едно срещу друго и се блъскат, какво са постигнали?

Аз искам да ви обърна вниманието на факта, кога служите на вашия желание и кога — на чуждите. Всеки трябва да си отговори, господар ли е на своите желания, или техен слуга. Ако си господар на своите желания, ще имаш един резултат; ако си слуга, ще имаш друг резултат. Освен това, важно е, дали си добър, или лош господар. Също така, от значение е, какво е желанието ти: добро, или лошо. Ако желанието ти е лошо, търси начин да се освободиш от него. — Не мога да се освободя. — Щом не можеш, ще носиш последствията на своето лошо желание, без да ти помогне някой. Следователно, ако намирате, че светът е лош, ще знаете, че той е резултат на нещо. Всеки човек е отделна единица, която работи в света. Ето защо, като говорите, че светът е лош, имам пред вид човешкия свят.

Да вземем числото пет, като сбор от пет единици, или числото пет в първа степен.

Това число може да представя пет пясъчни зърна, пет ябълчни семки, пет вола, пет коня или пет души, ваши приятели. От пясъчните зърна нищо не можете да получите; от ябълчните семки, като ги посесте, ще получите ябълки; конете и воловете можете да впрягате на работа. Най-много можете да получите от вашите приятели. Значи, имате едно и също число, а различни резултати. Ако знаете произхода или съдържанието на това число, ще направите много работи. Какво ще направите с петте ваши добри приятели? Можете ли и тях да впрягнете на работа? Как ще ги впрягнете, ако са по-силни от вас? Ще кажете, че това е мъчно разрешима задача, като Гордиевия възел. По-неже не се намерил човек да го развърже, Александър Велики го разрязал с ножа. Обаче, това е механично разрешение на въпроса. Александър Велики разряза Гордиевия възел, но не можа да запази империята си. В какво се заключава величието на Александра Велики? Той разреши задачата на Гордиевия възел само в едноизмерния и двуизмерния свят. Той не знаеше, че, освен чрез разрязването на Гордиевия възел, има и друг начин за разрешаване. Така разсъждават всички същества, затворени в един кръг. За да излезеш от кръга, той трябва някъде да се пречупи. Ако едно същество от триизмерния свят разрешава въпроса, то ще прескочи кръга. За него кръгът представя една от великите тайни. То казва: Кръгът трябва да се прескочи. Така, и кръгът ще остане цял, и

задачата решена. Понякога и вие, като съществата от двуизмерния свят, разваляте връзките си с кръга. В случая, и вие сте двуизмерно същество. Следователно, ако имаш пречка на пътя си, вдигни крака си и я прескочи. Няма защо да я късаш, да я пречупваш. Кажете си: Аз ще прескоча кръга и ще вървя напред. Повече няма да се занимавам с този въпрос.

Съвременната математика си служи с числата, като с мъртви величини. Живата математика гледа по друг начин на числата. Достатъчно е да погледне на петте пръста на ръката, за да ги определи като живи числа. За нея са важни не само петте пръста, но и тяхното подразделение на фаланги. Тя разглежда и линиите на ръката, като възможности, вложени в самия човек. Това не е само предположение, но и реална мярка. Ще влезете в световите на фалангите, като отделни от счетовите на пръстите. Това са все ваши приятели, с които ще мерите разстоянието от един свят до друг. Първата фаланга на всеки пръст представя Божествения свят. Втората фаланга представя ангелския свят, а третата фаланга — човешкия свят. Основата на пръста е животинският свят. Като изучавате пръстите си, ще знаете, кой свят взима цялостта във вас. Наблюдавайте ръката си — долната, горната, дясната и лявата страна, после върховете на пръстите си и ги съпоставяйте.

Като ученици, вие трябва да прилагате знанието си в живота. Песен, упражнявайки се с години, но като трябва да приложите знанието

си, не успяваш. Минаваш през гората и пееш. Обаче, като срещнеш мечка, веднага бягаш. Защо не я спреш с песента си? Гладен си. Иди при гостилничаря и пей. Ако той те нахрани, ще знаеш, че пеенето ти има успех. Окъсан си, нямаш дрехи. Иди при дрехаря и пей. Ако ти даде нов костюм, пеенето ти има успех. Ако нямаш приятели, пак пей. С доброто пеене ще си намериш добри приятели. Въпреки това, казваш: Защо Бог ме създаде? — Колкото и да питаш, няма да ти се отговори. Ти бил ли си при създаването на човека? Знаеш ли, от каква кал си създаден? — Не зная. — Щом не знаеш, мълчи, не питай, защо Бог те създаде. Ще кажете, че вашите баби и прабаби знаят, как е създаден светът. По този въпрос никой нищо не знае. — Мойсей е писал за създаването на света. — И Мойсей нищо не знае. Създаването на света е въпрос на далечното минало. Често чуваш да казват: Аз го направих човек. — Какво означава това? Никой никого не може да направи човек. Бог е създал човека, вдъхнал в него дихание на живот, и той станал жива душа. Бог е създал човека, без да види някой, без да го пипне. Може ли и вие да направите същото? То е все едно, да изпълните заповедта на онзи цар, който искал да му ушийт дрехи, без да ги пипне човешка ръка. При днешните условия, това е невъзможно.

Днес аз говоря само за онези от вас, които разбират. За останалите, това е забава, както се забавляват момите и момците. Щом чу-

ят тъпана, всички трепват, хорото започва да се върти. Някога барабанът бие и във време на война. Щом удари барабанът, войниците влизат в бой. Горко на онези, за които бие тъпанът. Ще одереш кожата на едно животно, ще направиш от нея тъпан и после ще очакваш щастие. Няма случай, да бие тъпан на сватба, и след време сватбарите да не се разбягат. Разумната природа избира средствата, с които си служи. Тя казва: За благородни работи са нужни благородни средства. Ако обичаш един човек, ще му дадеш най-хубавата храна. Ако не го обичаш, ще му дадеш най-лошата храна. Природните закони, действуват навсякъде — и в атомите, и в молекулите. И химикът, колкото и да е учен, е длъжен да спазва природните закони. Опитали се да ги заобиколи, те гледат на него като на крадец и разбойник и го държат отговорен за всичко. Той краде, а природата налага своето наказание.

Учените измислиха различни изобретения, а природата ги коси. Те измислиха електричеството а природата ги свърза с електрическия ток. Учените се стремят да се домогнат до най-скритите тайни на природата, но те не подозират, че един ден тя ще ги унищожи. Когато се доберат до последната тайна на природата, те ще изчезнат от лицето на земята. Да изучавате тайните на природата, без нейно съгласие, това е насилие, това е престъпление. Ако природата има любов към тебе, тя сама ще ти повери своите тайни, и ти никога няма да

злоупотребиш с нейното доверие. Щом ученият изчезне от лицето на земята, това показва, че той не е работил в съгласие с волята на природата. Дето има насилие, там последствията са лоши. Не стана ли същото с първия човек? Бог му каза: Няма да се докосваш до това дърво! Ако се опиташ да разбереш тайната, която се крие в него, ти ще умреш. Що е злото? — Последната тайна на природата. Трябва ли да разрешиш тази тайна? Не се опитвай да разрешаваш въпроса за злото. Не разрешаваш и въпроса за доброто. Приеми ги като факти. Тогава злото ще носи своите лоши последиствия, а доброто — своите добри последиствия. Ползувай се от добрите последиствия на доброто, а избягвай лошите последиствия на злото. Не се стреми да победиш злото, нито да го помириш с доброто. Не търси произхода на злото. Досега никой не е разрешил въпроса за злото. И първият човек не можа да го разреши. Вместо да постигне нещо, той изгуби и това, което имаше. Затова, за него се казва, че оголял. Но и с това не се свърши.

Това е тайната, която ви разкривам сега, а именно, да не се занимавате с доброто и злото. — Значи, не трябва да учим. Каква наука е тази — да се занимаваш със злото? Питам: Какво се ползуваш, ако знаеш теглото на земята? Някои учени изчисляват теглото на земята, но това са предположения. И аз съм теглил земята, но още не съм дошъл до истинското ѝ тегло. Всеки ден я тегля, и учените я

теглят, но в изчисленията им намирам грамадна разлика — с тонове килограми. Правят изчисления и с теглото на слънцето. Според мене, земята тежи точно толкова, колкото и аз тежа. Всеки може да каже същото за себе си. Никой не може да изчисли теглото на земята. Тя е толкова тежка, колкото и лека. Земята е съставена от безброй малки частички. Всяка частичка е малка земя, която се движи с неимоверна бързина, която си има северен и южен полюс, свое слънце и планети. Тя се движи толкова леко из пространството, с такава подвижност, че не се подава на теглене. Всички частици, събрани заедно, образуват земята, със свой собствен център, наречен тегло на земята. Привличането на земята от слънцето означава нейното тегло. Казват, че мисълта на някого е тежка или лека. Това подразбира нейното тегло. Кои мисли са за предпочитане: леките, или тежките?

Казва се, че златото е тежко, а перото — леко. В случая, златото, макар и тежко, е за предпочитане. Какво може да се направи с лекия чук? Тежкия чук забива гвоздеите, а не лекият. Тежкия чук е на мястото си. Внесете ли го в ума си, той ще ви причини вреда. Там той представя отрицателната мисъл. Къде ще поставите, например, омразата? Мястото ѝ е на физическия свят, а не в умственния. И гнсъът е чук, с който се чупят камъни. Ще чукаш камък след камък, докато излезе нещо от тях. Не става ли същото и на бойно-

то поле? Там хората се мушкат с ножове, а после минават за герои.

Един войник разказваше, че като влязъл в един сръбски окоп, намушкал с ножа си 30 сръбски войника. Това не е истина. Турците казват: И да видиш, не вярвай! Може да е намушкал един-двама сърби, но тридесет! Той иска да се представи герой. Казвам: Ако всички българи бяха намушкали по 30 сърби, България щеше да бъде велика и свободна — нямаше да има неприятели. Ако, наистина, си намушкал 30 сръбски войника, ти щеше да изгубиш сражението. С мушкане въпросите не се разрешават. В някое отношение, и вие приличате на този войник. Той се хвали, а другите ударили на бяг от страх. Лесно се казва, че не те е страх от нищо, но като се натъкнеш на мъчнотия, не знаеш, как да я разрешиш.

И в математиката има мъчни задачи, някои и досега не са разрешени. Такава задача е, например, определяне квадратурата на кръга. Ето един начин за разрешаване. Вземете един кръг и направете от него квадрат. Това е практическо решение на задачата. Обаче, математиците искат да изчислят квадратурата на кръга. Мъчнотията на изчислението е в това, че кръгът е в постоянно движение, при което ту се разширява, ту смалва и не може да се изчисли. Значи, кръгът трябва да се спре. Тогава ще намерите четирите точки на квадрата и ще пуснете кръга в движение. Важно е да

спрете временно кръга и така да определите неговата квадратура.

И тъй, не се спъвайте от неразрешените задачи на науката, но знайте, че те представят богат материал за бъдещето. Досегашните научни теории, взети заедно, представят известни истини. Ако те не са напълно обработени, бъдещето ще завърши работата. Учените ще се домогнат до абсолютната истина. Всяка научна теория представя известна фаза от истината. Следователно, не мислете, че тази фаза ще разкрие цялата истина. Тя е част от истината. Да се мисли, че сте дошли до цялата истина, това е заблудение.

Често се запитвате, ще имате ли успех в живота си, или няма да имате. Ще ви дам един практически метод, с който ще си отговорите. Вземете един сантиметър и точно измерете палеца си на дължина и широчина. Запишете мерките и си легнете. Като станете от сън, пак измерете същия пръст и сравнете двете мерки. На дължина, едва ли ще има разлика в двете измярвания. Обаче, на широчина може да има разлика. Най-малкото разширяване показва, че ще имате успех: ако разширяването е станало в долната, т. е. в месестата част на палеца, успехът ще бъде на физическия свят; ако разширяването е в средната фаланга, успехът е в духовния свят, и най-после, ако има промяна в горната фаланга, успехът е в умственния свят. И тогава, ако си ученик, ще свършите успешно училището. Като измярвате пръ-

ста си, трябва да бъдете крайно внимателни, да не се поддавате на своите желания: Желаете, например, да имаш успех и несъзнателно продължиш или разшириш мярката. Точност се иска в измярването! Не мислете, че разширяването на пръста е всякога добро. Има случаи, когато смаляването е за предпочитане. На някои пръстите постоянно се разширяват, а на някои — постоянно се смаляват.

Този опит — измярването на палеца е първият малък опит. След това ще измярвате и останалите четири пръста. За всеки опит е нужно поне една година. Много измярвания, много наблюдения ще правите, докато дойдете до верно заключение. Значи, пет години измярвания, наблюдения и изчисления ще ви доведат до положително знание. Каквото научите от палеца, това знание е меродавно. От първите измярвания ще разберете, дали ще станете богат, духовен или учен човек. После ще приложите други методи, за да успеете в това, което сте констатирали. Ще ви дам още три метода за работа. — Кажете ни ги наведнъж. — Това е невъзможно. Ако някой ви ги даде наведнъж, той не разбира законите. Едно ще знаете: Не можеш да станеш богат, ако не си бил беден. Не можеш да разбереш цената на хляба, ако не си бил гладен. Само бедният има условия да стане богат. Само гладният може да оцени хляба. Само болният цени здравето. Без контрасти в съзнанието си, човек не може да дойде до истината. Човек борави с много понятия,

но те стават ясни за него само тогава, когато носи опитност за тях от далечното минало. — Де се крие тази опитност? — В съзнанието, самосъзнанието и подсъзнанието му. Оттам тя изплува в свърхсъзнанието му, и понятията вече стават за него положително, истинско знание.

Разчитай на това, което е вложено в твоето подсъзнание и свърхсъзнание, а не на това, което е вложено в съзнанието и самосъзнанието ти. Болен си, викаш лекари да те лекуват. Всички казват, че няма да оздравееш. Обаче, нещо дълбоко в тебе ти казва, че ще оздравееш. Външни доказателства нямаш, но нещо вътрешно те успокоява. И наистина, оздравяваш. Твоето вътрешно разположение излиза верно. Значи, твоето подсъзнание ти казва истината. Лекарите, които се водят от съзнанието и самосъзнанието си, не можаха да попаднат на истината. Много гадатели се проваляг, защото не се ръководят от подсъзнанието. Те изнасят фактите, както са в съзнанието и самосъзнанието им, поради което грешат. Малко гадатели могат да кажат, точно какво ще стане. Някой гадател ти каже, че ще станеш богат, учен, но не ставаш такъв. Е, ако ти не забогатееш, все някой ще забогатее. В това отношение, гадателите приличат на младите войници, които се обучават в стрелба. Те се учат да стрелят в мешанки, но и в тях не попадат. Те се шегуват помежду си и казват: Не ударих точно в мешанката, но ударих в камък.

Когато господарят иска да си почива, слугите търсят развлечение. Това не е лошо, но за да не безпокоят господаря си, те трябва да отидат надалеч. Защото, ако го смушават, като стане, той ще им се кара. Та като идат по-далеч, там свободно ще се забавляват и, като се върнат, господарят си е починал, и те са се забавлявали добре. Трябва да разбирате своето естество. Има известни сили, които действуват във вас и които нищо добро не ви допринасят. Казваш: Аз ще свърша с училището. Какво ще свършиш? Напротив, ще кажеш: Никога аз няма да свърша с училището — така е мисго по-право да кажеш. Често казвате: Ще стана човек. Значи, ти отричаш, че сега си човек. Щом отсега ще ставаш човек, от тебе нищо няма да излезе. Моето разбиране е: Ако досега не си станал човек, никога няма да станеш такъв. Постапи си мисълта: Аз съм човек. Аз съм станал човек, а сега ще живея като човек. Ако кажеш: Аз ще стана добър човек — ти не мислиш право. Кажи така: В естеството ми е да живея добре.

Като ученици, вие трябва да се научите да мислите правилно. Какво остана в ума ви от тази лекция? — Да има положително отношение между природата и човека. Човек не трябва да бъде в стълкновение със себе си. Идеята, че човек трябва да се бори със себе си, не е права. Той трябва да разбира себе си, да работи в съгласие със себе си и с живата природа. Когато пресганем да се борим със се-

бе си, тогава ще дойде съгласието и ще бъдем в мир и хармония с разумната природа. Към това трябва да се стремим.

Като ви гледам, вие сте силно напрегнати. Аз не искам да разрешите всички задачи. Когато диша, човек възприема въздуха и се ползува от него. С това той нищо не допринася на света, но на себе си. И ако има правилни отношения към природата, и тя ще има такива отношения към него. Не забравяйте, че има един закон, който регулира всичко в света.

Първото нещо, което трябва да знаете: Не уреждайте вашия живот. С това не искам да ви кажа да не работите. Съвсем друга идея имам: Не мислете, че вашият живот не е уреден. Не мислете, че не сте способни, и че от сега ще развивате вашите способности. Посадете вашите способности и ги оставете, те сами да поникнат.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истинага е скрит животът

3. Лекция от Учителя, държана на 7 октомври, 1932 г. София.—Изгрев.

Граници и възможности

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

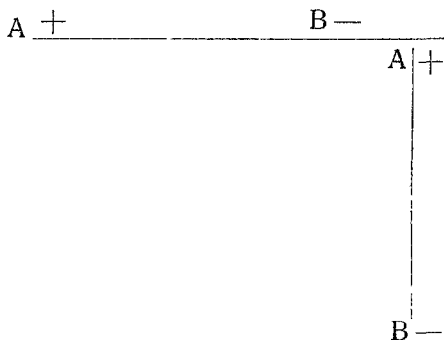
— В истината е скрит животът.

Тема за следния път: „Непознатото.“

Казвате, че много неща в природата се повтарят и то — най-познатите. Всъщност, в познатите неща се крият непознатите. Например, не можеш да напишеш нещо, без участието на познатите букви. Може написаното да е нещо непознато, но то е изразено чрез познати букви. Голяма философия представлява разкъсването на буквите. Това не ползва знанието на езика. Важно е да имаш понятие за буквите, да знаеш, как да ги съчетаваш. След това иде знанието на езика.

Сега ще ви говоря за една особена азбука. Буквата „А“ представлява точката в геометрията. За да се изяви точката, необходимо е участието на някаква причина. Казва се, че точката не заема никакво пространство. Според мене, точката е онова най-малко, микроскопическо пространство или най-малката концентрирана енергия, или най-малката мисъл, чувство или постъпка. Както буквата „А“, написана на хартия, е видима, така може да бъде видима и точката.

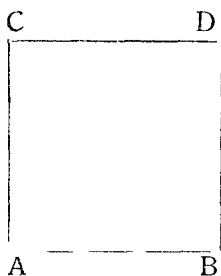
Казва се, че тя се движи в известна посока, обаче, сама по себе си, точката не се движи. Едновременно с буква „А“, като точка, следва буква „В“, също точка. Колкото е видима точката „А“, толкова е видима и точката „В“. Следователно, когато точката „А“ се движи в известна посока, точката „В“ се движи в посока, противоположна на нея. Значи, когато се движи електрически ток по известна посока на жицата, друг ток се движи в противоположна посока на първия. Двете точки образуват едновременно едно и също течение и се отличават по своите качества. Горното течение е положително, а долното — отрицателно. Ако движението от точка „А“ стигне до „В“ и продължи по-нататък, виждаме, че това движение

фиг. 1.

става отрицателно. (фиг. 1). То не върви вече по права линия, но се изкривява и минава под

земята. Движението А — В има отвесна посока. Когато точките „А“ и „В“ се движат в хоризонтална посока, движението е положително. С всяка точка в пространството се проявяват още четири точки. Така се образуват две по две успоредни прави, които заедно образуват квадрата — (фиг. 2). Двете успоредни показват

фиг. 2.

възможностите на движението. Двете успоредни могат да се извият така, че да представят крива линия, а затвореното от нея пространство — кръг. Линиите АВ и СD са възможности на точката „А“.

Точките показват ограничението. Силата, която действа от „А“ към „В“, показва, че и тя е ограничена, не може да отиде по-нататък. Следователно, тя ще мине в друга посока, а, именно, в посоката CD. От точка „В“ силата не може да продължи по-нататък. Тя ще се върне, отдето е излязла. Това е закон, но не механически. Много естествено, във

вселената не съществуват отделни точки. Вселената е едно цяло, а всички точки — линии, плоскости, тела са възможности, в които Цялото може да се прояви. Ако възлагаш нещо на малките плоскости, на малките линии, на точките, това показва, че Цялото се разлага на съставните си части. Същото става и с парче лед, като го удриш с чук. То ще се разпръсне на безброй частици. Обаче, ако слънцете грее и пропука леда, стопената вода ще се стече в низината. Щом водата прониква в земята, това показва, че повърхнината ѝ не е плоска.

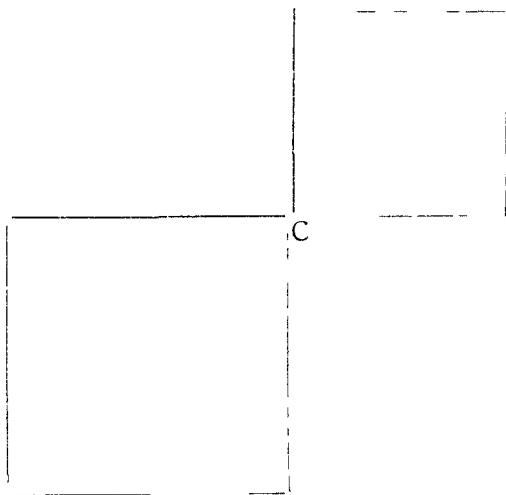
Виждаш, че един човек се движи към тебе. Спираш се и почвате да разговаряте. Това показва, че желанията и стремежите ви са еднакви. Ако и двамата се разминете, без да се спирате, това показва, че желанията и стремежите ви са различни. В първия случай, и двамата са на плоскост; във втория случай, единият човек се движи във вдлъбнатина, а другият — по изпъкнала повърхнина. Затова стремежите им са различни. В народа се казва за някого, че стои на високо място, т. е. той е от високо произхождение. За друг се казва, че е слязъл ниско. Значи, единият живее на планина, а другият — в долина. Те се коренно различават. Като наблюдавате полските хора, виждате, че те се различават от планинците по строеж, по мускулатура. Планинците са по-издържливи. Когато полският човек попадне в една местност, ако е земеделец, той започва да мисли, как да я изорне и посее. Ако е инженер, започва да прави

изчисления, къде да построи някое здание. Ако е индустриалец, започва да търси минни богатства в тази местност. Планинецът ще мине през тази местност, без да ѝ обърне внимание. Той ще се стреми нагоре, към планината.

Да се върнем пак към точката. Какво се крие в нея? Зависи, каква е тази точка. Ако е житно зърно, точката е жива, в нея се крие известна енергия. Когато точката „А“ мине през трите точки „В, С, D“ и се върне пак в „А“, образува се плоскост. Когато плоскостта се движи, образува се тело — куб. Значи, всяка плоскост е страна на телото. Защо ви говоря за плоскостта, за куба? С това искам да ви наведа на идеята, че всяка мисъл, всяко желание, всяка постъпка имат определена геометрическа форма, т. е. определена геометрическа възможност. Ако се случи една точка, линия или плоскост да не проявят своите възможности, това се дължи на факта, че по пътя им се явяват големи препятствия. Щом се преодолеят препятствията, възможностите им веднага се явяват. Какво прави инженерът, когато иска да прекара някъде железопътна линия? Първо, той разглежда пътя, дали е равен, или не. Някъде пътят слиза надолу, някъде се качва по планината. Инженерът съобразява, как да преодолее тези препятствия. За да мине влакът през планинската местност, пробиват тунели, прекарват шосета. Ето защо, и човек може да приложи същите методи в своите мисли и желания. Щом срещне известно препятствие, той

трябва да прокара тунели, шосета и др. Който не разбира законите на геометрията, той изпада в големи противоречия.

Представете си положението на един беден. Животът му е в квадрата. Колкото са възможностите на този квадрат, толкова са и неговите възможности. Бедният е в съседство с един богат, значи, неговите възможности граничат с възможностите на богатия. Точка „С“ съединява двата квадрата — на богатия и на

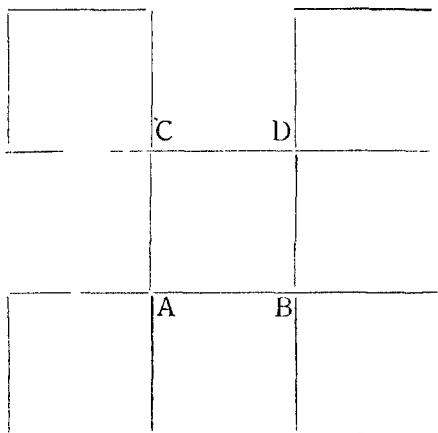
фиг. 3.

бедния (фиг. 3). Богатият може само да кредитира бедния, да му даде част от своя капитал, но в никой случай няма да му даде, кол-

кото са неговите възможности. Богатият изчислява възможностите, които се крият в квадрата на бедния и се съобразява с тази оценка. Бедният е недоволен от оценката и с това отношението му към богатия се изменя. Питам: Колко оценява всеки от вас своя квадрат? Ако го оценява един земеделец, собственик на много земя, първо ще ви разгледа физически, дали сте здрав, снажен, готов за работа. Той казва: Давам ти сто лева надница, иди на лозето да работиш. На слабия ще каже: Определям ти 50 лева надница. Колкото по-слаб е работникът, толкова по-малка е надницата. Това са порядките на стопаните. Изобщо, колкото по-малки са възможностите на твоя квадрат, толкова по-малко те възнаграждават. Шивачките, които се занимават с дребни работи, получават малка надница. Дипломатът, който се занимава с важни политически въпроси, получава голямо възнаграждение. Значи, астрономът, който изучава големите небесни тела, би трябвало да получава най-голямо възнаграждение. Всъщност, възможностите на човека, т. е. неговите прояви на физическия свят, зависят от неговото вътрешно разбиране.

Като е дошъл на земята, човек проявява известни желания и мисли, че е свободен. Той се лъже. Много от неговите желания са желания и на другите хора. Следователно, не мисли, че си свободен. Квадратите, които те обикалят, показват, че си ограничен отвсякъде (фиг. 4). Всяка точка на твоя квадрат е граница, отдето

можеш да минаваш. Ти си свободен само вътре в квадрата, но рсчеш ли да излезеш вън от него, веднага ще те ограничат. Ще се намериш пред една митница. Там ще кажат: Ти искаш да минеш в чужд квадрат. Разкрий картите си!

фиг. 4.

Ти не съзнаваш това, но се стремиш към една цел — да се освободиш. Опиташ ли се чрез насилие да минеш митницата, ще се намериш в положението на онзи, когото аутопсират. Докато е бил жив, родителите са треперали над него. Щом умре, лекарите се разпореждат с трупа му. Събират се около него няколко студенти и почват да го режат. В първо време им се вижда страшно, странно, а после се спират върху на-

учната страна на въпроса. Кога и да е, всеки човек ще се намери на дисекционната маса. Никой не може да я избегне. Студентите погледват към трупа и си казват: Какъв си бил, какво те е вълнувало, това не ни интересува. Че си бил разочарован, че си имал несполуки, и това не ни интересува. Дали си служил на Бога, или не, и това не ни интересува. Ние искаме да знаем, какво се крие в твоето тело. Взимат ножа и режат. Те изучават вътрешността на човешкия организъм и като свършат работата си, казват: Благодарим ти за услугата, която ни направи. След това, събират частите му и го погребват. — Няма ли друг начин за изучаване на човешкото тело? — Ще дойде време, когато изучаването на човека ще става по живото тело. В живото сърце ще намериш това, което в мъртвото никога не може да намериш.

Квадратът, като фигура, не е нищо друго, освен дисекция на вашите желания. Всяка мисъл, всяко желание е ограничено от страните на квадрата. Не че дадена мисъл или желание не могат да се реализират, но, преди да дойдете до това, трябва да изучавате известни закони. Отиваш при един професор и очакваш, той да те приеме с разположение. Обаче, тъй те погледне от високо и казва: Първо ще опитам способностите ти; от това зависи моето отношение към тебе. Той ще ти даде една трудна задача. Погледнеш задачата и казваш: Мъчна е задачата, не мога да я реша. — Щом искаш да влезеш в по-висока област, ще работиш.

Колко въпроси са преплетени в аналитичната геометрия. Това е още само физичната страна на геометрията! Колкото по-навътре влизаш, ти дохождаш до силите и законите, които действуват в геометрията. Само така ще се домогнеш до великата разумност на природата. Сложно нещо е живата геометрия! Ти имаш едно любовно чувство и не можеш да го разрешиш. То е толкова просто нещо, а ти казваш: Не пипай тук, това е болно място. Според мене, любовното чувство е точка, толкова деликатна, толкова фина, че трябва да я пипаш, много внимателно, за да не причиниш някаква болка. Любовната точка не се пипа, даже и с поглед не я бутай! На сто години само един път може да се докоснеш до нея. Под „сто години“ разбирам една проява на великата разумност. Имаш право да надникнеш в областта на любовното чувство, само ако си разумен. В любовната точка се преплитат хиляди същества. Любовното чувство е художествена изложба. Най-видните художници са изложили своите картини там. Ако си умен, ще научиш нещо от тях; ако не си умен, нищо няма да научиш. Хвалиш се със своето любовно чувство, но си изпъден от галерията на художниците. Ако не си готов вътрешно, отиваш в художествената изложба и буташ тази-онази картина. Дойде стражарят и казва: Вън! Нямаш право да пипаш тези картини.

Срещаш един свой приятел и го гледаш право в очите. — Защо го гледаш? — Искаш да узнаеш, какво мисли и чувствува той в да-

дения момент. Според мене, нямаш право да изследваш човека по този начин. Право е да знаеш, с какъв човек се срещаш, дали е умен, или не, но начинът на изследването ти е крив. За да постъпваш право, ти трябва да знаеш законите на своите мисли и чувства, т. е. тяхната геометрия. Искаш да реализираш една своя мисъл или едно желание, но срещаш мъчнотии на пътя си. Това показва, че някои същества се интересуват от тебе и съзнателно ти препятствуват. Какво ще направиш? Как ще постъпиш в случая? — По два начина: или ще се върнеш назад, или ще търсиш път да преодолееш препятствието. Когато изследва една планинска местност, ученият не се плаши от мъчнотиите. Оттук-оттам ще се промъкне, докато най-после си пробие път. Искаш да заемеш професорско място. Даваш заявление, но виждаш, че за това място са подадени сто заявления. Трябва ли да се откажеш от желанието си? Колкото и да е мъчно това, ти трябва да се опиташ. Ако успееш, ще знаеш, че си преодолял известна мъчнотия. — Голяма е конкуренцията. — Дето има конкуренция, там мъчнотиите са по-големи. Обаче, и условията за растене там са по-големи.

Една муха влиза в една стая и започва да търси нещо за ядене. Като се нахрани, иска да излезе вън, но не може. Тук кацне, там кацне, никъде няма изход. Започва да лази по прозорците, стъпва ту на единия, ту на другия си крак, прави своите изследвания и се чуди, за-

що не намира изход. Много просто, тя влязла без позволение в кухнята на едно аристократическо семейство, яла и пила, а след това иска да излезе, без да плати нещо. Като се блъскала от едно място на друго, тя се хваща на мухоловката и се чуди, отде ѝ дойде това нещастие. Тя се пита, кой има право да я поставя на такова изпитание. Обаче, никой не може да защити мухата. И човек, като мухата, попада при известни мъчнотии и се чуди, коя е причината за това. — Много естествено, той не знае законите на природата. Може да си учен, но ако си невнимателен, непременно ще попаднеш в мъчнотиите на мухата. — Може ли ученият да изпадне в мъчнотии? — Може, разбира се. Представете си, че той пътува вечер през една планинска местност и, по невнимание, пада в една пропаст. Ако пропастта не е дълбока, лесно ще излезе; ако е дълбока, ще очаква външна помощ.

Като слушате да говоря така, казвате: Кажй ни нещо интересно. Остави настрана научните работи. — Какво ви интересува? — Искаме да знаем, де има заровени пари, де има вода, де са плодните градини. — Този, който има хубави плодове, и той като тебе, е търсил градини с плодни дървета и, като не е намерил, сам си направил градина и сам отглеждал плодни дървета. Направи и ти като него, да удовлетвориш желанието си. Ако не работиш, животът ти ще се обезсмисли. Затова, кажи си: Ще копая, ще садя плодни дървета и ще чакам 12 години, до-

като получа изобилно плодове. Кажеш ли, че нямаш търпенис, ще ходиш гладен и бос. И учен да си, пак ще копаеш и седиш. Учил си, свършил си висша наука, но не можеш да работиш. Като огладнееш, влизаш в една гостилница и се молиш на гостилничаря да ти даде малко ядене. Той ти сипе ядене в една чиния, и ти започваш да ядеш като учен. Казваш: Ще покажа на тези хора, как яде учен човек. — И ученият, и простият ядат по един и същ начин. И двамата искат да задоволят глада си. Ще кажете, че науката е свещено нещо. — Свещена е, ако тя може да преодолее всички мъчнотии.

Днес моята цел е да прегледам писмата, които сте ми писали, и да видя, на кои може да се отговори. Някои писма не заслужават отговор, не че са глупави, но са ненавременни. Вие искате неща, за които не сте готови. В това отношение, вие приличате на онези деца от първо отделение, които, заедно с букваря си, носят учебниците на своите по-големи братя и сестри. Какво разбират те от алгебра и аналитична геометрия? Защо им са тези учебници? И вие, като тези деца, се занимавате с велики мисли, които изискват голям капитал. Казвам: Не губи времето си да носиш големи книги. Те са за библиотеките. Щом изучиш букваря си, тогава ще пристъпиш към големите книги — алгебра, аналитична геометрия и др. Големите книги са за университета. — Дотегна ми да уча и да живея. — Дотегна ти, защото се товариш с мисли и с книги, които не са по

твоите сили. Щом ти дотегне живота, или ти ще режеш, или тебе ще режат. Това е трудна задача, която трябва да решиш. Лесните задачи не дотягат, но трудните всякога дотягат.

Опростете живота си и вложете в него само лесноразрешимите задачи. Започнете от малкото, от един килограм, и постепенно увеличавайте. Така ще се калите и ще можете да вдигате големи тежести. Не се опитвай да вдигнеш с ръката си голяма тежест, защото ще изгубиш и тази сила, която имаш. За да вдигнеш сто килограма тежест, трябва да се упражняваш дълго време. Да вдигаш големи тежести, това са изключителни явления. Изключителните неща са за изключителни времена. Успехът на човека е в малките величини, в малките желания. Ще дойде време и за големи желания. — Кога? — Когато станеш силен. Казват за някого, че го очаква голяма слава. Той си знае, какво го очаква. Голямата слава има отношение към големия товар. Тежка е голямата слава. Като знаеш това, бъди доволен от малките постижения. Радвай се на малките мисли. Малкият квадрат причинява по-голяма радост от големите квадрати. Във всеки квадрат живее по едно същество, чиито граници не можеш да прескочиш. Ако се опиташ да прекрачиш границата, ще се натъкнеш на големи мъчнотии и противоречия. На това, именно, се дължат страданията на хората. Зачитайте живота на всеки човек. Животът на всекиго е ограничен в известна област; той има определен кръг на дейност. Щом зачиташ живота на

другите, и твоя ще зачитат. И тогава, разумните същества, които направляват целокупния живот, ще имат определени отношения към тебе.

Т. м.

4. Лекция от Учителя, държана на
14 октомври, 1932 г. София.—Изгрев.

Възможности и постижения

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

Тема за следния път: „Непознатото в процес на познаване.“

Съвременните хора се намират в свят на видимо противоречие. Те искат да намерят смисъла на живота, без да разбират причините, които действуват в него. Има елементи, условия и причини, които създават противоречията. Знаете от геометрията, що е кръгът, който претърпява видими промени. И в науката стават постоянни промени. Виждаме, как една теория се замества от друга. Новата теория измества старата. Така се редуват една теория след друга, при което и старите теории не изгубват своето значение. Това показва, че ние живеем в относителен свят, следователно, и науката е относителна. Казва се, например, че светлината се движи с бързина 300,000 км. в секунда. Обаче, как става това изчисление, малцина знаят. Математиците са правили тези изчисления в етера. Там светлинните вълни имат свой определен център. Учените имат пред вид свойството на етера и бързината, с която той се движи. Който не разбира математика, той се

обърква в математическите изчисления, в знаковете плюс и минус, с които те си служат. И природата си служи с такива знакове. Достатъчно е да погледнеш човешкото лице, за да видиш, какви сложни формули са написани там, какви знакове е поставила природата върху него.

Като изучава човешкия характер, физиогномистът спира вниманието си върху веждите, изучава формата им. Наистина, веждите имат различна форма: дългообразна, наклонена, правоъгълна. Математикът разглежда веждите геометрически, като прави и криви линии. Ако веждите са дългообразни, трябва да се намери центърът им, да се види, как са образувани. Такива вежди представят отсечка от окръжността, т. е. част от енергията, с която се движат кръгът. Като види такива вежди, математикът веднага прави превод; той гледа на веждите като резултат от разумната дейност на някое същество. Той намира връзката между веждите и разумността, която е работила върху тях. Най-малката промяна в работата на разумното същество, се отразява и върху веждите. И децата, като играят с карти, нареждат ги кръгообразно. Обаче, достатъчно е да се бутне една от картите, за да паднат всичките на земята. Коя е причината за падането на картите? — Детето. То е бутнало само една карта, а причината за падането на другите карти е в самите тях. Детето е разумната причина, а оста-

налите карти се намират под влиянието на не-
съзнателна, механическа причина.

Често и хората се натъкват на неразумни
причини в своя живот. Това показва, че нещата
в тях са наредени, както картите, с които де-
цата играят. Друг е въпросът, ако разумният
човек — първата причина — разпредели всяко
нещо в себе си така, че да не става сътресение
в него. Тогава може да се очаква падане само
там, дето специално си бутнал. Значи, само една
карта може да падне на земята, а останалите
да бъдат незасегнати. В такъв смисъл, първата
причина е винаги разумна, а останалите са по-
следствия на първата причина. И съвременната
наука е дошла до своите придобивки по този
път. Когато грамофонната плоча произвежда пе-
сента на някой певец, съзнава ли тя това? За-
въртиш я веднъж, тя свири; завъртиш я втори
път, пак същата песен свири. Това са механи-
чески процеси, в които не участва първата
причина. Певецът е разумната причина. Щом се
отдалечи от грамофона, останалите процеси, т. е.
повтарянето на песента, са последствия на пър-
вата, разумна причина. Сто пъти да завъртиш
грамофона, все същата песен ще свири. Ако и
във вас, от детинство до старини, се явява едно
и също желание, в една и съща форма, това
са механически процеси. Решението на задачите
не е в механическите процеси. Защо ще носиш
на гърба си грамофон, който да ти свири една
и съща песен? Животът не се ограничава само
в една песен.

Като се говори върху известен въпрос, някои казват, че не се интересуват от него. Мислите ли, че това, което вас интересува, ще интересува и бъдещето? Ако разбойниците те оберат, разумните същества ще се интересуват ли от това? Разбойниците ще те нападнат, без да се интересуват, гладен ли си, или не. Ти искаш да те оставят свободен, докато се нахраниш, но те казват: Дај парите по-скоро! Колко време ще те чакат те? — Докато им дадеш парите. Ако парите ти са заровени в земята, те ще дойдат с тебе и ще чакат, докато ги извадиш. Аз мога да определя точно, колко време ще те чакат. Ако си страхлив, лесно ще се справят с тебе; ако си твърд, волев човек, и обичаш парите, те ще срещнат мъчнотии. В първия случай, по-лесно ще се освободиш от разбойниците. Ако обичаш парите, цял ден като се разправят с тебе, в края на краищата, те ще отстъпят. Обичта към парите те кара да се бориш с разбойниците. Ти мислиш за бъдещето си и казваш: Какво ще правя без пари? — Ще те убием! — И да ме убиете, нямам пари. Те го заплашват само, че ще го убият, но той не дава парите си.

Днес и учените постъпват по същия начин. Един учен работи върху известен въпрос и, като срещне нови теории по въпроса, с готовност ги приема. Друг учен работи върху същия въпрос, но държи за своето, не отстъпва нито на йота. Той изследва въпроса за светли-

ната и пише $x = \frac{ax}{a^2}$ — нова формула във физиката. Тук всяка буква има значение. Казвате: Какво ни интересува тази формула и нейното решаване? — Дали ви интересува, или не, тя съществува в самата природа. Светлината съществува и без вашия интерес. Обаче, физикът иска да изучи нейните закони, да си обясни всички явления. Ако ви говоря за електричеството, и това не ви интересува. Какво ще се ползвате, ако знаете, какво количество положително и отрицателно електричество приемате всяка секунда в организма си? Въпреки това, вие се ползвате от електричеството. Всяко знание, от което се ползува мисълта, принася полза на целия човек. Теорията е тясно свързана с практиката. Закон е: Всяка мисъл, която прониква в човешкия ум, е в полза и на целия организъм. Кога ще се отрази мисълта върху организма, не е важно: може още днес, може и след хиляда години. Същото е изказано чрез стиха: „Всичко, каквото се случва в живота на онези, които обичат Господа, се превръща на добро.“

Каго разглеждат живота си, мнозина казват: Има неща, които не трябваше да стават. — Не трябваше, но щом са станали, това е за добро. — Не трябваше да боледувам. — Не трябваше, но боледуваш. — Не трябваше да остарявам. — Не трябваше, но остаряваш. — Не трябваше да живея в беднотия. — Не трябваше, но си беден. — Не трябваше да нося такива

дрехи. — Не трябваше, но ги носиш. Изобщо, каквото е станало и става, все допринася нещо на човека. Носиш дебела кожена шапка на главата си, но тя те предпазва от удара, който ти причинил падането на една керемида. Ако не беше паднала керемидата, можеше да бъдеш и без шапка. Днес е модерно да се ходи без шапка. Обаче, ако шапката ще те спаси от удара в главата, благодари, че си бил с шапка. Някога и лекият удар може да причини нещастие.

Това са предположения, които могат да се докажат, могат и да не се докажат. Не всякога доказването на нещо е верно. Всичко, което съм доказал, е излязло верно. Има неща, във истинността на които ще се убедите в бъдеще. Тогава всички хора ще ги докажат, може по друг начин, може и по същия начин. Учените, например, са доказали чрез изчисления бързината, с която се движи светлината. Това изчисление не е абсолютно верно. И в бъдеще ще работят върху този въпрос. Има разлика между изчислението, с което днес работят, и това, което отговаря на истината. Според някои учени, етерът е навсякъде еднакъв, обаче, не е така. Има места, дето етерът показва различна гъстота, а това се отразява върху бързината на светлината.

Това са ред научни и философски въпроси, които нямат значение в сегашния живот. Въпреки това, човек трябва да има желание да учи, да изследва явленията в природата. Кой

не се интересува от светлината? Що се отнася до бързината, с която се движи светлината, всеки трябва да знае това число. То служи за единица мярка. Ученият трябва да знае всичко за светлината. Това е мое заключение. Колкото повече знание има човек за светлината, толкова по-добре мисли той. Не може да имаш ясна представа за нещата, ако нямаш достатъчно светлина в съзнанието си. Голям фактор е светлината. Следователно, не питайте, защо страдате, защо не ви обичат и защо не обичате хората. Мразих някого, защото нямаш достатъчно светлина в ума си. Ако имаш нужната светлина, ще гледаш на човека като на жива формула. Ще изучаваш тази формула, ще разглеждаш, какви знаци има тя. Ръцете, краката също са формули, които трябва да се изучават. Ще изучавате пръстите на ръцете, отделните фаланги. Всеки пръст, всяка фаланга има съответен знак — плюс или минус. Също ще изучавате широчината и дължината на ръката. Широчината има отношение към издържливостта на човека. Който има тясна ръка, е повече мечтател, отколкото реалист. Той не е практичен, не е пригоден за груба, физическа работа. Кой за каквато работа е роден, това ще върши. Житното зърно ще роди жито. При каквито условия и да го поставиш, пак жито ще даде. То може да бъде по-едро или по-дребно, но нищо друго, освен жито.

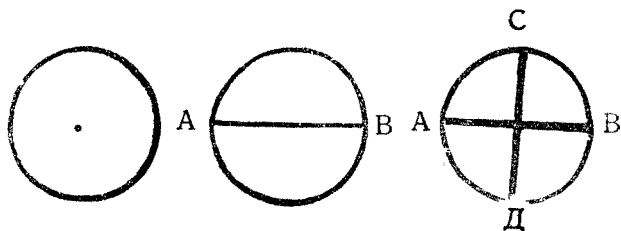
И тъй, каквото е вложено в човека, това ще се прояви. Една мисъл може да се разшири, но

в никой случай не може да измениш нейното естество. Едно чувство може да се облагороди, но в никой случай не може да се измени естеството му. Следователно, всякога трябва да знаещ, кои неща са възможни, и кои са невъзможни. Това важи за единия време и за даден момент. Ето защо, това, което днес не е възможно, в бъдеще може да се реализира. Днешното невъзможно е бъдеще условие за постигане на нещата. Природата се отличава с голямо разнообразие. В разнообразието, именно, се заключава развитието на човека. Невъзможното за даден момент е възможно за следващия. Непостижимите неща в този живот са постижими в бъдещето, във вечността. Няма нещо, което човек да пожелае и да не постигне във вечността.

— Що е вечността? — Постигане на всички възможности. Да се говори за вечността, това значи, да се постигнат всички човешки желания. Като чуя думата „вечност“, казвам: Всичко е постигнато, всичко се постига, всичко ще се постигне. Това, което ти не можеш да постигнеш, някой го постигнал вече, друг го постига, а трети ще го постигне. Приятно и весело е да се говори за вечността. Когато постигне нещо, човек се е установил вече. Добре е, когато живееш с мисълта, че ще постигнеш нещо. Тази мисъл поддържа духа на човека и го прави млад.

Сега ще ви представя една жива фигура. Излиза гайдарджията на хорището и започва

да надува гайдата. Той застава в центъра, а около него, на периферията, се нареждат момци и момци, и хорото започва да се върти. Като наблюдавам движението на тези точки, аз правя изчисление, колко точки ще се движат по периферията и колко време ще продължи движението. Една по една точките се разпръсват, и в скоро време гайдарджията остава сам, докато най-после, и той си отиде. Хорицето остава празно. Следната неделя центърът на хорицето отново оживява, и периферията започва да се върти. Това е фигурата на установените и подвижни точки на кръга. Точките А и В в кръга,

фиг. 1.

фиг. 2.

фиг. 3.

(фиг. 2), са неустановени. Те са крайни точки на диаметъра, който дели кръга на две равни части. Вторият диаметър СД разделя кръга на още две равни части (фиг. 3). Така се получават точките АВСД, които вече са установени и като такива, те отсъствуват от кръга. Центърът на кръга е жив, затова след време около него се образуват концентрични кръгове.

Като говоря за хорото, вие казвате, че само онзи играе, който има желание за това. — Що е желанието? — Събрана енергия в човека, която иска да се прояви. — Що е мисълта? — Потик, който слиза отгоре-надолу, като река, и се влива някъде, в близкото море. Волята е сила, енергия, която извършва всичко. Тя е резултат от дейността на мисълта и желанието. Телото е резултат на човешката воля. Докато е на физическия свят, човек се нуждае от тело, като от къща. Пипне ръката си, вижда, че може да направи нещо с нея. Пипне главата си, вижда, че може да мисли, да създава нещо. Щом изгуби телото си, той остава голо съзнание и мисъл. Тогавя той мисли, съобразява, но не може да се изяви навън. Телото е къщата на човека, която може да пристава, както момата пристава на момъка. Ще дойде ден, когато някой ще я купи. Докато се извърши продажбата, могат да я препродадат. — Колко души могат да владеят една къща? И за колко време ще я владеят? — Най-много 10 — 20 години. Лесно се менят господарите на къщата. Това наричат хората женитба.

— Що е женитбата? — Отношение между души. За обикновените хора женитбата е търговска сделка, купуване и продаване на нещо. Някой купува една къща, и сърцето му се стяга, дали ще излезе добра, или не. Той има тясна връзка с къщата и не му е безразлично, какво ще излезе от тази покупка. Как да не се свива сърцето ти, ако къщата гори? Ако къщата ти

гори, ще страдаш; ако не гори, приятно ти е. — Защо една къща гори, а друга не гори? Това са символи, които трябва да разбирате. Когато се запали къщата на учен човек, това ще му бъде в полза, а именно, той ще започне да мисли право. Ще разгледа отношенията си в семейството, с приятелите си, с познатите си и от това ще извади заключение за причината на пожара. Като умен човек, той ще търси причината първо, в себе си, а после, в окръжаващите. И, като я намери, ще изправи живота си. Ако си отчаян и видиш, че една къща гори, имаш възможност да се справиш с отчаянието си в един момент. Ще си кажеш: Както една къща, труд на десетки хора, изгаря в един момент, така и моето отчаяние може да изчезне в един момент. Като разсъждава така, той сменя състоянието си и започва да мисли право.

И тъй, всичко, което се случва с учения и добър човек, произвежда добри резултати. Всички явления в природата — изгряването и залязването на слънцето, изгряването на звездите, духането на вятъра, шумоленето на листата, валежите на дъжда, на снега се отразява благоприятно върху хода на човешкия живот. Няма явления в природата, което да не се отразява върху човека. Като знаете това, използвайте всичко за добро. Ще кажете, че не струва да се живее. — Така може да каже глупавият, но не и умният. Право е, че не трябва да живееш като глупав. Обаче, ще живееш като умен човек. — Не ми трябва много знание.

— Да, не ти трябва знание, което те спъва. Нужно ти е такова знание, което внася живот и свобода. Казваш, че не се нуждаеш от знание, а искаш да живееш. Според мене, да живееш, това е наука, това е истинско знание. Друг е въпросът, ако под „знание“ разбираш човешкото, преходното знание. Всъщност, всеки човек се нуждае от Божественото знание, което носи със себе си през вековете. Да живееш добре, това е Божествено знание, Божествена наука. Стремете се към онова знание, което ще ви помогне при решаване на всички мъчни задачи. — Зная да играя комар, пръв играч съм. — Пръв си на комар, но последен в училището на живота. Бъди пръв в Божественото училище, а последен — в човешкото.

Първият кръг, на фигура 1. представя човек в потенциално състояние, още испробуден. Вторият кръг, с един диаметър, представя поляризирания, т. е. пробудения човек, с два полюса. Това е човекът на движението, както се движи сувалката и тъче платното. В този кръг човек се движи само отлясно-наляво и отляво-надясно, не може да кръшка в друга посока. Това е движение в едноизмерния свят. Като дойдете до кръга с двата диаметъра, имате възможност да се движите от А към С и Д и от В към С и Д. Тук човек разполага с повече възможности и с повече постижения. Колкото по-високо се качва в дву, три и четири измерния свят, и възможностите му се увеличават.

Като ученици, вие имате няколко възможности за постижения. Имаш възможност да работиш с ума, със сърцето и с волята си. Това са възможностите на триизмерния свят. Имаш възможност да работиш и с душата, и с духа си. Те водят към по-високи постижения. Ще се стремиш да усилиш волята си, за да имаш постижения на физическия свят. Ще работиш върху сърцето си, за да имаш постижения в сърдечния свят. Ще усилваш ума си, за да имаш постижения в умствения свят. Сърцето помага на ума, и умът — на сърцето, но постиженията на ума зависят от ума, а постиженията на сърцето зависят от сърцето. Всеки орган работи в своята област, но, въпреки това, взаимно си помагат. Без воля нищо не се постига. Болният е човек без воля. Какво може да постигне той?

— Кой човек е здрав? — Здрав е онзи, на когото умът, сърцето и волята са в пълна хармония. Той има светлина в ума си, импулс, потик в сърцето си и сила във волята си. Влезе ли най-малкото колебание в сърцето на човека, той вече е нарушил здравето си. Той е психически болен, страда от психическа хрема. Здравето има отношение не само към физическия свят, но и към сърдечния, и умствения. То е резултат на действието на висшите закони, т. е. на законите на разумния свят. Да бъдеш здрав, това значи, да си в хармония с Първата Причина на нещата, с ближния си и със себе си. Здравето подразбира интензивни мисли,

интенсивни чувства и интензивни действия. Може да имате само едно от тях, но ще работите върху себе си, да ги съчетаете. — Как ще постигнем това? — Дружете с хора, които имат силна воля, светъл ум и просветено сърце. Ако дружиш с невежи, ще станеш като тях. Горко на онези, които се оставят да ги управляват невежи!

Помни: Никога не давай обещание, което не можеш да изпълниш! Има само Един, Който всякога е верен на обещанията си. Всъщност, Той няма защо да обещава. Той всякога дава. Той е Бог. Само на Него може да обещавате всичко. На хората ще обещавате само това, което можете да направите и което искате да направите за тях. И като обещавате на Бога всичко, Той никога няма да ви изнуди. Човек, обаче, изнудва. Ако дадеш обещание на господаря си да му служиш, той никога няма да ти даде почивка. За да не изпада в противоречия, човек трябва да знае, кога да обещава. Ето какво правило ще ви дам. Преди да обещаеш нещо, питай Господа, съгласен ли е да дадеш обещание. После питай себе си, съгласен ли си и ти. Най-после, питай и своя ближен. Ако Бог, ти и твоят ближен се съгласят да дадеш известно обещание, дай го. Само така ще имаш сила да изпълниш обещанието. Следователно, никога не обещавай, преди да си взел съгласието от Бога, от себе си и от своя ближен. Иначе, работата ти ще се развали. Внимателен ще бъдеш!

Турците имат обичай, стомните им да бъдат всякога пълни с вода. По това се съди за

качествата на жената. Когато турчинът се върне от работа и види, че стомните са празни, той има право да изпъди жена си. Днес младите турци не гледат толкова строго на това, но старите турци са крайно взискателни. Те гледат на празната стомна като на лош признак. Щом влезе вкъщи, първата работа на турчина е да бутне стомната, да види, празна ли е, или пълна.

Сега и аз казвам: Ако разумният свят бутне вашия ум и намери, че е празен от мисли, сърцето ви празно от чувства и волята ви — от действия, има право да ви изпъди вън. Стомната на вашия ум трябва да бъде пълна, да събере толкова, колкото в дадения момент може. Стомната на вашето сърце трябва да бъде пълна, да събере толкова желаниа, колкото може в момента да реализира. Стомната на вашата воля трябва да бъде пълна, да събере толкова постъпки, колкото моментът определя. Ако не си доволен от стомната на своя ум, можеш да си купиш нова. Касае се до формата на познанията. Ще смениш старите форми с нови. Твое право е всеки ден да сменяш формата на своите познания, да разширяваш формата на своите желаниа и да облагородяваш формата на своите постъпки.

Изучавайте всички факти и явления, които науката е открила, за да се домогнете до истината. Знайте, че всичко в света е предвидено. Изучавайте формулата на живота, както химикът изучава формулите на съединенията. Без

това знание нищо не се постига. Някога и други хора могат да ви решат задачите. Обаче, има случаи, когато всеки сам трябва да реши задачите си — никой друг не може да му помогне.

Днес, от всички се иска здрава, положителна мисъл. Не съжалявайте, че не разбирате всичко. Това, което сега не разбирате, ще го разберете в бъдеще.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

..

5. Лекция от Учителя, държана на 21 октомври, 1932 г. София.—Изгрев.

Постигнати резултати

Т. м

Тема за следния път: „Постигнати резултати.“

Ето, на масата има няколко геометрически тела и два плода — ябълка и праскова — постигнати органически резултати. Телата, които виждате тук, са дело на човешкия дух. Те имат такива форми, които не отговарят на природните тела. Всяка форма в природата се отличава със специфична яснота. В случая, понятието „яснота“ има същото значение, каквото разбираме под понятието „ясно време, ясна мисъл, ясно чувство.“

— Какво се разбира под „понятие“? — Когато анализира нещата, умът вади свои заключения, наречени понятия. Можем да дадем точна дефиниция на думата „понятие“, да отговорим напълно на съдържанието, а можем да дадем и отвлечена дефиниция, далеч или близко до смисъла на думата. В първо време, думата „понятие“ не е съществувала. После дошъл един учен, който я създал и и предал право на гражданственост. — Какво имал пред вид първият човек, като си послужил с тази дума? Тя може да бъде разбрана, както са разбрани понятията „хляб,

вода, въздух и светлина.“ Също е разбрана и думата „ходя“. Тази дума може и да не е разбрана. Човек виждал хляба и разбрал смисъла и значението му. На обикновените понятия, достъпни за всички хора, човек не е турил едни и същи имена. — Защо? — Защото разбиранията им са различни. Например, българинът казва хляб, англичанинът — бред, французинът — пен, турчинът — екмек. Това са различни понятия за едно и също нещо, но общо-достъпно.

— Кой пръв е турил имената на животните? — Адам. Така е казано в Библията. Същите имена са останали и доднес. Съвременните учени боравят със завършени резултати. Те си служат с готови понятия, с разработени езици. Всеки език е клон от един стар, първичен език, който произлиза от неизменния език на природата. Хората се отдалечили от истинския език. В този смисъл, те си служат с преводи, близки или далечни. Колкото по-далеч е човек от природата, и неговият език е по-далечен превод. Природата е жива, разумна. Който се свърже с нея, ще разбере езика ѝ. Тя ще му проговори, ще се отвори за него, и той ще я разбере. Ако не се свърже с нея, тя ще остане глуха и затворена за него. Колкото и да плачеш пред камъка, той ще остане глух за твоите страдания. — Защо? — Затворил се е за тебе, не иска да те чуе. Колкото и да разказваш на човека за тоновете, за музиката, за струните, той нищо няма да разбере, докато

не види цигулката и не чуе тоновете ѝ. Той сам може да дрънка, и пак нищо да не разбира. Такова нещо е и природата. Не се ли свържеш с нея, нищо няма да научиш.

Сега вие живеете в неразбраната за вас природа и слушате да ви се говори на неразбран език. Вие влизате през вратата на природата, но не както трябва. В това отношение, вие приличате на онзи ученик, който отишъл при своя индуски учител да го пита, как трябва да живее, за да има успех в своята работа. Учителят му отговорил: Ще излезеш на пътя и ще срещнеш един офицер, който се готви за бой. Ти ще му удариш една плесница. После, ще продължиш пътя си и ще срещнеш един брамин — и на него ще удариш една плесница. Най-после ще срещнеш един адепт. И с него ще постъпиш по същия начин. Ученикът изпълнил всичко, както го посъветвал учителят му. Ударил една плесница на военния, който веднага се обърнал към него, ударил му две плесници и го повалил на земята. По-нататък срещнал брамина, който си правил молитвата. Ударил и на него една плесница. Браминът, по стар навик, вдигнал ръка да го удари, но, като се сетил, че живее по новия закон, спуснал си ръката надолу, без да го удари. След това отишъл при адепта, който съзерцавал нещо. Ученикът ударил и на него една плесница, но адептът нищо не усетил, толкова бил вдълбочен в мисълта си. Ученикът се върнал при учителя си и разказал, как изпълнил съвета му. Тогава

учителят отговорил: За да успяваш в живота си, бъди като адепта. Както и да постъпват с тебе, дръж мисълта високо. Ако бъдеш като военния, ще изразходваш повече енергия, отколкото трябва. Това значи, да живееш по Мойсеевия закон. Да бъдеш като брамина, това значи, да мислиш по нов начин, а да живееш по стар. Новото трябва да ви стане плът и кръв. Религиозният, като мръдне само ръката си, изказва своето негодуване; не е нужно да отговаря на плесница с плесница. Бъди като адепта, който стои далеч от дребнавостите и разправиите в живота.

Има обикновени процеси в живота, които не са интересни. — Защо? — Защото се повтарят по един и същи начин, по една и съща форма. Вие говорите за точка, плоскост, тело и мислите, че ги разбирате. Говорите още за ум, сърце, воля, душа, дух, но и тях не разбирате. Много естествено, не е достатъчно само да говориш за тях, за външните свойства на фигурите на телата. Трябва да ги разбирате вътрешно, като живи фигури и тела. Нужно е да се знаят формите, т. е. фигурите и телата от гледището на живота, природната геометрия. Например, строиш къща. Ако си архитект, веднага взимаш в съображение всички измерения — дължина, широчина, височина. После, съпоставяш лицето на къщата към дължината и височината. Като направиш всички изчисления, ще вземеш пред вид обема на къщата, височината и широчината на прозорците и вратите. Значи, освен геометрия, тук е нуж-

на и естетика. Природата е построила човешкото тело по същия начин. И тя е взела в съображение геометрическите и аритметическите съотношения между чъртите на лицето, както и на цялото тело. Значи, човешкото тело не е нищо друго, освен къща. Едни къщи ви се харесват, а други — не. Казвате: Хубава къща е тази. За друга казвате, че не е хубава, намирате я сбутана, недоद्याна.

И тъй къщата е резултат на нещо. Често, този резултат няма никакво отношение към вас. Че някъде се строи къща, това няма отношение към тебе. Обаче, мисълта за строежа оказва известно влияние върху тебе. Не се минават много години, и ти казваш: И аз желая да си направя къща. Ако преди години ти казваха, че ще си направиш къща, не би повярвал. Обаче, след години тази мисъл ти се натрапва, и в тебе се явява желание, наистина, да си направиш къща. Следователно, всички процеси, които се извършват в природата, след време оказват влияние върху всеки човек. Това е въпрос на време: един процес оказва въздействие върху мисълта на човешка след година, две или повече, а друг — след хиляди години. Ще кажете, че това са невероятни работи, ще чакате хиляди години! Какво ще кажете за процеси, които оказват своето влияние върху човешката мисъл след една-две години?

Помни: Това, което виждаш днес, след време ще остави отпечатък върху твоята ми-

съл. Това е неизбежен закон. Не мислете, че сте свободни от външното влияние. Каквато книга и да прочетете, каквото и да направите, рано или късно, то ще остави своето влияние върху човека. Вие ще влияете на хората, но и те ще ви влияят. Например, днес и жените си режат косите, както мъжете. Това става по тяхно влияние. Като гледали, че мъжете се стрижат, жените се подали на това влияние и днес, ако не всички, поне по-голямата част жени носят къси коси. Ти носиш една дреха, защото си видял тази дреха другаде и си я харесал. Значи, повлиял си се. Изповядваш едно верую, защото ти се харесва. Преди тебе други са го изповядвали. Запитваш нещо, без да знаеш, отде ти дойде този въпрос. Друг някой е мислил върху него, а ти го залаваш. Това са обяснения, които още не разрешават въпросите. Има въпроси, които, нито миналото ги е разрешило, нито настоящето, но едва ли и бъдещето ще ги разреши. Покрай тези въпроси има неща, които трябва да се знаят. Например, малкият пръст на ръката ви пострадва, затиснат е от един голям камък. Какво е нужно сега: да разрешите въпроса, как е станало затискането на пръста, или по какъв начин да го освободите от тежестта. В случая, трябва да дойде един умен човек с лост и да вдигне камъка. Това е важно. Въпросът, как е станало затискането на пръста, коя е причината за това, остава неразрешен. На същото основание, казвам: В човешкото сърце има чувства, от които той трябва

да се освободи. Отде са дошли те и как са дошли, не е важно. Този въпрос ще остане неразрешен. Говоря за влиянието, като закон, който засяга всички хора. Слушам един сказчик, в мене се явява желание да му възразя, да си изкажа мнението по даден въпрос. Отде се взе това желание в мене? — От окръжаващите. То не е мое желание. Всички, които го слушат, имат желание да споделят мнението си по известен въпрос с него, да му възразят. Значи, желанието на едного обхваща всички, и желанието на мнозина обхваща едного.

Трима американци отишли в Лондон. Единият бил висок 2 м. 30 см.; вторият бил висок 2 м. 10 см.; третият — 2 м. И тримата били гиганти. Като се разхождали из града, прочели обявление за сказка за американците. Те се заинтересували и отишли на сказката. Салонът бил пълен. Сказчикът, като описвал живота на американците, самите американци, с техните характерни чърти, казал, че те повечето са дребни на ръст. Като го слушали, мнозина се запитвали, наистина ли са дребни американците. Под влияние на тази мисъл, тримата американци решили да възразят на сказчика по особен начин. Най-напред излязъл онзи, който бил 2 м. висок; след него вторият, който бил 2 м. 10 см.; и най-после излязъл Джон Холт, който бил висок 2 м. 30 см. Като ги видели, всички започнали да се смеят. Демонстрацията на тримата американци провалила сказчика. Това са крайности, наистина, всички американци не са толкова

високи, но не и така дребни, както ги описвал сказчицкът.

Често и аз ви говоря за неща, които за вас изглеждат отвлечени, без никакво приложение. Знайте, че това, което ви говоря сега, след 100—200 години ще има приложение. Това не е за утеха. Някои неща могат да се приложат още днес. Когато умът взима участие, всичко може да се приложи. Ето тази праскова. Виждате, колко е голяма. При развитието ѝ човешкият ум е взел участие. Човек е положил големи грижи за нея. Иначе, по естество, тази праскова е дребна. Когато растението е благодарно за грижите, които полагат за него, съзнанието му се пробужда. Ако е плод, той изразява своята благодарност с големината си. В този плод е вложено повече чувство, повече любов. С това се дава стимул на желанията, скриги в семката. Тайната на градинарството се крие в изкуството да събулиш желанието в растението. Всички потици се крият в семката, в зародиша. Как си обяснявате големината на динята? Едни дини са дребни, други — едри. Изобщо, плодовете биват различни по големина. Ще кажете, че това са лични въпроси. Каквито и да са, те заслужават обяснение.

Първата задача на науката е да даде такова знание, което да осигури здравето на човека. Здрав е онзи, в когото мозъкът, дробовете и стомахът работят правилно. Тези три системи трябва да бъдат в изправност. После, знанието се отнася до чувствата, които трябва

да бъдат в изправност. Някои болезнени състояния се дължат на чрезмерно разширяване на чувствата. Други болезнени състояния се дължат на неяснота в мислите. Както на физическия свят хората изпадат в стълкновение, така се стълкновяват в мислите и в чувствата си. Ако те се борят за хляб, разбирам. Да се бориш в мисълта си за хляба, това значи, да го разпределиш така, че всички хора да са задоволени. Това е право и на природата. Тя е определила достатъчно храна за всички същества. Ето защо, ако разбирахте законите на природата, нямаше да имате никакви противоречия. Вие не сте съгласни с природата, затова постоянно се натъквате на противоречия.

Питате: По кой начин ще се оправи светът?
— За да се оправи, светът трябва да мине през огън, всичко да изгори. Не говоря за обикновеното изгаряне. Например, имате безброй железни частички или парченца от стъкло. Какво можете да направите от тях? Да ги слепите по обикновен начин, това е невъзможно. Не остава нищо друго, освен да ги прекарате през силен огън, да се стопят и да образуват еднородна маса. Така всички хора трябва да минат през този огън, да се освободят от индивидуализиране. Този процес е неизбежен. Съвременните хора нямат ясна представа, как да се живее. Всеки мисли за себе си, как повече да се осигури. Разбойникът среща богатия и казва: Дай! — Чакай, има закони, не се дава така лесно. — Никакъв закон; аз съм гладен, пари

ми трябва. Аз трябва да живея. Богатият, който разполага със стока, повдига цената и казва: И аз трябва да живея. Касапинът, който коли говедата, казва: И аз трябва да живея. Аз не съдя никого, но констатирам известни факти. Такива са разбиранията на хората.

Вие сте дошли на земята, имате свои определени възгледи. Някои от вас са направени от такава материя, че като минавам покрай тях пазя се да не бутна някого. Ако го бутна, при най-малкото докосване до него, веднага се произвежда експлозия. Най-невинната дума да кажеш на човека, или невнимателно да се обърнеш към него, ще го изкараш от равновесие. Той ще постъпи или като военния, или като брамина, или като адепта. Ако постъпиш като военния, на една плесница ще отговориш с две. Ще се чулиш, защо си постъпил така. Отговарям: Това е твоя работа. — Другите имат ли право да постъпват, както искат? — Въпросът за правото и кривото и днес се изучава. Двама души се били. Те ще търсят адвокат, който постъпва по закона. Адвокатът доказва на съдията, че те нямат право да се бият. — Защо? — Еди - кой си член от гражданския закон гласи това — че нямат право да се бият. Моралистатът казва, че Бог е създал човека, и Той има право да го съди. Питам: Какво е вашето право? Какво трябва да знаете вие? Вие се интересувате, ще се оправи ли светът; ще живеят ли хората добре; ще бъде ли човек щастлив. Ето какво ще ви отговоря аз.

Болният пита, как ще оздравее. Три неща са нужни за оздравяването: здрава храна, чист планински въздух и светлина. Покрай това, нужен е и човек да го гледа: да го пере, да го къпе, да го храни, да го утешава. Според мене, достатъчно е човек да измени начина на храненето си, за да оздравее. Щом има здрава храна, чист въздух и светлина, въпросът се разрешава. При тези условия, и без да се насърчава, болният ще оздравее.

Някои от вас се интересуват от специфични работи, но такива не могат да се разглеждат тук. Много естествено. Ако изнесете светочувствителната плочка на фотографията на светлина, преди да сте я промили, образът на нея ще се изгуби. На същото основание, има идеи, които тук не могат да се разглеждат. Има въпроси от висок характер, за които се изисква особена обстановка. Всеки от вас има специфични въпроси, но тъй както сте наредени, те не могат даже да се повдигнат. — Защо? — У някои от вас личните чувства са силно развити; у други честолюбието е силно; у трети — гордостта, щеславието. Ако учителят вдигне на урок един горделив ученик, който не е приготовил урока си, той ще преживее нещо страшно — изложил се пред съучениците си. Какво ще бъде положението на ученика, ако в класа има момичета и момчета? Той ще изпита една обида, унижение пред съучениците си. Учителят не е предвидил, че ученикът не си знае урока. Ако знаеше добре урока си, честта на ученика щеше

да се повдигне пред другарите му. Някога учителят си прави опити с учениците, но не всякога опитите излизат сполучливи. Учителят накара ученика да начъртае права линия, а тя излиза крива. Учете се да чъртаете прави линии. Има живи и механически линии, които трябва да се прилагат най-после. Ако искате да придобиете добро разположение, вземете лист бяла хартия и започнете да чъртаете прави линии. Като правите това упражнение по три пъти на ден, ръката ви ще придобие известна техника и самоувереност, че можете да контролирате мускулите си. Упражнението ще окаже добро влияние върху чувствата и мислите ви, а също и върху вашия характер. Ако ръката ви трепери, а в мислите и чувствата ви има известно колебание, не можете да чъртаете прави линии. Правите линии съществуват в мислите, чувствата и постъпките на човека. Ако не можете да чъртаете тези линии, това показва, че в мислите, чувствата и постъпките ви има известна несъобразност.

Закон е: Човешката мисъл е в състояние да помогне на цялото човечество. Според този закон, всички тела са в равновесие. Достатъчно е да се закачи някъде една малка тежест, или да се бутне нещо, за да се докара едно тело в движение. Представете си, че един неразумен човек отишъл на нивата, оставил семената незаровени и се върнал вкъщи. Обаче, разумният човек, като види това, засипва семената с пръст, и те в скоро време изникват

Идеите на съвременните хора са също посяти, и някои от тях ще изникнат, а други няма да изникнат. На всички семена, както и на всички хора, трябва да се дадат условия за развитие, защото е дошъл краят на века. Под „край на века“ разбирам времето, когато всички идеи трябва да се опитат. Всички идея — обществени, семейни, индивидуални, всички трябва да изникнат, да дойдат до един общ резултат. След това иде вече ликвидацията. Всичко ще се турни в хамбара, и земята ще се покрие със сняг. Следната година земята отново ще се засее. Това е изнесено в поетическа форма. И съвременните хора имат свои идеи, които ще минат през същите изпитания. — Но моите идеи не отговарят на сегашните. Например, аз вярвам в Бога, а повечето хора не вярват. — Важно е, ще издържат ли твоите идеи? Може да те затворят, да те бият. Ще издържиш ли на вярата си? — И да ме убият, от Бога не се отричам. Друг казва, че не вярва в Бога. Като го поставят на изпитание, и той умира за вярата си. Питам и двамата: Като сте готови да умрете за идеята си, какво допринасяте с това? След тях, още много могат да умрат за вярата си, но с това работата не се оправя. Да се жертвуваш за една идея, това значи, да паднеш в един голям трап. Един падне, убие се; втори падне, убие се; трети — също. Най-после, минат хора край трапа, запълнят го отгоре с пръст, и никой вече не пада в него. Ето как се оправя работата.

Светът не е обикновен трап. Той е сбор от множество малки трапове, които трябва да се запъднат и то не с хора, а с пръст. Трябва ли да се плаче за хора, които са умрели? Аз съжалявам живите хора, за тях плача. Ако с плач може да се върне живота на умрелия, плачете, но има неща, които не сте в състояние да направите. Ето, сега изсичат горите безразборно. Какво ще кажете за това? Горите са ценности на природата. Сега да ви приведа няколко примери. Един от нашите приятели си оставил палтото в кухнята и, като го потърсил, забелязал, че часовникът му липсва. Търсил часовника си, но не можал да го намери. Чудил се, кой може да го вземе. Какво трябва да се прави сега?—Всички да дадат пари да му се купи часовник. Аз така разрешавам въпроса.

Друг случай: Носиш два хляба в торбата си. По невнимание, забравяш торбата някъде, и един от хлябовете изчезнал. Ти предполагаш, че кучето е взело хляба. Подгониш кучето, не можеш да го хванеш. Сега не ти остава друго, освен да закачиш торбата на сигурно място, да запазиш другия хляб.

Ние се отклонихме от въпроса. Има въпроси, с които не трябва да се занимаваме. Те са толкова силни, че могат да повалят човека на земята. Те произвеждат такъв ефект, какъвто амонякът произвежда. Някой си чувал за амоняка и пожелал да го помирише. Приятелят му купил в едно шише от най-силния амо-

няк и неочаквано го поднесъл под носа му да го помирише. Миризмата му била толкова силна, че той не могъл да издържи и паднал на земята. Казвам: Много мисли и желания, много идеи приличат на амоняка. Достатъчно е да се докоснеш до тях, за да се повалиш на земята. Опитай се да се докоснеш, по невнимание, до хапъмката на някой турчин. Без да мисли много, той ще извади кобура си и ще те повали на земята. Днес повечето хора носят револвери. Кажеш ли нещо, което не им харесва, ще ти теглят куршума.

Днес всички хора воюват: едни са на фронта, други — в тила. Онези, които са на фронта, ще свършат работата си добре. Те са разумни, никой няма право да се меси в тяхната работа. Онези в тила само ще ги подкрепват. Как ще се бият те, с какви мстоли ще си служат, това не е ваша работа. Щом сте в тила, ще знаете, какво се иска от вас. Всеки трябва да знае, какво се иска от него. Едно се иска от всички: да изучавате по-високия свят, пад вас, и да се свържете с напредналите същества. — Де са тези същества? — Според едни, тези същества не живеят на земята; според други, те живеят само на земята, а според трети, те са навсякъде. Не е важно, де живеят те; важно е да се свържете с тях. Те имат светъл ум, отлично сърце, благородна и разумна воля. Да се свържеш с едно от тези същества, това значи, ако си бил малодушен, да станеш смел; ако си в тъмнина, да придобиеш светлина. Ве-

лико нещо е да бъдеш свързан с възвишения свят!

Казваш: Каква полза, че съм свързан само с едно разумно същество? — Който знае закона на едното, той знае закона и на множеството. Едното е свързано с множеството. Под „множество“ разбирам цялостността на Битието. Цялостността включва всички възможности и постижения. Дали си музикант, поет, художник или учен, щом си свързан с цялостното, ти ще бъдеш гениален. Ти ще помагаш не само на себе си, но и на всички хора.

Първата задача на човека е да изучи свойствата на твърдите, течните, въздухообразните и светлинните вещества; после ще изучавате свойствата на ума, сърцето и волята. Остават още три области за изучаване. Достатъчно е да изучите това, което ви казах. Който е готов, може да го поставим в магнетичен сън и, като се събудим, ще види, че се освободил от един свой недостатък. Ако е бил упорит, след събуждането си, няма да остане следа от неговата упоритост. Под „упорит“ човек разбирам този, който не е полезен нито на себе си, нито на другите. И природата постъпва по същия начин. Когато иска да повдигне един човек или един народ, тя го прекарва през дълбок магнетичен сън. Няма велик човек или велик народ, който да не е минал през големи изпитания и страдания. И след като се справи с тях, той се новоражда, влиза в нов живот.

И тъй, от всички се иска вяра. Вярата има отношение към ума. Щом вярваш, ти ще се освободиш от всички трудни положения. Вярващият има знание, той разбира нещата. Някой му казва: Тури крака си в тази каша. Той поглежда, вижда, че кашата е циментова и казва: Преди да туря крака си, ще опитам с едно дърво. Ако след един час мога да извадя дървото, ще туря и крака си. Казвам: Глупавият направо ще тури крака си, но умният ще проучи свойствата на цимента и после ще прави опит с него. Друг е въпросът, ако туриш крака си във вода. Ако кракът ти е бил кален, водата ще го измие, без да му причини някаква пакост. Повече от половин час не дръж крака си във вода. Тя ще отнеме топлината на телото ти и ще се простудиш. Ако ти кажат да се качваш на височина, пак ще бъдеш внимателен. — Защо? — Колкото по-нагоре се качваш, въздухът става по-разреден, и организмът не може да издържа. От три хиляди метра нагоре, дишането се затруднява, и от носа започва да тече кръв. Ако се изкачиш на височина 5—6000 метра, ти дохождаш вече до едно безразличие. Въздухът е приятен, разреден, но организмът не издържа на тези условия.

Сега, вие сте дошли до една област на желания, колкото приятна, толкова и опасна: Искате всички хора да живеят добре. Идеята е отлична, но за да се създадат такива отношения, трябва да се изменят условията на живота. Това не може да се постигне в един ден, нито

в една година, нито в един век. За да бъдат всички хора щастливи, нужно е участието на всички добри хора, на всички умни хора, да работят в един дух. Освен това, трябва да дойдат разумни същества извън земята, да вложат и те своите усилия. Най-после, да дойде и Бог със свята мисъл, да вложи ред и порядък в света. Днес, една малка част от човечеството мисли за доброто на хората. Така не може лесно да свършиш училището. Да изясня идеята си: Ти искаш да свършиш училище. Това е първият социален въпрос, от който се интересуват мозъкът, дробовете, стомахът — неразделните другари на човека. После, трябва да вземат участие всички учители, всички професори, да мислят добро за тебе, да ти съдействуват в уроците. Само така, ти ще бъдеш окрилен и ще вървиш напред.

Съществува един свят на опити, в който се влиза по особени пътища. Ако някой се опита да влезе там по обикновени пътища, непременно ще го върнат назад. — Защо? — Там не се позволява да влезе човек с кални крака. И най-малката кал не се допуща там. Като влизате в една къща, вие леко изчиствате краката си от прах, от кал и казвате: Изчистихме си обувките. Това ще е достатъчно. Идеално чисти трябва да бъдат обувките. Вие ходите с обувки и в дома си, и в учрежденията, дето работите. Какво става най-после? Намирате един беден човек, който, срещу малко възнаграждение, очиства калта или праха от обувките ви. Виждате,

какво правят турците. Като им дойде гост, още отвън той събува обувките си и обува чехли, които домакните му предлагат. Какво заключение ще извадите от всичко казано досега? Докато сте тука, слушате, удобрявате, каквото ви говоря, а като излезете, нищо не можете да приложите — карате обикновения си живот. Такова е състоянието на болния, който има някаква рана на пръста си, и казва: Дано Учителят ми даде цяр за ръката! Ако болният страда от корем, той се свива на една, на друга страна и не може да разбере, какво се говори. Много естествено, съзнанието му на много места е прекъснато от болки. За да си извадиш истинско заключение за нещата, това зависи от твоето здравославно състояние. Здравото подразбира първо, мисълта да бъде организирана. Без такава мисъл, човек може да попадне в дисхармоничен свят. Ако влезете в една външна организация, тя ще окаже особено влияние върху вас. Във всяка организация законите са едни и същи. Ако влезете между религиозни хора, които мислят криво, и вие ще мислите като тях; ако влезете в политическа партия, и там може да придобиете криви възгледи. И змеделецът, като не разбира законите, сам изопачава мисълта си. Целта ми е да се усвоят правите неща, които помагат на човека. Като мисли и чувствава правилно, човек ще знае, как да постъпва в обществото, и като го слушат хората с внимание, той ще умее да прокара своите възгледи. Ако

не знае, как да постъпва, веднага ще предизвика реакция.

Ще кажете, че вие си имате правила, методи за прокарване на своите възгледи. — Имате методи, но те сега не вървят. Какво ще правите тогава? Вие трябва да се върнете в онова първично състояние, когато светът се е създавал, да разберете, по какви закони, именно, той е създаден: по механически, органически или по законите на възвишения разумен свят. И като си отговорите на този въпрос, ще поемете пътя на естественото развитие на нещата. Всички се нуждаете от съществено знание. Толкова години ви говоря, толкова години вече изучавам българина и разбрах, за какво е способен той, Българивът е трезв и голям философ. Той лесно се сгорещява и лесно истива. Като те срещне, веднага се отваря и те приема като спасител. Слуша, какво говориш, и всичко одобрява. На другия ден го срещаш, но вече малко охладнял, държи се резервирано. Казва: Хубави са тези идеи, но . . . Той се страхува, да не се подхлъзне. Седи и си мисли: Ако приема тези идеи, може да пострадам. — Колкото можеш да пострадаш от слънчевите лъчи, толкова ще пострадаш и от моите идеи. — Много е патила мъята глава. — От моите идеи глава не боли. — Могат ли да се приложат без пари? — Разбира се, могат. Остане ли да се прилагат с пари, работата е свършена.

Преди години срещнах един адвокат, голям скъперник. Рядко съм срещал такива скъ-

перници. Аз пожелах да го изследвам, да измеря черепа му. Той се съгласи, но веднага започна да описва положението си. Каза ми, че имал жена и деца, все около тази тема се въртеше. Най-после се сетих. Той искаше да ми каже, че ако имам намерение да взема пари, ще зная, че не може нищо да ми даде. Като схванах мисълта му, аз го успокоих мислено, като му казах: Не се тревожи, аз няма да ти взема нито пет пари. Щом се успокои напълно, тогава започнах да измервам главата му.

Помнете: Новите идеи, които идат в света, ще ви принесат такава полза, каквато не подозирате. След време ще разберете, какво сте придобили. Новите идеи са като лотарийните билети. Купиш си един билет и не знаещ, ще спечелиш ли, или не. Когато се тегли лотарията, тогава виждаш, че билетът ти печели един милион. Днес приемеш една нова идея и след 20 години виждаш, какво си спечелил. В новото, което иде в света, всички билети печелят. Там няма празни билети. Ако една идея попадне при добри условия, тя ще донесе граматни богатства. Едно се иска от вас: да не препятствувате на новите идеи. Дайте им условия да растат и да се развиват, и повече не мислете. Времето ще донесе своя резултат. Това няма да стане механически, но по разумните закони. Тогава условията ще се подобрят, и невъзможното ще стане възможно. Сегашният социален строй ще се смени с нов. Тогава ще

разберете, защо старото трябва да се замести с ново.

Ето защо, докато сте още в училището, изучавайте законите на живота, на разумната природа, за да се ползвате от тях. Тогава, като българският адвокат, трябва да знаете предварително, ще плащате ли, или не. Като приемате една идея, нужно е да знаете, заслужава ли тя да работите и живеете за нея, или не заслужава. Ако идеята, която приемаш, е по-велика от тебе, живей за нея и бъди готов на всякаква жертва. Тя ще допринесе нещо не само за тебе, но и за цялото човечество. Има смисъл да се жертвуваш за една идея, ако тя донесе светлина, свобода и изобилие в човешкия живот. Под „изобилие“ разбирам задоволяване на физическите нужди на хората. Под „свобода“ разбирам освобождаване на човешкото сърце от всички заблуждения. Под „светлина“ разбирам откриване нови пътища за човешкия ум. Следователно, човек ще се спаси, когато в ума му влезе новата светлина, в сърцето — новата свобода, а във волята — физическото изобилие.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

•

6. Лекция от Учителя, държана на 28 октомври, 1932 г. София.—Изгрев.

Дадено и установено

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

Коя от двете думи, „дадено“ и „установено“, има по-широко съдържание? Думата „установено“ е по-широка от „дадено“. Установените неща се движат, а дадените растат. Тази е разликата между тези две думи. Даденото е семе, което се посява в земята. Щом се посее, има вече условия да расте. Като казвам, че установеното се движи, считам, че то е подвижна почва. Тези думи са временна мярка за определяне условията в природата. Някои неща са установени и служат за изходна точка. Като излизаш от тази точка, ти ще мислиш, чувствуваш и постъпваш по специфичен начин. Как се познава, че мислите, чувствата и постъпките ви са прави? — Има един установен закон, по който се познава, кои неща са прави, и кои — криви. Сам по себе си, този закон е неизвестен. Значи, неизвестното прави нещата известни. Думата „неизвестно“ е нещо относително за човешкото съзнание. Неизвестното за едно е известно за друго. Наистина, започваш една задача с няколко неизвестни. Като я решиш,

неизвестните стават известни. Има събития, които в първо време са неизвестни. Щом се изпълнят, стават известни. Ето защо, под неизвестно не разбираме нещо абсолютно неизвестно.

Следователно, неизвестни неща са ония, за които не са дадени условия и време да се изпълнят. Влизаш в един непознат град и виждаш много неизвестни неща; влизаш в една тъмна стая, но не можеш да се ориентираш, няма светлина. Щом дойде светлината, неизвестните неща стават известни. В природата съществуват два порядъка: установен и неустановен. Установеният ред се поддържа от безброй разумни същества. Те съставят общество, държава или обширен свят. Оттук изхождат всички останали светове. Значи, установеният свят е начало на всичко. Тук съществата събарят, разграждат и градят. И ние, колкото малко да работим, постоянно се движим около тях и помагаме. Те събарят и рушат, а ние разчистваме пътя им. Те започват да градят, ние им подаваме материалите. В това отношение, ние сме като децата, които се движат около възрастните и им помагат в работата. Ще кажете, че разликата между децата и възрастните е голяма. В едно отношение, има разлика, но в друго — няма. Детето и философът ядат по един и същ начин, еднакво приемат сладостта на храната. Ако на детето е сладко, и на философа е сладко; ако на детето е горчиво, и на философа е горчиво. Когато философът е

недоволен от нещо и даде израз на недоволството си, и детето прави същия израз на недоволство. Обаче, философът ще ти даде едно обяснение за същината на храната, а детето — друго. За детето съществено е това, което то разбира.

Често се говори за ума, като съществена проява на човека. Какво, всъщност, е умът, не можем да кажем, но можем да говорим за проявите на ума. Според някои, умът е принцип, с който човек работи. Умът е нещо дадено на човека, но по-късно не може да се обясни, той е установеното в него. Далечо ти е, например, да разбираш нещата, а установено е да се движиш по тях. Значи, дадените неща се обясняват, разбират, а установените дават свобода, простор, широта на човека. Питат някои, защо човек трябва да живее добре. Ще кажеме, че така е наредила природата. Ще ви задам въпроса: Защо ходите прави? — Защо се задава такъв въпрос? — Много просто. Има същества, които пълзят, други пъплят, а човек ходи изправен. Следователно, интересно е да знаеш, защо човек е изправен. На същото основание, имаш право да питаш, защо човек трябва да живее добре. Отговорът е прост: Които не живее добре, не може да ходи прав. Щом не живее добре, той или ще пъпли, или ще лази. Каква е разликата между пъпленето и лазенето? Пъплят съществата от двуизмерния свят, а лязяг ония, които имат съзнание, малко по-високо от съществата на двуизмерния свят. Когато се

говори за пълнене, лъзене и ходене, подразбираме степени на съзнанието или прояви на ума.

Човешкото съзнание и човешкият ум приемат условия за развитие нито в пълненето, нито в лъзенето. Щом се изправи и започне да ходи, човек има вече условия за развитие. Само праведният, моралният човек може да ходи. По хода може да се познае, до каква степен на развитие е дошъл човек. Срещаш един човек, ходи с наведена глава към земята, или настрана; друг ходи пригърбен, като мала ръпете си безразборно на една или на друга страна; трети се люшка надясно или наляво, не може да пази равновесие. Това са степени на човешкото съзнание. Когато съзнанието е добре развито, човек ходи добре изправен. Стъпките му са сигурни, установени.

И тъй, мисълта се отразява върху движенията, а движенията — върху съзнанието. Възвишените, разумните същества са установили един ред в човешките мисли, чувства и постъпки, които работят в съзнанието. Установеният ред на нещата наричаме „закон на разумната природа.“ Който си позволи да престопа този закон съзнателно, той носи отговорност за постъпката си. Човек носи двойка отговорност: по дух и по мисъл. Ако ученикът греши в мисълта си, учителят лесно го хваща и му казва: Изправи мисълта си. Учителят излиза на двубой със своя ученик и, докато окръжаващите се опомнят, учителят излязъл победител. Никога ученикът не може да надмине учителя си. Колкото и да

се сили, ученикът не може да изненада своя учител. Голямата планина не се изненадва от нищо. Може ли малката планина да изненада голямата?

Аз не разглеждам въпроса от сегашното разбирање на хората, като обикновени учители и ученици. Положението на сегашните учители и ученици е актьорство. Те играят на сцената, както актьорите в театъра. На сцената може да бъдеш и цар, и философ, и богаташ, но всъщност, нищо не си. Ти си обикновен служител, като всички обикновени хора. Ти декламираш стихотворенията на видни, гениални поети, но сам не си такъв. Ти въртиш колелото на най-сложната машина, но не си онзи велик изобретател, който измислил тази машина. Сегашното поколение се ползува от откритията на миналото поколение, а бъдещето ще се ползува от откритията на сегашното. Установеният ред на нещата е работил и в миналото, работи в настоящето, ще работи и в бъдещето, но той сам е независим, от нищо не се влияе. Обикновеният ред не може да му се наложи. В него се крие моралът на светлината. Той е опорна точка, около която се върти всякаква дейност. Този кръг на действие може постоянно да се разширява.

Закон е: Великите неща се смаяват, а малките растат и се увеличават. Ето, вселената ни се изявява по пътя на смаяването, а ние я изучаваме по пътя на увеличаването. Например, първоначално слънцето е заемало грамадно про-

странство, но постепенно материята му се съставяла, докато се оформило в сегашния си вид и форма. Така се оформили всички планети. Сега ние разглеждаме вселената, с нейните слънца и планети, физически, външно, но ако я разглеждаме като живо тело, като жив организъм, ще имаме друга представа. Докато разглеждате нещата физически, вън от съзнанието, картината ще бъде една. Мозъкът, дробовете, стомахът от една страна, и костите, мускулите — от друга, нямат своя мисъл. Те не могат да мислят, но са в зависимост от мисълта на цялото. Има нещо в човека, което мисли, направлява и държи всичко в изправност. Това е висшето съзнание в човека. То обгръща несъзнателното. Докато висшето съзнание е в човека, той минава за жива душа. До това време човек расте и се развива. Щом това съзнание го напусне, той престава да расте и се разпада на безброй частици.

Питате: Де е човекът? Да се задава такъв въпрос, то е все едно, да питате, де е шишето, от което водата се разляла. Водата се разляла, а шишето остава неизменно. Аз говоря за шишета, които не се изменят и никога не изчезват. Водата се излива, а шишето си остава там, дето е било.

И тъй, твърдата материя е установена, течната трепти, а въздухообразната се разширява. С други думи казано: Това, което движи нещата, е материалният свят. Това, което трепти, е чувственият свят. Това, което се разши-

рява, е умственият свят. Дето е мисълта, там има разширение; дето е чувството, там има трепет; дето има движение, там е физическият свят, там са завършените резултати. Щом направиш една кола, ти я пуцаш в движение. Трепетът трябва да се превърне в движение, а движението — в трепет. После, трепетът трябва да се превърне в разширяване, а разширяването — в трепет.

Първото условие за развитие на ума е разширяването. Умът се нуждае от пространство, от простор. Ако не разбирате закона за разширяване на ума, не можете да се справите с пространството. Трепетът има отношение към времето. Ако не разбирате, какво нещо е трепет, не можете да се справите с времето. Движението има отношение към законите на физическия свят, към волята. Ако не разбирате законите на движението, няма да имате никакви постижения. Щом нямате постижения, постоянно ще се разочаровате. Толстой, като дошъл до най-голямото разочарование, казал: Родих се, но какво от това? Ям, но какво от това? Имам богатство, какво от това? Ще умра, какво от това? На тези въпроси аз отговарям: Като се родиш, ще възмъжееш; като възмъжееш, ще учиш, после ще работиш. Като се умориш, ще си починеш. Като се напиш добре, ще се събудиш и ще се наядеш. Като си задаваш такива въпроси и си отговаряш, най-после се уморяваш и заспиваш. Мислиш ли, че като се събудиш, ще кажеш нещо ново? Пак ще повтаряш същото. За да не изпада в еднообра-

зие, аз ще му дам следния съвет: Ще постигнеш шест деня, без хапка хляб и вода. Какво ще прави тогава? Той мисли, че ще умре от глад. Щом хапне малко, ще разбере смисъла на храненето. Ето защо, като си починеш, започни да работиш и благодари, че си работил. Като си гладувал, нахрани се и благодари за храната. Стани положителен в живота, а не отрицателен. Не пигай, защо ти е здравето, но благодари, че си здрав. Иначе, ще дойде болестта — строгият господар, на когото ще работиш без пари. Щом види, че умираш, ще те изхвърли навън. Ако те намерят добри хора, ще те излекуват и ще кажат: Пази се от лошия господар, болестта; не се свързвай с господарите на сиромашията, на глада, на смъртта.

Пазете се от лошите господари! Блезеш ли в университета на смъртта, там са безпощадни. Там не дават никакво право на човека. Това е светът на анархията, на безправието; това е един неустановен свят. Всички аномалии на земята се дължат на неустановения ред на нещата. Който не разбира тези неща, казва, че неустановеният ред произтича от установения. Не е така. Установеният ред произтича от неустановения. Приятно е да срещнеш същество от установения свят. — Какви са тези същества? — Един богат светски човек отишъл при един виден философ и го запитал: Има ли Господ в света, или няма? Философът отговорил: След половин час ще ти дам отговор. В това време, философът отишъл при един апаш и му

казал: Ще влезеш в тази стая, ще видиш един богат човек и ще го обереш по всички правила на твсето изкуство. Апашът влязъл в стаята, обискирал богаташа, взел парите и часовника му. Съблякъл дрехите му и като го оставил по долни дрехи, тръгнал да си отива. Ужасен, изплашен, ботаташът почнал да вика: Господи, помогни ми! В този момент, философът влязъл в стаята и се обърнал към апаша с думите: Стой, върни всичко на този човек! Апашът изпълнил заповедта му. След това философът казал на богатия: Господ е Този, Който те освобождава от ръцете на апаша; Който ти дава богатата на живота и Който връща всичко, което ти е отнето. Търсиш ли Бога въвн от това, никъде не можеш да Го намериш. Търси Го в положителното, а не в отрицателното на живота.

Помни: Когато се намериш в трудно положение, обърни се към съществата от установения свят, без колебание и без съмнение. Не питай, достоен ли си да видиш едно от тия същества. Не питай, достоен ли си да видиш слънцето. Отвори очите си и приеми, колкото може повече светлина. Не казвай, че си голям грешник, че си недостоен да поемеш чистия въздух. Не, дишай дълбоко и приемай чист въздух, колкото искаш. Като дойдеш при извора, не мисли, че си недостоен да пиеш от тази вода. Коленичи пред извора и пий чиста планинска вода. Като ходиш по земята, благодари, че тя те носи; благодари за добрите мисли, чувства и постъпки, на които можеш да разчиташ.

Това са малки работи, за които всякога може да се благодари. Като живееш добре, възвишените същества ще отправят своето благоволение към тебе. Понеже си спазвал техните закони, те ще ти помогнат да развиеш дарбите си. Колкото повече дарби си развил, толкова повече са те посещавали. Не само те, но и ти ще ги посещаваш. Като се свързвате с тия същества, животът ви се осмисля. Без тях животът е пълен с разочарования. Ако дървото изгаря в огъня, живостът му има смисъл. Но ако то цъфти, връзва и дава плодове, животът му има по-голям смисъл.

Как ще познаем проявата на разумния свят? Представи си, че си пътник, минаваш през гъста, непроходима гора. Мушкаш се тук-там, още не виждаш никаква разумност. Продължаваш пътя си. Пред тебе се откриват росни ливади, пасбища и по тях стада. Не виждаш още разумността. Продължаваш пътя си. Виждаш къщи с осветени прозорци, но в тях няма нито едно разумно същество. Чудиш се, какъв е този свят, кой го е създал. Обаче, всичко, което виждаш, се дължи на възвишените, разумните същества, които направляват живота. Всичко се дължи на техните грижи. Най-после, като видиш хората, ще разбереш, де е разумността. Всяко нещо трябва да благодари на своя създател, на онзи, който се грижи за него.

Сега вие се намирате пред завършените пропеси и ги обяснявате по своему. Учените

говорят за създаването на света, но това е механическо създаване. Учените говорят и за създаването на човека, но и то не е точно. Лесно е да кажеш: Направих си къща. Знаеш ли, че твоята къща е резултат от труда на много работници? И човешкото тело е резултат от дейността на безброй разумни същества. Ако ти сам беше направил телото си, щеше да познаваш неговите закони, а ти сега ги изучаваш. Казваш, че човек мисли с главата си, а работи с ръцете си. Всъщност, човек мисли с главата си толкова, колкото грамофонната плоча може самостоятелно да говори. Тя възпроизвежда речта на някой учен, но сама нищо не знае. В плочата ли е ученият? Грамадна е разликата между говора на учения и това, което се възпроизвежда на плочата. Грамадна е разликата между мислите, чувствата и постъпките на възвишените същества и вашите. Колкото е далеч небето от земята, толкова са далеч и те от вас.

Мнозина питат, какво е предназначението на човека. — Първо, да се свърже с възвишените същества, а после, да реализира своя трепет, да се разшири и да постигне своя стремеж. Всеки човек получава толкова, колкото заслужава. Това зависи от степента, до която е достигнало неговото съзнание. — Какво да правим със знанието, което Учителят ни дава? Какво ще стане с нас? Няма ли да се объркаме между светското и духовното знание? — Ако сте само в света, няма ли да се объркате? Има смисъл да изучавате светското зна-

ние, ако то може да ви доведе до един резултат, от който да започне нещо ново. Постижението е там, дето започва човешката мисъл, свещеният трепет на човешкото сърце и силата на човешката воля. Ако не можеш да мислиш, ако нямаш свещен трепет в сърцето си и воля да направиш нещо, нямаш никакви постижения. — Ние се обезсърчаваме, не разбираме законите. — В един момент мога да ви насърча, като ви поставя на изпита, на който философът поставил богатия. В един момент ще започнете да мислите по нов начин. Като ядеш, ще благодариш на съществата, които са изпратили яденето. После ще напишеш няколко куплета и пак ще благодариш. Твоята глава е възприела тяхната мисъл, но сама не е създала тази мисъл. Човск възпроизвежда нещата, но сам не ги създава.

Смирение е нужно на човека! Питаш: Докога ще бъда играчка на съдбата? — Човек става играчка на съдбата, когато не разбира законите ѝ. Който не разбира тези закони, получава добри уроци от свършените същества. Те го възпитават. Показват му, какво е смъртта, и какво е животът. Богатият запита философа, що е Бог, и след половин час дойде апаш да го обере. Обирът е смъртта. Като те оберат, веднага викаш Бога на помощ. След това, ще дойде едно разумно същество, което ще накара апаша да ти върне назад откраднатото богатство. Кое е по-добро: Да учиш в затвора, или да ходиш на училище и там да се учиш; да

бъдеш здрав, или болен? Ето защо, от всички се иска смирение и разбиране. Като сте смирили, ще благодарите на Бога за всичко, което ви е дал. Вие селите и се сравнявате един с друг — кой повече, и кой по-малко е получил. Това са сравнения с грамофонните плочи, която е по-хубава. Казвате, че еди-кой си написал няколко стихотворения, няколко разкази. — Ти чел ли си ги? — Не съм чел нищо от тях.

Преди няколко дни се разговарях дълго с едного, който ми каза: Ти нищо не знаеш, макар че много се говори за твоите знания. След малко го заболя стомахът. Той каза: Страшни болки имам, умирам! Предложих му да вземе няколко капки от едно лекарство. Той прие лекарството, и след малко болките му минаха. — Както виждаш, аз нямам много знания, но можах да ти помогна. — Отде знаеш да лекуваш? — Сам изучавах това изкуство. Истинско знание е това, което може да те освободи от страдания, внесе светлина в ума, трепет в сърцето и сила във волята ти. Това е реалното, това е същественото. Като знаеш това, не се обезсърчавай. Гледай на света като на предметно учение. Зад този свят се крие друг — реален свят, към който се стремят всички. На този свят могат да разчитат всички. Така може да разчитате на всяко разумно същество. Достатъчно е да въздъхнеш, за да ти се притекат веднага на помощ. Те няма да те питат, какво знаеш, но веднага ще ти помогнат. Една връзка с тези същества струва повече от всички придобивки на

земята. В тях са скрити придобивките. Че имате връзки със света, това нищо не значи. Не мислете, че имате с какво да се препоръчате пред тези същества. С какво ще им се похвалите: със знанието, със силата, или с любовта си? С какво ще се похвали малката планина пред голямата? Със силата си?

Човек може да се препоръча само с едно нещо: Да бъде носител на велики, свещени идеи. Ако не сте носители на такива идеи, не може да влезете във връзка с Бога. Какво се разбира под „носител на свещени идеи“? Това значи, да бъдеш канализация за минаване на чистата вода. Ако не станеш доброволно носител на тези идеи, ще бъдеш проводник на нечистотии. — Нали сме свободни, независими? — Не сте свободни. Дето има страдания, сиромашия, разрушения, човек е канал на нечистотии. Ако през нас минават нечисти мисли и желания, какво ни очаква? Моето желание е да бъдете носители на възвишеното, а не на обикновеното. Пазете връзката си с възвишените същества, за да бъдете достойни носители на техните идеи. Тогава ще се убедите напълно в съществуването на друг свят. Ако той не съществуваше, вие никога не бихте се проявили. Съществуването на другия свят има свое начало, свой произход.

И тъй, задръжте в ума си три неща: Човек трябва да се разширява, да има в сърцето си свещен трепет и във волята си — свещено движение. Само така, можете свободно да

се проявявате. Без тези три неща вие не можете да се проявите. Вие приличате на свещ, която е поставена в склад, да чака своето време. Един ден в склада дохожда един познат и казва: Дайте ми тази свещ. Той я туря в златен свещник, запалва клечка кибрит, и свещта пламва. Тази свещ трябва да гори, без да изгаря. Кой не иска да има такава свещ? Докато е в склада, никой не ѝ обръща внимание. Който използва тази свещ, ще чете на нейната светлина, после ще погледне нагоре, ще се усмихне и ще благодари. Когато послужиш на някого с твоята свещ, това показва любовта ти към него.

Възвишените същества, за които ви говоря, са неизвестни в Битието. За човека те са свещи, от чиято светлина той се ползува. Ако отиде в света и прекъсне връзката си с тях, те скриват светлината си от него, докато научи добре урока си. И тогава, като питате, какъв е смисълът на живота, отговарям: Смисълът на живота е да се върнеш в правия път, да застанеш на светилника и да светиш на хората.

Сега, на вас казвам: Ако сте ме разбрали, добре ще бъде за вас; ако не сте ме разбрали, следния път ще ме разберете.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

v

7. Лекция от Учителя, държана на 4 ноември, 1932 г. София. — Изгрев.

Контрасти в живота

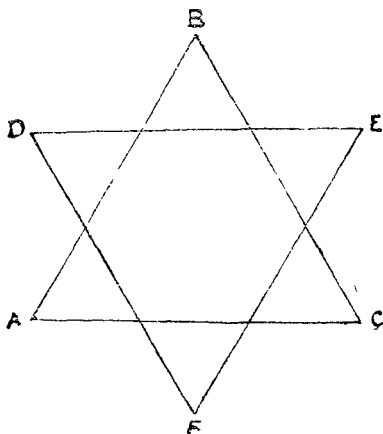
Т. м.

Защо човек трябва да живее? Защо трябва да учи? Защо трябва да яде, да се облича, да спи? Защо, най-после, трябва да умре? Това са въпроси, на които трябва да се даде някакъв отговор. Преди да си отговориш на въпроса, защо живееш, нужно е да знаеш, де си бил по-рано.

Тема за следния път: „Де е бил човек, преди да дойде на земята“.

— Какво допринася сегашният живот на човека? Вски човек има стремеж към нещо. Днес вие сте млади. Преди вас други са били млади, но са остарели. Един ден и вие ще остарееете. Какво допринася младостта и старостта на човека? Като млади, много неща не знаете, но имате условия да живеете. Какво направихте досега? Много грешки и глупости. Старите много знаят, но, въпреки това, умират. Както младият не може да се справи с живота, така и старият не може да се справи със смъртта. Младият е невежа в живота, а старият — невежа в смъртта. И двамата жънат последствията на своето невежество.

Сга ще ви напиша арабското число 6 и Соломоновия знак, който представлява два преплетени триъгълника (фиг. 1) — пак число 6, но изразено геометрически. Каква е разликата между арабското число 6 и числото шест, изразено геометрически? — Арабското число изразява шест единици, но не е определено, не знаем, какви са тези единици. Двата триъгълника, т. е. шестте

фиг. 1.

страни, представят определена идея — Соломоновият знак. Числото 6 става по-определено, ако е алгебрическо. Знакът плюс или минус означава нещо. На стария, който се готви за смърт, туряш знака минус 6, а на младия — плюс 6. В първия случай, разходите са по-

малко, отколкото във втория. Като умре човек, за погребението се правят повече разходи. Щом го погребат, разходите постепенно намаляват, дохождат до едно цвете и едно шише вода. Друг е въпросът за детето, което расте. Неговите разходи все повече се увеличават. И досега никой не е задоволил числото $+6$ — големи са неговите желания и нужди.

Казано е в Битисто: „Бог създаде човека и се разкая.“ Значи, и небето се видяло в чудо, как да задоволи човека. Като разбрал, че нищо не може да го задоволи, Бог му изпратил смъртта. Пред смъртта и младият, и старият отстъпват. Тогава човек се отказва от всичките си желания, нищо вече не иска. Той казва: Готов съм да умра. Предпочитам смъртта пред страданията. — Каква е разликата между смъртта и живота? — В смъртта нещата се разединяват, а в живота се събират; в смъртта цветята окапват, а в живота отново изникват, растат и цъвтят. В живото плодовете зреят, а в смъртта окапват и гният. Аз разглеждам живота и смъртта като общи понятия. Затова казваме, че желанията, чувствата на човека и умират, и оживяват. Същото се отнася и за доброто, и за злото. Ще кажете, че доброто никога не умира. Значи, доброто не умира, а животът умира. Кое е по-верно? Животът не умира, но временно спира своята дейност на едно място и се пренася на друго. — Що е смърт? — Това, което бавно, постепенно ограничава човека. Всяка отрицателна мисъл, чув-

ство и постъпка са предвестници на смъртта. Всяка мъчнотия, всяко страдание и всяка болест са предвестници на смъртта. И обратно: всички положителни мисли, чувства и постъпки са предвестници на живота. Здравето, радостта са предвестници на живота. Ще кажете, че страданието е необходимо. Ако гледате на страданието като на нещо, което осмисля живота, разбирам. Но ако не можеш да го използваш разумно, то е повече мъчение. Да страдаш съзнателно, това значи, да се справиш със страданието и да влезеш в света на радостта.

Страданието може да се уподоби на първите тонове, които издава цигулката на детето. В първо време, тоновете са нечисти, неправилни. Много време трябва да свири детето, докато започне да изкарва чисти, верни тонове от цигулката си. Чрез страданието човек минава от неверните неща към верните. — Трябва да се мъчим. — Ако мъчението може да те извади от лошите условия, то има смисъл. — Що е доброто? — Път към живота. Ако доброто не те доведе към живота, то няма смисъл. Вън от живота, доброто няма смисъл. Значи, доброто ни приближава към живота, а злото ни отдалечава от живота. Доброто води към живота, а злото — към смъртта. За да живееш, ще прилагаш доброто. И като живее добре, човек пак умира. — Де отива той? — На онзи свят. Ако е отишъл на онзи свят, добре ще бъде за него, но ако е попаднал някъде в пръстта и го затъпкали? Ако пръстенът

ти със скъпоценния камък се затъпче в пръстата, ти имаш право да съжаляваш. Обаче, ако го намери един благороден човек и го тури на ръката си, ти можеш само да се радваш. Докато е на човешката ръка, скъпоценният камък придобива нещо хубаво. Щом падне от ръката, той постепенно губи силата си. Вън от живота, нещата губят цената си. Те нямат условия да растат и да се развиват.

Има нещо, което радва човека. Това е мисълта, че един ден той ще се освободи от оковите на смъртта и ще влезе в живота на безсмъртието. Днес човек се радва на преходни неща. Той живее и не мисли за смъртта, не му се вярва, че ще умре. И наистина, няма защо да вярва. И без да вярва, той умира. И като вярва умира, и като не вярва, умира. И като вярва, живее, и като не вярва, живее. Вярваш, че някой говори истината. Доколко говори истината, това е въпрос.

Да се върнем към числата — 6 и + 6. Който ги разбира, знае качествата им. Може ли числото — 6 да изпълни задълженията, които му се дават? Може ли числото + 6 да изпълни своите задължения? — Имат възможност да ги изпълнят. Това е един философски въпрос, от който малцина се интересуват. Колко души се интересуват от книгите на известен философ? Този философ пише по разни въпроси, но все едно, че пише за натоварените коне. Той ги съветва да работят, а те са натоварени. Той им разправя за света, за небето, за слънцето,

за културата, за хората, за къщите, за университетите, за великите задачи и пр. Пита ги: Разбрахте ли? Какво могат да кажат конете? — Какво ни интересуват тези работи? Какво ни интересува — 6 и + 6?

Болният се оплаква на лекаря от страданията си и очаква от него да го избави от смъртта. Лекарят си казва: Аз те лекувам, но един ден смъртта ще те задигне, пък и мене ще задигне. И болният вярва, че няма да умре. И наистина, той не умира този ден, но на втория ден се случва, че той умира. Лекарят се чуди, защо умрял. Прави му аутопсия и намира, че болният умрял от разрыв на сърцето. От какво умрял, не е важно. Умрял човекът. Колкото и да говориш за смъртта му, никого няма да утешиш. Та и философите, много говорят, но важно е, какво трябва да се прави. Като говориш много на турчина, той пита: Какво му е чеврето? Тайната на нещата е в — 6 и + 6. Аз лесно мога да съживя минуса. — Как? — Ще го оженя. Като го оженя, мъртвият възкръсва. Ще туря една напречна линия на минуса, и той става плюс. Мъртвият излиза вън от гроба. Минусът показва не само смърт, но и страдания. Имате едно житно зрънце. Ако го хвърлите на пътя, очаква го смърт. Ще го намери някоя птица или мравка и ще го изяде. Но ако го посееете в земята, очаква го първо, страдание, а после, изникване. В този смисъл, страданието е пръстта, която засипва зрънцето, за да го освободи от явна смърт. Значи, стра-

данията освобождават човека от смъртта. Ако не е така, страданията нямат смисъл. Значи, страданието има смисъл дотолкова, доколкото потикват човека към живот.

Сега ние разглеждаме числата — 6 и \div 6, като самостоятелни единици. Аз питам, отде са дошли тези числа. Така питат всеки пътник, който отива на хотел. Той казва, че иде от едн-коя си държава, град или село. И учителят пита детето, отде иде. Детето отговаря на въпроса. И вас питат, отде сте дошли. Преди да сте дошли на земята, и вие сте били някъде. Искате да кажете, че сте дошли от слънцето, но ви е страх, да не ви се смеят. Вие играете ролята, както едно време истината е била принудена да играе роля. Понеже хората не я обичали, тя се криела зад вратата. Като измъчвали някого, той се питал: Няма ли истина, няма ли правда в този свят? Истината се обаждала: Тук съм, зад вратата. Има истина, има и правда в света. Казвам: Истината и правдата не са в състояние сами да оправят света. Ако можеха, досега те щяха да го оправят. Правдата и истината са в състояние да оправят света дотолкова, доколкото те се прилагат в човешкия живот. Вън от него, те нищо не могат да направят. То е все едно, да туриш кибритена клечка в дървата, без да я запалиш. Ако я запалиш, тя ще произведе известен резултат.

Животът представя съвокупност от задачи. Всяка задача е една кибритена клечка. От изгряването на слънцето до залеза — целия ден

ще палиш кибритените клечки. Ако се палят лесно, ти ще бъдеш щастлив; ако се палят мъчно, или никак, ти ще бъдеш нещастен. Има дни в живота, когато се пали само една клечка. Същата клечка не може да се използва за другия ден. Какъв ще бъде животът ти за другия ден, не се знае. Днес времето е хубаво. Ти си облечен с тънки дрехи. На другия ден времето може да се развали. Какво ще правиш тогава с тези тънки дрехи? Ще бъдеш ли този ден разположен? Понеже вѐн е студено, ти ще се свиваш, ще търсиш къща да се приютиш. Ще искаш да ти услужат с топли чорапи, със здрави обувки. Най-после, ще седнеш да ядеш.

Всички хора се стремят да постигнат нещо. Има правила, далени от природата, за постигане на резултати. Например, някой иска да стане музикант, друг — художник, трети — инженер и др. Много изкуства и занаяти е предвидила природата. За всяко от тях тя е предвидила специален център. На човека не остава нищо друго, освен да работи за развитие на своите центрове. Искаш да развиеш един от тези центрове, а не работиш — природата ще те интернира на общо основание. Живата, разумна природа не търпи мързеливи, празни хора. Питате: Защо греши човек? — От непослушание. То води към лъжа, кражба и други отрицателни прояви. Майката отива по работа и казва на детето си: Няма да буташ гърнето със сладкото! Тя разчита на него, нарича го

ангелче. Като остане само, детето поглежда към гърнето. Нещо го тегли да си вземе една лъжичка сладко, но като си спомни, че майка му забранила да пипа сладкото, то се отказва да си хапне от него. После пак се приближава и си казва: Ще си взема само една лъжичка. Никой няма да забележи, че е взимано. Но то се увлича — след първата, взима втора, трета лъжичка и презполовява сладкото. Като се върне от работата, майката проверява гърнето и вижда, че детето е яло сладко. Тя го пита: Яде ли от сладкото? — Не съм. Ето първата лъжа, резултат на непослушанието. Майката е недоволна от детето. Тя взима пръчката, набива го добре и го изпъжда навън. Като се намери вън от рая на майката, детето признава грешката си. Ето един пример от драмата на човешкия живот. Така постъпва и природата. За всяка погрешка тя изпъжда човека вън от рая. Природата, т. е. Божественото начало в човека, го наказва за всяка негова погрешка. Щом сгреши, тя му казва: Излъга ме! Защо детето да не каже истината още вначалото? Защо не иска прошка от майка си и не каже, че е пипало сладкото? Защо я излъга? И досега още никой не е отговорил на тези въпроси.

Два начина има за изправяне на човека: Законът и любовта. Когато детето лъже, първо майката прилага закона. Взима пръчка и налага детето. Отношенията между майката и детето временно се изменят. Тя пак го обича, но знае, че нейното ангелче не говори истината. Желаето

нието на детето да си хапне сладко, е по-силно от послушанието. В случая, то обича повече сладкото, отколкото майка си. Значи, грехът и страданието се раждат между полюсите на любовта. Човек се бори между любовта към Бога и любовта към света. Гърнето представя света, който изкушава човека. Казваш: Нямам ли право да вкуся от сладкото? — Нямам право, щом ти е забранено това. Има неща, от които можеш да вкусиш; има неща, от които не можеш да вкусиш. Всяко нещо е на своето време. Защо ще ядеш стипчав, незрял плод? Почакай два-три месеца, докато узрее той. Вторият начин за изправяне на човека е любовта. Ако любовта на майката е силна, тя може да изправи детето си без никаква пръчка.

Казвате: Културата и науката ще просветят хората. Как ще стане това? Ако съвременната наука ни учи само да градим къщите си, какво ще придобием от това? Къщите ни запазват от суровите условия на природата. Науката ще ни научи, как да си приготвяме облекло, обувки, да запазваме храните си, но това е външната страна на живота. Има още нещо, необходимо за човека. Едно магаре, натоварено със сол, минавало през една река. Случайно то се подхлъзнало и паднало във водата. Като станало, усетило, че товарът му олекнал. Друг път, натоварено с вълна, то минавало пак през реката. За да се облекчи, то съзнателно се потопило във водата, но било излъгано: товарът му толкова натегнал, че то не могло да излезе от

всдата. Онова знание, което ни облекчава, е на мястото си, когато носим сол. Обаче, същото знание не може да ни помогне, когато сме на-товарени с вълна. Ако прилагате първия метод на магарето, при лошите аспекти на живота, вие ще имате резултат минус. Ако слънцето е във възходещ или низходещ знак, какво влияние ще окаже върху човека? То е все едно, да посееете едно семе през пролетта, или в ранната есен. В двата случая ще имате два различни резултата. Ако върху някой човек има влияние Сатурн и Луната, какъв ще бъде неговият характер при лошите аспекти на тези планети? — Той ще бъде мрачен, ще има силно въображение, но ще преувеличава нещата и от страх ще умре. Сатурн ще му създаде хилаво тело, а Луната — болно въображение. Луната има желание да му помогне, да го потикне към работа, към дейност, но слабото тело не му позволява това. Той предпочита да умре, отколкото да се бори с лошите условия на живота. — Коя планета може да му помогне при тези условия? — Слънцето и Венера, която не отива никъде без Слънцето. Тя пали свещта си от него. Със запалена свещ добре се пътува. Понякога Венера обича да се шегува. Със свещта си тя запалва и плевнята на човека.

Ново съзнание е нужно на човека. Без това съзнание той не може да се повдигне. Старото съзнание е стара дреха. Старото съзнание наричаме атавистични навици. Новото съзнание изключва всички условия, които спъ-

ват човека. То изключва всички болезнени състояния. Новото съзнание прави организма здрав. Птицата по-лесно може да избегне лошите условия, отколкото млекопитаещите. Тя ще хвъркне и ще отиде при по-добри условия. Разумният човек, който разбира законите на природата, като птицата, лесно се справя с лошите условия. Едно куче минава покрай един кон, с вериги на краката, и го пита: *Защо са тези окови на краката ти? — Господарят ми не иска да скитам из гората. — Защо не направи краката си по-тънки, да могат лесно да се изхлузват от веригите? — Те ми са наследство от дядо ми и пралядо ми. Кучето продължило пътя си и срещнало един вол с юлар на главата си. То го запитало: Защо носиш този юлар? — За да ме впряга господарят на работа. — Защо носиш рога? — За да се браня. — Ако нямаше рога, лесно щеше да се изхлузваш от юлара. Един ден конят поумнял и се освободил от веригите. Той видял кучето, вързано със синджир. Конят му казал: Благодаря ти, че ми посочи, как да се освободя от нещастиято. Но какво е станало с тебе? Какъв е този синджир на врата ти? — Там е злото. Господарят намери, как да ме ограничи; трябваше да направя главата си по-тънка, за да се измъквам от синджира. Казвам: Веригите, юларът, синджирът — това са символи.*

Според някои източни и западни окултисти, науката води човека до една опасна област. Преди всичко, трябва да се изучават качествата на елементите, които животът включ-

ва в себе си. Също така трябва да се изучават условията, при които тези елементи действуват. Живата и мъртвата материя, както мислите, чувствата и постъпките имат своя положителна и отрицателна страна. Всичко това трябва да се знае. Не можеш да работиш с известни елементи, ако предварително не знаеш техните свойства. Всяко свойство, приложено на място, има резултат.

Една млада, красива мома се отегчила от живота, дотегнала ѝ селската работа. Един ден, като работела на нивата, седнала да си почине и се замислила. Минал един богат човек и я запитал: Защо си толкова замислена? — Дотегна ми животът. — Започни да пееш и да играеш. Хайде, попей ми и ми поиграй! Той я възнаградил щедро. Съедът ѝ, стар, беден човек, я запитал: Какво стана с тебе, дъще, че толкова се развесели? — Ръших да пея и играя, да подсладя живота си. — Тогава да поиграя и аз. Започнал той да играе, но не върви: краката се преплитат. Когато момата играе и пее, то е на място. Друго се иска от стария.

Методите на стария и на младия са диаметрално противоположни. С кой от двата метода ще си послужиш, това зависи от твоята разумност. Умният употребява всяко нещо на своето място. Здравословно, добро нещо е да пееш и играеш, но работа се иска и на полето, и вкъщи. Някога е по-добре да играеш и пееш, отколкото да се потиш в кухнята. Така е за момата, но не и за стария. Какво трябва да

прави той? Как ще превърне той своето недоволство в доволство? Следния път ще отговорите, какво трябва да прави старият, за да му тръгнат работите.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

⋆

8. Лекция от Учителя, държана на 11 ноември, 1932 г. София. — Изгрев.

Живот и благо

Т. м.

Тема за следния път: „Къде не е бил човек и къде няма да бъде.“ — Ето един въпрос, на който мъчно може да се отговори. Ще кажете, че човек излязъл от Бога и при Него ще се върне. От друга страна се казва, че Бог е навсякъде. Как е възможно тогава, човек да излезе от Бога и да се върне при Него? Излизането подразбира работа. Излизаш от дома си и отиваш на работа. Излизаш от Бога и започваш да работиш. Никой не помни, кога е излязъл от Бога и не знае, кога ще се върне. Щом нищо не помни и нищо не знае, как ще реши задачата си? Може ли ученикът да реши една задача, ако не я разбира?

Какво ще кажете, например, за думата „сензу“ от песента „Нева сензу“? Знаете ли, на какъв език е тя? Какъв е смисълът ѝ? Защо ви давам тази дума, не знаете. Какъв е произходът ѝ, също не знаете. Въпреки това, тя има известно отношение към вас. Буквата „С“ е закон на промени. Буквата „Е“ показва причините на промените. Третата буква „Н“ означава мъчнотиите, противодействията в природата. Четвъртата буква „З“ означава разумното начало,

което преодолява мъчнотиите. Изобщо, думата „сензу“ показва, как може човек да разреши мъчнотиите си. Всяка дума крие в себе си известни сили. Същото можем да кажем за всички органи на човешкото тело. Срещате човек с къс нос, едва два сантиметра, а друг — с дълъг нос. За първия казвате, че нещо не му достига, а за втория казвате, че е напреднал човек. Значи, носът има отношение към човешкото развитие. Ако видите висок, плещест човек, вие изпитвате към него известно уважение и страх. Вие чувствувате неговата сила. Ако срещнете низък, слаб човек, ще изпитате към него известно съжаление.

Какво изпитва човек към планината? — Някакъв особен страх и трепет. С големината си, планината го респектира. Какво би станало, ако планината се подвижи? Обаче, тя е строга и мълчалива, като философа. Тя стои на едно място неподвижна и се занимава с научни изследвания, а хората се качват по нея и слизат; и те я изучават. Планините представят героите на миналото, които създали света и след това заспали. Ако един от тези гении на човечеството се събуди, ще хване човека с двата си пръста, както той хваща бълхата. Планината ще хване човека и ще го пита: Кой ти позволи да се качваш и слизаш по мене? — Не съм ли свободен да ходя по планината? — Свободен си, но когато планината спи. Щом се събуои, ти не си свободен, ще стоиш далеч от нея. — Какво означава страданието? — Качване по гърба на

един пробуден гений. А радостта показва, че ходиш по гърба на заспалия гений. — Какво да правя, за да не страдам? — Ходи по гърба на заспалиите гении. Значи, събудените гении причиняват страдание на човека, а спящите — радост. Докато майката спи, детето яде от сладкото. Щом се събуди, пръчката играе по гърба му. То казва: Началото беше сладко, а краят излезе горчив. Детето не трябваше да събужда майка си. Тя трябваше да спи, докато детето изяде сладкото. Като се събуди, не е нужно тя да търси гърнето със сладкото. Всеки иска да се прослави, да се чува името му по целия свят. Ето защо, много пъти човек се домогва до гърнето на щастието, на славата, но изведнъж се събуди някой от заспалиите гении и отнема щастието от ръцете му.

Питам: Кой ви позволи да бъркате в гърнето на щастието? Ти си поет, напишеш една хубава поема и очакваш похвалите на света. Но изведнъж, геният на критиката се събуди, и славата ти изчезва. Пипне ли те критиката в ръцете си, така ще те смачка, че не можеш да се покажеш пред хората. Критикът казва: Как смееш да буташ поетическото гърне без позволение? Поетът казва, че хората не го разбират, че са невежи. Не, хората не са виновни, но поетът е писал, когато се събудили гениите на поезията. Поетът иска, гениите да влезат в него. Лесно влизат гениите, но мъчно излизат. Така и в спиритическите сеанси, някой дух влезе

в човека и излезе; но някой влезе и не иска да излезе.

На един спиритически сеанс един дух — турчин влязъл в медиума и не искал да излезе. Присъстващите се питали, защо този дух не иска да излезе. Аз пък питам, защо водата, като влезе в шишето, не иска да излезе. Ако си силен, ще обърнеш шишето и ще излееш водата. Ако си слаб, водата не иска да излезе и казва: Не искам да излеза; бъди силен, ти да ме изкараш навън. Щом си бил силен да ме вкараш в шишето, бъди силен да ме извадиш оттам. Ти ме вкара, ти ще ме изкараш. Оплакваш се от мъчнотиите си. Смешно е, овчарят да вкара овцете си в кошарата и да не може да ги изкара. Той прилича на онзи испански поет, който написал четири куплета и ги напечатал. Всички ги харесвали, но не ги разбирали. Които го срещали, все го питали: Какво се крие в твоята поезия? — И аз сам не зная. Ще кажете, че този поет бил учен. Не е ли чудно, да свършиш три факултета и да не можеш да се освободиш от скръбта. Как е влязла скръбта в тебе, не знаеш, но също така не знаеш, как да се освободиш от нея. После се питаш, защо Бог създаде света така, защо допусна страданията. — Ти сам създаде страданията си. Бог не е мислил да ти създава страдания. Ти туряш пръста си на печката, опариш се и страдаш. После се питаш, отде ти дойде това страдание. Като си учен, длъжен си да

знаеш причината на страданието и на радостта, на здравето и на болестта.

В какво се заключава здравето на човека? На какво се дължи то? — На добрата храна, на чистия въздух и на светлината. Здравият човек мисли право, диша дълбоко и се храни добре. Умният човек всякога мисли право. Като мисли добре, той върви добре, а същевременно работи и си почива добре. Всяка проява на човека има свои отличителни чърти. Същото се отнася и до физическото тело на човека. Например, казваш, че един човек е топъл, а друг — студен. Това лесно се проверява, както е лесно да кажеш, че свещта свети или не свети. *Щом свещта гори, няма защо да доказвате, че тя издава светлина. Очевидните неща не се нуждаят от доказателства. Като запаля свещта, тя, сама по себе си, вече гори и издава светлина. Важно е, бие виждате ли това, или не? Ако за запалената свещ казвате, че не свети, причината е във вашите очи, има някакъв дефект в тях. Следователно, когато не разбирате известен предмет, това показва, че нещо ви липсва. Колкото и да ви се говори, предметът все ще ви остане неясен. Какво ще разберете от знаковете, с които си служи математиката? Например, две успоредни хоризонтални чъртички означават знака равенство (=). Едно малко ъгълче, с върха надясно, (>) означава по-голяма величина. Същото ъгълче, с върха наляво, (<) означава по-малка величина. Например, $4 > 3$ и $3 < 4$. Това са условни знаци. Те съществуват*

в дадена система. Който изучава тази система, той ги разбира и си служи с тях. Много от гръцките и латински букви се прилагат в алгебрата и геометрията.

Представте си, че имате линията АВ. Измерватے от нея 10 см., които трябва да разде-

А ————— В

лите на 10 милиона части. Колко време ви е нужно да направите това деление? Ако в една минута отделяте 100 частици, в един час, т. е. в 60 минути ще отделите 6,000 частици; в 24 часа ще отделите 144,000 частици. Колко частици ще отделите в 10 деня? Времето може да се съкрати, а може и да се удължи, зависи от интензивността, с която се работи. Ако времето се съкрати, повече енергия ще се изразходва; ако времето се удължи, енергията ще се спести. Оттук вадим следния закон: Когато една работа се свършва за по-малко време, изразходва се повече енергия. Значи, когато енергията се увеличава, времето се съкращава; когато енергията се намалява, времето се удължава. Представете си, вие искате да прокарате една идея, например, идеята за въздържанието. От какво трябва да се въздържа човек? Друг иска да прокара идеята за любовта, или идеята за благоденствието на човечеството. Защо е нужна любовта? Защо е нужно благоденствието? Преди да се стремиш към благоденствието на цялото човечество, запитай се, ти имаш ли благоденствие. Щом свършиш работата, която ти е дадена, цялото ще благоденствува. Ако първо

ти не свършиш работата, и цялото няма да благоденствува. — Искам благото на цялото човечество.

— Що е човечеството? Според мене, човечеството е права линия, разделена на милиарди частици. Ако хората не бяха частици от едно цяло, те нямаше да умират. Може ли едно гърне, раздробено на милиарди частици, да благоденствува? Ще кажете, че всяка частичка е живо същество. — Живо същество, но от счупено гърне. Всяка частица е толкова жива, колкото е живо изваденото сърце на жабата, например. Това сърце може да пулсира дълго време вън от телото, но това е живот на счупеното гърне. Един ден то ще престане да пулсира. Може ли цялото да умре, а частите да са живи? Ще кажете, че след като умре човек, клетките продължават да живеят. Съгласен съм с вас, но казвам: Като отрежете крака на кокошката и го изядете, той продължава да живее, но във вас, а не в кокошката. Вие благувате, а кокошката страда. Значи, човек страда, когато се е качил на гърба на пробудения гений. Ако си гладувал три деня, и на гърба ти се качи една кокошка, какво ще направиш? — Ще заколиш кокошката и ще я изядеш. Ама вегетарианец си бил! Мислите ли, че сегашните вегетарианци са истински? Колко микроби приема вегетарианецът заедно с храната! За да бъде истински вегетарианец, човек трябва сам да си приготвя храната. Ще кажете, че съм краен в своите заключения. Яли ли сте

швейцарско сирене? Отрежете едно парче и вижте, какво има вътре в него. Ще видите много червейчета и ще кажете, че това е вегетариански продукт. Един българин донесъл от Швейцария сирене и отрязал едно парче на жена си. Като виляла червейчетата, тя се ужасила и хвърлила сиренето на земята. Колко паразити нападат човека, но той не може да се освободи от тях. Страшно е, когато чувството паразитизъм се вмъкне в човека! Той престава да работи и очаква всичко наготово.

Като говоря за паразитите, аз имам пред вид отрицателните мисли и чувства на човека. Какво ще правите с тях? — Каквото правите с паразитите. Турете ги между пръстите и ги чукнете. Вие ги криете, не искате никой да знае за тях. — Можем ли да се освободим от тях? Според мене, няма грешка, от която човек да не желае да се освободи. Но и няма случай, човек да желае да греша. Някой прави грешки, но с научна цел. Например, неправилно е да режеш една жаба, но понеже става с научна цел, то се оправдава. В случая, нещастieto на жабата е благоденствие за човека. За хиляди хора войната е нещастие, но за някои е благо. Убил си десетки хора и те възнаграждават с кръст за храброст. Всички те признават за герой. Като минеш покрай една грънчарница и изпочупиш десетина гърнета, ще минеш за герой. — Защо? — Война е това! Ако не счупиш нито едно гърне, ще минеш за страхлив и малодушен. Това са относителни неща.

И тъй, за да се освободи от мъчнотните си, човек трябва да анализира своите мисли и чувства. Без този анализ не можеш да дойдеш до правилно заключение за проявите в живота. Каго мисли право, човек изработва истински морал в себе си. Днес понятието „морал“ е крайно разтегливо. Това, което е морал за едного, за друг не е морал. Когато детето открадне една - две ябълки от градината на съседите, всички казват, че то е престъпило закона. Когато богатият направи една търговска сделка, в която злоупотреби с милиони, за него казват, че е умен човек, умее да върши сделки. Да заколиш едно говедо, да одереш кожата му и да я продадеш, това не е престъпление. Обаче, ако си вегетарианец и носиш кожени обувки, това е престъпление. Природата има един строг, неизменен морал, който се прилага еднакво към всички хора. Дали съзнаваш, кое е морално, или не, не е важно. Един ден говедата ще те държат отговорен за кожата, от която си носил обувки. Че си купил готови обувки, няма да те оправдаят. Щом носиш обувки от кожата на говедата, ти взимаш участие в престъпленията на онези, които са ги клали. Вдълбочи се в себе си и се запитай: От крадена кожа ли са обувките ти, или не. Ако са от крадена кожа, и без пари да ги ги дават, не ги взимай.

Мнозина се извиняват за грешките си с това, че всички хора грешат. Това не ги оправдава. Всеки се съди в зависимост от своите разбирания. Казваш, че не можеш да оправдеш

света. — Ти не знаеш, че някога спасението или нещастieto на хората зависи само от един човек. Един голям хотел се запалил. Ти влизаш в хотела и оставяш вратата отворена. Въздухът нахлува вътре и усилва пожара. След тебе иде друг. Той веднага затваря вратите, пречи на въздуха отвън да влиза, и пожарът се прекратява. Първият носи нещастие на хората, а вторият ги спасява. Човек носи отговорност за доброто или за злото, на които съдействува. Влизаш в стая, в която има задушлив газ. Един човек спи в стаята и не подозира, че смъртта го дебне. Какво ще направиш, за да го спасиш? — Ще отвориш вратата и прозорците, да влезе чист въздух. В случая, въздухът спасява човека.

Човек е дошъл на земята, без да знае законите на великата природа, нито тези, които Бог е вложил в него. Интуицията му говори, но той не се вслушва в нея. Тя се изявява като вътрешен глас, който му нашепва: Не прави това, за да не те сполети нещастие. Той не се подава на този глас и си прави, каквото иска. После се чуди, защо идат нещастията: първо, по-малки нещастия; после, по-големи, докато всичките му работи се объркват. Той се чуди, защо работите му не се нареждат. Ако не ядете, както трябва; ако не пиете вода, както трябва; ако не дишате дълбоко и не приемате светлината правилно, вие не можете да очаквате добър, щастлив живот. Казват за някого, че е твърд, корав човек. — Корав е,

защото в него преодолява твърдата материя. За да се справи с нея, той трябва да изучава нейните закони. За друг казват, че е мекушав, много омекнал — течните вещества преодоляват в него. — Голям фантазьор е — значи, въздухообразните вещества преодоляват в него. За да не преодоляват едните или другите вещества, човек трябва да работи върху себе си, да ги уравни. Ако не съчетае правилно различните вещества в своя организъм, не можете да имате успех в живота си. Който може да уравни количеството на различните вещества в организма си, той е гениален човек. Ако е музикант, от два тона може да състави цяла песен. Дайте му двата тона, долно „до“ и горно „ла“, и вижте, какво ще направи. Така ще ги съчетае с други тонове, че ще се чудите, как е направил това. Той носи в съзнанието си тоновете между „до“ и „ла“ и правилно ги свързва. Обикновеният музикант, и с много тонове, нищо не може да направи. Гениалният, от двете крайни точки на правата, може да намери своя път. Обикновеният, и при много точки, пак не може да се ориентира.

Колкото и да ви се говори, обикновеният живот още ви привлича. От сутрин до вечер човек мисли само за прехраната си, как да се облече, да се разходи и след това да си почине. Малко хора се въодушевяват от една светла идея, или идеята за Бога. Казват за някого, че е религиозен. — Религиозен е, мисли за Бога, но първо мисли, какво ще получи от Него.

Днес светските хора искат да разрешат въпросите на живота, да внесат нов ред и порядък. Бъдещият ред и порядък няма да се отличава много от сегашния. И в бъдеще хората ще ядат и ще пият, ще се обличат, ще си правят къщи, като сегашните. Разлика ще има само в разумността на хората. Колкото по-разумен е човек, толкова по-добре ще нареди живота си. Един син, от българските села, бил принуден да се грижи за своя 90 годишен баща. Той се отегчил толкова много от него, че решил да го изнесе на края на селото и там да го остави, дано по-скоро умре. Турил го на гърба си, а в едната ръка носел един голям кош, дето щял да тури баща си. Детето му тръгнало с него, да придружи дядо си до края на селото. Като настанили дядото, детето казало на баща си: Татко, не оставяй коша тук, вземи го със себе си. — Защо? — И на мене ще ми потрябва някога, да те занеса с коша на края на селото. Бащата се замислил върху думите на детето си и решил да върне дядото обратно вкъщи, да продължи грижите си за него. Той разбрал, че, каквото прави на другите, ще се върне и към него.

Помнете: Благото на човечеството е ваше благо; и вашето благо е благо на цялото човечество. — Какво мога да направя аз, един човек? — Може би, ти си последният, когото очакват, да направиш едно добро за цялото човечество. Хиляди хора очакват пример от тебе. Това е закон не само за физическия свят, но

още за много светове. Всички очакват да видят пример от одного, както земеделецът наблюдава, дали посятата семка ще покълне. Щом покълне, радостта на всички е голяма. Всички се радват, че си пораснал. Всички се радват на една мисъл, която носи благо на целия свят. Тя ще донесе благо за цялото човечество, както и за онзи, който я родил. Величието на човешкия характер се крие в онези мисли и желания, които човек ражда с цел, да донесат благо за него самия и за всички хора. Те го правят велик и гениален. — Бог да ни помогне да израстем! — Той ще ви даде само условия за развитието на мислите и желанията, които са вложени вече във вас. — Можем ли да разрешим всички въпроси на живота? — Днес ще разрешите само това, което е определено. Може би, от този ден зависи вашето бъдеще. Внимавайте да не пропуснете този ден. Какво ще правите, ако изпуснете парахода за Америка? — Много параходи отиват за Америка. — Ами ако е един? — Ще чакам, докато се върне. — Ще чакаш цяла година. Ако успееш да се качиш навреме, печелиш; ако го пропуснеш, губиш. В природата има параходи, които спират на твоето пристанище или веднъж в годината, или в десет, двадесет, тридесет години един път. Има параходи, които спират само веднъж на 120 години. Тогава, щеш-не щеш, ще се качиш на парахода и ще отпътуваш. Ако доброволно не искаш, насила ще те вземат.

— Какво остана от днешната лекция във вашия ум? Не искам да се обезсърчавате от живота си, но да го осмислите. Колкото и да желаете да се освободите от него, няма да можете — неизбежно ще минете през него. — Прашен е този път. — Ще го минете. Важно е, да знаете, как да ходите, да не дишате праха. Ако се случи да вали дъжд, това е щастие за вас. Дъждът ще погълне праха. В този смисъл, дъждът носи щастие за човека. Някога щастieto му се усмихва, а някога изчезва, и прахът отново се събира. Лошите условия не могат абсолютно да се махнат. Можете да разчитате на богатството на дядо си и на баща си. Не се лъжете. Те отдавна са изгубили своето богатство. Следователно, разчитайте само на себе си. Дядо ви, баща ви, приятелите ви, те са странични неща. Ако въвн от вас дойде отнякъде помощ, добре дошла. Не се обезсърчавайте от мъчнотиите, които срещате на пътя си. Човек се обезсърчава от малки неща: нямал, какво да яде, нямал достатъчно пари, нямал нови дрехи, нямал богати приятели и т. н.

Казвам: Радвайте се на обезсърченията си. Ако човек се обезсърчава, какво трябва да правят жабата, заекът, птичките, насекомите, които имат много по-малки възможности от тези на човека. Много възможности и блага са дадени на човека. По отношение на животинското царство, човек е божество. Трябва ли той да се обезсърчава? За да не се обезсърчава, човек се нуждае от истинска, положителна вяра. Един

учител от казанлъшките села, това се случило през Балканската война, във време на отстъпление, изгубил частта си и попаднал в една пещера, дето прекарал няколко деня без хляб. Обезсърчен и отчаян, той започнал да се моли: Господи, слушал съм за Тебе, че си силен, че помагаш в безизходни моменти в живота. Ето, аз съм в такова положение, никой не може да ми помогне, ще умра гладен. Помогни ми Ти! Докажи ми Твоето съществуване. Не се минало половин час от молитвата му, когато той съзрял отдалеч една костенурка, с парче хляб между краката си. Влачи хляба и се отправя точно към пещерата. Като стигнала до входа на пещерата, тя оставила хляба и продължила пътя си. Нова вяра, ново разбиране е нужно на хората!

Мнозина от вас сте свършили гимназия, университет, изучавали, сте математика, геометрия, литература, езици. Знаете, че всеки език си служи с препинателни знаци: точка, запетая, две точки, удивителна, въпросителна и др. С такива знаци хората си служат в живота. Някой седи пред една трудноразрешима задача и се чуди, как да я реши. Друг изпаднал в мъчнотия и се пита, какво да прави. Падналият в живота се пита, какво да прави. Гладният пита: Какво да правя? — Ще ядеш. Жадният пита: Какво да правя? — Ще пиеш вода. Болният, умореният ще почива. — Искам да пиша нещо. — Пиши! — Искам да чета. — Чети! — Да служа на Бога. — Служи! — Искам да се боря,

да докажа на хората, че не съм слаб. — Бори се, но трябва да знаеш, как да се бориш, за да излезеш победител. Ако срещнеш мечка в гората, как ще се бориш? Или ще я хванеш за пъпа, или ще запалиш една клечка кибриг. И в двата случая, тя ще капитулира. За предпочитане е да запалиш кибрит. Всички животни бягат от кибритената клечка.

Един американец попаднал в африканските джунгли, дето срещнал голям лъв. Ужасен, американецът притаил дъх и не знаел, какво да прави. В този момент, в подсъзнанието си някъде чул гласа на майка си: В джоба си имаш кибрит. Запали една клечка. Той веднага драснал една клечка кибрит, от която тревата наоколо се запалила. Лъвът се уплашил и избягал. Значи, една кибритска клечка е в състояние да избави човека и от най-голямата опасност, но той трябва да знае, как да я запали. Който мисли право и знае, де да постави всяка своя мисъл, той винаги ще има успех.

Един виден проповедник бил посещаван все от богати хора — милионери: Те обичали да слушат неговите проповеди. Като говорел за страданията на човечеството, за мъчнотиите, през които минавали хората, богатите дълбоко пъшкали. Един ден проповедникът ги запитал: Защо пъшкате? — Мъчно ни е, че нямаме възможност да помогнем на страдащото човечество. Всъщност, те пъшкали за себе си. Като ви наблюдавам, виждам, че и вие пъшкате. Казвам: Престанете да мислите за вашите

изгубени милиони. Не мислете, че сте милионери. Не мислете, че щастието се крие в милионите. Ако не бяхте изгубили милионите си, вие щяхте да бъдете на дъното на океана. По-неже сте ги изгубили, вие сте вече на повърхността на водата. Според сегашното разбиране на хората, идеята за богатството носи само тежести.

Тежко е да носиш в мисълта си идеята за богатството. Аз не съм за сегашната сиромашия, но не съм и за сегашното богатство. Аз подържам онази сиромашия и онова богатство, които ще дойдат в бъдеще. Някога ще ви говоря за бъдещата сиромашия и бъдещето богатство и за отношенията им към човечеството. Върху тях ще се съгради бъдещият социален строй и бъдещият бит на хората. Както и да гледате на нещата, при сегашното разбиране и значение, хората не могат да имат повисока култура от съществуващата. Днес има господари и слуги, синове и дъщери, раждания и умирация, съдилища, болници и др. Това е естествено за сегашния ред и порядък. Друг е въпросът за бъдещия ред, когато между хората дойде културата на братството. Сегашният живог е пълен със забави, като живота на децата. В тях е щастието на хората. Ако се отнемат забавите, животът им ще стане нещастен. Ако не можеше да яде, болният щеше да бъде крайно нещастен. Яденето, макар и не много сладко, е благо за болния. То все му допринася нещо.

Съдят някого — може да го осъдят, може и да го оправдаят. Важно е, че близките му започват да мислят и, чрез мисълта си, дохождат до прави заключения. Някой умрял. Всички се запитват, от какво боледувал, колко време боледувал. Те започват да мислят за смъртта, за страданията. Условията на сегашния живот, добри или лоши, са ценни, защото събуждат мисъл у човека. Срещаш един поет, знаеш, че работи при трудни условия, но си казваш: Да мога да пиша и аз, като него! Благодарете за всички условия, защото те събуждат човешката мисъл и помагат за събуждането на човешката душа. Знайте, че от гледище на бъдещето, сегашният ред и порядък е на мястото си.

Помни: За умните хора, които разбират законите, сегашният живот е благо. За глупавите, които нищо не разбират, животът е мъчение и страдание.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истинага е скрит животът.

×

9. Лекция от Учителя, държана на 18 ноември, 1932 г. София.—Изгrev.

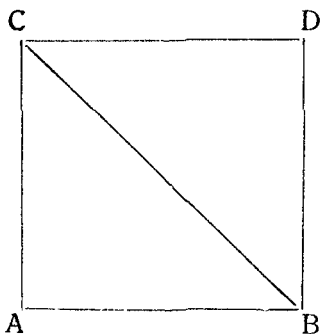
Силата на ума

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

Кои са качествата на силния и на слабия човек? Как мислите, на еднакво ниво ли са двамата?

На фигура 1 имате един квадрат, в отвесно положение, като стена. Щом е квадрат, стените му са равни. — Колко важни точки

фиг. 1.

има квадратът? — Четири — ABCD. Диагоналът СВ дели квадрата на две равни части, а

именно, на два равни триъгълника. Кои са силните точки в квадрата, АВ, или СD? Казва се за гредата, че е силна, или слаба. Ако е слаба, тя лесно се огъва. И плоскостта може да бъде слаба, или силна. Ако е слаба, и тя ще се огъва, като гредата. Ще ходиш по нея, но тя ще се огъва. Плоскостта може да бъде здрава, но изпъкнала. Как ще ходиш по нея? И хората могат да бъдат слаби, или силни. И слабият може да носи дете на гърба си. но ще се наведе под тежестта му. Силният ще го носи изправен, без никакво прегърбване. Силният извор дава изобилно вода, а слабият едва капе. При силния извор за една минута ще напълниш съда си, а при слабия ще чакаш най-малко 15 минути, докато го напълниш.

Сега се явява въпросът: Коя е причината, че единият извор тече силно, а другият едва капе? Причината може да бъде естествена или изкуствена. И чешмата е извор, но има кран, който може да се отваря и затваря. Ако го отвориш малко, водата тече слабо; ако го отвориш повече, водата тече силно. Ти отваряш малко крана и се чудиш, защо водата тече слабо. След тебе дохожда друг, отваря повече крана, и водата започва да тече силно. Първият се измива за 15 минути, а вторият — за една минута. Първият казва, че водата тече слабо, а вторият — че тече силно. Кой от двамата е прав? И двамата спорят върху силата на водата. От какво зависи силата на един извор? Силата на извора, който се упра-

влява от човека, зависи от разумността на последния. Разумният и интелигентен човек отваря крана добре и се измива за една минута. Който едва сега започва да се учи, слабо отваря крана, и водата тече слабо. За да се измие, той изразходва повече време от разумния.

В случая, коя от двете страни е положителна, и коя — отрицателна? — Страната, към която човек се движи, е винаги отрицателна. Качваш се на планината, това е положителна страна; слизаш от планината, както малките деца със своите шейни, това е отрицателна страна. Обаче, децата не са изучавали още законите на физиката; не са изучавали и математическите закони, но като се спуснат от височината, шейната върви по инерция. Казваш: Моята шейна се движи без огън, без пара, но така тя се движи само до едно място и спира. Детето се чуди, защо става така и започва да се сърди на шейната. Много просто — шейната спря, защото е гладна, иска да яде. Като върви след човека, шейната се изкачва нагоре и като стигне определено място на височината, той ще я нахрани. После той казва: Ти се нахрани вече и гърбва да слезеш долу. Какво означава „храненето“ във физиката? — Смяна на енергията: енергията от детето е минала в шейната. Така човек предава своята енергия при хвърляне на едно тело в пространството. Това е физически закон, чрез който загубената енергия се възстановява — придобива се нова. Физическите закони се отнасят до физическия свят, а не до

органическият. В органическият свят те могат да служат като условия, но не могат да се използват разумно.

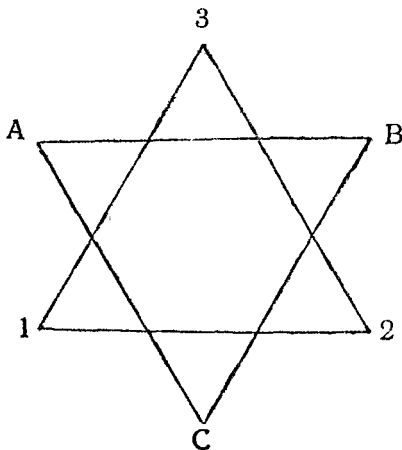
Казвате: Много отслабнах. Значи, работил си много. — Какво да се прави? — Да ядеш, да дишаш и да мислиш. И по трите начина човек се храни. Като мислиш, гова е храна; като дишаш, това е храна; като работиш, това е храна. Някой път мислите, че много знаете. Това е обикновено нещо. Ако чувствувате, че много съм ял, какво лошо има в това? Колко време може да ти държи това ядене? — Повече от 24 часа не може да ти държи. След това чувствуваш, че ти се яде. Като се нахраниш добре, казваш: Нищо не ми трябва, и баница не бих ял. Но след известно време, наново чувствуваш, че ти се яде, не можеш да издържаш повече. Между нахранения и учения човек има известно сходство. Ученият казва: Аз зная много. Но дойде до едно място, дето се спъва, и той казва: Нищо не зная. Щом се почувствувате в такова състояние, това показва, че вие сте работили много, движили сте се в област, дето се явяват известни вътрешни пречиствания.

Сънуваш някакъв сън. Събуждаш се разтреперан, облян в пот и с разтупано сърце. Казват, че сънят не е реално нещо. Обаче, като сънуваш, събуждаш се с добро или лошо разположение. Целият ден се вслушваш, какво ще ти се случи. Как се обяснява сънят научно? Има неща, които се случват в живота и без

данни. Има неща, които произвеждат ефект на човека, без той да знае защо. Например, мнозина не знаят, що е топлината, въпреки това, усещат горещината и студа. Вън е студено. Веднага обличаш кожуха си и казваш: За нищо не бих хвърлил този кожух от гърба си. Не се минават един - два часа и казваш: Изпотих се с този кожух, ще го сваля. Коя е причината да съблечеш кожуха? Никой не ти заповядва да го съблечеш, никой не ти говори научно за топлината, но ти казваш: Горещо ми е, ще сваля кожуха. Щом го свали, ти се освободи от тежестта на топлината. Значи, и топлината тежи. Какъв процес е изгарянето: положителен, или отрицателен? В една от приказките на „Хиляда и една нощ“ се разказва, как действува топлината на хората. Тя милва умните и добрите хора, а глупавите изгаря. На гениалните хора тя разказва приказки, а обикновените хора наказва. Какво отношение има към топлината онзи, който страда и се оплаква от нея? Като срещна човек, обгорен от огъня, аз зная вече, какво е мнението му за него. Питам топлината, огъня: Защо си постъпил толкова лошо с този човек? — Защото е обикновен, глупав. С талантливия, гениалния постъпвам по особен начин. Като говоря за огъня, нямам пред вид физическия огън, но съществата, които живеят в него. Като срещнат талантлив или гениален човек, те казват: Ти ще постъпиш така и така. На глупавия казват: Не стой на пътя ни! Ако не

слушаш, ще те изгорим, на пепел ще те превърнем.

В живота на всеки човек съществуват три възможности: Да бъде той добър, или да бъде лош. Има и трета възможност, за която няма име в човешкия език. Трябва да се яви

фиг. 2.

кръстник, да даде име на третата възможност. Детето се ражда без име. Щом го кръстят, дават му име и казват: Иванчо или Драганчо живее в третия етаж на къщата. Който няма име, носи номер. Доброто и злото, като възможности, представят крайни точки на правата АВ, в триъгълника АВС (фиг. 2). Тре-

тата възможност е в точката С. Тази точка има отношение и към В, и към А. Тези отношения се различават, а именно: към А точка С постъпва благородно, а към В — неблагородно. Когато С е жадно, точка А му праща вода, а В му изпраща горчевина. В първия случай, С казва: Животът е прекрасен, отличен, а във втория случай, казва, че животът е неприятен. Значи, в точка А на правата АВ е водата, а в точка В — горчевината. Точка С знае това. Кой я спасява от горчевината? — Понеже е разумна точка, тя сама се спасява. Тя напушта мястото си и отива в числото 3. Понеже горчевината от точка В не може да се изкачи в числото 3, точката С се спасява. След това точка 3 се връща на мястото си и започва разговор с точка А. Следователно, щом иска да се разговаря с А, точка С се връща на мястото си. Такива неща се случват и във вашия живот. Някой път се натъквате на горчевина. Какво ще направите? — Ще се качите горе. После, като искате да смените състоянието си на добро, непременно ще слезете долу, в областта на смирението. Когато детето се качва на високо дърво, причината е мечката. Щом си отиде мечката, детето отново слиза. Силният човек всякога седи на високо място. И добрият, и лошият човек могат да се качват на високо място, но резултатът за двамата ще бъде различен. Какъв е резултатът, няма да говорим за него. Аз само ви навеждам на мисълта, кога човек може да се освободи от горчевината. Чи-

слото З е място на безопасността. Като изтече горчевината, отново ще слезете в точка С, ще пиете прясна вода, която иде от А.

В миналото мъдреците са рисували триъгълници, като символи. При нещастие в живота, материалното е горе, а духовното — долу. При щастие, материалният живот е долу, а духовният — горе. Така е в природата, т. е. в разумния живот. И наистина, ако измениш нещата в човека, ти ще произведеш катастрофа. Например, ако туриш стомаха на мястото на главата, а главата — на мястото на стомаха, ще се измени ходът или движението на цялата природа.

От окултно гледище, човек изявява своята дейност в три области: в областта на мозъка, дробовете и стомаха. Числото 1 означава чов-

1	3
2	2
3	1

шката глава, мозъка; 2 означава дробовете, 3 — стомаха. Това е израз на човешкото царство. В растителното царство е обратно: главата е долу — числото 1, дробовете — 2, стомахът — 3. Философите на растителното царство и донес се занимават с въпроса, каква посока да заеме главата им. Те казват: Нашето нещастие се заключава в това, че главата ни е насочена към центъра на земята. Ние трябва да се обърнем на 90°, за да подобрим поне малко живота си.

Но и 90° не разрешават въпроса. Ние трябва да обърнем главата си нагоре, като човека. Засега всичката енергия на растения се отправя към центъра на земята. Значи, в тях, земната енергия взима надмощие, а в човека — слънчевата. Човек е минал през физическия, през духовния свят, и днес вниманието му е насочено към Божествения свят.

Следователно, човек е минал през резултатите на физическия свят, т. е. през резултатите на своето тело. После, той е минал през силите, които действуват в неговото сърце, т. е. през духовния свят. Смисълът на неговия живот е Божественият свят, който е още неразбран за него. Засега, човек възприема Божествения свят, като приятно предчувствие, като екстаз, като блаженство. Като се стремят към този свят, задачата на цялото човечество, на всички хора е да се освободят от нещастията си. Това става подсъзнателно. Три разумни, съзнателни същества управляват и контролират всички хора. Едното същество е на физическия свят. Около него са групирани милиарди души, които постоянно му се оплакват. Разрешението на социалните въпроси е резултат от оплакването на тези души. Те казват: Гладни сме, болни сме, страдаме. Какво да се прави? През същите изпитания минава и отделният човек. Боли те ръка, крак, оплакваш се, докато един ден болката изчезне. Боли те стомах, глава — пак се оплакваш. Вземеш рициново масло, пиеш малко вода и оздравяваш.

Второто същество живее в астралния, т. е. в силовия свят, а третото живее в Божествения свят. Тези три същества съставят общия, Божествения организъм.

Днес всеки се стреми към здраве, към освобождаване от мъчнотиите си. Кой е пътят за освобождаване от мъчнотиите? Казваш: Роден съм. — Роден си, но си поставен при условия, които не са произволни. Ти си директор на банка, но това не е произволно. Ако си умен, банката ще върви добре; ако не си умен, банката ще фалира, и отговорността за това ще лежи върху тебе. Кой от вас не е давал гаранция, за да се освободи от известна отговорност? Казваш, че си дал гаранция. Какво от това? Без гаранция никого не назначават. Може и без гаранция, но се изискват честни, свършени хора. Най-голямата гаранция е човешкият ум. Ще ви кажа една тайна, а именно: Никой човек, прост или учен, не знае, откъде ще дойде неговото спасение. Казваш: Господ ще ни спаси. Ако сте убедени в това, защо досега не сте спасени? — Родителите ще ни спасят. — Всички имате родители, защо не са ви спасили? Единственото нещо, което ще ви спаси, то е вашият ум. В никой език досега аз не съм намерил по-силна дума от „ум“. За индусите тази дума е свещена — „ом“ или „аум“. Тя се признава и по двата начина. Българинът казва „ум“; англичанинът казва „маинд“. Същината на човека е неговият ум, а „ман“ е човекът, който е бил. Значи, умът спасява чо-

века. Койт не се държи за своя ум, ще се да-
да. Хората страдат, понеже не мислят. Те се
водят по сърцето си, а не по ума си. Умът е
Божествениято начало в човска, което никога не
се петли. Казва се „псхично сърце“ то не
се казва покварен ум.

Казано е в Писанието: „Сине мой, да-
ми сърцето си“. — Защо Бог иска сърцето на чо-
века? — За да го изчисти. Как става очистя-
нето, това само посветените знаят. Така е било
и във времето на Мойсея. Ако сърцето ти е
чисто, и умът силен, каквото пожелаеш, ще ста-
не. Ако не мислиш, нищо не се постига. Правно
е казано, че вселената не е нищо друго, освен
сбор от умствени процесни. Физическият свят е
създаден от Божествения ум и от Божествен-
та мисъл, която работи и досега. Не смесва-
те ума си със сърцето. В ума няма недоволство,
както в сърцето. Когато работиш и си недово-
лен от работата, знай, че сърцето се е въмъгна-
ло в ума. То ти заповядва, и ти се подаваш
на неговите чувства. Казваш: Тежко ми е. —
Какво ще правиш тогава? Ще се качиш на вър-
ха 3 (фиг. 2). Точката „А“ в триъгълника е
умът, „В“ е сърцето, „С“ е съзнанието. Ще
кажете, че това е предположение. И така може
да е. Предположението не е наука, но специ-
фичен метод. Науката е положително нещо. Тя
представя сбор от завършени процеси. Ти идеш
при мене и казваш: Гладен съм. Бъркам в тор-
бата си, изваждам хляб и лук. Сядаш някъде
и започваш да ядеш. После отиваш при един

философ, сг него искаш хляб, но тогбата му е празна. Философът изпраща този човек в някоя гостилница, далеч пет клм. от града. Хапнеш малко и се насърчиш. Ако не беше намерил ядене, трябваше да отидеш в друга гостилница, още по-далеч. Какво щеше да правиш, ако краката ти не държат? Не е лесно да ходиш от една гостилница в друга, докато се нахраниш. Някога е нужно и превозно средство. Като се намериш в материално затруднение, казвай: Да бях богат, да имах поне 50,000 лева на разположение!

И тъй, когато умът управлява човека, работите му се оправят лесно. Силен е умът. Ако имаш вяра, умът присъствува в тебе; ако нямаш вяра, и умът го няма. Казано е в Стария завет: „И рече безумният в сърцето си, че няма Бог.“ Значи, безумният не вярва в Бога. Изобщо, вярата има отношение към човешкия ум, а присъствието на ума показва, че човек може да бъде спасен. — Как може да бъде спасен човек? — Представи си, че си пътник. Вървиш няколко дни в гората и огладняваш. Носиш в джоба си един магически ключ, чукнеш с него, и пред тебе се открива един дворец. Около него голяма градина с плодни дървета, увиснали от плодове. Ти се смираш пред тях и си взимаш, колкото искаш. Дядо ти оставил голямо наследство за тебе. Ще ходиш ли гладен, при това богатство? И сиромашията, като те срещне, и тя ти сваля шапка. Следователно, ако страдаш, ще знаеш, че умът не ти е станал още госпо-

дар. Ако се радваш, знай, че даваш банкет на ума си. Щом почнеш да мислиш, умът ти е вече на работа. И в скръб, и в радост, умът е всякога на работа. Да мислиш за умрелия човек, това не е мисъл. Да мислиш за богатия, и това не е мисъл. Трябва ли царят да мисли, кога ще стане богат? Той е богат, но трябва да мисли, как да направи своите поданици щастливи. Цар, който мисли за богатство, той носи вече сиромашията на гърба си. И блудният син, като дойде до положение да яде рожкови, каза: Осиромашах. И той отиде при баща си, да му стане последен слуга. Значи, само умът може да спаси човека. Ако се съмняваш, умът не е в тебе. Гневиш се, умът не е в тебе; боледуваш, умът не е в тебе. Много изпитания минаваш, но не намираш начин, как да си помогнеш. Щом дойде умът, всичко ще бъде на мястото си. Казвам и на вас: Измийте добре къщата си, боядисайте вратите, изчистете прозорците, и умът ще дойде.

Слушайте всичко, каквото умът ви казва. Който слуша ума си, никога няма да страда. Всички науки са достояние на ума. Като дойде умът на мястото си, ще знаете, какво да ядете, как да ядете, как да се обличате, с кого да дружите. Не е лесно да бъдеш приятел на човека. Има една специфична чърта в човека, по която можеш да познаеш, дали ти е приятел. По тази чърта се познава и честният човек. Истински приятел е онзи, на когото плодовете на живота са узрели.

Като ви говоря тези работи, мнозина казват: Известно ни е това. — Какво знаете вие? Можете ли да се борите с мечката и да я победите? За да се борите с мечката, трябва да бъдете пъргави и подвижни. Хвани я за пъпа, и ще я повалиш на земята. Ще кажеш, че да я победиш, това е случайност. Напротив, ум се иска за това. Като знаеш слабата страна на мечката, лесно ще я победиш. Всички мъчнотии в живота се побеждават със знание. Ще знаеш, че силните неща се намират в слабата, но разумна страна. Мечката е мъчнотия, задача за разрешаване. Ако не се справиш с мечката, не си решил задачата. Отиваш при един майстор — цигулар, и той ти показва, как да държиш цигулката, лъка, как да движиш пръстите си. Ти знаеш това, но пак не ти върви. Защо не ти върви? Работа е нужна за всички. Който не работи, ще живес, но животът му ще бъде като на обикновените хора. Поет си, пишеш отлични стихове. Как си постигнал това? — Пак чрез работа. Въпреки това, хората се стремят към спокоен, тих живот, без много работа и усилия. Ако търсите спокойствие, ще го намерите на гробищата.

Не търсете щастието във вашите къщи — истински затвори. Къщата е умът; имаш ли ум, имаш къща, имаш богатство, имаш и знания. Тогавя ще бъдеш и философ, и поет. Ще кажеш, че повече ум ти трябва. — Умът нито се умножава, нито се дели. Сега ще ви дам една формула. Като станете от сън, ка-

жете си: Само умът носи моето щастие. Само умът носи моята сила. Само умът носи всички възможности, от които мога да се ползвам. Само така ще бъдеш свързан с ума си. Умният всякога говори истината. Ако счупи едно шише, той не скрива истината, но намира друго, похубаво, и го туря на мястото на счуленото. Той не се извинява, но веднага изправя грешките си. Господарят не прощава погрешката, но казва: Шишето трябва да бъде на мястото си. Само истината спасява човека.

И тъй, бъдете умни! Работете и с ума, и със сърцето си. Сърцето е подобно на щерна, която се пълни от дъждовете. Някога щерната пресъхва. Тогава ще отидеш на извора, който тече денонощно. Водата на щерната е застояла, а на извора — всякога прясна и чиста. В гави вода е вашето щастие. То върви подир ума. Много естествено, умът се движи по-бързо от щастиято. Сърцето се движи по-бавно. То прилича на биволска кола. В друго отношение, то прилича на опърничавата слугиня, която, в гнева си, всичко руши. Каквото среща на пътя си, всичко удря, чупи, блъска. Човек първо е чувствувал, а после мислил, но пак не си оправил работите. А сега, първо ще мисли, а после ще чувства. Умът носи светлина и живот. В ума няма никакъв спор, понеже в него е изобилието. Спорът се явява в сърцето, понеже то има всякога желание да взима. В сърцето е недоимъкът, а в ума — изобилието. В него има изобилно хляб и можеш да ядеш, кол-

кото искаш. В сърцето има само един хляб. Ако го разделиш на хиляца дупки, непременно ще се яви спор.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

10. Лекция от Учителя, държана на
25 ноември, 1932 г. София.—Изгрев.

Зависимост в природата

Т. м.

Тема за следния път: „Полза от съня.“

— Каква е разликата между постъпка, потикната от истината, и постъпка, потикната от лъжата? За да се определи вътрешната, субективната страна на живота, ние се ползуваме от външния, обективния свят. — По какво се отличават дебелите и тънки линии? Как се измерват те? Някои си служат с паяжината, като мярка. Дето минава тънкият конец, дебелият не може да мине. Например, слабият, тънкият човек може да мине през тясно място, но дебелият не може. Обаче, това, което дебелият може да направи, тънкото не може. С дебело въже може да извадиш пай-малко десет килограма вода от кладенеца, но с тънкото въже не може. С тънък, фин конец може да ушиеш риза, но с дебело въже не може. Значи, за да разберете вътрешния живот, трябва да разберете външния. Между външния и вътрешния живот има известно отношение, както между тънкото и дебелият въже. Изобщо, между всички контрасти съществува отношение: между добро и зло, светлина и тъмнина. Казват за някого, че е нервен, а за друг, че е кротък.

— По какво се различава нервният от кроткия? — По говора, по външните прояви. Нервният говори бързо, енергично, възбудено; кроткият говори тихо, бавно, спокойно. Нервният движи мускулите на лицето си, маха с ръце, ходи от едно място на друго; лицето на кроткия е спокойно, движенията му са равни, отмерени. Нервният е като вода, която тече по наклон, с шум и бучене. Кроткият е тих и спокоен, като вода, която тече по равно място.

Питам: Коя вода е за предпочитане? Тихата и спокойна, или бурната и пенлива? — Бурната вода произвежда повече енергия, повече работа, отколкото тихата и спокойна вода. Казват за някого, че е тих и спокоен. Добре е това, но каква работа може да свърши този човек? За друг казват, че е енергичен, буюн. Да, но той върши работа. Обаче, ако буйна вода минава през една градина, тя ще отнесе всичко. Човечеството се нуждае от нови възгледи. Една от книгите на природата е завършена. Сега трябва да се открие нова книга. Ние виждаме в природата растения, камъни, реки, морета, и всичко си обясняваме по различни начини. Има топли и студени въздушни течения. При топлото течение, въздухът се изкачва нагоре, а при студеното — слиза надолу. Какво ще кажете за топлите и студени водни течения? Подчиняват ли се и те на същите закони, както въздушните течения? Коя вода е по-тежка: студената, или топлата? Ще кажете, че студената вода е по-тежка от топлата. До-

казано ли е това? Ето, геометриците и математиците доказват всичко. Например, доказано е в геометрията, че сборът от вътрешните ъгли на един триъгълник е равен на два прави ъгли. Доказано е още, че срещу равни ъгли лежат равни страни. Можете ли да докажете и вие тези твърдения?

И тъй, за квадрата се казва, че всичките му ъгли са равни помежду си, следователно, и страните му са равни. На какво е проекция правата линия? — Или на права, или на равнина, — В дадения случай, равнината се приема като нещо дадено. Значи, тя съществува. Правата линия, вън от равнината, не може да се проектира. — Тази равнина материална ли е? — Не е материална, но има своя видима страна. Значи, в ума на геометрика съществува известна равнина, и по образа на нея той я проектира и навън. В природата съществуват неизвестни, невидими плоскости. Ъгълът, като мярка, се прилага и в окултните науки: във физиогномията, френологията. Например, Камперовият ъгъл, който е около 80° до 82° , е онзи ъгъл, отиващ от ухото до долната част на носа, и от носа до брадата. Колкото по-голям е този ъгъл, толкова по-голяма е интелигентността на човека, Колкото на по-нисша степен на развитие е човек, толкова по-малък е този ъгъл. Колкото по-издадени са челюстите, толкова по-малък е ъгълът.

Коя е причината за увеличаването или намаляването на този ъгъл? Когато майстор

строи къща, той поставя, съседните страни перпендикулярно една на друга. Така те са по-устойчиви, отколкото ако са наклонени една към друга. Когато правят свод на къщата, тук се прилагат повече криви линии, отколкото прави. Причината е същата — за по-голяма устойчивост. Така строят и мостовете, и тежестта се разпределя по всички точки на крилата линия. Това са закони, които са спазени и при строежа на човешкото тело. Казва се още, че човешката интелигентност е в зависимост от дължината на мозъчните нишки и от набраздяването на мозъчното вещество. Колкото по-дълги са нишките и по-набраздено мозъчното вещество, толкова по-интелигентен е човек.

Питам: Не е ли могла природата да направи човешката глава по-голяма, с повече мозъчно вещество в нея, а направила главата малка, та мозъкът да се набраздява. Какво ще кажете: Защо някой си прави колиба за живеене, а друг — цял дворец? Ще кажете, че единият разполага с повече пари, материали, работници, следователно, може да направи по-голяма къща. На същото основание, някои хора имат по-малки тела, а други по-големи. Запигват ли се, кои са съображенията на природата за това? За някои, това са произволни неща. Всъщност, това не е така. В строежа на човешкото лице е взела участие разумността. Виждате един човек дребен, с тесни рамене; друг — висок, с широки гърди. Когато природата е оставила те-

лото на някого на произвола, тя не е взела участие в строежа на неговото тело. Онзи, който пръв взел участие в строежа на къщата, спазил всички закони. Същевременно, той я измазал отвън и отвътре, подържал е чистотата, но следните поколения, които са живели в тази къща, я занемарили. В случая, природата не взима участие в нейната съдба. Обаче, след време, иде друго поколение, което се заема с поправка на къщата. Оттук - оттам я постигнат, и тя става удобна за живеене.

И тъй, строежите, в които природата взима участие, се отличават с голяма разумност. Тя строи и дава под наем своите постройки. В това отношение, човек на земята е наемател, а не собственик на къщата, в която живее. Срещат се и собственици, но рядко. Как ще познаете, кой е собственик, и кой — наемател? — По това, как се отнасят към къщата. Собственикът поддържа къщата си в пълна изправност, а наемателят не се грижи за нея. Собственикът се грижи за къщата си, т. е. за своето тело, пази го и казва: Колко години работя за тази къща! Трябва да я държа в изправност. Наемателят яде и пие, не иска да знае за телото си и казва: Утре ще го напусна, няма защо да мисля толкова. — Това са общи заключения. Казваш: Не се грижа за телото си. — Много естествено, не си собственик. Собственикът не мисли така.

Някой се оплаква, че паметта му е слаба. — Оправи тази инсталация. — Това не е моя

работа. — Ами чия? — На дядо и прадыдо ми. Казва се за тях, че паметта им била слаба. Аз, който вървя по мъжка линия на рода, също имам слаба памет. — Ти си вече трето поколение. Твой дълг е да работиш за усилване на паметта си. Ако младото поколение не работи за изправяне на своето лошо наследство, никой друг не може да му помогне. Казваш: Природата си играла с мене, такъв ме е създала. Не се заблуждавай! Човек не е играчка на природата. Ако беше така, човек е сериозна, сложна играчка. Ако от сегашния човек, отклонил се от правия път, се съди за работата на природата, заключенията ви ще бъдат неверни. Затова и псалмопевецът е казал: „Чудно и страшно е създаден човек!“ И естествениците са дошли до същото заключение. За да се види истинския образ на човека, създаден по образ и подобие на Бога, сегашният човек трябва да работи върху себе си, за да се върне в правия път. Какви методи знаете за усилване на паметта?

Сега ще се отклоня от въпроса. Искам да обърна вниманието ви върху правата мисъл. Казваш: Искам да работя, без да ми се плаща. — Това е крива мисъл. Не може да работиш, и да не ти се плаща. Напишеш едно заявление — ще ти платят. Ушиеш една дреха — ще ти платят. Градиш къща — ще ти платят. Как ще ти платят, не е важно. — Няма ли поне една работа, за която не се плаща? — Има. Не само, че никой не ти плаща, но като свършиш

тази работа, ти сам се задължаваш да дадеш нещо. — Коя е тази работа? — Храненето. Ти ядеш по три пъти на ден, свършваш известна работа и отгоре на това пак ти плащаш. Като се нахраниш, казваш: Доволен съм от тази работа, макар че отгоре на това платих. Ето начин за уреждане на социалните въпроси. Ще работиш, ще платиш и ще бъдеш доволен от работата си. Значи, някъде ще ти плащат; някъде ти сам ще плащаш за работата, която си свършил, и ще бъдеш доволен от живота си. Какво чувство ще изпиташ, ако гостилничарят каже, че ще ти даде ядене без пари? — Ще се обидиш, защото той погледнал на тебе, като на беден.

Разумната природа, в своята дейност, си служила и продължава да си служи със специфични методи, които хората трябва да изучават. Във формите, които създава, тя имала пред вид и формата на човека. Тази форма още не е завършена, понеже, като изменил отношенията си към природата, човек несъзнателно ѝ противодействувал. За да му помага, той трябва да събуди любовта си към нея. Иначе, той ще минава и заминава край нея, но тя ще стои пред него мълчалива, като философ. Срещаш един философ, искаш съвет от него. Той те погледне и продължава пътя си, не се интересува от тебе. Ти тичаш подир него, плачеш, молиш му се, най-после той се спира и те пита: Защо плачеш? — Баща ми умря. Като човек, който търси причините и последствията

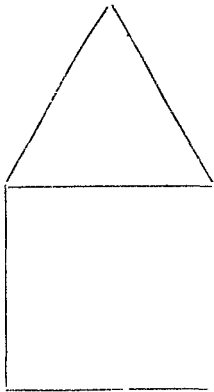
на нещата, философът пита: Коя е причината за неговата смърт? — Яде сливи и умря. — Той не е умрял, а се задавил. Отива в дома му, бръква в гърлото на бащата и така го спасил, като му казал: Бъди внимателен, като ядеш сливи. По същия начин, и природата е готова да обърне внимание на човека, ако той е готов да измени отношенията си към нея.

И тъй, бъдете готови да събудите Божественото в себе си, за да ви помогне то, като ви разкрие някои тайни. Изправете отношенията си към разумната природа. Че човек се отклонил от пътя, че не живее съобразно великите закони, природата не се интересува от него. Благодарение на това, хората са свободни; благодарение на това, те грешат. Например, човек спи и става от сън, без да спазва времето за това. Млекопитаещите знаят, кога да спят и кога да стават от сън, а човек не знае. Той не знае, кога да работи и кога да почива. Човек не знае, колко време да употреби за ядене. Някой яде бързо, за 10 — 15 минути се нахрани. Друг се нахрани за 20 минути; трети за половин, един час. Има различни книги върху яденето, но те са далеч от законите на природата. Какво мисли тя по този въпрос, малцина знаят. Мислите ли, че природата удобрява кухнята на сегашните хора? — Тя е създала плодовете, зеленчуците, като готова храна за хората. Но като не знаят, как да ги използват, те ги варят, пържат, турят им различниправки. Но вместо полза, тази храна им причи-

нява вреда. После се оплакваш, че те боли стомах. — Защо те боли стомахът? — Не си ял, както трябва. Ял си плодове и след това си пил вода. След плодове никога не пий нито студена, нито топла вода. Преди ядене може да пиеш вода, но веднага след ядене не се позволява. Ако не спазваш това правило, ще страдаш. Сега ще направя един извод. Взимам квадрата, като поле, в което действа сърцето. Не можеш да разбереш сърцето, докато не разбереш квадрата. В него има четири прави ъгли — центрове на живота: два положителни и два отрицателни. Като прекараме последователно двата диагонала в квадрата, получаваме четири правоъгълни триъгълника.

Задача на човека е да намери разумността, скрита в сърцето. Посяваш семена върху квадрата, като плоскост. Те ще израстат, ако грее слънцето и изпраща лъчите си. Значи, на сърцето могат да виреят само онези семена, които се огряват от слънцето, т. е. от светлината на ума. Той представя триъгълника върху горната страна на квадрата (фиг. 1). Сърцето и умът са двете системи в човешкия организъм. Сърцето представя симпатичната нервна система, а умът — мозъчната, т. е. главната нервна система. Функциите на тези системи се допълват взаимно. Всяко изпълнено желание в човека става отрицателно. След време, това желание отново става положително — неизпълнено желание. Ако служи само на сърцето си, без участието на ума, човек нищо не може да по-

стигне. Сърцето е област, върху която работи умът. А умът не може да се проведе без сърцето. Значи, сърцето е област за проява на ума, а умът е област за проява на сърцето. Чувствата пък са материал, с който работи умът. Правите линии, плоскостите в приро-

фиг. 1.

дата имат отношение към чувствата. Когато кажеш, че се намиращ на плоскост, подразбирам, че си в затруднение; забъркал си се в чувствата си, отдето умът ще те извади.

Някой иска да знае своето бъдеще. — Много лесно може да го научи. Достатъчно е да отиде при един астролог, той ще му каже всичко. Като разгледа данните — датата на раждането — годината, месеца, деня, часа и ми-

нутата, лесно може да му се направи хороскоп. После ще отиде при един физиогномист, който ще разгледа чъртите на лицето му, формата и големината на очите, ушите, носа, устата и ще каже, какво му предстои да мине. Най-после ще отиде при един хиромант, който по линиите на ръцете ще определи, какво е сърцето, умът и волята му. Това са общи заключения, но все пак може да се определи характерът на човека. Ще кажат за някого, че е сприхав, за друг — щедър, за трети — скъперник. Някой се занимава с дребните работи в живота. За пет пари той е готов да се скара с приятеля си. Друг пък е крайно разпилян. Това не значи, че първият е скъперник, а вторият щедър. Във всеки човек има, освен отрицателни, и положителни чърти, които взаимно се компенсират. Както виждате, астрологията, френологията, физиогномията, хиромантията са окултни науки, които определят живота и характера на човека. Обаче, има гадатели и гадателки, които гледат на боб, на карти, на кафе. Ще дойде една баба да ти гледа на боб: нареди бобовите зрънца по две, по три, вглежда се в тях и говори.

Като ученици, вие трябва да се изучавате, да познавате характера си, за да се предпазвате от своите слабости и отрицателни чърти. Седиш си тих и спокоен. Неочаквано дойде при тебе един твой познат и ти пошепне нещо на ухото. Ти веднага ставаш от мястото си, кипваш и започваш да викаш. Смешно е, една

дума, казана на ухото ти, да произведе такава реакция в тебе! Коя е причината, че човек веднага кипва? Кое в него се сърди? Обаче, природата е вложила в човека сили, които противодействуват на гнева. Те се крият в неговия ум. Като започне да мисли, човек постепенно се успокоява. — Кога господарят се сърди на слугата си? Ако слугата се изпъчи пред господаря си и заеме горда поза, господарят непременно ще се ядоса. — Защо? — Не е свойствено на слугата да заема положението на господар. Да се държи гордо, със съзнание за себе си, това е свойствено на господаря. Обаче, слугата трябва да бъде смирен. Рече ли да се постави на мястото на господаря си, той ще му каже: Хайде въл! Твоето място не е тук. Каква поза заема професорът? Как започва той лекцията си? Може ли някой от вас да покаже, как се държи професорът? Има хора, които добре имитират другите: едни схващат смешната страна в човека, а други — общите чърти и движения. Когато професорът преподава, застава на известно разстояние от студентите, с лявата страна към дъската, а с дясната — към тях. Така той въдворява тишина и започва да говори. Гласът му е мек, хармоничен, самоуверен. Той има вяра в себе си, разполага със знания и приковава вниманието на студентите си. Той прилича на онзи певец, който пее добре, издига гласа си, а с това владее и публиката.

Изучавайте нещата, както са в природата, без никакво преувеличаване и намаляване. Казваш за някого, че има права мисъл. — Как се познава правата мисъл? — Тя звучи като музикален тон. Кой е най-низкият тон? Колко трептения прави основният тон в секундата? Певецът взема верни и чисти тонове, когато всеки тон трепти толкова време, колкото трептения, всъщност, съдържа той. Гласните струни също взимат участие при говора и пеенето. От значение за гласа е съкращаването и удължаването на тези струни. Изобщо, говорът, пеенето имат отношение към човешката мисъл.

Всяко движение, всяка проява в човека има отношение към неговото вътрешно естество. Не е безразлично, как се ръкуваш с хората. Когато се ръкуваш с човек, когото обичаш, ти подаваш ръката си енергично, живо. Ако не обичаш даден човек, ти се ръкуваш с него вяло, безжизнено. Природата обича онези движения, чрез които се предава живот и енергия. Природата обича красивите движения. Под „природа“ разбирам разумните същества, които са взели участие в съграждането на разумния свят. Веднъж създаден този свят, разумните същества отправят вниманието си другаде, привидно не се интересуват от нас. Ние се молим, викаме ги, но никакъв глас, никакъв отговор. Ти викаш, молиш се, звъниш, но разумното същество отсъства, никой не ти отговаря.

— Какво се иска от човека? — Да изучава и долавя онези моменти, когато разумните същества взимат участие в неговия живот. Добрият живот на човека се заключава в това, да се домогне до онзи момент на истинска работа. Не всякога можеш да свършиш работата си, както желаш. Даже видни учени, военачалници, управници, мъчно могат да прозрят и схванат онзи момент, когато разумните същества са готови да им помагат. Ще ви дам следния съвет: Не изучавайте окултните науки без помощта на разумните същества. Ако искате да придобиете вътрешна светлина, свържете се с тях и тогава изучавайте окултизма. Иначе, ще придобиете известно знание, но относително. Ще кажеш за някого, че е много справедлив. Това не е достатъчно. Важно е, колко е справедлив. За друг ще кажеш, че е много съвестен. — Колко е съвестен? Всяка способност, всяко чувство в човека има предел на своето развитие. Лесно е да кажеш, че известен човек може да ти бъде приятел. — Това е въпрос. Има хора, у които приятелското чувство е силно развито, въпреки това, те не могат да се сприятеляват с всички хора.

Работете върху Божественото начало в себе си, за да се прояви то. Например, умът е Божествена проява. Без ума ти не можеш да разпределяш нещата правилно. Имаш кон, който товариш повече, отколкото той може да носи. Това показва, че не мислиш, умът ти не взима участие в тази работа. Щом не работиш

с ума си, и конят ще бъде недоволен от тебе. Обичаш някого повече от другите хора. Това показва, че не си справедлив. Какво ще придобиеш от своята любов? Някои майки, с голямата си любов, развалят децата си. Ако любовта им е малка, децата се осакатяват, липсва им нещо. Ще обичаш толкова, колкото е нужно — ни повече, ни по-малко. Това се отнася до възпитанието и самовъзпитанието. Като се самовъзпитава, човек трябва да се храни правилно. Иначе, ще изпадне в егоизъм. Да бъдеш егоист, това значи, да обичаш себе си повече от другите. Това е крайност. Друга крайност е да се обичаш по-малко от другите. Ще се пазите от голямата любов и голямото безлюбие — двете крайности в живота. Колкото е опасно едното, толкова опасно е и другото. Казваш: Аз съм алтруист към всички. — И към вълците? Да бъдеш алтруист към вълците, това значи, да ги храниш с овце, да се размножават, а овцете да страдат. Ако си алтруист към овцете, ще ги водиш на добра паша, но пашата ще страда. Кос е за предпочитане: Да бъдеш алтруист към вълците, или към овцете? Ако пък искаш да накараш овцете да станат месоядци, а вълците — тревопасни, какво ще постигнеш? Вълкът вече е наследил месоядството, не може лесно да се измени, да стане тревопасно животно. Той е станал вълк, именно, поради месоядството. Първоначално, вълкът имал друга форма, не като сегашната. И змията първоначално имала друга форма. Това са

отвлечени въпроси, които нямат нищо общо с вашия живот. Повечето от вас се интересуват да имат една стая с легло, маса, два стола, книги и да имат работа, колкото да изкарват прехраната си. — Че и вълкът мисли за прехраната си. По какво се отличава човек от вълка?

Сега ще дойдем до въпроса, колко часа дневно трябва да работи човек. По този въпрос и донес спорят. Едни работят много; други — малко. На този въпрос природата е отговорила още при създаването на човека. Тя съставила сборник от правила и методи за правилно живееие и го оставила на разположение на първия човек. Сегашният човек трябва да се върне в първоначалното си състояние, да намери сборника, съставен от разумните същества. Там всичко е написано. Да се върнеш към първото състояние, това значи, да се върнеш към разумната природа. В нея е написано даже и времето, когато може да ходиш на гости. Определено е също и времето за учене, за работа, за почивка. Англичанинът има особено отношение към гостите. Той може да има 10 души гости, но дойде ли момента, когато трябва да свърши известна работа, той напуска всичко и излиза, без да се извинява. Той счита, че гостите са дошли не на време. Отвреме — навреме поглежда часовника си, и като види, че определеният час е дошъл, го напуска гостите си. И те трябва да знаят, че той е дал обещание, което ще изпълни. Как постъпва

българинът с гостите си? — Като му дойдат гости, те седат по един-два часа, и той не може да ги остави. После се оплаква, че му дошли гости, задържали го и не могъл да си свърши определената работа. Той казва: Отиде времето ми! Казвам: Вземи книгата си и учи, докато дойде определеният час. Мнозина искат да знаят, защо природата е създала човека така, а не иначе. Оставете този въпрос настрана; не се занимавайте с него. Отиваш на училище, не знаеш, какъв предмет ще се преподава, а имаш желание да изучаваш всички предмети, предвидени в програмата.

Природата е наредила твоята програма, ще я следваш неотклонно. Ти искаш да пишеш хубави стихове, да станеш голям поет, виден философ или певец, а не знаеш още да четеш. Това са задачи, които ще дойдат впоследствие. Първо, ти ще бъдеш обикновен поет, музикант или философ, а после ще станеш виден поет, музикант, философ; после ще се занимаваш с въпроса, как е създаден човек. Това е далечна задача. Който е създал човека, Той знае това. Обикновените хора нищо не знаят по това. Който е създал машината, той знае, как е направена тя. За него, всяка част на машината е изчислена до милиметри. Онзи, който не е създал машината, и да работи с нея, той не я познава в подробности. Един ден машината спира да работи. Като не я познава, той не може да я поправи, за да тръгне наново. Такива промени стават и в човешкия характер.

Коя е основната мисъл на днешната лекция? — Човек трябва да изучава в подробности онова, което природата е вложила в него. После, при всички условия, в които живее, да прави усилия да ги преодолее. Ако условията са добри, да ги използва разумно; ако са лоши и му противодействуват, да работи, за да ги превъзмогне. Някога ще имаш плюс резултат, някога — минус. Ще мислиш, ще работиш, докато дойдеш до триъгълника, над квадрата. — Какво е триъгълникът? — Той представя бащата, майката и детето. По какво се отличава детето от родителите си? — То е хипотенузата, а родителите — двата катета в триъгълника. Така, именно, родителите образуват правия ъгъл, а детето лежи срещу този ъгъл, като образува права, която съответствува на правия ъгъл. Двата катети, свързани с хипотенузата, осмислят нещата. Значи, хипотенузата затваря енергиите в самия триъгълник. Оттук излиза теоремата на Питагора: „Квадратът, построен на хипотенузата, е равен на сбора от квадратите, построени на катетите.“ С друдни думи казано: качествата на родителите са равни на качествата на детето и обратно — качествата на детето са равни на качествата на бащата и на майката.

Едно дете, нормално родено, съдържа всички качества на родителите си. От една страна, то има характера на баща си, от друга — ума на майка си. На това се дължи неговата сила. Когато детето заплаче, майката и ба-

щата веднага скачат на крак. Значи, силата на детето е равна на силата на бащата и майката заедно. То заповядва, те изпълняват. Ако детето загуби силата си, тогава майката и бащата започват да го възпитават с пръчицата. Следователно, грехът не е нищо друго, освен загуба на някои от чъртите на майката и на бащата. Тогава и правият ъгъл в триъгълника изгубва големината си — вече не е прав. И хипотенузата се изменя; и тя няма вече същото отношение, както по-рано; няма и същото място. Питагоровата теорема е валидна само при триъгълник с прав ъгъл, в който е запазено отношението между хипотенузата и катетите. Тази теорема е верна и в органическия свят, дете, при един разумен баща и разумна майка, отношенията са правилни. При глупав баща и глупава майка, отношенията се нарушават. Когато човек е разумен, тогава той има катети. Това е закон.

Една постъпка може да бъде силна или красива, когато умът и сърцето са на мястото си. Ако умът и сърцето ви не са на мястото, не може да става въпрос за постижения. Следователно, постиженията са в зависимост от стъпките. Животът на бащата и на майката се проявяват чрез детето. Само детето дава импулс или поле, дете майката и бащата могат да се проявят. Ако детето, в ладен момент, не съдържа качествата на баща си и на майка си, те ще се безпокоят за него. — Защо ще се безпокоят? — Защото то не изявява качества-

та на своите родители. Този закон е верен и по отношение на мислите и чувствата. Ако вашият ум се разсейва и скита от едно място на друго, тогава и постъпките ви няма да бъдат правилни. Същото се отнася и до сърцето.

Като знаете това, постъпвайте добре, за да не спъвате мислите и чувствата си. За да се постъпва добре, нужни са усилия, а усилието е нещо разумно. Колкото малка да е една постъпка, човек трябва да бъде доволен от нея. Красивата постъпка внася потик в ума и сърцето на човека. Тя му отваря път към светлината. Който не обръща внимание на постъпките си, всякога се намира в затруднения. Тогава, естествено е да питаш, защо светът е създаден така. Първоначално, светът е бил създаден правилно, с цел да се работи и учи. Мисли за постъпките си, без да се страхуваш от тях. Преди да си извършил една постъпка, пръв ти трябва да си доволен от нея и да я изявиш навън. Ако си доволен от постъпката си, направи я. Само реализираната добра постъпка представя отлична мисъл и отлично желание — отлично чувство. Без постъпка мислите и желанията в човека нямат сила, нямат цена.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

1

11. Лекция от Учигеля, държана на 2 декември, 1932 г. София. — Изгрев.

Музикален път

Т. м.

Ссга вие се намирате в положението на камък в планината, който чакал само да го бутне някой, да се подвижи и тръгне надолу. За всяко нещо има причина. Значи, причината действа отгоре, а последствието се изявява отдолу. Като слезе додолу, човек казва: Повече няма накъде да слизам, свърших работата си. Животът няма вече смисъл. Това показва, че си в царството на минералите. За да се осмисли животът, ти трябва да вземеш стъпка нагоре, да влезеш в растителното царство, а оттам — в животинското и човешкото царства.

Като влезе в човешкото царство, човек си служи с различни методи за работа. Един от методите е музиката. Тя внася потик, импулс в човека. Без музика нищо не се постига. Може да имаш заложби, сила в себе си, добри условия, но без музика нищо не се постига. — Що е музиката? — Път за постигане и реализиране на човешките мисли и желания. С музиката можеш да извървиш всички пътища. Двата тона „до - ми“ представят терца, в която умът се справя с противодействието и безразличието. Тя е път, който ще те извади от противодействието. С

други думи казано, терцата е онова състояние, при което човек решава един от големите въпроси на живота. Да допуснем, че един музикант се намира в голямо затруднение: от една страна е беден, няма пари, няма условия за работа, от друга страна е болен. Болестта го прави безразличен — нищо не го интересува. Той изпада в голямо противоречие. Как ще се справи? — По пътя на терцата. Изпейте една терца. Думата „анзохер“ представя терца.

Говори се за установена и неустановена музика. Установената музика е нещо грандиозно. Гледаш архитектурата на една църква и се възхищаваш от нея. Там са поставени хиляди линии и точки — нещо величествено. С часове седиш пред тази архитектура, за да намериш основния мотив. Който не разбира от това изкуство, казва, че тук има игра на линии и форми. Не е така. Това е архитектура, изкуство! За да го разберете, първо трябва да схванете някои основни линии, а оттам и основните идеи на архитектурата. Коя е основната идея в архитектурата, това не знае и самият архитект. Слушаш един виден цигулар. Той свири повече на струната „сол“. Какво представя „сол“, и той не знае. Това е синият цвят — цвят на вярата. Следователно, не можеш да свириш на струната „сол“, ако нямаш вяра — основният тон на живота. От „сол“ минаваш на „ми“ — жълтият цвят — крайният предел. Жълтият цвят представя разумността. Значи, започваш с вярата и свършваш с разумността. Между стру-

ните „сол“ и „ми“ на цигулката стоят струните „ре“ и „ла“; „ре“ представя оранжевия цвят, — цветът на индивидуализирането. Като свириш на струната „ре“, ти искаш да се индивидуализираш, да придобиеш по-голяма смелост. „Ла“ представя тъмносиния цвят. Следователно, като свириш, ще започнеш първо от „сол“, после ще минеш на „ре“, оттам — на „ла“ — мелодията и ще свършиш с „ми“. След това ще преплиташ четирите цвята в хармонични съчетания. Това е музикален говор. Ако говориш на човек с развито естетично чувство, той ще те разбере и ще те слуша с удоволствие.

Учете се да говорите музикално. Слушал съм хора, които говорят крайно немусикално. Това се случва и между светски, и между религиозни хора. И в пеенето, и в говора им има нещо крайно немусикално. Заел се някой да съди хората, че не живеят, както трябва. Няма защо да ги съдиш. Това е най-долната служба на земята. Има кой да съди и да прилага закона. На всяка крачка срещате стражари. Те първи прилагат камшика. Твоята работа е да пееш и свириш, да говориш музикално. Ако критикуваш, ти си стражар, извадил си езика и режеш надясно-наляво. Ги не си ученик, не разбираш смисъла на живота.

Помни: Музиката е истинският път за реализиране на каква и да е мисъл, чувство или желание. Без музика нищо не се постига. Нещастията на хората се дължат на това, че нямат методи за работа. Условия имат, вътрешна

музикалност имат. но методи нямат. Постиженията са резултат на разумни методи. Като не разбират това, хората се стремят към механически постижения. Например, печалбата на лотария е механическо постижение. Да имаш разположението на учителя или на професора си и да разчиташ на него, това е пак механическо постижение. Професорът ще бъде разположен към тебе, ако ти носиш в себе си нещо ценно. Не можеш да наречеш един камък скъпоценен, ако той не съдържа качествата на скъпоценния камък. И в калта, да е, скъпоценният камък си остава скъпоценен. Обикновеното стъкло, и на слънчевата светлина, пак си е обикновено. Обикновеният камък, и при добрите условия на живота, пак е обикновен. Природата поставя добрите хора между две злини. Те всякога се намират в полюсите на живота — в противодействие и безразличие. Значи, ще излезеш от една точка, ще работиш, за да постигнеш нещо и ще се върнеш към точката, отдето си излязъл. Ще се движиш постоянно, докато постигнеш нещо. Това е терцата.

Казвате: Какво постигнахме ние в живота си? — Това не е моя работа. Ако мислите, че пеете много хубаво, ще се спънете; ако мислите, че не можете да пеете, пак ще се спънете. Казваш, че си пял хубаво, но пак питаш другите, как си пял. — Ако ти сам не се оцениш, другите не могат да те оценят. Те разбират по-малко от тебс. Някой мисли, че пее хубаво, но не смее да се изложи пред хората. Докато мъл-

чи, той минава за капацитет. Щом започне да пее, веднага го оценяват. Минаваш за скромен, защото не смееш да се проявиш. Това не е скромност, но страх — страхуваш се от общественото мнение. Като си дошъл на земята, ще се движиш между лошите условия и безразличието. Лошите условия представят наклонна плоскост, по която ще слизаш и ще се качваш. Може да паднеш и да се убиеш, а може и да излезеш на добър край. Безразличието пък е обширно поле. Ходиш по него и се отчайваш. И то действува убийствено, не знаеш, къде е краят му.

Като се натъкнете на лошите условия, на лошите мисли и желания, започнете да правите преводи. Така ще намерите изходния път и ще се освободите от тях. Това е терцата в живота. Тя се състои от три тона: начален, среден и краен. Природата работи с терцата. Следователно, превръщайте мъчнотиите си в терца. Освен терцата, като метод за работа, има и други методи — кварта и квинта, но те са по-сложни. Основният метод на природата е терцата. Големите мислители, маги и мъдреци до днес работят с терцата. Тя разрешава всички мъчнотии. Ако си ученик в музикално училище и се подаваш на личните си чувства, нищо няма да постигнеш. Ще влезеш в стълкновение с окръжаващите и, вместо придобивка, ще изгубиш нещо ценно от себе си. Личните чувства представят събрана от векове енергия, която трябва да се вложи в работа. Те са бомба коя-

то трябва да се изпразни внимателно, и материалът ѝ да се употреби за работа. — Ще унищожа личните си чувства. — Не ги пидай, но ги тури на работа. Понеже си голям индивидуалист, ще срещнеш противодействия на пътя си. За да се справиш с личните чувства, започни да работиш с метода на терцата.

И тъй, всичко, каквото човек мисли, чувствава и прави, се постига най-лесно чрез музиката. Аз говоря за вътрешната музика, която се изразява чрез свещения трепет на душата. Трептиш за нещо и ще го постигнеш. Центърът на този трепет, на това вътрешно чувство е на челото, между веждите. На музикален език аз наричам трепета „терца“. — Защо? — Защото терцата разрешава мъчнотиите в живота. Свещеният трепет е нещо музикално, не е обикновен трепет, който има най-много 16 трептения. Над 16 трептения може да се говори за музикални тонове от по-висок свят. Броят на трептенията в тоновете няма нищо общо с трайността на тона. Затова има цели ноти, половини, четвъртини и т. н. Пееш една песен, в която имаш любими места. Като дойдеш до тях, ти продължаваш трайността на някои тонове, да звучат по-дълго време в тебе. То е все едно, когато пътуваш през красиви местности, там се спиращ повече, за да се любиш. Щом дойдеш до една неприятна за тебе местност, веднага забързваш, по-скоро да я преминеш. Неприятните места в музиката наричат дисонанси. Разумният

човек се спира пред дисонансите, с цел да ги изучи.

Мнозина гледат на музиката като на професия, да си изкарат прехраната чрез нея. Това е външната страна на музиката. Така музиката се отделя от живота. Но ако гледате на музиката като метод за постигане на вашите мисли и желания, това е друг въпрос. Това е истинската музика, която е тясно свързана с живота. В този смисъл, всеки може да бъде музикант. От това гледище, всеки трябва да се интересува от музиката. Да свириш за прехраната си, или да задоволиш желанието на хората, това не е истинска музика. Това е техническа музика, в която ръката има главна роля. Такъв музикант е подобен на готвач, който иска да задоволи клиентите си. Той готви, каквото те обичат. И обикновеният музикант се съобразява с вкуса на слушателите си. Ако обичат светска, модерна музика, такава и той свири. Ако обичат класическа музика, пак ги задоволява.

— Коя музика е класическа? — Това знаят най-добре самите класици. Трябва да дойдат Бетовен, Бах и другите класици, те да обяснат, какво представлява класическата музика. Сега има много музиканти, но малцина разбират дълбокия смисъл на музиката. Свириш първа, втора, трета симфония от Бетовен. Коя от тях представлява терцата? Той написал девет симфонии. Значи, три пъти повторил терцата, но по различни начини. Във всяка симфония Бетовен разрешава един кардинален въпрос. Музикантът

трябва да знае, коя симфония е първа, коя — втора и т. н. Ще кажете, че те са номерирани от Бетовен. — Това трябва да се знае. Може би, сегашната номерация не отговаря на онази, която Бетовен е дал на времето. Който знае всичките симфонии на Бетовена и прониква в тяхната дълбочина, той знае, коя е първа, коя — втора и т. н. Казваш, че не можеш да живееш без музика. — Прав си. Музиката е метод, чрез който се разрешават всички въпроси. Тя трябва да влезе вътре в човека. Ако не мислиш, не чувствуваш и не постъпваш музикално, нищо не можеш да постигнеш. Тази музикалност в човека наричаме „вечно добро.“ Без музика не можеш да бъдеш добър. Това е изключено. Обръщаш се към някого грубо и го питаш: Моля, какво искаш? — Това е животинско отношение, така и животните се обръщат едни към други. В това няма никаква музикалност.

Хората се питат, защо идат страданията и нещастията в живота. Те не се сещат да търсят причината в себе си. Още в далечното минало те се отклонили от музикалния път на живота, и доднес не могат да се върнат там. Без музика не може да постигнеш загубеното. — Колата ми не върви. — Намажи я, всички средства за това са в тебе. Всеки сам може да разреши задачите си. — С търпение ще разреши всичко. — Да, но ти не можеш да бъдеш търпелив, ако не си музикален. Търпението развива правата мисъл в човека. Думата „анзохер“ означава „право мисли“. И като ми-

сли право, човек не може да разреши всички мъчнотии изведнъж. В даден момент, ще разрешиш само една мъчнотия. Като прескочиш нея, тогава ще мислиш за друга мъчнотия. В дадения момент, от тебе се иска да напишеш едно малко музикално парче. Като го напишеш, ще се заемеш и с по-големи работи, които остават за последния момент. Като прескочиш една мъчнотия, запитай се да прескочиш ли и другите, или да останеш с разрешението само на първата. Секундата не разрешава въпросите. При секундата, човек е в постоянно движение. При терпата, той е в триъгълника. В кабалата си служат с думите „Хокма, Бина“. Те означават Вечното Начало, Непостижимото, Великата Разумност. От Вечното Начало произтича мъдростта, която разумните хора възприемат. Щом възприемем законите на Вечното Начало и ги приложим разумно, нещата стават за нас постижими. Разумното води към условията, а условията към постиженията.

Защо страдаме? — Защото не даваме път на вашата музикалност. Като страдаш, природата ти казва: Изпей нещо! Или, изговори нещо музикално. Кажу си: Мисли право, люби усърдно, постъпвай добре! Ако мисълта ти е лишена от любов, нищо не се постига. Любовта внася импулс, потик в човека. Добрата постъпка е край, проява на разумността. Ето защо, колкото и да страдате, знайте, че чрез страданията природата иска да събуди вашата музикалност. През каквито страдания и да мина-

вате, пейте и свирете. Само така ще излезете от кривия път на живота, от меланхолията и от немусикалния живот. — Предчувствувам, че ще ми се случи нещо зло. — Ако не пееш, ще ти се случи някакво нещастие. — Какво да правя? — Пей! Всеки човек е поставен между две злини: едната е положителна, а другата — безразлична. Ако можеш да пееш и говориш музикално, ще се повдигнеш; ако не можеш, ще ти се случи това, което предчувствуваш.

Казваш: Трябва да се живее. — Как? Както музиката, така и животът имат свой израз. Всеки момент ще благодариш за приятното и за неприятното. Че някой имал големи успехи, че се повдигнал в живота — ще благодариш. Като влезеш в света на противоречията, пак ще благодариш. Ще страдаш и ще разрешаваш противоречията. Преди тебе някой работил върху известен въпрос и направил грешки. Ти ще благодариш и за погрешките. Много време ще употребиш, но ще ги изправиш. Някой свири тихо, с мекота, а друг — силно, енергично. Природата си служи и с двата метода: и с мекия, и с бурния. Вие искате, природата да тегли своя лък всякога тихо, меко. Слушали сте, как свири начинаещият. Той взима пигулката и силно натиска лъка. Не е даровит, пък и не е свирил много. Който го чуе, ще запуши ушите си и ще бяга. Друг е въпросът, ако слушате онзи, който е завършил вече музикалната академия. Той свири леко, чисто, приятно е да го слушаш. Ще кажете, че той е музикален. —

Да, той носи терцата в ума си. Като свири, той мисли върху три неща: първо, следи ръката си; второ, вслушва се във всеки тон и трето, каквото свири, вътрешно го пее.

Следователно, който върви по пътя на терцата, непременно ще има постижения. Добрият певец също върви по пътя на терцата. Той първо мисли, после чувствава. Наистина, чувствата имат надмощие в живота, но зад всяко чувство се крие известна мисъл. При създаването на света, първо мисълта е взела участие. Ето защо, който мисли, само той може да разбере света. После идат чувствата, проява на любовта. Най-после иде постъпката. Значи, всеки човек е една постъпка, т. е. завършен резултат. За да развива своята музикалност, човек се нуждае от някакъв инструмент, поне тъпан или дааре. — Няма да ставаме виртуози. — Ако не за другите, поне за себе си, всеки трябва да бъде виртуоз. Който не развива своята музикалност, не може да има успех в живота си. Ще пееш и ще свириш за себе си, на тебе да ти е приятно. Ще пееш и ще мислиш.

— Как ще изпеете думата „анзохер“? Тя има три срички, както терцата — три тона. Средният тон, или средната сричка е най-слаба. Крайните тонове са „до“ и „ми“. Тонът „ре“ не се чува. Той представя оранжевия цвят. Началният тон „до“ представя червеният цвят — животът, който означава още жената. Тонът „ми“ — крайният тон означава разумността.

Като извади известна поука от живота, човек поумнява, т. е. прилага разумността. Терца може да се образува от всеки тон. Например „до-ми“ е една терца; „ре-фа“ — друга терца; „ми-сол“ — трета. Всяка терца има свои постижения.

— Как ще се справим с мъчнотите си? — Чрез музиката. Ще се пазите да не нарушавате музикалните правила на природата. Боледуваш — нарушил си тези правила. Неразположен си — нарушил си тези правила. Гневиш се — също. Ще възстановиш музикалните правила на природата, и ще се справиш с мъчнотията си. Срецаш един човек, който причинява неразположение на духа ти. — Какво да правя? — Приложи терцата. — Как? — Като смениш един тон с друг. Седем тона има в музиката, може да вземеш, който искаш. Един тон не разрешава въпросите — седем тона имаш на разположение. Ако не можеш да си служиш с нели тонове, ще си служиш с половинки, четвъртинки и др.

Изучавайте музиката, като необходим метод на природата. — Не мога да бъда музикален. — Това е твоя работа. Щом не си музикален, ще страдаш, Ще мислиш, чувствуваш и постъпваш музикално — нищо повече. Любовта не търпи немюзикални хора. Любецият е музикален. Не можеш да обичаш без музика. В музиката „до“ е основният тон, а в живота любовта е основният тон. Без основния тон човек е в мъгла. — Обичам еди-кого си. —

Щом обичаш, ти излизаш от основния тон на живота и с него разрешаваш всички въпроси. С основния тон ти разработваш всичко. Тогава и мисълта, и волята ти действуват правилно. Дето има музика, там всичко върви напред.

В живота на човека се явяват въпроси, които той може да разреши или чрез закона на мъдростта, или чрез закона на любовта, или чрез закона на истината. Значи, съществуват три начина за решаване на въпросите. Ще започнеш от любовта, като основен тон на живота. Само така ще мислиш и постъпваш правилно. И тогава, каквато дума кажеш, ще има смисъл. Ако думите нямат съдържание и смисъл, те произвеждат обратни резултати. Искаш да изпееш една песен. Първо разгледай думите, имат ли съдържание и смисъл, как са наредени. Има песни, които в даден момент не оказват добро влияние върху човека. Ако певецът е голям индивидуалист, трябва да избягва да пее песни, в които има тона „ре“. Нека пее такива песни, които да внасят противоположни елементи на индивидуалността. Ако си малодушен, нямаш самоувереност, пей песни, в които се среща най-много тонът „сол“. Той прави човека смел, самоуверен. — Какво да правим със знанието за музиката? — Дръжте го в себе си, и то е необходимо. Не го носете на гърба си, за не се уморите. Ако пееш или свириш нещо от Бетовена, добре е да знаеш, кога се е създала тази песен — сутрин, на обяд или вечер, при какво съчетание, на планетите. От това зависи,

кога да я свирите и вие. Има щастливи и нещастни песни. Като знаете, кога се е създало едно музикално творение, може да му направите хороскоп. Великото в живота се заключава в правилното съчетание между човешките мисли, чувства и постъпки и тези на разумната природа.

Когато Бетовен и другите велики музиканти творили, с тях заедно работели музикални същества от невидимия свят. Зад всяка музикална творба се крият възвишени същества. Те вдъхновяват музиканта и направляват неговата мисъл. Добрият музикант или певец се свързва с напреднали музикални същества от другия свят. За онзи, който не знае да пее, най-доброто песне е плачът. В този смисъл, сълзите са ноти. От сълзите може да направите едно музикално произведение. Чрез плача човек се тонира. Човек плаче, за да се научи да мисли, да чувствува и да постъпва правилно. Като се гонираш чрез плача, започни да се радваш. Следователно, има смисъл да плачеш, ако чрез плача си разрешил поне един въпрос. Виждам някой трие сълзите си, усмихва се и казва: Намерих грешката си.

Сега, като ме слушате, ще се върнете пак към старото и ще питате: Как може да живеем добре? — Пей и свири, да станеш музикален. — Как да постигна желанието си? — Пей! Изпееш нещо, не върви. Изпееш го втори път, пак не върви. След като го изпееш 99 пъти, работата ще тръгне напред. Ще пееш дотогава,

докато ти пръв бъдеш доволен от себе си. Също така, и природата трябва да е доволна от тебе. Целта е, като пееш и свириш, да изразиш Божествения живот, а не своя. Някой казва: Искам да изразя своя живот. — Това е последна работа. Първо ще изявиш Божествения живот, а после — своя. Нима това, което наричаш твое, е наистина, твое? Пееш едно произведение и го представяш за свое. Ти си комбинирал оттук-оттам нещо и мислиш, че е твое. Само това, което е вложено в тебе, е твое. — Ама постигнах нещо. — Преди тебе, хиляди хора са го постигнали. Хиляди хора, преди тебе, са градили къщи. Ти трябва да съградиш нещо по-хубаво от тях. Който дойде след тебе, ще съгради нещо още по-хубаво от тебе. Така ще има надпрсварване в постиженията. Да се постигнат всички замисли на човечеството, да се научим да живеем — ето великата задача на човека.

Нова идея е нужна на хората. Затова не трябва да бъдеш свет човек. Далеч е още от тебе светостта. Тя е непостижима идея. Носи в себе си непреривно мисълта за добър живот, а що се отнася за свет живот, това е въпрос на далечното бъдеще. Достатъчно е днес да реализираш това, което си разбрал. То води към великия живот, който носи благата и радостите. — Какво да правим, за да постигнем нещо реално? — Развийте своята вътрешна музикалност. Тя носи условията за добрия живот. — Прост човек съм. — Някога простият постига

повече от учения. Външно може да си прост, но вътрешно — учен. Важно е, какво отношение има човек към живота и как го използва.

Да се върнем към въпроса за терцата, която прави нещата красиви. За да бъдеш красив, три неща са важни: да имаш красиво чело, нос и уста. Щом челото, носът и устата са красиви, очите и ушите също ще бъдат красиви. Оттам, и ръцете, и краката ще бъдат добре развити и оформени. Ще туриш ръката си на челото и ще изпиташ свещения трепет на душата. Ще погладиш носа си и ще изпиташ чувство на благодарност за всичко, което Бог ти е дал. Ще туриш ръката, си на устата, и от нея ще потече мед, с който ще си пробиеш път навсякъде. Устата прави живота сладък или горчив. Зад челото се крие мисълта, зад носа се крие любовта, а зад устата — истината. Ако слушаш челото, какво мисли, нищо няма да постигнеш. Много мисли вълнуват човека, но той може да реализира само една част от тях. Ако слушаш устата, всичко може да постигнеш — сладко и медено говори тя. Всички ще бъдете музикална — това се иска от вас. Както виждам. музикални сте, но в различни степени.

Желая ви, да се разговаряте музикално. — Как ще стане това? Както в операта. Там е направен вече този опит, но има още да се учи. В операта всички пеят, вместо да говорят. Ти казваш, че вятърът вее, реката бучи, а музикантът възприема това, като музика, и го предава в песен. В някоя река се чува известен

дисонанс. Това се дължи на камъчетата, през които тече водата. Те пречупват течението така, че се произвеждат дисонанси. Премести тези камъчета на друго място, и дисонансът ще изчезне. Една българска пословица казва: „Каквото се провикнало, такова се откликнало.“ Ако говориш с природата музикално, и тя ще ти отговори музикално. — Обезсърчиш се. — Нямаш музикален метод за работа. — Не мога да разреша едно противоречие. — Нямаш музикален метод. — Докога ще страдам? — Докато развиеш своята музикалност. Тя е първият окултен метод за работа.

Сега ще ви дам следното правило: Вървете по пътя на терпата, като музикален път в живота. — Де ще намерим този път? — В красивото чело, в красивия нос и в красивата уста.

От всичко казано досега, искам да остане у вас мисълта: Без музика нищо не се постига. С музика всичко се постига.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

x

12. Лекция от Учителя, държана на 9 декември, 1932 г. София. — Изгрев.

Терцата в живота

Т. м.

Тема за следния път: „ Най-лесното изкуство в живота.“

Ще ви задам няколко въпроси: Защо едни хора имат постижения, а други нямат? Защо едни са щастливи, а други — нещастни? Защо едни са умни, а други — глупави? Защо някой е богат? — Защото има пари. — Защо един е силен, а друг — учен? — Първият има сила, а вторият — знание. Все има нещо в човека, което му предава известни качества.

Сега няма да философствувам, но искам да ви изпитам, да видя, доколко сте музикални, колко знаете да пеете. Кажете ми, какво означава терцата в музиката? — Когато два тона заемат мястото на три тона, имаме терца. Например, „до—ми“ е терца. Между тях е тонът „ре“, който не се чува. Двата тона се чуват, а третият мълчи. Когато два тона се чуват, а два мълчат, имаме кварта. Средният тон „ре“ в терцата, определя движението, посоката на песента. Тонът, който мълчи, определя вътрешното съдържание на музиката, или специално на дадена песен. В терцата „до-ми“, първият тон е „до“, крайният — „ми“. Това е музикална терца. Ако става въпрос за музикална

терца, лесно се говори за нея. Обаче, терцата съществува навсякъде в живота. Започваш една работа и след време я свършваш — ето една терца. В музиката се говори за малка и голяма терца. Малка терца е „ре-фа“, а голяма — „до-ми“.

Музиката има приложение в живота. И тогава, тя е толкова по-силна, колкото по-добре се съчетават тоновете с думите. Искаш да пееш и свириш, но ще знаеш, че истинско пее-не е онова, което внася потик, импулс в живота. Има тонове, които непрекъснато или дълго време звучат в съзнанието на човка. Изпяваш една песен и забелязваш, че някои тонове звучат още в съзнанието ти. Този тон е истински. Изобщо, в природата тоновете звучат непрекъснато. Двама души се срещат: единият се качва на планината и си пее; другият го гледа и стои на едно място, следи песента му. До едно време той чува песента, но после не може да я следи — първият се отдалечава от него, но не престава да пее. Такова нещо са природните тонове.

В музиката има и паузи. — Що е паузата?
 — Знак за мълчание. — Кога мълчи човек?
 — Когато среща известно препятствие, което трябва да преодолее. Казвате, че в живота има непостижими неща. Те са непостижими по единствената причина, че човек стои на едно място и не може да ги следва. Ако тръгне след тях, те ще станат постижими. Ако вървиш след онзи, който се качва на планината и пее, гла-

сът му непрекъснато ще звучи. Следователно, докато вървиш след идеята си, тя е постижима. Щом спреш на едно място и престанеш да я следваш, тя е непостижима. Казваш: Глупава е тази идея. — Не е глупава, но не можеш да я постигнеш. Ти стоиш, а идеята се движи.

Запишете си изречението: „Всичко в живота е постижимо.“ — Кога? — Когато спазваш времето, което носи всичко. Какво прави грънчарят със своите грънли? — Пали пещта и ги пече. Той знае, кога да ги пече и колко време. Времето носи неговото щастие. Ти седиш и чакаш, щастието да дойде отвън някъде. Земеделецът очаква щастието си от земята, орачът — от ралото си, а грънчарят от своята пещ. — Кога е щастлив певецът? — Когато пее. — Цигуларят? — Когато свири. — Ученикът? — Когато учи. Това са музикални максими, които трябва да се знаят.

Казвате, че за постигане на нещата са нужни условия, среда, уреден свят. — Това е нужно за неразбраните неща. — Какви условия очаквате? — Земеделец си, избери земята, която ще работиш, и работи. Орач си, купи си рало и ори. Ученик си, купи си книги и учи. Имаш въздух на разположение. Дишай! Имаш вода — пий! Имаш хляб — яж! Това са условия, това са максимите на живота. — Как ще се оправи светът? — Ако си гладен, вземи хляб и яж. Ако си жаден, пий вода. — Имам работа. — Свърши я. Имаш книги, чети! — Не ми се учи. — Твоето щастие е скрито в кни-

гите. Ако не четеш, ще изгубиш щастието си. Малко идеи трябва да има човек. На гръцки, думата „идея“ означава нещо оформено, което съществува във вечността. Идеите не се раждат, те съществуват от незапомнени времена. Следователно, ако следваш една идея и слушаш, какво ти говори, ще я постигнеш; ако стоиш на едно място и очакваш да дойде при тебе, тя ще дойде, но и ще си замине, без да я постигнеш. Идеите се движат непрекъснато, никъде не се спират.

Изпейте песента: „Всичко в живота е постижимо.“ Колко думи има в тази песен? Думите в песента показват, че има едно препятствие, което трябва да се преодолее. За да го преодолееш, ще тръгнеш и ще пееш, но в коя посока ще тръгнеш и от кое място, и това трябва да знаеш. Не от всяко място може да тръгнеш. Ще тръгнеш оттам, отдето се очаква постижение. Аз зная, че всички вие сте добри певци, хубаво пеете. — Кога? — Когато сте болни. Обръщате се на една, на друга страна, пъшкате и пеете „ох-ох“. Това е драматическо пеене. Слушал съм, как пеят болните. Някой пее чисто, ясно, а друг взема неверни тонове. За първия казвам, че ще оздравее, а за втория, че има още много да учи в училището на живота. Аз определям диагнозата на болния от неговата песен: дали е миньорна, или мажорна, дали взема тоновете правилно, или неправилно. Лесно се познава, кой болен ще оздравее, и кой ще умре. Който ще оздравее, взема тоновете

отдълбоко, в пеенето му има пълнота и свежест. Който ще умре, взима тоновете отсечено, прекъснато. В тона на умирация се схваща страх от смъртта, както в певеца — страх от публиката. Той излиза на сцената да пее, страхува се от публиката, но си казва: Ще пая, ще преододея страха.

— Какво представя животът? — Песен. Няма по-хубава песен от живота. Така гледам аз на живота. На какво можем да уподобим живота: на соната, на ария, или на симфония? — Сонатите са елементарни неща, ариите — по-сложни музикални произведения, но дойдете ли до симфонията, там вече има нещо грандиозно, величествено. В източната музика преобладават мелодичните терци, а в западната — повече хармоничните. В мелодичните терци линиите са повече огънати, а в хармоничните — линиите са прави. В мелодичната музика има огъване, а в хармоничната — широта и простор.

Сега, отде да започнем? Ние приличаме на момък, който пише на своята възлюбена: Отде да започна, о, любезна моя! Да започнем от „сол“ — тон с ясносин цвят, който дава простор. При „сол“ има по-малко мъчнотии, отколкото при „ла“. При „фа“ въпросите имат две разрешения: вътрешно и външно. Вътрешното разрешение дава потик, импулс, а външното — израз. (Учителят свири на цигулката и пее песента „Всичко в живота е постижимо.“ Всички пеят заедно с Учителя). Всички се намираме пред едно препятствие. Как ще се раз-

реши то? От какво зависи разрешаването му? — От времето, което носи всички блага. Очаквай с търпение онова време, което ти носи известни блага. Времето, което носи всичко, ще го остави пред тебе, но де ще го туриш ти? Де е мястото за благата, които времето носи? Значи, простор, място, пространство е нужно. Следователно, ако времето ти донесе нещо, а ти няма къде да го туриш, ще се намериш в затруднение. Можеш ли да държиш благата в ръцете си? Ще се умориш, както музикантът се уморява, като носи постоянно тоновите в съзнанието си. Трябва да се намери място на всеки тон.

- Изпейте още един път песента: „Всичко в живота е постижимо, когато човек е разумен и добър.“ Разулният човек очаква времето, което носи благата. Ако доброто не е в него, той не може да има постижения. Без доброто и разумността нищо не се постига. И да имаш нещо, скоро ще го загубиш. И тогава ще дойдат скърбите и сраданията. Само разулният и добрият може да бъде щастлив. Ако не си разумен и добър, каквото благо и да постигнеш, ще приличаш на мокра кокошка. Повечето от вас са такива мокри кокошки. Значи, водата е около вас, но не можете да се ползвате от нея. Като пеете песента, трябва да спазвате ритъма. Казва се, че всичко в живота е постижимо за доброто и разумно време. — Може ли времето да бъде разумно? Може да бъде добро и разумно. Вън от нашето съзнание, до-

брото не съществува. Значи, доброто — това сме ние. Правилно е да кажем: времето е добро, а ние сме разумни. Тогава песента се оформява така: Всичко в живота е постижимо, когато времето е добро, и ние сме разумни. Времето е един фактор, а човек — друг. Тогава делим: едната половина за човека, а другата половина за времето. Изпейте още няколко пъти песента. Финалът на песента е добър. Виждате, че като вървите по естествения път, у вас се създава вътрешен импулс и движение. Това се дължи на тоновете и на съдържанието на песента. Те оставят нещо във вашето съзнание. Досега пяхте песента по терците на хармонията. Изпейте я сега по терците на мелодията. Да изпеете хармонично една песен, това значи отмереност. В мелодията тази отмереност не съществува. Опитайте се да направите втори глас на песента.

В природата има общи упражнения с общ смисъл. И мисълта на човека може да бъде обща и единична. Всички хора не разрешават едновременно един и същ въпрос, но всички стоят на един и същ път. Според закона на хармонията, едни вървят напред, а други — след тях. Но всеки си разрешава известна задача. Даже само един да разреши задачата си, тя е обща за всички. Всеки отделно казва: Да бях я разрешил аз! Който и да я разреши, то е все едно. Важно е да се роди идеята и да се разреши. Аз уподобявам идеята на новороденото дете. Като се роди детето, всичко ще

дойде: и пелени, и дрешка, и количка. Важно е детето, т. е. идеята да се роди. Не се ли роди детето — идеята, другите неща са без значение. — Нямаме условия. — Като имаш идеята, условията, сами по себе си, ще дойдат. Като се роди детето, ще се намери, кой да го отгледа. Не си прави илюзии, че ти ще създадеш всичко. Около тебе има още много хора: майка, баща, братя, сестри, слуги. Ти си последният, дошъл в тази къща. От тебе се иска само да пееш, а другите ще ти помагат. И детето пее, че всичко в живота е постижимо. Както в природата, така и в живота, има съгласуване между идеите. Ако в идеята се яви малко препятствие, то е вече скръбта, която трябва да се преодолее. Във всяка задача има известна мъчнотия. Имаш една каса, която си заключил. Искаш да отвориш касата, не можеш. Ключалката е нещо задръстена. Ето една малка мъчнотия, която трябва да се преодолее, и касата да се отвори.

Веднъж роден на земята, каквито мъчнотии срещаш, трябва да ги разрешиш. Не се обезсърчавай! Всичко в живота е постижимо. — Това е утеха, а ние искаме нещо реално. — Кое е реалното? Пари ли да имаш, или здраве? Вода ли да пиеш, или вино? Къща ли да имаш, или здраво тело? Същественото трябва да бъде напред. Хляб и здрав стомах са за предпочитане. Останалите неща ще дойдат, сами по себе си. Дръжте се за реалното; дръжте се за музиката, като съществена, реална идея.

Всяко нещо, лишено от музикалност, не е съществено. — Пари ни трябват. — Парите са обстановка, сцена за нещата. Първо е нужна пиеса, а после — сцена. Ще кажете: Пиеса има, а сцена няма. — Не, пиесата създава сцената, а не сцената създава пиесата. Щом имате живот, щом можете да пеете, всичко е постижимо. Щом няма живот, няма и постижения. Значи, щом живееш, щом пееш и говориш, всичко е постижимо; щом мислиш, чувствуваш и действуваш, всичко е постижимо; щом страдаш и се радваш, всичко е постижимо. Мъчнотиите и страданията са път към постижения. В мъчението, постижението е по-далеч от клонете на дървото. Обаче, страданието е най-близкият път към постижение на нещата. Като страдаш, постижението е близо; като се радваш, ти си вече в постижението. Влезеш ли в реалността, тогава душата се радва. Реалността отдалеч вижда постижението, но още не е дошла до него. Изпейте още веднъж песента. Сега сме пред филала. Нека остане нещо недовършено. Ние сме вече на върха, отдето виждаме, че радостта иде.

После, на върха ще направим един малък наклон и ще почнем да слизаме. На върха, на най-високото място, можем да седим, колкото искаме. Отвисоко, на ниско лесно се слиза. — Да имам пари! — То е високото място. — Да имам знания! — То е високото място. — Да имам сила! — То е високото място. Важно е, да знаеш да пееш. Ще кажеш, че като пееш, ти си завършил своята работа. — Не, от момента,

когато си придобил знание и сила, започва своята истинска работа — творчеството, което осмисля живота. Като се изкачваш, ти пъшкаш, не можеш да пееш; като слизаш, ти си свободен, можеш да пееш. Под „пея“ разбирам свобода. Само свободният може да пее. И в затвор да е, ако е вътрешно свободен, той пак пее. Може да е у дома си, но ако е ограничен, той не може да пее. Петелът, макар че го чака нож, пак пее. И като го заколят, все ще го намерят някъде. И оттам се провиква: Кукуругу! Той иска да каже на човека: Когато и ти започнеш да пееш при всички условия на живота, няма да те турят в тенджерата.

Стрнете се към високото място! То няма да слезе до вас, но вие ще се качите на него. Знание, сила, слава, богатство не се постигат без пеење. Геният и талантът са също високи места. Всичко е постижимо, но се иска работа, упражнения.

Изпейте пак песента „Всичко в живота е постижимо.“

— Само свеглият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

13. Лекция от Учителя, държана на 16 декември, 1932 г. София.—Изгрев.

Положително и отрицателно

Т. м.

Ще прочета няколко стиха от 46 глава, от книгата на пророк Иеремия.

„Словото Господне, което биде към пророк Иеремия против народите.“ (1 ст.).

Вие може да си мислите, по какъв начин се е предало Словото Господне. Ще кажете, че по човешки начин се е предало. Мислете върху това, сами да дойдете до едно вътрешно разбиране. Като ви говоря за Бога, всички си мислят, че Той носи мир, спокойствие. Въпреки това, виждаме, че Словото не носи щастие на хората. Всякога ли, това, което говори човек, е добро? — Зависи. Някой говори меко, кротко; всички очакват от него нещо добро. Друг говори грубо, остро — от него очакват нещо лошо. Обаче, не всякога излиза според очакването на хората. Слабохарактерният, като се намери натясно, говори меко, кротко. Силният, в повечето случаи, е груб. Това са два различни характера, с различни прояви. Геометрически богатият, силният представя перпендикуляр, а слабият, бедният — крива линия. Като се приближава към Бога, човек се огъва като крива линия. Коя е по-дълга: правата, или

кривата? Може ли правата линия да бъде крива? — Правата може да се изкриви, но не може да бъде крива. Ще напиша формулата:

$$\frac{m}{m + nm} \cdot \frac{1}{n} < 1.$$

Какво ще разберете от нея? Ако „m“ представя масата, положителното електричество „nm“ — отрицателното електричество, а „n“ — броя на атомите, какво ще извадите от тази формула? Как ще докажете, че това е равно на единица?

— Какво представя човешкият живот? — Той представя сложен процес: съединение на положителното и отрицателното електричество, от една страна, и положителният и отрицателният магнетизъм — от друга. В светлината на човешката мисъл стават всевъзможни процеси, които не са достъпни за съзнанието ни. Например, имаш едно неприятно чувство, но преди да го изпитаеш, то е минало през ред процеси, то е резултат на нещо. И физикът прави опити, дохожда до известни резултати, но те са предшествувани от други процеси. Казва се, например, един атом водород; това подразбира единица атомно тегло. Същевременно, се подразбират водородни йони, електрони, протони. Протонът означава положително ядро, значи, атомът е разложен на по-дребни частички. При раздробяването му се явяват различно наелектризирани частички. Всяка частица има специфични свойства. Отрицателните частички са пасивни, а

положителните — активни. Когато човек се натовари с отрицателно електричество, движението в него е по-бавно; когато се натовари с положително електричество, движението е по-бързо. Интересно е да се знае, кои темпераменти в човешкия характер са положителни, и кои — отрицателни. Например, във флегматичния темперамент преобладаващо влияние има водата. Докато е на равнина, тя е пасивна. Щом ѝ се даде наклон, тя става активна, започва да се движи бързо. Между частичките ѝ става триене, и се образува електричество.

И тъй, в науката се говори за завършени и незавършени процеси. Завършен процес в атома е раздробяването му до най-малките му частици: протони и неутрони. Протонът съставя ядрата, около която се събират множество частици. Колкото и да се говори за малки частици, наелектризирани с известен род електричество, ние имаме пред вид и масата, т. е. веществото на тези частички. Математиките имат пред вид количеството електричество, образувано при движението и на най-малките частички. Големите математици се занимават с висшата математика, която е създала човешкия организъм, в който всичко е предвидено и изчислено. Интересно е да се знае, какво става в организма на човека. Засега, науката приема, че кръвта, при движението си, е причина за дейността на сърцето. Всъщност, сърцето, като физически орган, няма сила да тласка артериалната кръв в телото. Причината за пулса на сърцето се

дължи на космическото електричество и магнетизъм. Те носят живот. Щом се наруши хармонията между тези сили, нарушава се и дейността на човешкото сърце. В него се образуват наслоявания от материални частички, които произвеждат противоречия в мисълта и чувствата на човека. Тези материални частички произвеждат известно противодействие на космическото електричество. Това изменя пулса. т. е. ускорява го. Кой е нормалният пулс? Колко удара прави той в минута? — Приблизително 72. Някога пулсът се ускорява, прави 120 удара в минута. Това показва, че в сърцето има някакво противодействие. Значи, сърцето прави големи усилия да превъзмогне това противодействие.

И тъй, който разбира законите, ще дойде до мислите и чувствата, като елементи на живота. Какво електричество представят мислите и какво — чувствата? Кое от тях е положително, и кое отрицателно електричество? Знае се, че мислите привличат известни чувства около себе си, както и чувствата, — известни мисли. Мислите и чувствата на хората се преплитат, както и съзнанията им. Това показва, че хората са свързани помежду си. Казваш: Дойде ми една мисъл на ума. Ти мислиш, че тя иде за пръв път при тебе. Колко умове е обиколила тя, докато дойде при тебе! Казваш, че по характер известен човек е добър или лош. Това не е достатъчно. Трябва да знаеш причината, защо е такъв; после, и пътя, по който е

минал. Отрицателните сили в човека са резултат на кривите линии. Положителните сили са резултат на правите линии. Положителното електричество прави човека силен, енергичен, а отрицателното го прави мек. Като изучава себе си, човек трябва да спре вниманието си на влиянието на електричеството и магнетизма върху неговия организъм. Това се отразява на неговите движения, а особено на линиите на лицето му. Като знае това, той ще използва тези сили при възпитанието. Като се самовъзпитава, човек трябва да има будно съзнание, за да наблюдава всички вътрешни процеси у него. Обаче, колкото и да се стреми към това, той не е в състояние да ги разбере. Например, как ще наблюдава процесите на сърцето? Чувствата управляват сърцето. Значи, човек не е господар на своите чувства. Тази е причината за погрешките, които прави той. Както му заповядват, така постъпва. И слугата прави това, което не иска. Той изпълнява волята на своя господар. Господарят казва: Ще отидеш там, и той отива. Ще направиш това, и той го прави. Богатият казва: Аз съм господар на положението.

Всъщност, богатият господар ли е на себе си? Аз уподобявам богатия на хубав, господарски кон, а бедния — на кираджийски. Отврсме-навреме впрягат господарският кон, в кабриолет, или го езди някой богаташ. Обаче, и него ездят. И богатият не е господар на себе си. Той пожелае да даде голямо уго-

шение и мисли, че прави това по разположение, по своя воля. Всъщност, някой по-голям господар му е внушил тази идея. Всички ядат, пият, веселят се, но богатият не е весел. Двама богаташи се скарали. Господари ли са те на себе си? Това е войната, която става навсякъде. Тя се отразява и върху отделните личности. Във всяка война, милиони хора излизат от строя. След това, единият казва: Набих го, дадох му да разбере! Кой на кого е дал да разбере, това е въпрос. Генералът победил, а хиляди войници убити. Кой е спечелил войната? Кой от вас не е печелил и губил?

— Какво е новото схващане за живота? Какво представят електричеството и магнетизмът? Казвате, че електричеството свети. Само ли се е запалило електричеството, или друг го е запалил? То се е образувало от съчетанието на разумни сили. Казва се, че колкото по-силна е светлината, толкова по-интелигентни са съществата, които я създават. — Тогава, какво ще мислят за нас, като видят светлината на нашите ламби? — Ще мислят, че сме много интелигентни. Обаче, трябва да се знае единицата мярка на интелигентността. Интересно е, може ли от силата на нашата светлина да се знае, върху какъв предмет говоря. Разумният може да разбере това. — Защо? — Защото човешката мисъл указва влияние върху силата на електричеството. Значи, между мисълта и светлината има известно отношение. Забелязано е, че колкото с по-голям интерес и любов се разглежда из-

вестен въпрос, толкова по-интенсивна е светлината на електричеството. Това може да се измери със специални уреди. На интензивността на мисълта се дължи увеличаването или намаляването на светлината. В тази област са правени много опити. И по промените на лицето се познава, какви чувства вълнуват човека. Достатъчно е да се наблюдава внимателно скъсяването или удължаването на правите и криви линии по човешкото лице, за да се определи характерът на човека. По линиите на челото се определят някои характерни чърти. У някои хора, между веждите, има една дълбоко врязана чърта; у други — две успоредни чърти. Какво означава едната чърта и какво двете, това е предмет на физиогномиката.

Много обяснения могат да се дадат върху характера на човека, върху процесите, които стават в него. Сложни са тия процеси. За да се изучи един процес, първо трябва да се наблюдава лицето. Спрете вниманието си само върху някои характерни чърти, върху движението на специални мускули. Като разберете основните чърти, подробностите лесно ще разберете. При изучаване на носа, виждате голямо разнообразие на линиите по него. Някой нос е вдлъбнат, друг изправен, трети — вирнат нагоре. Когато линията на носа е вдлъбната, там действуват отрицателните сили на природата. Ако линията е изпъкнала, там действуват положителните сили на природата. Ако линията на носа е права, положителните и отрицателните си-

ли на природата се преплигат. Онзи, на когото линията на носа е изпъкнала, като го обидят и накърнят интересите му, той взима тояга, нож или пушка и направо се разправя с човека. Онзи, на когото линията на носа е вдлъбната, ще те покани у дома си, ще те нагости и в това време ще ти постави капан. Понеже се чувствува слаб, той си служи с хитрост. Това са два различни характера, с различни прояви. Първият е положителен тип; той има повече воля и сила, но по-малко ум. Вторият тип е отрицателен; физически е по-слаб, но по ум по-силен. Това са обяснения, които ви се виждат несъществени и питате, какво отношение имат те към живота.

Казвам: Нещастieto на хората се дължи на неразбиране на своето естество. Те не разбират естеството и на ония, с които имат отношения. Казваш за някого: Този човек е разложен, нищо не може да ми направи. Да, с дърво той няма да те бие; с револвер няма да те стреля, но ще те покани у дома си, ще те нахрани и напи и там ще ти устрои капан. Той постъпва като онзи евреин, който изиграл своя съсед — българин. Намислил българина да си направи една малка къща, според средствата си — от две стаи и кухня. Евреинът му казал: Слушай, приятелю, по-добре си направи двуетажна къща: в единия етаж ще живееш ти, а другия ще даваш под наем. — Нямам средства. — Аз ще ти услужа. Българинът започнал да строи. Като дошъл до втория етаж, нямал вече сред-

ства. Той се обърнал към евреина с молба да му помогне. Евреинът му услужил, но с условие, той да живее в един от етажите. Българинът се съгласил. Десет години евреинът живял в къщата на българина, след което той станал собственик, а българинът излязъл вън. Когато двама съдружници започват обща работа, винаги единият остава излъган.

Като възпитава хората, природата си служи с различни методи. Тя възпитава положителните по един начин, а отрицателните — по друг. На отрицателния тя казва: Ти си по-слаб, трябва да отстъпваш. На положителния казва: Ти си силен, няма да отстъпваш. — Право ли е това? Питам: С какви колони си служи архитектът, когато подпира зданието — с положителни, или отрицателни? — Дето се иска по-голяма сила, там колоните са положителни. Същото се отнася и до гредите. Когато гледаш отдалеч един човек, познаваш ли, дали той се приближава, или отдалечава от тебе? Ако фигурата се увеличава, той се приближава; ако се намалява, той се отдалечава. Когато ъгълът на светлината се увеличава, телото се приближава; когато ъгълът се намалява, телото се отдалечава. Сега ще извадя заключението: колкото повече се приближава даден човек към вас, толкова повече ви обича. Ако се отдалечава от вас, той или е индиферентен към вас, или не ви обича. Значи, любовта е закон на приближаване.

Казваш: Този човек се приближава към мене, следователно, обича ме. — Зависи, как се

приближава. Ако само физически се приближава, а с мисъл и чувство се отдалечава, той не ви обича. Физическата близост няма отношения към любовта. — Чувствувам близостта на този човек. — Как я чувствуваш? Значи, между вас се образува известно течение. Явява се прилив към сърцето и ума. Между мислите и чувствата ви има нещо общо. Когато между двама души има хармония, и това се чувствува. Правили ли сте опит, да възприемете мисълта на човек, който не ви обича? За да разберете, кой ви обича, не трябва само да предполагате това, но да имате мярка, с която да си служите. Мярката — това е специфична формула. Казвате, че даден човек е добър. Формулата, която ви дадох, сега може да се разреши. Тя определя процесите, които стават между положителното и отрицателно електричество. Според тази формула, по количество двата вида електричество трябва да бъдат еднакви, но някъде положителното електричество е повече, поради което, и то се изразходва повече.

Казваш: Искам да бъда богат. — Парите са отрицателна сила, която трябва да се тури в действие, да се превърне в положителна сила. Дай на някого пари, да видиш, какъв процес ще стане в него. Ако на работника покажеш един лев и го викаш да работи на лозето, той ще ти откаже. — Защо? — Левът не му прави впечатление. Ако му покажеш една златна английска лира, веднага ще дойде да ти работи. Златната монета произвежда известен процес в

него. Обаче, това е относително, не става с всички хора. Накарай един духовен човек да ти работи с пари, да видиш, как ще постъпи. Колкото златни монети да му предлагаш, той няма да ти работи. Той знае, че ти си богат и срещу пари всеки ще се съгласи да работи. Друго нещо го стимулира — желанието му да помага на бедни и страдащи. Като срещне беден човек, който не може да плати на работник, той сам ще предложи да му копае. Тук обменната монета е любовта. Работникът минава покрай бедния, и нещо особено го привлича — чувствата на бедния. Без да го познава, без да му е услужил с нещо, той е готов да му работи. Друг някой и да му е услужил, нещо го отблъсква от него. Ще кажете, че природата е създала едни хора богати по чувства, а други — бедни. И това е верно, но по-верно е, че съществува закон, който регулира отношенията между хората.

Изучавайте законите на природата, да ги използвате при самовъзпитанието. В природата нищо не е произволно. Ако всичко, което става в природата, е произволно, ние щяхме да живеем в абсолютен хаос и дисхармония. — Какво заключение можем да извадим от това? — Заключение е, че два положителни принципа се отблъскват; два отрицателни принципа също се отблъскват. Обаче, един положителен и един отрицателен принцип се взаимно привличат. В привличането има известна тънкост. Как става привличането? От една страна, положителното

зло и отрицателното зло се привличат и образуват едно съединение. От друга страна, положителното добро и отрицателното зло се привличат; положителното зло и отрицателното добро се привличат. Така се образуват неустойчиви съединения, които туряме в ретортата и нагряваме. Тогава се образува положително добро и отрицателно добро, както и положително зло, и отрицателно зло.

Искаш да направиш едно добро, но в мисълта ти се вмъква една отрицателна сила, която ти противодействува. Например, търговец си, искаш да помогнеш на един беден човек; решил си да не взимаш пари от него. Обаче, като го видиш, казваш си: Все трябва да плати и той нещо, не може съвсем без пари. Ето, отрицателната мисъл се вмъква в тебе. — Какво да се прави? — Разложи тези сили в себе си. Ще туриш положителното и отрицателното добро на едно място, да образуваш съединение. Колкото и да внимаваш, положителното зло ще се вмъкне в реакцията. Това е неизбежно. Например, ножът е отрицателна сила, но сам той не може да причини никаква пакост. Обаче, при известни условия, ножът може да се забие в човека. Пазете се от ножа, като от огън. Ако внимаваш, огънят е безопасен; ако не внимаваш, той може да те изгори. Значи, има сили в природата, които са опасни, когато човек не знае, как да си служи с тях. Като знаете това, ще внимавате, да не се натъкнете на тези сили. Ножът, огънят са сили, които могат да причи-

нят и вреда, и полза — от вас зависи, за какво ще ги използвате. Такива сили природата е вложила и в човека. Както киселината, в джоба на някого, може да причини вреда, така известни мисли и желаня причиняват зло на човека. Природата е взела предпазителни мерки, тя ги е затворила в шишенца, но по невнимание, човек счупил шишенцата и, те го изгарят. Едни от тях са отровни, други — разядливи. Ще се пазите и от едните, и от другите. Като дойдеш до едно от тези шишенца, ще го вземеш внимателно и ще го преместиш на сигурно място. Ако трябва да го отвориш, ще бъдеш още повнимателен. Има хора, които пипат грубо. Каквото хванат, произвеждат експлозия. — Искам само да преместя шишето. — Няма защо да го местиш. Това шише е много опасно. Бутнеш ли го, ще експлодира. — Искам леко да пипна шишето, да го преместя другаде. — Не, не пипай! Щом устата или брадата на някого започне да трепери, заключи лабораторията си и излез вън. Като видиш, че този човек се е успокоил, върни се назад, няма опасност от експлозия. Ако седиш на мястото си и очакваш резултат, ще стане експлозия, от която и двамата ще пострадате.

Природата дава методи за нов начин на възпитание, който трябва да се изучава. Тя казва на човека: Като те сърби някъде — ръката, носа или веждата, бягай вън, в гората или на планината. Ако останеш вкъщи, ще ти се случат някаква неприятност. Ако устата или

брадата ти почне да трепери, не излизай да да се разговаряш с хората. Ще чуеш нещо, което ще произведе в тебе експлозия. Пази се от експлозии. — Сърби ме ръката, ще получи пари. — Може да получиш, но може и да даваш — зависи, коя ръка те сърби. Ако имаш да даваш пари и си готов да се изплатиш, стой у дома си спокойно и очаквай кредитора си. Ако нямаш пари, по-добре изляз някъде, не чакай да те завари вкъщи. Разговорът с кредитора ти може да причини експлозия в тебе и после да съжаляваш, че си го срещнал. Този метод може да се приложи и към мислите ви. Дойде една неочаквана мисъл в ума ти. Не се разправяй с нея, но излез вън, на чист въздух. Като срещнеш един свой длъжник или кредитор, не се разправяй с него. Излез вън! Ако не можеш да излезеш, тогава мълчи. Нека той говори, а ти мълчи. — Що е мълчанието? Кой мълчи? — Разумният господар мълчи, а слугата говори. — Все аз ли трябва да мълча? — Щом си господар, ще мълчиш. Нека слугата говори, а ти слушай и мълчи! — Колко време да мълча? — Цял ден.

Един англичанин си поставил за задача, да мълчи цели седем години. Какви не го посещавали през това време — политически лица, дипломати, но той все мълчал. Те му пишели: Откажи се от решението си, ще пострадаш. Той пак мълчал. Отказал се от политическия живот, от много неща, но издържал. Често и природата постъпва така — мълчи. Ти се мо-

лиш, плачеш, искаш нещо от нея, но тя мълчи, не отговаря на твоята молитва. Ако тя отговаряше на всяка човешка молитва, знаете ли, какво щеше да стане? Искаш да станеш търговец, да забогатееш, но природата ти казва: Откажи се от това желание, търговията не е за тебе. Богатството е само за умните хора. Ти не си толкова умен, да носиш този товар на гърба си. Щастieto не е в богатството. Не е въпрос да не бъдеш богат. Първо стани умен, а после богат. Богатството е прогресивно благо, което може да се използва само от умни хора. Неизползуваното благо, съединено със злото, образува неустойчиво съединение. Силното добро със слабото зло, както и силното зло със слабото добро също образуват неустойчиви съединения.

В човека стават три важни процеса. Два от тях не разрешават нищо. Единият, обаче, е най-добър и безопасен. Първият процес е съединяване на голямото или силно добро със слабото зло. В случая, доброто подчинява злото. Този процес е най-добър. Вторият процес е съединяване на силното зло със слабото добро. Третият процес е съединяване на положителното добро с отрицателното добро. Който си служи с този метод, е независим нито от хората и условията, нито от окръжаващата среда. Едно трябва да знаете: Никой не може да подчини злото на себе си, да му стане господар. Ти можеш да впрегнеш злото на работа; то може доброволно да ти послужи, но никога не

може да ти стане слуга. Същото се отнася и до доброто. Никой не може да стане господар на доброто. Две неща не пожелавай: Да станеш господар на доброто и на злото.

Нова философия ви давам: Оставете доброто да се справя със злото. Щом се натъкнеш на злото, викай за посредник доброто. Вместо тебе, нека то се разправя със злото. Ако искаш сам да се разправяш със злото, непременно ще бъдеш бит. Който е влизал в кантората на злото да иска нещо, всякога е бил бит. Злото е господар, на когото само ще даваш, без да взимаш нещо. Щом дадеш, веднага ще излезеш вън. — Имам да взимам от злото. — Щом имаш да взимаш, ще влезеш в кантората му, ще го поздравяш и ще погледнеш, мърдат ли устниге и брадата му. Ако мърдат, ще кажеш: Господине, оставам на ваше разположение. Когато можете, тогава ще се издължите. След това, ще излезеш вън. Той ще се усмихне и ще каже: Умен човек е този. Следователно, като отиваш при лош човек, затвори устата си и мълчи. Ако трябва да му кажеш нещо, кажи му: Ти си благороден човек, такива бяха баща ти и майка ти, дядо ти и баба ти.

Един турчин посял нивата си с жито. В околността се завъдили много лалугери, които изяли житото. Крайно ядосан, той взел револвера си, с намерение да избие всички лалугери. Като го видели, те се уплашили, вдигнали предните си крака и застанали прави. Той се усмихнал и казал: А - а, така, значи, признавате ме за

господар! Щом се извинявате, няма да ви убия.
Подарявам ви живота.

— Само светлият път на мъ-
дростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

14. Лекция от Учителя, държана на
23 декември, 1932 г. София.—Изгрев.

Економия на енергиите

Размишление.

Ще прчета 40 глава от Исаия, от 1 — 27 стих.

Може ли човек да бъде сиромаш, преди да е бил богат? Какви са били условията, които заставили Исаия да изкаже тези думи? Това, което изказал, се отнася за тогавашното време. — От 1 — 12 ст., Исаия говори в една гама; после минава в гама на размишление. От 15 ст. нататък, той минава в особена гама.

Има специфични положения в живота, при които човек изпада в заблуждения. Художникът рисува и се заблуждава, че е голям майстор. Той се заблуждава от сенките на нещата. Математикът се заблуждава, че е голям учен, че може да решава и най-трудните задачи. Какви задачи щеше да решава, ако не беше създаден светът? Какви изчисления щеше да прави, ако нямаше небесни тела? Какви изчисления правил Господ? Днес хората сеят жито, лесно могат да смятат със зрънцата, като на сметало. Едно време нямало хартия, нямало на какво да се чете, смята и пише. Днес, вие смятате, четете и пишете върху това, което Бог е създал. — Тогава, кое е реалното? — Видимото е реалното.

Що е реалност? — Товарът, който конят носи на гърба си, не е ли реален? Той усеща тежестта на гърба си и я счита реална. И човек, като изпадне в положението на коня, казва: Тежко ми е, но не зная защо. И конят казва, че му е тежко, но не го разбират. Даже на друг кон да се оплаче, пак остава неразбран. — Защо? — Защото, докато не е натоварен, той не може да разбере тежестта на натоварения кон. И човек, докато не е натоварен, не може да разбере теглото на страдащия. Той казва: Няма нищо, ще ти мине. — Как ще мине? — Като се снесе товарът от гърба му. — Как е дошъл товарът на гърба му? — Натоварили са го. Това, че един кон е натоварен, или не-натоварен, не разрешава въпросите. Докато товарът е на гърба на коня, казваш: Лесна работа! Щом товарът се прехвърли на твоя гръб, казваш: Мъчна работа! Няма нищо, и това ще мине. — Ще мине, но гръбът ми ще се охлузи. Никой не може да види твоя товар и да те разбере. Оплакваш се на едного, на втори, на трети и най-после понасяш тежестта си и знаеш, че никой не може да ти помогне. С няколко линии мога да нарисувам долини, равнини, върхове; понякога тези линии се съчетават така, че представят човешка глава. Челото, носът, брадата са върховете. В известни случаи, тези линии представят плоскости. Ако геометрият разглежда човешкото тело, той ще намери в него разумно съчетание на прави и криви линии, на вдлъбнати и изпъкнали. Сложна машина е чо-

вешкото тело. Каква е била мисълта на онзи, който е създал тази машина? При сегашните условия, може ли да се създаде друга такава машина, или да се преустрои съществуващата? Ако можеше, Бог щеше да я създаде по друг начин. Може ли да се измени мястото на носа? Това място е точно определено. Другаде не може да се постави. Как щеше да изглежда лицето, ако носът беше поставен отстрана или отзад на главата? Дето и да се постави, носът нямаше да изиграе такава роля, както днешната. Всяко нещо е на своето място. Ако съзнанието на коня се развие преждевременно, той ще почне да се гордее с тежките товари. Каквото носи, той предварително ще го тегли. Дето мине, ще казва: Вижте, какъв товар нося! Можете ли и вие да носите такъв товар? В съзнанието на сегашния и по-раншния кон има едно различие. Този знае вече, какво е тежестта. И човек, чрез тежестта, която носи, измерва силата си. Колкото по-голяма е тежестта, толкова по-голяма е и силата. И обратно: колкото по-малка е тежестта, толкова по-малка е силата.

Сега вие разрешавате въпроса по друг начин. Казвате, че не ви трябва товари, тежести и постепенно почвате да ги изхвърляте. Обаче, щом изхвърляте тежестта, постепенно губите и силата си. Ако не носите никаква тежест, няма да стават смени във вашето съзнание. Тогава вие се натъквате на ред противоречия.— Що е противоречието? — То е препятствие. Ето защо, за да

се прояви каква-да е сила в природата, нужно е противодействие, което отклонява силата от първоначалния ѝ път. Какво става, когато отклоните богатия от неговия път? — Много неща стават. След богатството ще дойде сиромашията. Какво ще стане с коня, ако той се отклони от своя път? Да измени конят пътя си, това значи, да го освободиш от товара. Следователно, когато богатият измени пътя си, той става сиромаш. Когато сиромашът измени пътя си, той става богат.

Какъв е пътят на богатството? — За да забогатееш, трябва да слезеш. За да осиромашееш, трябва да се изкачиш. Който слиза надолу, забогатява; който се качва нагоре, осиромашава. Мнозина гледат на богатите, като на красиви хора. Не, богатите не са красиви. Линиите на богатството също не са красиви. Когато се каже на някого, че трябва да се откаже от богатството си, това значи, да стане красив. На земята богатството е нещо хубаво, но не и в невидимия свят. Линиите на богатството минават през много гъста материя и се изкривяват, губят своята хармония. Богатият минава през големи препятствия. Ето защо, богатият не може да бъде красив. — Искам да бъда красив. — Освободи се най-напред от богатството. — Какво ще придобия? — Ще се освободиш от нехармоничните линии. Можете ли да разчитате на парите в касата? Те са мъртво нещо. Как ще разчиташ на мъртви величини? Имаш няколко милиона лева в касата. Защо ги

държиш там? Парите имат смисъл, когато са в движение между хората. Друг е въпросът, ако може да ги използваш. Иначе, не вярвай на мъртвите пари в касата. — Аз съм богат, вярвам в богатството. — От памети-века човечеството страда все от богатството. Като забогатее, човек престава да се моли, да работи, да учи. Той знае само да яде, да спи и да пие. Едно време и млекопитаещите бяха големи богаташи. Те бяха предпотопни богаташи. Ако такова животно влезе в една наша гора, в два-три месеца, то ще я унищожи до корен. — Какво да се прави тогава? — Човек трябва да мине в друга фаза на богатство. Физическото богатство трябва да се смени с умствено и сърдечно. Стани богат по ум, по сърце и по воля. Това богатство ще се хармонизира с човешкия дух.

Аз не ви препоръчвам и сиромашията, защото и тя крие в себе си големи опасности, както и богатството. Когато станеш пращинка, няма да имаш опорна точка. Навсякъде ще те гонят. Ти ще бъдеш във вечно движение. Какво нещо е вечното движение? — Никой не те иска, никой не те обича. Спираш се в един град. Ходиш от къща на къща, обикаляш целия град, но никъде не те приемат. Искаш да си починеш малко, няма място, няма къде. Като се отегчи от живота си, сиромашът казва: Предпочитам да бъда грозен, но да не се скитам от едно място на друго. Колкото да е утешителна тази философия, тя не може да ви по-

могне. Казваш: Какво ме интересува, че съм красив! Предпочитам да не съм толкова красив, но да съм богат. Да имам имот! — Какво ще имаш? Това, което имаш, твое ли е? Според мене, не се стреми да бъдеш богат и не съжالياвай, че си беден. Постави съединителна нишка между богатството и сиромашията, и ще бъдеш доволен.

Какво означава доволството, и кога човек е доволен? — Човек е доволен от своите мисли, чувства и постъпки. Доволен е от положението, което заема, от разбирането си; доволен е, че е разрешил една задача. — Какво е решил? — Извлякъл е квадратен корен от числото 9. Колко е коренът на това число? — Три. — От числото 3 не може да се извлече квадратен корен. Какво отношение има между корените на числата? И от числото 3 може да се извади квадратен корен, но с остатък, не точен. При друга система, може да се извлече точен корен и от числото 3. Как е произлязло това число? Какво се разбира, като казваме, че едно число е корен на друго? — Да се извлече корен от дадено число, това значи, да се намсри такова число, което, умножено само на себе си, да даде подкоренната величина. Значи, $3 \times 3 = 9$. За корени се говори в алгебрата. Това показва, че алгебрата и геометрията са два различни свята. Значи, не всякога това, което е верно в алгебрата, е верно и в геометрията. Има разлика в приложението на алгебрическите и геометрическите идеи.

Говори се за енергия, която изхожда от известен център. Например, устата е център на известна енергия. Устата е разделена на две части, с определен радиус. Колко голяма може да бъде човешката уста, това е точно определено. То зависи от обема на стомаха — от възможността да яде повече, или по-малко. Дебелината на устните показват разположението на човека към ядене. От гледище на физиогномията, устата подразбира проява на чувствата. Горната устна има красива линия, а долната е повече права. По устата се съди още за интензивността на чувствата и манталитета на човека т. е. неговите умствени способности. Над горната устна и под долната има особени трапчинки. И те имат значение. В обикновената математика, числата се разглеждат като прости величини. Обаче, в живата математика, те са отвлечени понятия. Например, $3 \times 3 = 9$ — неутрално число; $2 \times 2 = 4$ — положително число. Кое е за предпочитане: Да работите с 3,000 или с 9,000? Това е философски въпрос. Малци на могат да отговорят на него.

Да се върнем към въпроса за богатството. То е натрупване на излишна материя, която може да се употреби. То се изразява в пари, в храни, в плодове, в предмети и др. Колкото по-голям излишък имаш от тези материали, толкова по-богат си ти. Какво е отношението на богатия към богатството? Може да се зададе въпросът: Какво е отношението на коня към неговия товар; или какво е отношението на

натоварения човек към неговата тежест? Казваш, че нещо ти тежи. Щом ти тежи, ти си богат; ако нищо не ти тежи, ти си беден. Ако си богат, защо си недоволен от богатството си? Недоволен си, защото не можеш да разрешиш правилно задачата с богатството си. Ти си в положението на ученик, който не може да реши задачата си и се страхува да не падне в очите на учителя. Ако не можете да решите задачата си, и вие се намирате в същото положение; ако решите задачата си, учителят ще ви признае за способен ученик. Защо апаша, който разрешава задачата си с отваряне на заключената каса, го държат отговорен? Защо не държат отговорен онзи, който отваря касата на банкера в негово присъствие? — Понеже банкерът изгубил ключа от касата си, той даже благодари на онзи, който му отключва касата. В първия случай, постъпката на апаша е неестествена; във втория случай, постъпката е естествена. Това се дължи на отношенията на нещата във физическия свят.

Казвам: Ако влезете в духовния свят, там всичко е другояче поставено. Като помагаш на другите, ще те затворят. Искаш да отвориш касата на онзи, който изгубил ключа си, но ще се намериш затворен в касата. След това, ще дойде друг да те отключи. В духовния свят се наказва всеки, който прави добро. Отиваш да спасиш давящия се, но той те хваща здраво с ръцете си, и двамата започват да се давите. Трябва да дойде някой отвън, навреме да ви

спаси. За предпочитане е да се удави един, отколкото двама. Какво показва това? — Че онзи, който помага, трябва да разбира законите. Това се отнася и за физическия, и за духовния свят. Трябва ли учителят да решава задачите на ученика си? Ако той всякога му решава задачите, ученикът нищо няма да научи. В такъв случай, по-добре ученикът да се удави, т. е. да пропадне, отколкото да очаква наготово. За предпочитане е някога да пропаднеш, като ученик, отколкото нищо да не научиш. Обикновено, хората не обичат скъсаните работи, както и ученикът не обича да го късат. Ами джобовете, дупките на копчетата не са ли рязани? Според менс, това са упражнения, както гимнастикът прави всяка сутрин упражнения. Ученикът, като не знае урока си, ту си пъха ръцете в джобовете, ту ги вади. После, туря кърпата в джоба си, вади я. Като не е учил, той намира, че трябва да прави нещо. Това било работа!

Казвам: Има условия, при които трябва да знаеш, как се умножават числата сами на себе си и как се вали корен от тях. Това е реалното в живота. Лесно е да кажеш $3 \times 3 = 9$ и веднага да го напишеш. Но как ще умножиш 3×3 в живота? Започваш търговия само с 3,000 лева. Колко мъчно става умножението! За колко време ще умножиш 3,000 лева, за да станат 9,000? От стока за 3,000 лева, колко можеш да спечелиш? Лесно се казва: Мъчно ми е, тежко ми е! Но опитай се да анализи-

раш кръвта си, да намериш причината за тази тежест. — Скърбен съм. — Опитай се да намериш причината на скръбта в кръвта си. Причината на скръбта, на мъката се дължи на различни съединения в кръвта. Изчисли количеството на тези съединения и извади корен. Ще кажете, че причината за това са дисхармонични съчетания на елементи. Изследвайте кръвта на богатия, и на бедния, да видите, каква разлика има в състава им. В кръвта на богатия има повече органическо злато, отколкото в кръвта на бедния. Направете анализа на кръвта на учения и на невежия, да видите разликата в състава им. Анализирайте кръвта на силния и слабия, на добрия и лошия. Има елементи, които се срещат в кръвта на богатия, учения, силния, а отсъствуват в кръвта на бедния, невежия, слабия. Например, подозрителният има особени чърти на лицето си, които го определят като такъв. Ред поколения той е работил върху тези чърти. И днес, той подозира всички. Дето не съществува причина за подозрение, той и там ще я намери. Ако се анализира кръвта на подозрителния, ще видите, че в нея има известно съединение, което е причина за подозрението.

В бъдеще учените ще правят изследване на кръвта и по нея ще определят даже характера на човека. Всяка характерна чърта има специфичен елемент в кръвта. Най-малката промяна в цвета и линиите на лицето се отразява и в състава на кръвта. Щом изчезне един от неблагоприятните елементи на кръвта, и лицето

се изменя. Хора, които са минали през големи скърби и страдания, имат вдлъбнати линии на лицето. Те образуват нещо подобно на долините в природата. Такива лица аз наричам лица на големите долини в' живота. Колкото по-разумни са страданията им, толкова и линиите на лицето са по-разумни. Ако страданията им са били неразумни, линиите на лицето са разхвърлени. Мъчнотиите на хората са отбелязани и върху ръката. Линията на сърцето, отбелязана на ръката, показва пътя на неговото развитие. Линията на ума в ръката показва, че тя е по-млада от линията на сърцето — няма много разклонения. Значи, линията на сърцето е по-стара. Ще кажете, че не се интересувате от линиите на лицето, на ръката. От какво се интересувате тогава? — Нис се интересуваме от сегашното си положение. — Искате да постигнете някоя идея, не можете; искате да станете учени — не можете; искате да подобрите материалното си положение, да заемете високо положение в обществото — пак не можете. В малко време, искате да спечелите много пари, лесно да живеете.

Казвате: Искам да стана певец или музикант, в една вечер да изкарвам 40 — 50,000 лева! Ти търсиш лесния път и не искаш да знаеш, че някой копае на нивата, цял ден дига и слага мотиката само за сто лева. Ще кажете, че пеенето е за предпочитане пред копането. И художникът взима четката и боите и за няколко часа нарисова една хубава картина, която

продава за 100 — 200,000 лева. В случая, за предпочитане е да си служиш с четката и боите, отколкото с чука, и да изкараш едва хиляда лева на ден. Значи, за предпочитане е да бъдеш певец или художник, отколкото обикновен работник. Ако можеш да взимаш три октави и половина, ще разполагаш с милиони. И тъй, щастието на човека се заключава в пеенето, когато взима три октави и половина. За да се изработи такъв глас, нужни са упражнения, усилия, труд. Достатъчно е да се чуе за някого, че е голям певец, веднага ще дойдат от Англия, Америка, Германия да го ангажират. Кой от вас разполага с такъв регистър на гласа си? Някой ме пита, къде има заровено богатство, да го изкопае. Казвам: Да имаш глас от три октави и половина е повече от заровено богатство. Не е нужно всички да имате такъв глас. Достатъчно е целият клас да насочи вниманието си към едного, за да му съдействува за развитие на мощен глас от три октави и половина. Един ден, когато отиде в странство да пее и забогатее там, той ще сподели благата си с вас. Този опит не изисква пари, лесно можете да го направите. Питате се, защо Бог е направил света. Светът е направен навреме и на място, но вие още не го разбирате, не можете да го използвате.

В една от богомилските легенди се разказва, че Бог и дяволът били съдружници. Те създали земята, която тогава била малка. Дяволът решил да хвърли Господа във водата. Един

ден, като заспал Господ, дяволът Го дигнал на ръце и тръгнал по посока към запад, там да Го хвърли във водата. Обаче, той останал изненадан. Колкото повече Го носел, земята ставала все по-голяма. Обърнал той посоката на изток, но и в това направление земята все повече растяла. Обърнал се към юг — същото положение. Най-послед се отправил към север, но земята станала толкова голяма, че дяволът се принудил да се откаже от намерението си. За да прикрие мисълта си, той казал на Господа: Носих те толкова време, за да направя земята по-голяма. Бог му отговорил: Не, ти ме носи да ме хвърлиш във водата, но не успя. Водата се отдалечаваше от тебе. Сега и на вас казвам: Добре е, когато някой те носи към водата, с намерение да те удави, а пък не може да реализира желанието си. Ако намери вода, ще те удави, а с това и съдружнето ще се прекрати. Засега, дяволът е нужен като ортак. Бог върши някаква работа с него. Лошите условия в живота са дяволът, а добрите — Бог. Докато си на земята, ще дружиш и с Господа, и с дявола. Като те носи, дяволът ще ти даде добри условия за работа, да разшириш земята си. Като носиш доброто в себе си, той ще те научи, как да го обработиш. Дяволът създава материалните работи, а Бог учи човска, как да ги използва. Дяволът създава грубите условия в живота, а Бог ги смекчава. Дяволът учи човека да оре и копае земята, а Бог го учи да сее и жъне.

След големи вътрешни изпитания и страдания, всякога в човека се ражда една дарба. Млекопитаещите, които са минали през дисциплината на ужасни страдания, са подготвили условия за идването на човека. И съвременните хора минаха също през големи изпитания, за да се пробуди съзнанието им, защото човек учи, когато е подложен на големи страдания. Някога ние страдаме, без да разбираме смисъла на страданията. Казвате: Тежи ми нещо. Това е субективно схващане. Страданията представят известна економия в природата. Има общи и частни страдания. Например, вие никога не мислите за вашите крака. Цял ден ходите, разхождате се, приятно ви е, но нито ви хрумва да помислите, какво е на краката ви. Ако те имаха съзнание, може би, щяха да роптаят против съдбата си. Краката са на най-ниското положение. Очите и ушите, например, имат по-висока служба, и те са доволни от господаря си. Спрямо краката си господарят е снизходителен. Вечер, като се прибере вкъщи, той ги омива, помилва ги и им се извинява. — Няма какво да се прави — казва той — и за мене, и за вас е нужно това. Защото, ако аз не ходя, ще фалирам, но и вие ще фалирате. Краката са свързани с господаря. Ако е добре на него, ще бъде добре и на тях, и обратно. Има известни страдания, които са необходими и трябва да ги носим. Светът се състои от едно колективно съзнание. Че страдаме, в дадения случай, туй е необходимо, за да свършим известна фа-

бота. Защо човек трябва да страда, на този въпрос не може да се даде отговор. Ако бихте имали сегашните познания за човешкото общество, вие не бихте могли да живеете на едно място. Благодарение на вашето невежество, вие сте се събрали заедно. При знание, положителните сили се отблъскват.

На какво се дължи нечистата кръв в човешкия организъм? — На нечистата, нездравословна храна. Като знаете това, яжте чиста, здравословна храна; от нея зависи кръвта да бъде чиста, а от чистата кръв — здравето и добрия живот. Под „чиста, здравословна храна“ разбирам не само физическата храна, но и чистите мисли и чувства. Те създават в човека поток към новото, към възвишеното. Да бъдеш щастлив, учен, талантлив или гений, за това са нужни разумни условия. Ред поколения трябва да живеят разумно и в чистота, за да се създадат условия за идването на таква хора.

Казвам: Трябва да се обновите, да приемете новото. Лесно се говори, но затова е нужна школа, прилагане. Толкова години вече ви проповядвам и виждам, че знанието, което сте придобили, не ви ползува много. Казвате: Какво особено научихме? Защо ни трябваше това знание? Много естествено, кой човек не би се намерил в мъчнотия, ако минава с торба, пълна със злато, през гора, дето живеят разбойници? Докато излезе благополучно от гората, той много пъти ще съжалява, че трябва да мине през

този път. И вие минавате през област, дето знанието ще ви причини повече страдания, отколкото радост. Само по себе си, знанието е благо, но трябва да знаете, как да се справяте с него. Имаш знание, но си недоволен. Как ще се справиш с недоволството? И недоволството е необходимо, но как ще се излекуваш от него? Пей, развивай гласа си, докато стигнеш до три октави и половина. Пей песента „Всичко в живота е постижимо, когато времето е добро, и ние сме разумни.“ Песента не е завършена. Какви думи могат да се прибавят към дадените? Тази година искам от всички да повишите гласа си поне още с един тон. Ако можете с два тона, още по-добре. Като пеете, вие дохождате до едно място и там спирате, не можете да вземете по-висок тон. Не спирайте, но продължавайте да пеете, да развивате гласа си. Ако не преодолеете едно препятствие, ще се натъкнете на друго. Започнеш една работа, дойдеш до едно място и казваш: Тази работа не е за мене, не мога да я свърша. — Това е едно малко препятствие, трябва да го преодолееш. Ако не се справиш с него, ще дойде второ, трето препятствие, докато един деп съвсем изнемогнеш. Питаш се, защо идат толкова мъчнотии в живота ти. — Не си работил, не си правил усилия. Щом имаш мъчнотии, продай ги, те са стока за продаване. Имаш страдание, продай го. Имаш несгоди, продай ги. Имаш недоволство, продай го. — Кой ще купи недоволството ми? — Там е работата, че не знаеш, на кого да го

продадеш. Ще намериш най-доволния и щастлив човек и на него ще продадеш недоволството си. Той търси с четири очи недоволен човек. През девет баира той ще намери недоволния и ще купи недоволството му. Закон е: Недоволните взаимно се отблъскват; доволните също се отблъскват. Обаче, недоволен и доволен взаимно се привличат и образуват устойчиво съединение.

И тъй, съединявайте: една мисъл на доволство с едно чувство на недоволство; една просветена мисъл с едно невежо чувство. Изобщо, съединявай недоволството с доволството, отлето и да иде то. Съединявай буйното с миролюбивото в себе си. Не търсете начин за примиряване отвън. Изучавайте естеството си и се примирявайте вътре в себе си. Това е правият път към самовъзпитание. — Това е непостижимо. — За онзи, които не знае, непостижимо е. Обаче, за онзи, които знае законите, лесно се намира изходният път. Като развиете гласа си до три и половина октави, ще видите, че всичко в живота е постижимо.

Едно ви недостига. — Какво? — Нямате достатъчно злато и радий в живота си. — Не си струва човек да бъде добър. — Не, ще бъдеш добър. В духовния свят доброто е радий. Ще бъдеш радиоактивен. Радий е най-мощният елемент в живота. Доброто не е нещо пасивно, както изглежда отвън. То е мощна сила, която работи в живота и го преустройва. Добрият човек не е само красива картина, която може да се гледа отвън. Той е сила, която, лето ми-

не, преобразява нещата, произвежда преврат. Той е голям параход, който цепи водата на оксана, раздвижва я и оставя следа подир себе си. Не може да бъдеш добър, без да предизвикаш някаква промяна. Казваш: Така да мина покрай хората, че никой да не ме усети. — Не, така ще минеш, че всички да те усетят. Добре е някога така да минеш покрай хората, че никой да не те усети; обаче, някога трябва всички да те усетят. — Трябва да бъдем меки, кротки, тихи. — Ние не сме за външното миролюбие. Ние сме за истинската хармония в живота. — Да не правим бели на хората. — Ако не правите бели на хората, ще правите на себе си. Бъдете толкова разумни, че да не правите бели нито на себе си, нито на хората.

Помни: Каквато мисъл и да влезе в главата ви, тя е на място. -- Дойде ми в ума мисълта, да бръкна в касата на един богат човек и да си извадя малко пари. Как да се освободя от тази грешна мисъл? — Не се страхувай, тази мисъл не е твоя. В този момент един богат човек изважда ключа от своята каса, отключва я и си изважда известна сума. Ти си възприел неговото желание, но понеже нямаш каса, приемаш мисълта като престъпна. Ако я изпъдиш от ума си, богатият не ще може да извади пари от касата си. Като дойде тази мисъл във вашия ум, с това вие помагате на богатия да отвори касата си. В този смисъл, злото е опаката страна на доброто. Неразбраното зло е добро, а неразбраното добро е зло. Разбра-

ното зло е добро, а неразбраното добро е зло. Следователно, ако се домогнеш до произхода на злото, в него ще намериш едно неразбрано добро.

Когато подозираш доброто, ти сам си създаваш зло. Защо трябва да разбиваш касата на богатия? Ако си алхимик и превръщаш неблагородните метали в злато, трябва ли да разбиваш чуждите каси? Имаш ли нужда от злато? Щом можеш да превръщаш желязото в злато, ти ще послужиш и на другите, и на себе си. Ще вземеш чука и ще удариш желязото. То ще се превърне на злато. Ще си вземеш, колкото ти трябва. За да не те обераг разбойници, ще удариш с чука останалото злато, и отново ще го превърнеш в желязо. Ето една магия. Какво ще кажете, ако разполагате с това знание и изкуство? Ще чукнеш един елемент, ще го превърнеш в злато. Ще чукнеш златото и ще го превърнеш в първичния елемент. Това знание струва повече от всичкото знание на света. Съществуват много теории за превръщане на елементите един в друг, но по-прост и сигурен метод от чукането няма. Чукнеш желязото, и то се превърне на злато. Чукнеш златото, превърне се на желязо. Какво ще кажете за такъв човек? Сила се крие в неговото чукане. Знаете ли, колко ампера и колко волта електричество може да произведе едно такова чукване? Това е грамадна електрическа батерия. Който може да превръща елементите един в друг, той знае броя на техните

трептения. Златото има особен род трептения, различни от тези на желязото. Ако можеш да повдигнеш трептенията на желязото в трептения на златото, самото желязо ще се превърне на злато. Важно е да се мине от една гама на трептения в друга, както в музиката. За някои това са „Приказки от 1001 нощ“, но забавителни са тези приказки.

Кое е същественото в живота? — Да развиете гласа си до три октави и половина. Ако на някого липсват само три тона, лесно може да постигне това. Колкото и да сте далеч от желанието да развиете гласа си до три октави и половина, ще работите върху себе си. Един ден ще постигнете всичко. Ще работите и ще бъдете и доволни, и недоволни. Ако сте доволни, вината е във вас, че не сте недоволни; ако сте недоволни, виновни сте, че не сте доволни. Ще бъдете толкова доволни, колкото и недоволни. Анормално е да бъдете само доволни. Не ви обвинявам, че сте доволни и недоволни, но трябва да знаете, като сте доволни, защо не сте недоволни; и като сте недоволни, защо не сте доволни. Разбират се само доволните и недоволните. Тази е правилната обмяна между хората. Двама доволни или двама недоволни не се разбират. Обаче, един доволен и един недоволен живеят братски помежду си. Единият е активен, а другият — пасивен. Направете следния опит, да видите, верни ли са думите ми. Ако сте недоволни със сърцето си, бъдете доволни с ума си; ако сте недоволни с

ума си, бъдете доволни със сърцето си. На недоволство в чувствата, турете доволство в мислите; на недоволство в мислите, турете доволство в чувствата. Това подразбира економия на енергиите в човешкия организъм. Това подразбира смяна на състоянията. Така се повдигнали всички хора, които наричаме велики. Така те са уравновесили енергиите на своя характер.

Тази сутрин ви говорих за доволството и недоволството, защото едни от вас сте доволни по ум, а недоволни по сърце; други сте доволни по сърце, а недоволни по ум. Недоволни от едното или другото, казвате: Животът няма смисъл, не виждаме разрешение на задачите си. — Има разрешение, а именно: смени състоянието от недоволство в сърцето в доволство на ума. Мини от единия полюс в другия. Ако не спазвате този закон, не казвам, какво ви очаква, но не е добро. При сегашните условия на живота ви, друго разрешение, освен смяна на енергиите на сърцето с енергиите на ума, не съществува. Дето обмяната между сърцето и ума не е правилна, там настъпва процес, подобен на окапването на листата през есента. Казвате: Празна работа е тази обмяна! — Празна е за невежите, на които листата ту окапват, ту наново се явяват. Ще кажете, че този процес е естествен. — Не е естествен. Било е време, когато листата на растенията никога не са окапвали. И днес може да стане това, но условията на живота трябва да се изменят. Ще кажете, че и това знаете. — Не говорете

за знания. Ако е въпрос за знания, аз зная повече от вас, но какъв смисъл има от това знание? Зная, как се е развивала науката, как се създавали и изчезвали научните теории, но това не е истинско знание. Под „истинско знание“ разбирам онова, от което можеш да се ползуваш всеки даден момент. Като отидеш сред природата, да говориш на нейния език, и тя да ти даде нещо, в отговор на твоето знание. Опитай се да кажеш само една дума на езика на природата, да видиш, колко е щедра тя. Не говориш ли на нейния език, тя се затваря и нищо не дава. — Скържава е природата към мене. — Много естествено, не знаеш езика ѝ. Научи поне една дума от нейния език, да ти служи като ключ в живота, да видиш, как тя ще се отвори към тебе и щедро ще ти дава.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

*

15. Лекция от Учителя, държана на 6 януари, 1933 г. София. — Изгрев.

Отношение между мислите и чувствата

Т. м.

Кой е най-лесният, и кой — най-мъчният отговор?

Да допуснем, че имате две успоредни линии. Какво съдържание имат те? Какво ще стане с тях, ако се пресекат? Ще кажете, че нищо особено няма да стане. — При едни условия, това пресичане не означава нищо, но при други — много значи. Нищо и нещо имат два различни знака: нищо има знака минус, а нещо — плюс. Как ще означите геометрически частицата „не“ и частицата „да“?

Кой е по-голям: който дава, или който взима? На този въпрос може да се отговори по два начина: Когато богатият дава доброволно, той е по-голям. Когато бедният взима с благодарност, и той е голям. Ако богатият дава насилствено, малък е; ако бедният взима и не благодари, също е малък. Силният всякога дава. Когато двама юнаци се борят, единият дава, а другият взима. Да победиш противника си, това значи, да му предадеш нещо от себе си. Той престава да бъде препятствие на твоя път, но същевременно е получил нещо от тебе. Някой

мисли, че като унищожи противника си, победата е на негова страна. — Това е криво разбиране. Целият свят е пълен с такива разбирания.

Казват, че природата трябва да се победи. Какво се разбира под „победа над природата“? Да победиш своята нисша природа е едно нещо; да победиш външната природа, това е друго нещо. Всъщност, може ли човек да победи своята нисша природа? Така само се говори. Казваш, че можеш да бъдеш учен. И това е само твърдение. Учен си, но в какво отношение? Казва се „учен“, „неучен“. Какво означава буквата „н“? Къде е силата в отрицателната частица „не“? Казваш: Не обичам да правя зло. Силата е в частицата „не“. В друг случай, по стечение на обстоятелствата, казваш: Ще направя зло. Какво означава частицата „ще“? Каква част на речта е тя? Добре е някога, човек да изгуби смисъла на всички думи и да не се безпокои за нищо. Частицата „ще“ може да вземе мястото на отрицателната частица. Казваш: Ще ти взема парите. Какъв знак ще турите на това изречение? Преведете го в геометрическа форма. Буквата „щ“ представя съчетание на три успоредни линии и на един прав ъгъл, обърнат с върха нагоре. Трите успоредни линии представят три реки или три канала. Още много неща може да представя буквата „щ“. В случая, ъгълът показва, че ще боравите във физическия свят, в гъста материя, на която трябва да знаете законите.

Един химик отправя едно вещество нагоре в пространството. Това вещество няма съзнание. Вие правите усилия да го насочите нагоре. „Ще“ означава сили, с които, в случая, вие разполагате. Буквата „щ“ означава вътрешна активност. Кажете една миролюбива дума, която започва с буквата „щ“. Тази буква съдържа в себе си скрити звукове и показва, че пътят е затворен. За да се отвори твоят път, ти трябва да бъдеш много умен. Ако вратата ти е затворена, тя може да се отвори само при един случай. — Кога? — Когато кажеш истината. Следователно, като дойдеш до буквата „щ“, ще мислиш. Опези учени, които се занимавали с писмеността, те са разбирали звуковете в природата. Ако разглеждате първите звукове, можете да създадете от тях едно математическо упражнение, а после да го преведете в геометрическа формула. Това значи, да го пренесеш в свят, проявен в гъстата материя. И материята има отношение към числата и формите. Първоначално, материята се проявила като единица, която после се раздвоила. Значи, материята, която изпълвала пространството, се диференцирала и видоизменила, като се образували две противоположни полушария. Така се образувало числото 2 — борба между две единици. За да се прекрати тази борба, явило се числото три, което показва, че силите в природата са взели известно направление. Значи, разумното в природата е взело надмощие, и светът започнал да се създава.

Казват, че Питагор дошъл до числото 4, което показва завършен процес. Вие разбирате нещата най-много до числото 4. Може да броите и смятате до милиони, но разбирате само до числото 4. Казва се, например, че човек има 4 тела: физическо, тело на чувствата, тело на мисълта и тело на разума или причинно тело. С други думи казано: физическо тело, астрално, умствено и причинно. Колцина от вас се качвали в причинното тело, да видят, какво представя причинният свет. Той е свят без никакво противоречие. Някога ви се струва, като че ли нямате никакви противоречия. Тогава вие сте в причинното си тело. Оттам слизате в мисълта — в умственото си тело и не можете да направите разлика между мислите и чувствата си. Наистина, непроявеното, нерсализираното чувство е мисъл. То е обект на мисълта. Ти търсиш правилен път за реализирането му.

И тъй, като се качвате в по-висок свят от физическия, виждате, че между мислите и чувствата съществува известна зависимост — близко отношение. Мисълта е реализирано разумно чувство. Ето едно понятие, върху което трябва да мислите. Мислите и чувствата не са идентични: когато чувствуваш, това е едно състояние; когато мислиш, то е друго. Мисълта е по-силна от чувствата, но в чувството има по-голямо напрежение. В мисълта има по-голямо движение, а в чувството — голямо напрежение. Щом мислиш, ти се движиш; щом чувствуваш, ти си напрегнат и казваш: Иде ми да се пръ-

сна! Това са отвлечени въпроси, които нищо не ви ползват. Те имат значение само за онези от вас, които се занимават със скритите сили в природата.

Имате едно езеро, в което от една страна се влива вода, а от другата — изтича. Водата, която се влива, пълни езерото, но същевременно донася пясък и други утайки, които се наслагат на дъното му. Водата, която изтича, празни езерото и го чисти от утайките, изнася ги навън. Кой от двата процеса е по-силен: втичането, или изтичането? — Втичането е по-силен процес. По аналогия на това, питам: Кой процес е по-силен — *чувствуването* или *мисленето*? По този въпрос учените и философите са раздвоени. И окултистите са раздвоени, и те имат две мнения по въпроса. По този въпрос природата е строго определена. Според нея, за да постигнеш едно желание, ти трябва да знаеш, какви са неговите свойства, какви чувства го потикват и кога се проявява. Първо идат условията, а после времето, като врата за минаване. Например, нивата е разорана, имаш жито за сеене, имаш кола за пренасяне, и чакаш само времето за да посееш. Казваш: Нямам условия, нямам средства. — Може да имаш и условия, и средства, но ако не знаеш времето, кога да използваш условията, няма да постигнеш желанието си. Ако не спазиш времето за сеене, добрите условия могат да пропаднат.

Като ученици, изучавайте занаятите и изкуствата, като метод за постигане на своите

желания. Всеки от вас трябва да има поне един занаят, в който да вложи ума си. Дали ще бъде земеделец, шивач, готвач, не е важно. В това разнообразие, именно, хората се възпитават едни - други. — Искам да бъда поет. — Всички не могат да бъдат поети. — Искам да бъда философ. — Всички не могат да бъдат философи. Философът работи с малко материя. Какво ще прави той, като дойде гладът? Той може да обясни причината на глада, но не може да го задоволи. — Как се задоволява гладът? — С храна. Човек яде, храни се, за да задоволи глада, да му послужи. Гладът е господар, а човекът — негов слуга. Кажете ли господарят, че иска да яде, слугата веднага отговаря: Господарю, на твоё разположение съм, ще ти услужа. Дойде жаждата — друг господар. И тя казва: Жаден съм, вода искам. — Господарю, сега ще донеса вода. Дойде зрението — трети господар. — Светлина искам! — Сега, господарю, и светлината ще дойде. Човек има много господари. Ще кажете, че човек е господар на очите си, на своето зрение. Не, той е слуга на очите си. Човек е слуга на ушите, на ръцете, на краката си. Един ден, когато краката се откажат да ходят, човек разбира, че те, наистина, са неговии господари. Щом краката не искат да ходят, човек седи на едно място. — Защо не ходиш? — Днес господарят не е разположен.

Приемете новото знание, което иде в света. И вашето знание е на място, но трябва да го преведете в духа на новото, както се превеждат

дробите към общ знаменател. Математиците си служат с ред формули, знаци и уравнения, които също трябва да се подвеждат към живота. Затова, обаче, трябва да се изучават законите на човешкия дух, душа, ум, сърце и воля. Който не знае тези закони, той се обезсърчава. Кой се обезсърчава: господарят, или слугата? Ако се обезсърчаваш, ще знаеш, че си слуга, не служиш добре на господаря си. И господарят се обезсърчава. Щом и господарят се обезсърчава, той не е господар, но слуга. Той си е въобразил, че е господар. Изобщо, господарят никога не се обезсърчава. Той е господар на условията, на времето, на силите, с които разполага. Сбъркал си нещо, слуга си. Невежа си, слуга си. — Слуга ли съм? — Че кой човек не е слуга? Когато се съберат няколко слуги, един от тях им става господар. Той играе роля на господар, но временно.

И тъй, определете отношенията, които съществуват между мислите и чувствата ви, за да видите, какво можете да постигнете с тях. Нека всеки си отговори, какво иска да постигне в живота си. Някой иска да свърши по философия, друг — по естествените науки, математика или медицина, трети — да стане инженер или архитект. Какво се постига с тези науки? Свършил си по биология. Какво ще постигнеш с биологията? Един окултен ученик разказвал, че в три последователни прераждания следвал по математика и свършвал университета отлично. В края на краищата, пак не

разбирал математиката в живота. — Защо не я разбирал? — Защото бил слуга. Да разбираш, значи, да си господар на всички положения. Математиката не може да се разбере, тя трябва да се живее. Както животът се развива и променя, така се мени и математиката. Висшата математика подразбира отношения между резултати. В математиката взимат участие времето и пространството, количеството на веществото, както и математическите и геометрически отношения между едно съзнание и друго, между един и друг ум, между едно и друго сърце.

Казваш: Много обичам този човек. — От гледище на математиката, ти си дал много. — Той ме обича малко. — Значи, не е дал толкова, колкото получил. Много си дал, малко са ти платили. Дал си нещо ценно от себе си, в замяна на което не си получил, колкото си очаквал. Казваш: Няма обич в света. Искам да ме обича някой. — Дай му пари и не очаквай да ти ги върне. Това е на математически език. Иди при търговеца, дай му пари и кажи: Искам да ми дадеш стока. Дали той ще ти даде стока, или не, това е въпрос. Той казва: Ти ме обичаш. Дали аз те обичам, това е друг въпрос. — Ето една философия която не съществува в живота. Тя се среща само в книгите. Математиката я нарича „отношения на мъртви величини“.

Сега, да дойдем до реалното в живота. Като обикнеш някого, първо се запитай, какъв

търговец е, има ли от тази стока, за която плащаш, и може ли да ти даде от нея. Като отиваш при него, първо прегледай стоката му и, като се увериш, че има това, което искаш, тогава му кажи, че го обичаш. Ще кажеш: Ето, давам ти хиляда лева, срещу които искам нещо от тебе. С това въпросът се свършва. Някой ти пише любовно писмо. С това той те задължава. Лесно се казва, че обичаш, но и ти трябва да туриш нещо в писмото. Срещу полученото и ти ще дадеш нещо. Между хора, които се обичат, трябва да става правилна обмяна. Не можеш да обичаш един човек, ако не ти е дал нещо. Не можеш да обичаш един плат само за външния му вид. Платът трябва да има съдържание. Така той придобива цена. И човек трябва да има съдържание — неговите добродетели. Не можеш да обичаш нещо, ако то няма ценност.

Ново разбиране е нужно на хората. Ако живеете по старото разбиране, всичките ви задачи ще останат неразрешени. — Ама родили сме се. — Че се раждате, това е предприятие. Че растете, това е пак предприятие; че учите, това е също предприятие. Всичко, което вършите, е все предприятие. В края на краищата, всичките ви предприятия фалират. Казваш: Родих се, учих, свърших училище с отличие, работих, спечелих пари, но и знанието отиде, и парите отидоха, и здравето отиде — загазих. Нищо не ми остава, освен да умра. На търговски език казано: Фалирал си вече. И търговец-

цът, като вижда, че отгук няма кредит, оттам няма кредит, най-после казва: Няма какво да се прави, ще фалирам. — Това е най-хубавото, което можеш да направиш. Ще извикаш кредиторите си и ще кажеш: Господа, не мога повече да карам така — обърках се. Вземете поне 100% от това, което имам. Така фирмата изчезва. Този е старият начин на ликвидиране. Аз привеждам фалимента със следния език: Падане на едно правителство, качване на друго. Напущане на една нива, обработване на друга. За мене процесите са строго определени. Ти трябва да знаеш, защо спиш и защо ставаш от сън; защо работиш и защо почиваш. Почивката, сънят подрабират освобождаване от нещо. Будното съзнание подразбира активност. Щом не можеш да почиваш, да спиш, природата те вика на работа.

Ще работиш, докато дойде друго съзнание да те смени. Всяко време, което природата ти е определила, ще го използваш разумно. Ще се пълниш и ще се празниш. Така и войникът — пълни и празни пушката си. Казваш: Куршумът излезе навън. — Какво от това? Изпразнила се пушката, а после ще се напълни. Пушката е опасна, но има безопасни уреди, например, помпата е безопасен уред. И тя се пълни и празни, но с вода. Това е законът на приливи и отливи, на втичане и изтичане, на пълнене и празнене.

Изучавайте законите и силите на природата, за да се справяте с тях. Те действуват

върху човека и, ако не може да се справи с тях, те се отразяват неблагоприятно върху него. Всичко, което става във външната природа, става и в човешкия организъм. Не мислете, че всичко иде отвън. Например, детето очаква всичко от майка си и баща си. От една страна, те нареждат работата му, но от друга страна, и природата се грижи за детето. И ти имаш условия и средства за живот; около тебе навсякъде има въздух, но сам ще го дишаш. През носа или през устата ще поемаш въздух, но сам ще правиш това. И ако те питат, защо дишаш, какъв отговор ще дадещ? Задавал ли си въпроса, защо дишаш? Ти живееш и дишаш. В този смисъл, дишането е един от процесите на живота. Ако не дишаш, не можеш да живееш. Ако светлината не влиза през очите ти, не можеш да мислиш. И мисълта е процес на живота. Яденето е също такъв процес. Без светлина, вода, въздух и храна няма живот. И съзнанието има отношение към живота. То определя, какво сме постигнали и какво не сме постигнали. В съзнателния живот на човека има нещо, което го радва, и друго, което не го радва. Който не разбира законите, лесно се обезсърчава и казва: Нищо не постигнах. Какво означава това? Все едно, че отиваш да се кънеш и оставяш на брега всичко, каквото носиш със себе си: дрехи, пари, книги. Като влезеш във водата, казваш: Нищо не постигнах. — Нищо не си постигнал, защото всичко остави на брега. Щом се окънеш, ще се облечеш, ще взе-

меш чантата с парите и книгите си и ще си отидеш.

Какво разбрахте от това, което ви говорих досега? — Човек трябва да служи разумно на господаря си. — Той има много господари. На кого от тях да служи? — На всички. — Не, първо ще служи на най-големия, а после на другите — по ред.

Сега искам от вас да напишете един списък на всички занаяти, защото ще станете занаятчий. Като донесете списъка, целия клас ще турим на работа. Аз ще прегледам списъка, да видя, какво можем да направим, т. е. кои занаяти да използваме. — Не разбарахме, защо ще ставаме занаятчий. — Когато хората не разбират работите, те псят и свирят. Когато са свободни, те също пеят и свирят. Сега сте свободни, господарят ви е заминал за малко. (Учителят свири тихо и нежно на цигулката). — Можете ли да пеете с мене заедно? Всичко старо си отива, отлетява вече. Новото иде в живота. Свободните хора пеят, а които не са свободни, плачат. (Учителят пее думата „хензи“). Всичко старо — страдания, несгоди, падания, ставания — си отива. Новото иде. Това се нарича в музиката „опресняване.“ Всички музиканти търсят нови методи, нови разрешения. По този път е вървяла музиката и досега.

Разбрахте ли, каква ще бъде темата ви за следния път? — Да напишете списък на всички занаяти.

Животът на съвременните хора е еднообразен. В природата няма еднообразие. Въпреки това, хората се стремят към еднообразие, поради което се натъкват на големи несъответствия. Всички искат да бъдат богати, никой не желае да бъде беден — това е еднообразие. Всички искат да бъдат учени, въпреки това, малко са учените. Всички искат да бъдат силни, а при това, малко са силните. И малката мушица иска да бъде силна. Важно е да знаеш, кога да бъдеш силен, богат, учен. Трябва ли всякога да бъдеш голям? Ако те гонят, трябва да минеш през една малка дупчица. Като си голям, ще можеш ли да минеш през нея? Ще се заклешиш вътре. В този случай, колкото по-малък си, толкова по-добре за тебе. Щом се премахнат препятствията на пътя ти, можеш да станеш голям. В този смисъл, силата, знанието, богатството, здравето са условия на живота, които трябва разумно да се използват. Даже и да са лоши условията, пак трябва да се използват.

Често хората губят целта на живота си. Задача на човека е да постигне не само общата цел на своя живот, но и целта си за всеки ден. Ето защо, казвам: Пазете равновесие на силите в своето съзнание. Като изгуби равновесието на силите си, човек се обезсърчава. При това положение, каквато работа започва, все я отлага. Пак започва, пак отлага. Има убеждение, но се отказва от него. Той започва много работи, но в пищо не издържа. Щом възстанови равнове-

сието на силите си, човек намира своя път. Той разбира, че има отношение към живата природа, към Бога. Като ви говоря за отношения, аз имам пред вид първо, отношенията ви към Бога. Чрез тях ще определите отношенията си към хората. Ако вярваш само в Бога, ти не можеш да определиш отношенията си към своя ближен. Да имаш отношение към Бога, това значи, да придобиеш Неговото знание, чрез което започваш да разбираш света и окръжаващите. Само по този начин, животът ви ще потече правилно.

Като ви наблюдавам, виждам, че вие не знаете, какви трябва да бъдат отношенията ви едни към други. Това незнание внася дисонанси във вашия живот. Когато учениците не учат, учителят е недоволен от тях. Его един дисонанс. Недоволството нарушава равновесието на силите. Какво знание може да придобие ученикът, който е нарушил равновесието между силите на своето съзнание? Той не се интересува от нищо, следователно, не може да учи, не може да придобива знания. Някой ученик казва: Защо ще уча математика? Защо ще уча геометрия? Мнозина гледат на тези науки като на отвлечени. Всъщност, те имат конкретно приложение в живота. От гледището на някои хора, много науки са отвлечени. Според тях, биологията, психологията, математиката са отвлечени науки. Психолозите говорят за душата, но се питат: Де е душата? Говорят за ума и питат: Де е умът? Умът работи чрез мозъка. Значи, неговото място е в главата. Чувствата

се проявяват чрез стомашния мозък, т. е. чрез слънчевия възел — орган, който работи постоянно. Мястото на чувствата е в симпатичната нервна система. Чувствата имат връзка със стомашната и дихателната системи, а те — със симпатичната нервна система. Ако чувствата на човека не са хармонични, явява се разстройство и в храносмилателната, и в дихателната системи. Хармонията в човешкия живот зависи от главната мозъчна система и от симпатичната нервна система. Докато те са в хармония, животът ви ще бъде хармоничен. Щом се наруши тяхната хармония, човек нищо не може да постигне. Най-малкото смущение в тези системи се отразява на целия организъм.

И фабрикантът, и инженерът бдят за състоянието на главната машина във фабриката. Те имат точни инструменти, с които определят състоянието на машината. Като ученици, трябва да изучавате живота, да не ставате причина за нарушаване на неговата хармония. Недоброкачественото масло задръства колелетата, и машината не може да върви. Някога забравяте да намажете колелетата на машината. Тогава се чува силно скърцане — машината пак не върви. Животът е сложна машина. И човешкият организъм е сложна машина. И досега още учените не са го разбрали. В сравнение с другите системи, мозъчната система е създадена най-късно. Тя е страница, която се пише и доднес. Ето защо, преди да дойде до тази система, човек трябва да изучи симпатичната

нервна система — неговото старо отечество. Човек се е преместил вече в новото отечество — в главата, в мозъчната система, по-сложна от симпатичната. Следователно, който изучава мозъка, трябва да има представа за всички системи. Първото условие за учене е любов към знанието. Любовта изключва всякакво недоволство.

Първото нещо, което се изисква от вас, е да се справите с господаря на недоволството. Той е недоволен от вас, че не знаете да слугувате. Щом не си добър слуга, всякога ще бъдеш недоволен. Много естествено. Започваш една работа, но не я свършваш, и господарят не ти плаща. Казваш: Толкова време работя и нищо не съм получил. — Нищо не си получил, защото нищо не си свършил. Значи, човек е недоволен, защото не е получил това, което е очаквал. За да получиш очакваното, трябва да работиш. Гладен си, но не можеш да намериш хляб. Ще учиш, ще работиш, и хлябът ще дойде при тебе. Понеже си слуга в живота, ще бъдеш разумен. Само разумният постига желанията си. Знайте, че вие сте дошли на земята да слугувате. Вашите господари са добри, умни хора. Те отдаlech ви познават. Като види, каква храна носиш, господарят — стомахът знае, дали си умен, или не. Почнеш ли да се превиваш от болки в корема, господарят казва: Вън, друга храна ще донесеш! Веднага викаш лекар, и той ти препоръчва диета. Като страдаш известно време, ще се научиш, каква храна да даваш на госпо-

даря си. Под „диета“ аз не разбирам гладуване, но да правиш добър избор на храната. Истинската храна е добрата диета. Чистата вода е също диета. Правилните отношения са пак диета. Доброто поведение, добрата обхода подразбират правилно даване - вземане. От всички се иска честност в отношенията.

Двама приятели се разговарят. Единият се оплаква, че някъде го наругали, грубо се отнесли с него. Понеже бил силно засегнат, той предава на приятеля си случая така живо, като че сам ругае. Другият казал: Като са те ругали, и мене ли трябва да ругаеш? Не можеш ли по-спокойно да разказваш? Казвам: Иди при приятеля си, кажи му, че господарят ти е недоволен от тебе и те наругал малко. Ти искаш да представиш господаря си толкова живо, като че ли се намираш пред него. Никога не повтаряй едно и също нещо два пъти. Паднал си от едно дърво, не си спомняй повече за този случай. А ти, де кого срещнеш, все за това приказваш. Ако искаш да ти е мирна главата, забрави, че някога си падал. Загубил си хиляда лева, трябва ли да разказваш на всички? Че някой те обидил, трябва ли да повтаряш обидната дума? — Ама той ме нарече мазник! — Не повтаряй думата. Пази се от повторенията на нещата. Какво лошо има в думата „мазник“? Който обича да намазва нещата, той е мазник. Вие търсите в думите онова, което те не съдържат, и се настройвате срещу хората. Кажи си: Направих една грешка и ме намазаха. По-

вече не искам да греша. Не искам втори път да ме намажат. Турям точка на това. Щом не греша, няма да ме намазват.

Анализирайте нещата. Дойде ви една скръб, анализирайте я. Питайте я, отде иде. Скръбта иде от далечен път. Тя е облечена с дебело зимно палто, отгоре наметната с шуба, затова изглежда голяма. Свалете шубата ѝ, съблечете палтото ѝ и ще видите, колко е слаба и малка. Щом я съблечете, пуснете я въвн, с тънките ѝ дрехи, да видите, как ще се сгуши! Не само скръбта, но всички трябва да се съблечете. Под „събличане“ разбирам определяне на отношенията, които трябва да съществуват между вас. Не си въображавайте, че мъчнотиите в живота ви са непреодолими. Че животът е труден, така е, но че мъчнотиите ви са големи, това е преувеличено.

Сега се обръщам към вас, младите, и казвам: Вие не сте още хора на мисълта, затова, съветвам ви, да се справите с чувствата си. Чувствата имат отношение към живота. Яжте, пийте, но разумно. С други думи, казвам: Не преяждайте, не препивайте. Щом преядеш и препиеш, животът ти се обезсмисля. Ти си недоволен, неразположен, не ти се живее; не ти се работи, нищо не те интересува. Да се обърнем към светлата страна на живота! Всички неща в живота са упражнения.

Пишете върху темата: „Отношение между числата от 1 — 4.“ Колко отношения съществуват между тези числа? Може ли да намерите

тези отношения и в природата? Например, животните имат по четири крака. Мислете, къде още може да срещнете това число.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

*

16. Лекция от Учителя, държана на
13 януари, 1933 г. София.—Изгрев.

Кратко писмо

Новото иска много упражнения, а старото
— много почивки. ✽

Прекарвайте времето си и в упражнения,
и в почивки.

Прочетете 11 гл. от II. Послание към Ко-
ринтяните.

(Този ден Учителят не дойде в клас и
изпрати горното писмо).

17. — 20 януари, 1933 г.

София. — Изгрев.

Времето на доброто

Т. м.

Днес всички знаят, че земята е валчеста. Някога се мислело, че е плоска. Научно е доказано, че земята е кръгла, обаче, на вид изглежда плоска. На какво се дължи това? Ако една муха се качи на гумена топка, тя ще каже, че топката е кръгла. Ако слонът постави крака си на тази топка, ще каже, че тя е плоска. Много естествено. Може ли слонът да тури крака си на топката, и тя да запази формата си?

Сега вие седите и мислите за щастието. Какво нещо е щастието? Можете ли да го опишете? Кой е срещал щастието? Кой се е разговарял с него? Въпреки това, от хиляди години хората все за щастие говорят. Всеки човек има някакъв образ за щастието. Какво значи да бъдеш щастлив? Този въпрос не е разрешен. Той е една неразрешена задача. Много задачи има да решава човек. Не е мъчно да решиш една задача. Например следната задача: Кой е квадратният корен на числото 9? Кой е квадратният корен на числото 9,000 и на 9,000,000?

Казваш: Не съм доволен. Друг път казваш, че си доволен. Важно е да знаеш, защо

си доволен и защо — недоволен. Причината за недоволството може да бъде вътрешна или външна, важна или маловажна, малка или голяма. Учителят пише на един ученик тройка, а на друг — петорка. Първият е доволен от тройката и казва: И с три се минава. Вторият е недоволен от петорката, иска шесторка.

От какво произтича недоволството? На какво се дължи то? Ако му пишат 6 и го претеглят, ще тежи ли повече? Ако премерите с копринен конец врата на този недоволенник, след като му пишат 6, ще видите, че вратът му има едно малко разширяване, с една стотна от милиметъра. При недоволството има една малка разлика. Когато човек е радостен, има едно разширяване. При недоволството има смяляване. Смяляването е една форма, достъпна на съзнанието, понеже човек е всякога недоволен. Според степента на недоволството е и степента на смяляването. Увеличаване обема на една форма се дължи на приятност, радост. Например, носиш един пълен човал с жито. Той е много тежък, и ти си мислиш, колко приятно ще ти бъде, като се освободиш от тежестта. Отиваш при един богат, скържав земеделец, искаш да вземеш от него жито. Ако ти напълни торбата, ти си благодарен. Но ако видиш, че е по-щедър, отколкото си предполагал, съжالياваш, че не си донесъл по-голяма торба. Казваш си: Направих голяма грешка. Трябваше да донеса по-голяма торба. Защо при първия случай, като мислиш, че той е скържав, ти си доволен, а при втория,

като видиш, че той е по-щедър, ти съжеляваш, че не си взел по-голяма торба? Ти имаш възможност, всеки ден да проверяваш законите. Например, дойде някой при тебе, ти си разположен, приемаш го добре. Дойде друг, не си разположен. Защо си разположен или неразположен, не знаеш. Може ли човек да бъде разположен или неразположен, без да знае причината за това? Ако знаеш законите, ще знаеш и причината за разположението или неразположението си. Ето, днес не е топло в салона. — Защо? — Или вън е много студено, или въглищата са лоши, или печката не е запалена навреме. Който е палил печката не съобразил, че трябва да се запали два - три часа преди влизане в клас. Той я запалил преди един час, като мислел, че салонът ще се отопли добре. Не, един час не е достатъчно. За тези въглища е нужно силно течение на въздуха. В паленето на печката трябва всички да взимате участие. Ако не си помагате, това показва, че между вас няма единомислие. Когато хората не са топли, и печката не гори добре. Това са общи заключения.

Да се върнем към въпроса за увеличаването и намаляването на формите. Когато формите в съзнанието се увеличават, човек е доволен. Това доволство води към щастие. Когато формите се намаляват, човек става недоволен. Има случаи, когато някои форми се намаляват и, въпреки това, човек се радва. Например, пътуваш през една гъста гора и пред тебе върви

мечка. Колкото повече се смаява формата ѝ, толкова по-голяма радост изпитваш. Защо се радваш? — Защото мечката се отдалечава от тебе. Ако се приближава, формата се увеличава, и ти изпитваш страх, неприятност, недоволство. Приближаването към извора произвежда радост. Отдалечаването от извора произвежда неприятност. Когато любимият ти се приближава към тебе, ти се радваш; ако се отдалечава, скърбиш. Изобщо, когато правилните форми се увеличават, човек изпитва подем на духа; когато се смаяват, духът му се понижава. Това твърдение може да се подложи на критика, да се убедите, дали е верно, или не; дали е научно, или не.

Какво представя науката? — Сбор от съзнания или души, които мислят. Малките деца още не разбират това, което бащите мислят. В случая, бащата е духът, който мисли правилно, а децата — това са неговият ум и сърце, които не разбират мисълта на духа. Ето защо, слабият ученик, като детето, колкото и да му помага учителят, не напредва. Обаче, на силния ученик, достатъчно е малко да му подскажеш, за да се ориентира веднага. Трябва ли слабият ученик да се обезсърчава? Кога се обезсърчава човек? — Когато му липсва нещо. Когато паметта на ученика е слаба, той се обезсърчава. Чете урока си един, два, три пъти и нищо не може да запомни. Какъв е законът за усиляване на паметта? Ще кажете, че това не ви интересува. Трябва да ви интересува, защото и вашата памет може да се усили и да отслабне

Причината за отслабване на паметта може да бъде органическа, а може да бъде и механическа. Някога се наслояват киселини на повърхността на мозъка, и паметта отслабва. В този случай, мозъкът трябва да се лекува. Пазете се от такова наслояване. Някога става натрупване и в чувствата на човека, а също и в мисълта. Човек страда от ненужни мисли и чувства. Освободете сърцето си от ненужните чувства и ума от ненужните мисли. Те са товар, който нищо не допринася. Дайте един пример на ненужно чувство или желание. Например, някой иска да бъде много висок, но колко да бъде, и той не знае. Недоволен е от своя ръст, иска да бъде по-висок. Той има някакъв образ, иска да бъде висок като него, но не го е мерил. Какво ще ви допринесе височина от 175 или 185 — 190 см.? Коя височина предпочитате? Да бъдеш висок 195 см. не е желателно.

Като дойдем до човешката мисъл, ние се натъкваме на вътрешната математика. Недоволството на някого от неговия ръст показва, че той вътрешно чувствава, колко трябва да бъде висок, колко да са дълги ръцете и краката му. Той иска ръцете му да бъдат хубави, да имат красива форма. Ако го питат, колко дълги да бъдат ръцете му, каква форма да имат, той не знае. Обаче, той се стреми към своя вътрешен идеал. — Коя ръка е красива? — Каква трябва да бъде кожата на ръката? — Мека, нежна, без никакви грапавини отгоре или от-

долу. Колкото по-гладка е кожата, толкова е по-възприемчива. Тя не обича никакви противоречия. Ако търсиш работник, гледай кожата на ръцете му да е груба. Той може да работи до десет часа дневно, без да се умори. Ако намериш работник, на когото кожата на ръцете е гладка, той ще работи най-много един - два часа и ще се умори.

Казваш: Аз работих много. — Какво си придобил от многото работа? — Мислих много. — Какво си придобил от много мислене? Който мисли много, той има много приходи. Казваш, че мислиш много, а приходите се намаляват. Значи, не мислиш много. Между мислите, чувствата и постъпките трябва да има хармония. Като ви наблюдавам, намирам, че трябва да се създаде един специален клас, със специални разбирания. Сега вие седите и се критикувате. Кригиката не може да доведе до истината. Казвате, че нещата трябва да се осмислят. Ако свиря добре на цигулка, какво ще му мисля много. Достатъчно е да дръпна с лъка по струните, за да разбере, че тоновете са правилни. Питат ме, колко трептения произвеждат тоновете, които излизат от моята цигулка. Не съм изчислявал това, но чувам, че всеки тон е правилен. Някой свири чисто, добре, без да изучавал теорията на музиката. Друг свири, познава теоретически гамите, познава знаковете, говори за ефекти в музиката, но не свири добре. И теорията е важна, но тя трябва да се приложи, да има правилно съотношение между днешите

и бемолите. Например, един диез е натоварен. Бемолът като го срещне, трябва да му каже: Братко, ще взема малко от твоя товар. В случая, бемолът помага на диеза. Някога бемолът е в мъчнотия, гладен е. Той среща диеза и му казва: Братко, пропадам, дай ми малко хлебец! Щом си хапне, силите на бемола се възстановяват. Ако диезът и бемолът не са в добри отношения, бекарът ги примирява. В това виждам съотношение между музикалните знакове.

Съвременните хора са заети с много важна работа; те нямат време да мислят за музиката по нов начин. Какво подразбирам под „важна работа“? За момата, която е поканена на царски обяд, това е важна работа. Тя с часове се докарва, върти се пред огледалото. Когато ученикът държи последните си изпити, и той има важна работа. Току обръща лист след лист, гледа да не забрави нещо, да не го скъсат. Ако го скъсат, връща се недоволен и казва: Аз знаех материала, но ме заблудиха. Всяка форма трябва да се постави на мястото си. Значи, между формите на съзнанието има известно отношение.

Изучавайте красивите форми на съзнание-то и ги прилагайте в живота си. Чрез тях човек лесно се справя със страданията и мъчнотиите. Красивите форми носят щастието. Те излизат на своето време. — Има ли щастливо време? — Има. То се определя от момента, когато красивата форма излиза от съзнанието. Например, нощем излизат хищни, грабливи жи-

вотни. След изгряването на слънцето, излизат по-добри животни, с мек, благороден характер. Много пойни птици излизат сутрин — паят и търсят храната си. Ако и вие спазвате този закон, ще излезете в такъв момент, когато красивите форми излизат от съзнанието. Те ще ви освободят от негодите, ще задоволят нуждите ви и ще ви помогнат да разрешите мъчнотиите си.

Питате: Защо човек трябва да мисли, да се моли? — Мисълта, молитвата са едни от красивите форми на съзнанието. Важно е да спазвате времето, когато се изявяват формите. Излизаш във в това време, когато черешите зреят. Гледаш, дървото е цяло накичено с череши. Откъснеш си две - три череши и се връщаш у дома си доволен. Ако излезеш във, когато черешите още не зреят, ще се върнеш въкъщи недоволен. — Защо няма череши? — Не си излязъл навреме. Когато говоря за времето на красивите форми, аз имам пред вид онзи момент, когато лимоните и портокалите са цъвнали, завързали, и плодовете им вече зреят. Животът е непреривен. Ето защо, първо ще изучавате времето на красивите форми или времето на доброто. За да намериш една красива форма, никога не пожелавай нещо ненужно. Искаш да станеш владика. Това е непотребно желание. Не дръж тази форма в ума си. Какво ще спечелиш, ако станеш владика? Искаш да станеш пророк. Какво ще придобиеш от това? И това желание е ненужно за тебе. Мислиш ли, че като пророк, ще забогатееш? Пророкът

няма право да носи пари в джоба си, нито хляб в торбата си. На пророка не се позволява да носи и книги. Пророкът не обръща внимание на дрехите си, на обувките си. Че дрехите му са скъсани, обувките стари, това не го интересува. Че хората се карат, и това не го интересува. Той нищо не вижда. На всеки човек се позволява поне един час в годината да бъде пророк. Ако издържи това положение, той е щастлив човек. Следователно, когато си крайно нещастен, стани пророк. Когато животът ти се обезсмисли, стани пророк. Ако можеш само един час през годината да се освободиш от всички безпокойства, от всички ограничения, ти си пророк. Той освобождава човека от всички ограничения. След това пак ще влезеш в красивия живот. Животът на пророка е тежък, непоносим. Благословение е да бъдеш пророк. Това не е за всички. Достатъчно е за човека да бъде пророк само един час в годината.

Ще ви дам следната задача: Всеки от вас да намери онзи час през годината, когато може да стане пророк. За да определите този час, не бързайте, но спрете се, влезте в съзнанието си и запазете нужната тишина и спокойствие. Когато отиваш на работа, гледай да избереш най-доброто време. Ако чувствуващ някакво вътрешно препятствие, не отивай на работа. Идеята, която те потиква към работа, трябва да бъде определена. Ако искаш непременно да отидеш, и това може, но нищо няма да спечелиш. Ето защо, не отивай на работа, поне да се предпа-

зиш от нещастие. Ако се върнеш и предотвратиш нещастieto, и то е печалба. С бързана човек си създава големи неприятности. Студент си. Професорът те обиди нещо. Крайно възбуден, ти казваш: Аз ще му дам да разбере! Ще ме помни! Не бързай, обмисли хубаво и тогава говори. Има смисъл да се заканваш, ако професорът може да стане владика или пророк. Ако не може да стане такъв, ти губиш. Аз, поне, не бих желал професорът да стане владика. Кога човек става владика? — Когато иска да се чува неговата дума. Той казва: Как, аз да отстъпя? Това е невъзможно. Владиката всякога заповядва. Той има мнение за себе си, че помага на Бога, че не е като другите хора; че е съвършен, не греша. Той държи главата си вдигната нагоре. Изобщо, владиката се мисли по-горен от цар. Съветвам ви да свалите владишкото расо от себе си и да станете поне един ден през годината пророк; само така работите ви ще се наредят. Не се сърди на професора, но като излезеш на изпит пред него, усмихни се и кажи: Ти си учен човек. Ако искаш, можеш да ме скъсаш. Колкото и да съм учил, все ще намериш някой малък въпрос да не зная. Ако искаш, можеш да не ме скъсаш — това зависи от тебе. Ще ми дадеш някой въпрос, който зная, и ще издържа. Професорът ще те погледне, ще се усмихне и ще ти зададе един лек въпрос. Понеже студентът призна професора за учен, последният му показва своето благородство. Професорът къса студента, дока-

то последният го признае за по-горен от себе си.

И съдбата постъпва като професора — къса студентите. — Защо ни къса съдбата? — Защото мислим, че тя нищо не може да ни направи. — Искаме да я победим. Има философи, които също казват: Можем да победим съдбата. Едно е верно: Можеш да победиш само това, което си направил. С него можеш да се справиш, обаче, има една съдба, която никога не можеш да победиш. Главата си ще разбиеш, но нея няма да победиш. Като дойдеш до нея, кажи ѝ: Много знаеш, господине професоре! Когато пожелаеш, можеш да ме скъсаш. Като излезеш против нея, тя ще те стъпче на общо основание. Тя тъпче всички, без разлика; не тъпче безразборно, но без разлика. Справедлива е съдбата. И царският син да направи грешка, професорът ще го накаже. Ако царският син вземе ореха от ръката на бедното дете, няма ли съдбата да го изобличи? Има неща в света, които са еднакво задължителни и отговорни за всички хора — царски син да си, ти трябва да ги изпълниш. Правата мисъл, в която глава да влезе, пак права мисъл си остава. И във волската, и в човешката глава е права, и в ангелската е пак права. Кривата мисъл и във волската, и в човешката, и в ангелската глава е пак крива. Ето защо, щом влезе в главата ти една лоша мисъл, изхвърли я навън. Изхвърлете лошите мисли от главата си и ги оставете на мястото им. Всяка лоша мисъл, лошо чувство и лоша постъпка са форми, които трябва да се

поставят на мястото им. Ако не направите това, частта ви е лоша. Това е кармата на човека.

Ще ви обясня, как може човек да си създаде лоша карма. Ти си студент, имаш един добър, но строг и справедлив професор. Той е внимателен към тебе. Едно нещо има той, което студентите не харесват — не обича да се ръкува. Ти искаш да се ръкуваш. Защо се явява в тебе такова желание? — По две причини: от една страна, приятно ти е да се ръкуваш с този професор; от друга страна, знаеш, че в джоба си той има един скъпоценен камък, който те интересува. Мислиш си: Като се ръкувам с професора, ще извадя скъпоценния камък от джоба му и ще го разгледам. Ако успееш да постигнеш желанието си, ти си създаваш карма с професора. И при друг случай може да си създадеш карма. Представи си, че пътуваш с един твой благодетел. Той носи на гърба си торба с пресен, хубав хляб. Ти си гладен, три дена не си ял. Поглеждаш към торбата и си казваш: Аз имам право да ям от този хляб. Сграбчваш торбата и бягаш. Как ще погледне на тебе благодетелят ти? Разбира се, няма да бъде доволен. Ще си каже: Не можа ли да поиска хляб, а трябваше да открадне торбата? Питам: Хапката ли трябва да отвори устата ти, или ти сам да я отвориш? От тебе се иска сам да отвориш устата си, да се помолиш. Хапката, сама по себе си, ще влезе в устата.

Какво ще кажете за храната: жива ли е, или мъртва? — Храната е жива. Няма мъртва

храна в природата. Всяка клетка е жива и, като влезе в организма, освен че дава нещо от себе си, тя заема такова място, дето може да свърши известна работа. Всяка жива клетка е гост на човека. Като постои у него два-три месеца, тя си отива. Това наричаме обмяна на клетките в човешкия организъм. Живата клетка знае, какъв е бил животът на човека, у когото гостува. Знае, каква обхода имал към нея и си отива или доволна, или недоволна. Някога сам човек е недоволен от себе си. — Защо? — Не постъпва според изискванията на Бога и на живата природа. Ако удовлетвориш Бога, и ти ще бъдеш доволен от себе си.

Мнозина мислят, че като станат съвършени, няма вече с какво да се занимават, няма за какво да мислят. Те се самоизлъгват. Докато е невежа, несъвършен, човек още не мисли. Само съвършеният има права, положителна мисъл. Само съвършеният разбира нещата правилно. Само той учи и прилага наученото. Докато е несъвършен, човек говори за щастие, търси го и не го намира. Не мисли, че щастие то иде изведнъж. Ако го зърнеш само, и то отдалеч, и на това бъди доволен. За студента щастие то е в изпитите. Като ги издържи добре, той е щастлив. Един ден той среща на пътя си най-строгия професор и се стресва. Професорът забелязва, че студентът се страхува от него и му се усмихва. Ето, щастие то се усмихва на студента. С усмивката си, професорът му казва: Ти си добър момък, не се

страхувай. Аз ще ти дам лесен въпрос, и ти ще отговориш добре. Питам: Какво по-голямо щастие ще търси студентът? Това не е ли достатъчно за него? Обаче, това се случва един път в живота или един път в годината. Аз го наричам „Щастливият час в човешкия живот.“

Ще кажете, че няма щастие в живота, че щастието е илюзия. Илюзии са онези неща, които не стават навреме. Някога нереалните неща са реални, а реалните — нереални. За да дойде до абсолютната реалност, човек трябва да изчисти съзнанието си от всички временни, преходни неща. Временно, например, е нещастieto, страданието, невежеството. Казваш: Нещастен съм. — Това е празна работа. Очисти съзнанието си. — Не съм даровит. — Очисти съзнанието си. Щом имаш глава, ти си даровит. Ако нямаше глава, тогава можеше да кажеш, че не си даровит. Казват за някого, че има голяма глава. Главата на всеки човек е толкова голяма, да може той свободно да я носи. Колко голяма трябва да бъде главата на човека? Колко тежи мозъкът на човека? На гениалния човек мозъкът тежи около 1,700 кгр. Мозъкът му е крайно пластичен, лесно се справя с всички условия на живота. Нишките на мозъка му са крайно огъваеми. Гениалният външно може да е слаб, но той има вътрешна, духовна сила в себе си. Той може да пренася тежестите в живота си от едно място на друго. Той сам си помага. Той си служи добре със „закона за превръщане на енергиите“.

Велика наука е да знае човек, как да прехвърля тежестите си от едно място на друго. За това е нужна школа. Днес хората непрекъснато се оплакват. Ученикът казва, че пропаднал на изпита. Друг се оплаква, че нямал дрехи, обувки, риза, нямало кой да му помогне. — Много естествено, седиш на едно място и чакаш помощта да дойде пред краката ти. Онзи, който ще ти помогне, не е в София. — Къде е? — Може да е в Пловдив. Ще отидеш там да го търсиш. — Кой ще ходи да го търси! — Тогава не се оплаквай. Ако разбираш закона, ще отидеш да го намериш. Иначе, цели месеци ще обикаляш града, и никой няма да ти помогне.

Питате: Кой е щастливият час? Как ще постигнем щастието? — Аз пък ще ви запitam, как се постига нещастieto. Като сте търсили толкова много щастието, поне има ли между вас щастлив? — Няма нито един щастлив. — Значи, вие сте в школата на нещастieto. Ще ви обясня, какво разбирам под „нещастие“. Представете си, че в курника на един богаташ има много кокошки и петли. Те излизат всяка сутрин да се разхождат из двора, кълват, ровят — търсят храна. След няколко дни, в курника липсват една кокошка и един петел. Де отидохте? — На служба, но на такава, отдето няма да се върнат. Оскубали перата им и ги изяли.

Следователно, дето оскубват перата, там е школата на нещастieto. Дето перата отново поникват, там е школата на щастието. Щастието и нещастieto са двете школи на живота. Сега вие

минавате през школата на нещастieto. Кога ще излезем от тази школа? — От вас зависи. Ще ви дам един пример, как може да излезете от школата на нещастieto. Виждаш едно парче лед, как се блъска на една — на друга страна да си прави път, да мине през една тясна дупка. Казвам му: Дупката е малка, не можеш да минеш през нея. — Какво да правя? — Спри се на едно място, не се блъскай. Изложи се на слънчевите лъчи и, като се стопиш, ще можеш да минеш и през най-тясната дупка. Да се стопиш, това значи, да се самоотречеш от всичко непотребно в живота. Колко пъти казвате, че това или онова е непотребно. Откажи се от непотребното. Откажи се от ненужните желаня, които те държат в твърдо състояние. Те препятствуват на твоята мисъл. Задръж в себе си само същественото, на което всякога можеш да разчиташ. Отиваш в гората — какво ти е нужно? — Брадва, кибрит и парче хляб. Като отиваш на училище, брадва ли ще носиш? Кибрит ли ще носиш? Това, което е нужно за гората, не е нужно за училището. За всеки даден случай, има нужни и ненужни неща. Кое е съществено за вас при дадените условия?

Коя е основната мисъл на днешната лекция? — Идеята за красивите форми на съзнанието и времето, когато могат да се постигнат. Всяка форма, която действува не само в твоето съзнание и в твоя ум, тя е само едно малко отражение на хиляди красиви форми, които се проектират в съзнанието и вън от съзнанието

на всички хора. Тези форми съществуват и в природата, като образи на съвършени същества.

Как да се справим днес с нещастieto си? — Тръгни след добрите, умните и съвършените същества. Те носят в джобовете си пари. Джобовете им не са като тези на хората, добре ушити, че нищо да не пада от тях. Техните джобове имат много дупки. Дето минават, сипят се пари. Те никога не се навеждат да ги събират. Ти, нещастният, като вървиш след тях, навеждай се и събирай тяхното благословение. — Имам ли право да събирам чуждите пари? — Имаш право. Обаче, трябва да знаеш времето, когато благословието се раздава и да познаваш добрите и съвършените хора. Като туриш парите в здравите си джобове, ти се чувствуващ щастлив. Това наричам благоприятно съчетание на условията: да познаваш характера на добрия човек и да знаеш времето, когато той излиза. Ако излезеш преди него, няма да успееш. Дето ходи той, върви и ти след него.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

*

18. Лекция от Учителя, държана на 23 януари, 1933 г. София. — Изгрев.

Точка и свобода

Т. м.

Кое с най-възможното нещо на физическия свят? Кой може да носи земята на гърба си? — И най-силният човек не може да я носи. Нужно ли е да носиш земята на гърба си? Може ли човек да реализира идеята „perpetuum mobile“? Може ли той да израсне на височина до слънцето? Какъв ще бъде този човек, който стъпва с краката си на земята, а главата му стига до слънцето? Може ли да го издържи земята?

Кое е най-непостоянното нещо в света? Като изучавате геометрията, вие изхождате от точката, линията, плоскостта и телото, като елементи, с които си служите. За точката се казва, че не заема никакво пространство. Правата линия, обаче, заема известно пространство. Тя има само едно измерение — дължина. Ако вземете една тънка игла, геометрически тя представя права линия. Може ли да я закрепите на върха ѝ и да запази равновесие? Може ли да намерите центъра на тежестта ѝ и да я подпрете в тази точка? Какво определение може да се даде още за точката? — Тя е общ елемент на две прави, които взаимно се пресичат. Точ-

ката няма отношение към нищо и към никого. Значи, тя е абсолютно свободна. Следователно, ако искаш да бъдеш свободен, трябва да се превърнеш на точка. Каквото положение и да заемаш, щом си тело, все ще бъдеш ограничен. Може ли правата линия да се удължава до безконечност? Може ли човек да живее безконечно? За правата линия се казва, че като се движи перпендикулярно на себе си, образува плоскост.

Какво представя движението? Какво се развива при движението? — Топлина. — А при търкането на телата едно в друго? — Освен топлина още и светлина. С каква бързина трябва да се движат телата, за да бъдат видими? Ако човек се движи с бързината на светлината, ще се вижда ли? Ясновидецът, който изучава астралния свят, дето телата се движат с голяма бързина, се приспособява към тази бързина и вижда това, което обикновеният човек не може да види.

Каква работа може да върши точката? Тя може да служи само като опора на нещо. Строиш къща. Взимаш една греда, т. е. една права линия — с две опорни точки — крайните точки на гредата. Крайните точки на гредата са мисълта и чувството. Те са опорните точки на морала. — Що е морал? Кой го създава? — Мислите и желанията. Моралът на човека се вижда в желанието му да постигне нещо. Той се мени според реда и изискванията на живота. Някога било лесно да станеш учител.

Сега, обаче, се иска много: да свършиш основно училище, прогимназия, гимназия и университет. После ще се специализираш, ще държиш държавен изпит. Като учителствуващ няколко години, ще те пенсионират. След това ще получиш билет за другия свят. Докато работи, човек не мисли за другия свят. Щом го пенсионират, започва вече да мисли. За всеки даден случай, човек има специфичен интерес. На гладния, каквото и да му се говори, все за хляба мисли. Онзи, който обича да пие, за виното си мисли. Пушачът си мисли за тютюна. Ако тези трима души ме слушат, ще кажат: Не е време сега да ни се държи лекция. Първият казва: Първо ще се нахраня, после ще слушам. Вторият: Първо ще си пийна. Третият: Първо ще си изпуша една цигара. — Как постъпвате вие с шивача, който ви шие дреха: вначалото ли плащате, или накрая? — Накрая. Така постъпва и природата. Следователно, капиталът, с който днес разполагате, е това, което сте изработили в миналото. Каквото изработите днес, това е бъдещият ви капитал.

Казвате, че дарбите и способностите растат и се развиват. Значи, в бъдеще ще имате по-големи дарби. Къде е мястото, дето дарбите се развиват? Това е въпрос, който заслужава изучаване. Любознателен си. Де е мястото на любознателността в човешката глава? Някои смесват любознателност с любопитство. Котката проявява любопитство към мишката, а не любознателност. Тя дебне мишката, де влиза

и отде излиза, с цел да я хване. Така, котката развива своята способност да лови мишки. Тревопасното животно не се интересува от мишките.

Каква е разликата между месоядните и тревопасните животни? Главата на месоядните е по-широка, отколкото на тревопасните. Освен това, зъбите на месоядните се отличават от тези на тревопасните. Има разлика в устройството на стомаха на едните и другите. Като измервате черепа на месоядното и на тревопасното животно, виждате, че те се различават по големината на ъглите по тях. Някъде има прави ъгли, някъде остри. Острите ъгли са видоизменения на правия ъгъл. Кога правият ъгъл става остър? Това зависи от гъстотата на средата, в която се движи. Изобщо, от ъглите на черепа се съди за умственото развитие на човека. Много френолози правят сравнителни измервания на хора и животни и дохождат до онази норма, от която човек се отклонил. От многобройните си изследвания и изчисления, един виден английски френолог дошъл до заключението, че между всички велики хора само 19 са гениални: Христос, Буда, Мохамед и др. Геният се отличава по едно специфично качество: Той не знае, що е обезсърчаване. На каквато мъчнотия и да се натъкне, той казва: Няма нещо невъзможно на този свят. Всички мъчнотии се преодоляват.

Животът изпитва хората чрез мъчнотиите. Турят една мъчнотия на гърба на обикновения

човек. Той пъшка, топи се, не може да я реши. Колко тежи тази мъчнотия? — Едва 50 кгр. Турят на гърба на талантливия една мъчнотия, тежка 100 — 150 кгр. Той я носи, но пъшка, оплаква се, че му тежи. На гърба на гения турят още по-голяма мъчнотия — 800 кгр. тежка. Той я носи и свободно се разговаря с хората. Всички се отнасят с уважение към него. Той съзнателно носи товара си и служи. — Как да се справим с мъчнотиите си? Какво представя мъчнотията?

Ще ви дам една трудна математическа задача. Давам ви един килограм брашно — 100 лв.; $\frac{1}{2}$ кгр сирене — 250 лв.; $\frac{1}{2}$ кгр. масло — 700 лв. Направете една баница от този материал и вижте, може ли да я изядете. Който прави баницата, мисли, решава задачата. Който яде, нищо не мисли. Кой от двамата е по-силен: който яде баницата, или който я прави? — Който я прави, е по-силен. — Защо? — Той прави и една, и повече баници за много хора. Който яде баницата, само за себе си мисли.

Един българин, железничар, се отбил в една турска гостилница да се нахрани. Там било приготвено ядене в 25 тенджери. Той пожелал да му сипят най-напред от първата тенджера, после — от втората тенджера, от третата и т. н. Така изредил всичките тенджери. Изял два килограма хляб, изпил едно шише вино и си казал: Нахраних се добре. Като го гледал, гостилничарят казал: Ако имам само шест души абонати като тебе, повече не ми трябва.

— Вие се нуждаете вече от ново разбиране за живота. Не мислете, че с много ядене ще разрешите всички въпроси. Това е старо разбиране. Многото ядене не разрешава противоречията. С разбирането на петгодишното дете нищо не се разрешава. Ще станеш пълнолетен, ще възмъжееш и тогава ще решаваш правилно задачите си. Всяка възраст си има специфично разбиране. — Кой е истинският морал? Коя е общата мярка за живота? — Искаш да пиеш чиста, хубава вода. Трябва да отиваш всеки ден на разстояние 5 — 6 клм. за вода. Ученият, обаче, ще използва подпочвената вода, на дълбочина сто метра, и ще я прекара в къщата си. Значи, неразумният ще ходи за вода с километри разстояние, а разумният ще я внесе в дома си. Всеки човек има мъчнотии. — Как ще ги разреши? — Той трябва да използва най-близкия извор, оттам да си носи вода. Съобразителност се иска от човека. Който не е съобразителен, не може да се освободи от мъчнотиите на живота.

Какво е нужно на човека, за да забогатее? За да събира сладкия сок от цветята, пчелата се нуждае от обоняние. Окултната наука твърди, че златото расте и се развива като растение. Значи, златото расте, цъфти, връзва и узрява — придобива жълт цвят. Следователно, и човек, като пчелата, трябва да развива обонянието си, и по миризмата на златото да познае, де е заровено то. Познавате ли миризмата на златото? Съветвам ви винаги да носите по една златна монета в себе си. Златото носи щастие

на човека. Вие се оплаквате, че нямате пари. Аз мога да ви заведа на мястото, дето има заровено злато, но обонянието ви трябва да е силно развито. Само така златото ще дойде при вас, и вие ще отидете при него. — Много сме закъснели. — Верно е, много сте закъснели. Като гледам кошерите ви, виждам, че нямате мед, празни са, не са ходили при цветята. Ще кажете, че парите са съблазън. — Съблазнително е, наистина, човек да има 50 кгр. злато. Един килограм злато струва 50 хиляди лева. Колко килограма средно трябва на един човек през целия му живот? — Около 10—15 кгр. Приятно е да носиш на гърба си 10—15 кгр. злато!

Представете си, че един човек носи на гърба си 15 кгр. пясък, втори носи 15 кгр. брашно, а трети — 15 кгр. злато. Какъв е външният изглед на тримата? Може ли по изгледа им да познаете, кой носи пясък, кой носи брашно и кой — злато? Който носи пясъка, казва: И този пясък няма да стигне, още ще се носи. Вторият казва: Скоро ще изядем това брашно. Пак трябва да се търси. Третият върви самоуверено, разчита на нещо сигурно. Златото е като водата, движи воденичното колело. Пясъкът и брашното не могат да го въртят. Те не са подвижни като златото. Защо човек избира златото за постоянна монета, при това международна, а не желязото и медта? Златото има красив цвят, не се окислява. За тези си свойства, то се цени много. Златото причинява

радост на човека. То може да лекува, главно нервни хора, неврастеници. Турете една златна монета в чиста вода, да стои няколко часа. Микроскопически частици от златото ще се разтворят във водата, и тя ще стане лековита. Ако нервен, раздразнен или гневен човек пие от златната вода, ще се успокои. Златото регулира нервната система. Достатъчно е да погледнеш една златна монета, за да се успокоиш. Ето защо, носенето на златни украшения не е без значение.

Да се върнем към въпроса за опорните точки. Искам да привлека вниманието ви към една от тези точки. Казах, че точката е най-свободното място. И Бог, като централна точка във вселената, е най-свободният. Голямо изкуство е да привлечеш вниманието на тази точка. Как ще го привлечеш? Достатъчно е да дадеш ход на своята разумност, доброта, любов, мъдрост, истина, за да привлечеш вниманието на Бога. — Как ще проявя тези качества? — Представи си, че си затворен херметически в една сфера. Ти се намиращ при тежки условия, всеки момент може да се задушиш. Тук ще проявиш своята разумност, ще търсиш начин да направиш една малка дупчица, за да влезе отвън въздух и светлина. Иначе, ти си осъден на смърт. Чрез въздуха и светлината, Бог отправя вниманието си към тебе. От този момент, всичките ти работи се оправят. Всеки човек трябва да има едно малко отвърстие към Божествения свят. Без него той не може да живее.

Представи си, че ти единствен попаднеш в света на възвишените същества. Те са щастливи, радостни, а ти носиш със себе си своите страдания и нещастия. Ще страдаш ли в този свят? От научно гледище, мъчението и страданието не са нещо произволно. Те са необходимост и за самата природа. Какво ще стане с плода, ако не мине през човешките зъби или през хобота на насекомите? Паднал на земята, той ще изгние, а семката му ще се посее в земята. Въпреки това, човек трябва да го изяде. Чрез страданието и дървото се повдига. Страданието обновява човека. То го освобождава от ненужни мъчнотии. Поставете двама души при различни условия — единият при добри условия, а другият — при лоши, и вижте, какво ще стане с тях. Първият ще бъде доволен от всичко: каквото пожелае, ще му се достави. Той няма условия да мисли, да чувствува, да действа. Всяка инициатива в него ще се ограничи. Вторият ще се бори с условията, ще пада, ще става, ще се мъчи, ще страда, но, в края на краищата, ще израсте, човек ще стане. Първият, понеже нямал условия за растене, ще си остане на същия уровень на развитие.

Днес ви говорих много неща. Дадох ви брашно, сирене, масло, яйца и каймак. Каква баница ще ми направите от този материал?

Внесете новата мисъл в своя ум. Не преживявайте триците. Всеки ден внасяйте по нещо ново в себе си, колкото и да е малко то. Но-

вото, което иде, ще внесе нов потик в мисълта, в чувствата и в стремежите ви. — Какво можем да направим отсега нататък? Ние имаме известно знание. Какво ще правим с него? В какво се заключава знанието на съвременните учени? — В многото факти. Може ли един от съвременните учени да каже, де има заровено злато в земята? Вие сте близо до мястото, дето има злато, едва на 30 см. разстояние от него. Близо сте, копаете отдясно и отляво на златото, но не можете да го намерите. Аз го намирам лесно. Чукна на земята и веднага разбира, де е златото. И вас мога да науча, как да го намирате, но ще ви изложа на голяма опасност. Как ще ви отвикна после?

Един турски дервиш отишъл при учителя си с молба, да го научи да вика духове. Учителят му казал: Лесно ще те науча да викаш духове, по как ще ги пъдиш? — Ти ме научи да ги викам, та после аз ще му мисля. Учителят задоволил желанието му. Дервишът научил, как се викат духове, но не могъл да се освободи от тях. Като придобил знанието, което искал, ученикът казал: Наистина, мъчно се пъдят духовете. Казвам: Лесно се придобива богатство, но мъчно се справя човек с него. Лесно се придобива знание, но мъчно се прилага. Лесно се придобива здраве, но мъчно се запазва. Нужно е истинско знание. (В този момент светлината на лампите се усили). Усилването на светлината показва, че средата, през която минава токът, е станала по-рядка.

Какво искате днес от мене? След тази лекция мога да дам на всекиго по един малък подарък: лист или перо за писане, игла, марка. Кой каквото поиска, ще му дам. Като става сутрин от сън, човек трябва да знае, какво иска. И вие трябва да знаете, какво искате. Щом станеш от сън, ще кажеш нещо и ще поискаш нещо. — Нищо не искам. — Не говориш истината. В една минута човек прави 20 вдишки. Значи, той има 20 желания: да излезе, да влезе; да стане или да легне; да се облече или съблече; да яде, да чете, да се разхожда. Това са все желания. Всичко, което забавлява човека, са все желания. Важно е желанията му да бъдат разумни, да ги използва и за себе си, и за другите. Щом вземете нещо, после вие ще дадете. Взимане и даване са два непрекъснати процеса. Ще вземеш разумно и ще даваш разумно,

Аз забелязвам, че вие не обичате да давате, не сте щедри. Не давайте повече, отколкото трябва, но и не взимайте повече. Природата обича хора, които дават и взимат. От тях излиза топлина, потребна на природата. От въздуха, който те издишат, природата изкарва нещо скъпоценно. Казвате, че този въздух е нечист. Вие се заблуждавате. От въздуха, който добрият човек издиша, излиза нещо много хубаво. Дишането, като процес на взимане и даване, лежи в основата на живота. Този процес става и в мислите, и в чувствата. Например, изпращаш една мисъл, тя се връща пак към тебе, а след

това приемаш нова мисъл. Върху това приемане и предаване на мислите и чувствата се крепи здравето на човека. Ако в приемането и предаването обмената не е правилна, не може да очаквате щастлив живот. Взимай правилно с приятност, но не с лакомия. Давай също правилно, за да имаш възможност, отново да вземеш. Това значи равновесие на силите. Само разумният човек може да се закрепил в точката, или да има правилно отношение към нея. Тя е образ на истинска свобода. Като казваме, че точката не заема никакво пространство, подразбираме, че тя е вън от всякакво ограничение. Без точката, свободата е непостижима; вън от нея има робство и ограничение. Като говоря за точката, всякога имам пред вид свободата. За да се разбере свободата, трябва да се знаят нейните елементи.

Т. м.

Един е пътят на истината и живота.

..

19. Лекция от Учителя, държана на 3 февруари, 1933 г. София. — Изгrev.

Отношение между линиите

Т. м.

Тема за следния път: „Разлика между математическо отношение и геометрически израз.“

Що е наука? Що е обхода? Има ли някакво отношение между понятията „наука и обхода“? Първото нещо, което се изисква от човека, е да се научи да ходи правилно. Ако знаещ да ходиш, наука ли е това? Ходенето има отношение към свободата. Тя се явила първо в съзнанието, когато човек изменил едно състояние в друго, от инертно състояние минал в движение. В човека има една опорна точка, която не се движи, но направлява движението. Тя е вътре в съзнанието му. Тази точка дава направление и потик ту на единия, ту на другия крак, и човек се движи. Ако животът в тази точка спре, краката престават да се движат.

Някои определят науката като система от понятия. И живата наука е пак система от понятия, но в движение. Наистина, всичко е в движение: ръцете, краката, мислите, чувствата, постъпките, способностите — всичко се движи. Правилните движения имат отношение към вътрешната обхода. В съвременните хора

обходата е на заден план. Всички искат да бъдат почитани и уважавани, другите да имат обхода към тях. За да изискваш от хората това, първо ти трябва да имаш обхода към тях. Музикант си, искаш някой да ти свири, а ти нямаш желание да му посвириш. Обхода ли е това? Друг е въпросът, ако онзи, който слуша, е глух. Колкото и да искаш да му свириш, той не чува.

Говори се за реалност и нереалност. Според някои, това са отвлечени понятия. В този смисъл, те гледат на реалността като на сянка, която се явява и изчезва, в зависимост от слънцето. Значи, когато слънцето ви сгрива, телото ви хвърля сянка. Реална ли е сянката? И телото се вижда, докато има слънце. Щом слънцето залезе и настане нощ, и телото не се вижда. Реално ли е телото? Един ден човек умира. Реален ли е той? Значи, със залязването на слънцето всичко изчезва: и сянката, и телото, което хвърля сянка. Като изгрее слънцето, пак се явява сянката.

Що е смъртта? — Оттегляне на съзнанието от човека. Щом се оттегли съзнанието, човек умира. Това е отвлечена мисъл, която няма практическо приложение. Като разисквате върху смъртта и сенките, вие се смущавате. — Защо? — Защото се занимавате с временни залъгалки, както малкото момиченце със своите кукли: шие им роклички, облича ги, къпе ги, приспива ги. Така, повечето хора спят, събуждат се и питат: Как са кукличките? Това

продължава известно време, след което казват: Дотегна ни тази игра с куклите. — Какво иде след играта? — Хората сами стават на кукли: стават от сън, обличат се, оглеждат се, нахранят се, готвят се за концерт или театър. Целия ден прекарват в приготвяне, непрекъснато сменяят дрехите си: всекидневен костюм, туристически, траурно облекло и др. Хората постоянно се обличат и събличат. Срецам някои, облечени в бели дрехи, те имат някаква идея. Бялото е символ.

Питате се: Какво иска да ни каже Учителят с това? — Нищо особено. Ако приятелят ви дава една ябълка, какво иска да каже с това? Или ако ви напише едно писмо, какво иска да каже? — Написал няколко реда на един лист и ви го изпраща. Исква да покаже, че е грамотен. Който пише, иска да покаже, че е учил. Когато момичето или момчето стане петнадесетгодишно, то пише върху най-великата тема — любовта. Грандиозна работа! Като дойдат до тази тема, ангелите казват: Ето една много трудна тема и се отказват от нея. А на земята, петнадесетгодишни момичета и момчета свободно пишат върху любовта. Кой от вас, като четете една любовна тема, е доволен от нея? Кажете ми, как започвате любовната тема? Понеже имате много сенки в любовта, не можете да отговорите на въпроса. Вие разглеждате лично любовта.

Всяко движение е потик на любовта. Движа се по направление към ябълката. Влю-

бил съм се в нея. Вдигам ръкага си нагоре, откъсвам една ябълка и я изяждам. Първият по-тик на любовта е движението; после отправяме погледа към предмета и най-после го приемаме в себе си. Да се стремиш да станеш министър, това е пак любов към ябълката, но в друга форма. Властта, към която се стремиш, е пак любов към плода. Ти искаш, каквото заповядаш, да стане. Кой министър е постигнал това, косто мислел? Издава заповед, но не става според заповедта. Какво е направил той сам от това, което е пожелал? — В края на краищата, той сам се е лъгал. Мислиш ли, че като следваш университет, ще знаеш всичко? Какво са ти помогнали в живота математиката, естествените науки, химията? Правиш изчисления, доказваш теореми, но не знаеш, къде да ги приложиш. Не критикувам науката, но казвам, че нещата не се реализират така, както са поставени във вашия ум. Ето, тази сутрин сте дошли тук да слушате лекцията. Знаете ли точно, какво искате?

В село Николаевка, варненско, в една от стаите на църквата живял един стар калу-гер. През великите пости, един познат му донесъл едно шише със старо вино. Той пил една-две чашки от това вино и се развеселил. В това време, дошли няколко млади момичета от селото да се изповядат преди причастието. Той ги запитал: Какво искате? — Да се изповядаме. — Елате тук, днес ще ви изповядам с пилата. Ще изтъркам всичките ви грехове. Като видели пилата-

та, момичетата хукнали да бягат. Защо бягат? — Този начин на изповед им се видял крайно неестествен. Друг е въпросът, ако старият калугер беше турил епитрахла си и да беше започнал да чете. Това е в реда на нещата. И вие имате някои неправилни идеи и постъпки, с които отблъсвате хората.

Да се върнем към въпроса за обходата. Това понятие е широко. То значи, да се обхождаш разумно със себе си, с ближния си и с природата. Разумната обхода подразбира живот. Всичко в света е живо. Казвате: Суха, мъртва математика. Не, жива е математиката. Вие боравите с числата 1, 2, 3... като със живи единици. Какво е отношението между числата 1, 2, 3? Две единици, събрани заедно, дават две: $1 + 1 = 2$; три единици, събрани заедно, дават три: $1 + 1 + 1 = 3$. Какъв смисъл има числото две? Единината, сама за себе си, има известни качества, обаче, събрана два или три пъти, полученото число придобива други качества. Ако вземете правага линия АВ на фиг. 1.,

фиг. 1.

в действителност, тя е невидима. — Може ли правата линия да се счупи? — Може, но тогава се получава счупена линия, фигура 2. Правата линия може и да се огъне, фигура 3. И трите линии — правата, счупената и огънатата са функции на нещо. Например, ръката, изнесена напред или настрана, представя права

линия. Като се свие в лакета, за да се приближи към рамото, образува се счупена ли-

фиг. 2.

ния. Всъщност, ръката не е счупена. Ръката се е свила, в зависимост от заповедта на мозъка.

фиг. 3.

Има и овална линия, фигура 4. Правата линия подразбира път на най-големите съпротивле-

фиг. 4.

ния в природата. Който иска да върви по права линия, ще знае, че ще срещне големи съпротивления. Когато се говори за чист, свят живот, за морал, за идеал имаме пред вид човек, който се движи по права линия. Той не-

избежно се натъква на големи съпротивления и мъчнотии. — Как ще се справим с мъчнотиите си? — Като се огънете. — Но тогава пътят се продължава. — Когато пътят се продължава, мъчнотиите се намаляват; когато пътят се съкращава, мъчнотиите се увеличават. Ако имаш големи мъчнотии, ти си съкратил пътя. Съкратил си пътя, но си увеличил придобивките. Големите мъчнотии и страдания носят големи придобивки. Малките мъчнотии и страдания продължават пътя, но и придобивките са малко.

Днес всички хора искат да бъдат учени, но не знаят, как да постигнат желанията си. Естествено е вашето желание, защото знанието ще ви помогне за разрешаване на противоречията и мъчнотиите. Тръгваш на път. Трябва да минеш през една гъста гора, но те е страх, не се решаваш и се връщаш назад. Ако имаше знания, щеше да се справиш със страха. Изучаваш математика и дохождаш до една трудна област — не можеш да я преминеш. Спираш се там и не знаеш, как да излезеш от нея. Ако имаше знания, щеше да се справиш с мъчнотията. Кой е най-високият връх в математиката, химията, физиката? Всяка наука има високи върхове. Някои атоми се движат по права линия, други се движат по огънатата линия, а трети — в кръг. Това са три прояви, свойства на самата материя. Това става не само с атомите, но с цялата органическа природа. Зад всяка линия се крие едно съзнание със специфично разбиране. По каква

линия се движи светлината? — По огъната, т. е. вълнообразна. Който разбира законите на движението, по тази линия, по нейните вълни познава, какви сили, какво съзнание я управляват. Аз зная причините, защо една линия е права, друга огъната или овална. Казват за някого, че има праволинеен характер. — Няма нищо лошо в това. Ако се движи на място, по права линия, това е добре за него. — Еди-кой си се огънал много. — И това не е лошо. Важно е, на място да се е огънал. Ако се изправяш или огъваш не на място, това не е добре. Формата на очите не е ли овална? Ако очите са прави, носът огънат неправилно, това значи, да се влезе в разрез с природата. Тя си служи и с прави, и с криви, и с огънати линии.

Изучавайте действията на природата, формите, с които тя си служи, за да имате ясна представа за нея. И тогава, като работите върху лицето си, ще турите всяка линия на място. За да постигнете това, трябва да изучавате физиогномията. Физиогномистите разполагат с много факти от своята област, но не знаят, де да ги поставят; не могат да съпоставят нещата, поради което се натъкват на много изключения. Какво означават дебелиите вежди, широкият нос, голямата уста, острата брада? Като се изучава брадата, трябва да се обърне внимание на устройството ѝ. Основата на устата са две прави линии. Важно е, дали тези линии са еднакви, има ли симетрия между тях. После, при оформяването на устата става по-голямо или

по-малко огъване на линиите. Ако огъването е навътре, това е признак на нещо отрицателно; ако огъването е навън, това означава положителна чърта в човешкия характер.

И тъй, изучавайте причините на нещата. Трябва да минеш през една гора, но се страхуваш. Запитай се, защо се страхуваш. Като се наблюдавате, намирате, че причината за страха се крие в отсъствието на прави линии у вас. Ако правите линии преобладават у вас, вие щяхте да минете през гората. Онзи, у когото липсват правите линии, или са малко, е човек без воля. На него не може да се разчита. Аз мога да опиша лицето на такъв човек и какви дефекти има на лицето си. Някой казва: Аз не мога да се огъна. — Как ще се огънеш, когато ти липсват такива линии? Такъв човек няма обхода, няма вкус. Той е небрежен в облеклото си, дрехите му са нечисти, с петна по тях. Каквато работа започне, не я свършва. Запише се в някое училище, и него не свършва. Там трябва да се огъва, а той не може. Някога пък се огъва там, дето не трябва.

Има два вида огъвания: съзнателни и несъзнателни. Несъщастията на хората се дължат на несъзнателните огъвания. Предприемаш една работа, но пропадаш. Ти си сигурен в себе си и се чудиш, защо пропадаш. Причината е в това, че не знаеш, как да се огъваш. Дойдеш до едно място, речеш да се огънеш, но пропаднеш. Не си внимателен, не знаеш, на кое място да се огънеш и като решиш да го направиш, по-

падаш в трап. Това е резултат на несъзнателно огъване. Вървиш и мислиш, че пътят е равен, гладък, но като не разбираш законите, изненадваш се — пред тебе трап. Дълбочината на трапа може да е само един метър, но ако отдалеч видеше това място, щеше да го прескочиш. Който се огъва съзнателно, той предвижда нещата, знае, къде да се огъне и къде не, и избягва катастрофите в живота.

Днес аз ви говоря за неща, които не знаете. Къде са правите, огънатите и овалните линии, не знаеете. Като ви наблюдавам, намирам, че в известно отношение, вие сте като просяци — слепци. Един ги води, а те напипват пътя след него. Това са хора без убеждения. Днес приема едно убеждение, утре се откаже от него; на третия ден се връща към първото си убеждение и тръгва напред. Докато даде обещание, че ще следва правия път, виждаш го, че тръгнал назад; лута се натук-натам, опитности придобива. И това е наука. Аз не ги съдя, но казвам, че в някои отношения приличат на „битолски просеци“.

Отиваг двама просяци от битолско в едно село, да просят. И двамата се представят за слепи: единият с едното око, а другият с двете. За да маскират истинското положение, турили на очите си люспи. Едноокият води слепия за ръка и ходят от къща на къща, да им дават нещо за Господа. Водачът свири на гадулка. Влизат в къщата на един селянин, буден българин. Като ги видял, той се усъмнил в тях

и казал: Какво сте тръгнали да просите? Човек не може да си отвори вратата от вас. Досега аз не съм вдигал ръка на просяк, но днес реших да ви набия. Взел той една цепеница в ръка и ги погнал. Пръв водачът хукнал да бяга, и восъчните люспи паднали от окоето му. И вторият хукнал да бяга. Люспите и от неговите очи паднали. Така се открила лъжата им. Същият селянин срещнал един ден селския поп и му казал: Дядо попе, аз отворих очите на двама слепци. — Как направи това? — Едва им показах сопата, те прогледнаха и удариха на бяг. Питам: При това положение, вторият слепец има ли нужда от своя водач? Положението е вече ясно. Когато известен въпрос се проучи добре, и човек придобие светлина, той става вече ясен. Следователно, и вие можете лесно да се ориентирате по известни въпроси, ако имате светлина. Обаче, преди да придобиете нужната светлина и знание, вие се водите като слепци. Докато нямате светлина, вие пипате нещата, но като усилите зрението си, те стават ясни.

От всички се изисква обхода. Изобщо, вие нямате взаимно уважение едни към други. Един от вас казва за другия, че нищо не знае. Други казват за първия, че не е благороден. Не е въпрос за благородство, а за обхода. Да имаш обхода, това значи, да си определил отношенията си към природата. Така ще разбереш, каква велика разумност владее в природата. Като се обхождаш добре, ще покажеш на хората, че произхождаш от разумен център. С

това не препоръчваш само себе си, но и разумната природа. Ако постъпваш неразумно, ти петниш и себе си, и природата. — Такъв ме е създала природата. — Не казваш истината. — Така мога, така постъпвам. — Не говориш разумно. — Такова е моето естество. — Какво е твоето естество? Ако имаш ревматизъм и се огъваш от болки, това в природата ли ти е?

И тъй, изучавайте се с цел да разберете, кои линии ви липсват, и кои са на своето място. Ако ви липсват правите линии, разумната воля във вас е слаба; ако огънатите линии не са на място, волята ви е слаба. Ако ви липсват овалните линии, сами ще си отговорите, какво ви е нужно. Казвате, че човек не е съвършен, все му липсва нещо. Съвършен е онзи човек, у когото правите, огънатите и овалните линии са на мястото си. Ако паметта ви е слаба, коя е причината за това? — Слабата памет се дължи на отсъствие на вкус, на обхода, т. е. на отсъствие на огънатите и на овалните линии. Турете тези линии на място, и паметта ви ще се усили. Някога у вас се натрупват много желания и впечатления, искате да ги реализирате. Лесно ще се реализират, ако сте сами, обаче, още много хора имат същото желание. Ако само двама се конкурират в едно и също желание, въпросът е лесен, но дойдат ли трима, четирма и повече, какво ще се прави тогава? Да конкурираш с десетки и стотици хора за едно и също място, това е напразно изразходване на енергия. Ако някой се

състезава за професорско място и не спечели конкурса, поне ще придобие някакво знание. Учени, писатели се състезават, всеки в своята област и, който издържи състезанието, получава първа премия, например, Нобелевата. Колко учени химици, физици, астрономи, математици работят в природата, без да получат някаква премия. Само за премия ли трябва да работи човек?

Всеки човек е длъжен да работи. Има една премия, за която трябва да се работи — животът. Искаш да живееш, ще държиш конкурс и като го издържиш, ще получиш най-хубавата премия — животът. Ако не разбираш отношенията между правите, огънатите и овалните линии, ще пропаднеш на конкурса. Ако правите, огънатите и овалните линии са на мястото си, те имат смисъл. Мястото на правата линия е в носа. Единствената права линия на лицето е носът. Той е образец на права линия. Носът на някого може да е огънат, то е друг въпрос. Обаче, носът е представител на правата линия. Устата е представител на огънатата линия, а очите — на овалната линия. — А на кривата линия кой е представител? — Ухото.

Ще ви дам следната задача: Мислете върху думата обхода. Какво се разбира под "обхода"? Пишете върху темата: „Обхода“. Кой каквото знае върху въпроса, да пише. Забелязвам, че вие не пишете темите си. Ще кажете, че, за да имате правилна обхода, нужно ви е любов, мъдрост, истина и с това изчерпва-

те въпроса. За да имате правилна обхода, отношенията ви към природата трябва да бъдат правилни. Кое е онова тело на физическия свят, към което имаме най-хубаво отношение? — Слънцето. Ето защо, досега никой не се е наситил на слънцето, на неговата светлина и топлина. Няма живо същество в света, от най-малкото до най-голямото, което да не се отнася с любов към слънцето. То никога не омръзва. Всеки гледа на него с разположение. Колкото и да е скръбен човек, като види слънцето, скръбта му веднага се сменя с радост. Какви трябва да бъдат отношенията ни към хората? — Каквито са към слънцето. Това е мярката. Аз съдя за човека по отношението му към слънцето.

Сега, като ви говоря за обходата към себе си, към ближния и към природата, имам пред вид отношението ви към слънцето, чрез което се изявява Божественото в света. За да имаш обхода към човека, представи си, че познаваш неговата душа. Това значи, да видиш изгрева на неговото слънце. Само така ще познаете Божественото в човека. Човек се почита не за онова, което той представя отвън, а за слънцето, което изгрява на неговия хоризонт. Ако не видите Божественото в човека, не може да имате обхода към него. Кога обходата ви към чешмата ще бъде правилна? — Когато от нея тече чиста, хубава вода. Ако чешмата е пресъхнала, не може да имате обхода към нея. От това гледище, човек е жив извор, който

постоянно блика и тече. Ако искаш да имам обхода към тебе, бъди жив извор. И ако аз не се отнасям към него добре, грешката е в мене. Престане ли да извира, грешката е в него. За да изправи грешката си, изворът трябва отново да потече. Новите идеи — това е водата на живия извор. Нека и у вас да потекат новите идеи. Днес, повечето хора са затворени кранове. Говори се за Бога, за любовта, за мъдростта, за истината, но тук-там ще капнат няколко капки вода.

Какво остана от всичко, което досега ви говорих? Коя е най-важната мисъл в тази лекция? — Разумната обхода и отношенията между правите, огънатите и овалните линии. — Значи, сбонянието представя права линия, чувствата — овална, а вкусът — огъната линия. Аз наричам идеален онзи човек, който има прави мисли, огъваем вкус и овални чувства. Според вас, в идеалния човек всичко е право — и мислите, и вкусът, и чувствата. Не, такъв човек няма никакъв идеал. Ако работникът е с нечиста дреха, аз го извинявам. Той е работил, затова се изцапал. Ако дойде при мене добре облечен човек, префинен, но нищо не работил, казвам: Този човек няма никакво съдържание. Той не е лош, но е човек на рекламата. Той носи фирмата на огънатите, на кривите линии, но нищо не работи. Той само угажда на хората. И това не е лошо, но сам не може да се ползува от него. Който има силно развити чувства и желае само да се харесва на хората, нищо не по-

стига. Да мислиш, че ще угодиш на хората и ще им се харесаш, ти си на крив път. Даже и природата не може да угоди на хората.

И тъй, дето работи умът, там са правите линии; дето работи сърцето, там са овалните линии; дето вкусът се изявява, там са огънатите линии. Значи, между правите, огънатите и овалните линии има известно отношение. Творчеството на природата започва с правите линии; после идат огънатите и най-после — овалните. Без прави линии няма творчество, те са началото. Те са идеалът, мярката за правилната обхода. Умът не може да работи без прави линии. Дето са правите линии, там преодолява работата на ума. Който отлага нещата, умът му е слаб. Ако искаш да усилиш ума си, никога не отлагай. Силен е умът на човека, когато прилага волята си в действие. Значи, без воля умът не може да бъде силен.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

•

20. Лекция от Учителя, държана на 10 февруари, 1933 г. София.—Изгрев.

Съдържание

	стр.
1. Великата разумност	3
2. Изворите на живота	21
3. Съзнание и свърхсъзнание	32
4. Граници и възможности	54
5. Възможности и постижения	69
6. Постигнати резултати	85
7. Дадено и установено	107
8. Контрасти в живота	122
9. Живот и благо	136
10. Силата на ума	154
11. Зависимост в природата	170
12. Музикален път	190
13. Терцата в живота	207
14. Положително и отрицателно	217
15. Економия на енергиите	234
16. Отношение между мисли и чувства	256
17. Кратко писмо	275
18. Времето на доброто	276
19. Точка и свобода	293
20. Отношение между линиите	305